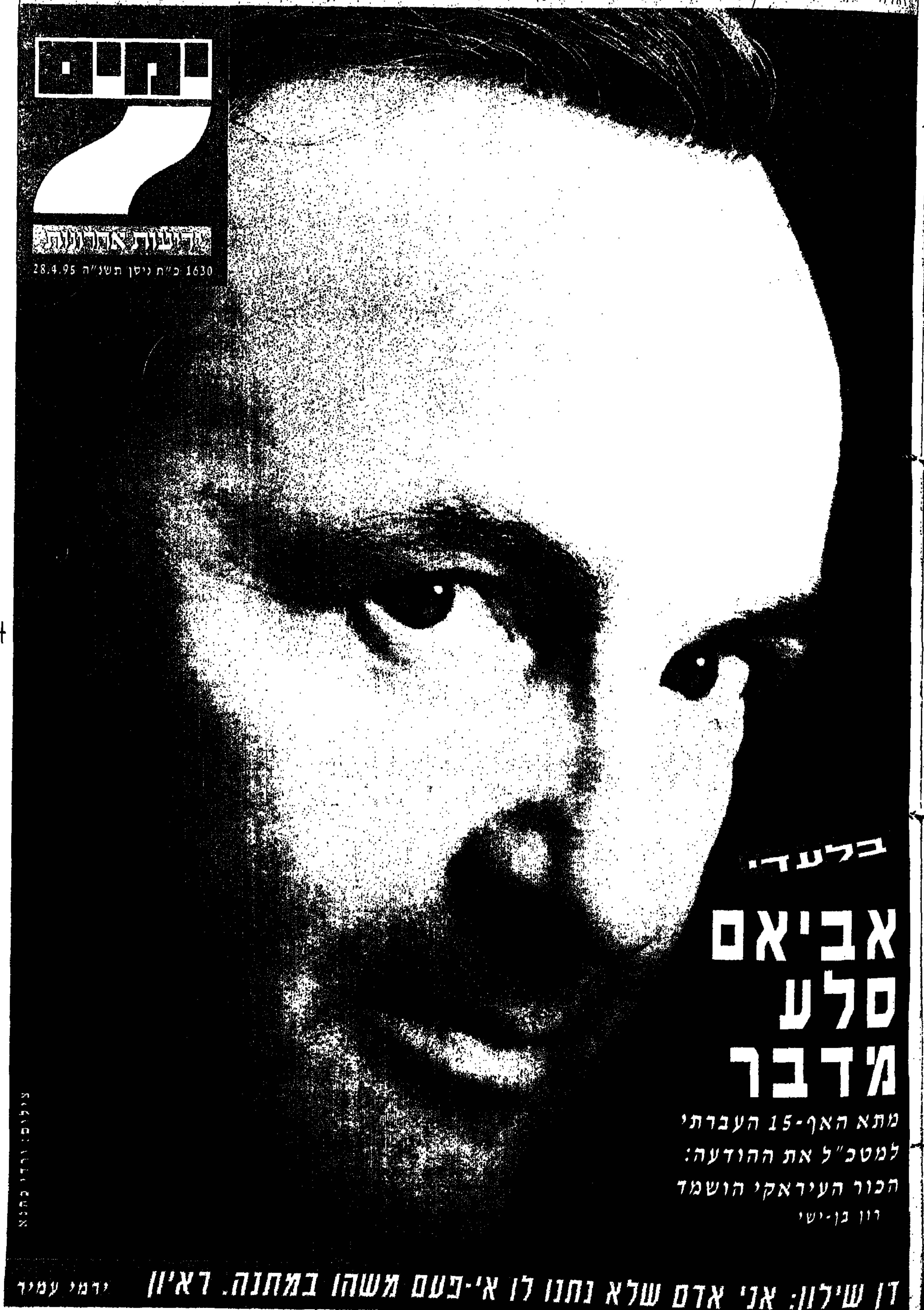

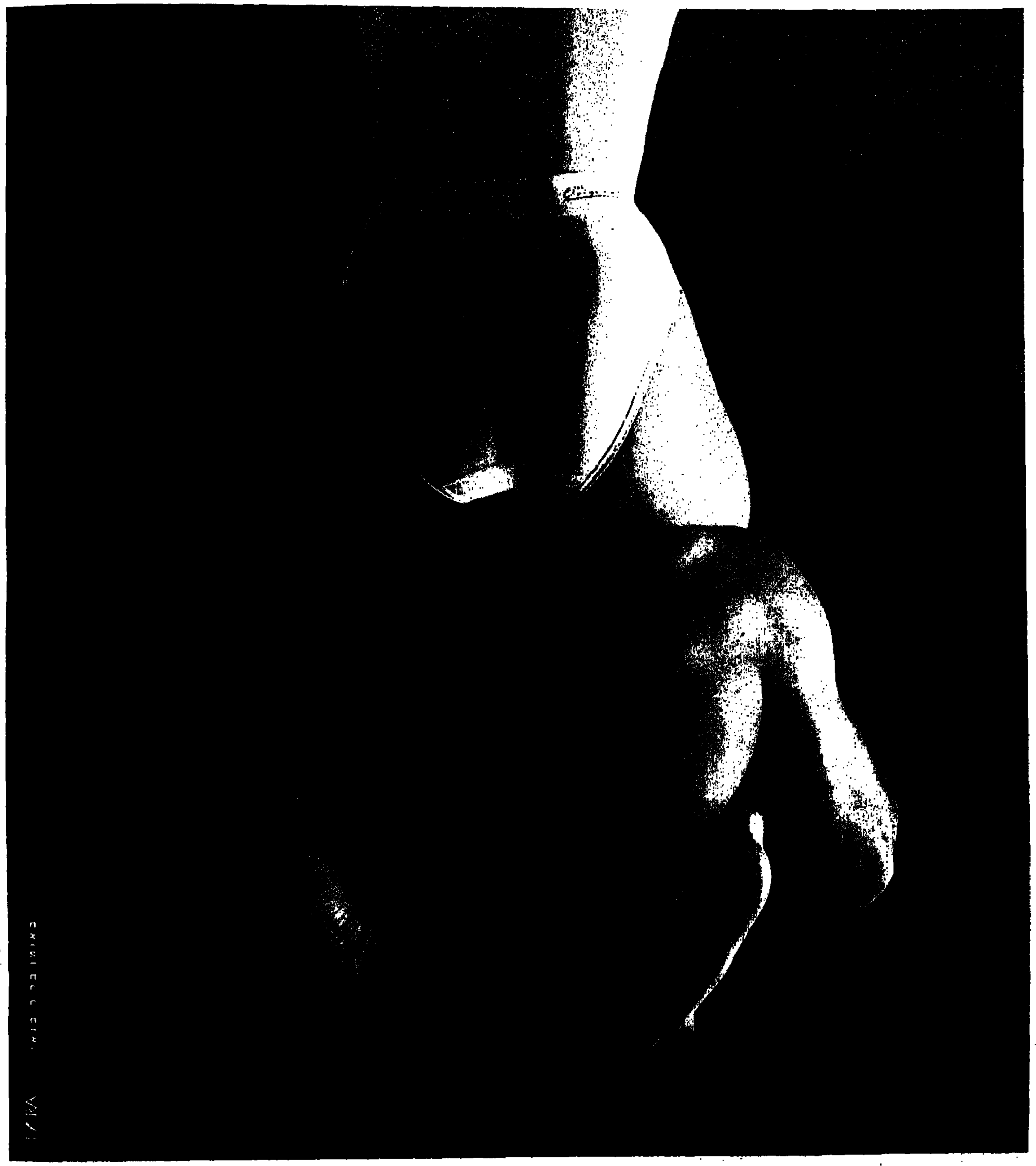

יושבים כמו שצריך.

sloggi THE Original

את רוצה תחתונים שיהיו בקו אחד עם הגוף. כמו כפפה. תחתונים שממשיכים לשבת במקום גם כשאת קמה. אף אחד לא חייב לדעת איפה הם מתחילים ואיפה הם נגמרים (גם לא בשמלה הצמודה ביותר). אתה בכלל לא רוצה לחשוב על התחתונים שלך. שיהיו מונחים כמו שצריך, שיתנו לך חופש תנועה. בלי לחץ. תחתוני סלוגי עשויים משילוב מלטף של כותנה משובחת ולייקרה. אין בהם תפרים "משפשפים", הם רכים אך חזקים, והם יושבים נפלא. גם עליך. לבחירתכם במבחר צבעים וגזרות אופנתיות: סלוגי קלאסי, סלוגי לוקס, סלוגי 100, סלוגי 200 וסלוגי לגבר.

sloggi®
תמיד כמו חדשים.

הפלא השמיני

לשבעת פלאי תבל המוכרים, הצטרף – כך טוענים בתוקף אנשים רבים – הפלא השמיני: הקמבוצ'יון, פטריית הנעורים היפנית ■ לפני מספר שנים זה נראה כמו עוד גימיק, אולם הדיווחים הזורמים למערכת מדברים על עשרות אלפי אנשים, בכל הגילאים ומכל שכבות הציבור, המשתמשים באופן קבוע בכמוסות הקמבוצ'יון ומספרים על תופעות מדהימות כמו ירידה בלחץ הדם, עצירת מחלות, פתרון לכאבים ראומטיים, שיפור עצום בראייה, שיפור באון המיני, השחרת שיער ותוספת אדירה של מרץ ואנרגיות ■ דומה שמרכיביה המופלאים של כמוסת הקמבוצ'יון נותנים מזור לשורה ארוכה של רעות וחוליים ■ כשהתברר כי גם רופאים רבים דיווחו על שימוש בכמוסות בעצמם, החלטנו לבדוק את התופעה המדהימה הזו לעומק

ליסה חורב

כל מי שיכנס לבית מרקחת או בית טבע כלשהו ויפתח בשיחה עם הרוקח, מיד יעלה נושא "כמוסות הקמבוצ'יון". אין זה סוד שחדשות לבקרים יוצאים יזמים זריזים עם סוגים שונים של כמוסות המבוססות על צמח מרפא זה או אחר. אין זה סוד גם שתקופה קצרה לאחר מכן נעלמות "תרופות" אלה מן המדף ואת מקומם מנסים לתפוס גימיקים אחרים.

כמוסות הקמבוצ'יון, לפי הדיווחים מן השטח, הן בהחלט חריג. כבר מספר שנים שהן קיימות בשוק הישראלי ומכירותיהן מזנקות באופן עקבי – למעלה. ישראל גוריל, בעל בית טבע ברחוב קינג ג'ורג' בתל־אביב, מנסה להסביר את התופעה: „השילוב בין מרכיביה של כמוסת הקמבוצ'יון –שהם מצד אחד שורה של ויטמינים יחודיים וחיוניים לגוף ומצד שני תרכובת הפטריות המופלאות הזו – הוא מבראות החומר להצלחה המדהימה של הכמוסות. אם לאמר את האמת, קשה לי לזכור, בכל השנים שאני מנהל בית טבע, תופעה כזאת. מוצרים עולים ויורדים, אולם הביקוש לכמוסות הקמבוצ'יון נמצא בעלייה מתמדת כבר שנים. ההסבר היחידי שלי הוא שזהו פשוט מוצר טוב שאנשים שמתחילים להשתמש בו ממשיכים בשימוש לאורך זמן. מה שמחזק את דעתי ולמעשה שכנע אותי סופית לגבי נפלאותיו של המוצר היא העובדה שרופאים רבים הודו בפני שהם משתמשים בכמוסות באופן קבוע".

כדי לבדוק את התופעה לעומק, החלטנו לערוך ראיונות מקיפים עם אנשים המשתמשים בכמוסות. כדי שהתוצאות תהיינה אמינות ככל האפשר בחרנו אנשים משכבות גיל ואוכלוסיה שונות. במסגרת התחקיר ראיינו עשרות אנשים אשר השתמשו בכמוסות באופן קבוע ורצוף במשך חודשיים לפחות.

„כמוסות הקמבוצ'יון הצילו את חיי, בזכותן אני יכול לחיות ולהנות מהחיים"

יעקב פוקס, בן 74, חיפה:

במשך שנים נהג יעקב פוקס בן ה־74 משכונת הדר בחיפה, לבקר בקופת חולים באופן קבוע בגלל לחץ הדם הגבוה ממנו סבל. אין כמעט תרופה שהוא לא קיבל לנסות, המומחים הלכו וגדלו, אולם פתרון לבעיית לחץ הדם שלו לא נמצא. בנוסף החלו להופיע תופעות לוואי קשות לתרופות אלה כגון טשטוש, סחרחורת, כאבים ברגליים, נוקשות בעורקים ועוד. פוקס היה על סף יאוש, עד שהחליט, כמוצא אחרון, לנסות את כמוסות פטריית הקמבוצ'יון.

„לפני כ־3 חודשים התחלתי לקחת את כמוסות הקמבוצ'יון. תחילה לא הפסקתי עם המינון של התרופות הרגילות, אולם כשהתחלתי להרגיש בשיפור עצום בכל התחומים הורדתי בהדרגה את מינון התרופות משפת חולים עד ל־90%. כל יום שעבר הרגשתי טוב יותר וזה היה כמו נס, הקשיים בדיבור נעלמו, הכושר הגופני שלי עלה בצורה מדהימה, הטשטוש בראייה נעלם וכך גם הסחרחורות. עם תוספת האנרגיה והחשק שחזרו לחיי הפסקתי וכעת אני ישן נהדר, בתחום המיני יש לי שיפור בחשק ובזיקפה ואפילו השיער שלי התחיל להשחיר. אבל העיקר, לחץ הדם שלי השתפר, הורדתי 90% ממינון התרופות של קופת־חולים וכעת אין לי בעיות של לחץ דם.

„אפשר להגיד", מסכם פוקס, „שאני אדם מאושר היום. כמוסות הקמבוצ'יון פשוט הצילו אותי. אני מודה לאלה שהביאו את הנס הזה לארץ. בעזרת הכמוסות אני יכול סוף סוף לא רק לחיות אלא גם להנות מהחיים שלי".

„בזכות הכמוסות, פחתו כאבי הרגליים בצורה ניכרת, צליעתי מורגשת פחות וכמעט שאיני נזקק למקל ההליכה".

ד"ר סוסנר ירון, אשדוד*

„לפני כחודשיים התחלתי להשתמש בכמוסות הקמבוצ'יון, עקב פרסומת שראיתי בעיתון „ידיעות אחרונות" עליכך, שכמוסות אלה עוזרות לרפא דלקת פרקים. אני סובל ממחלה הנקראת: "Ri Hip Coxartrosis of". אמנם אני משתמש בכמוסות רק פרק זמן קצר, אך אני מרגיש שחל שיפור במצבי הבריאותי מאז שהחילותי להשתמש בהן. הכאבים, מהם סבלתי תכופות, פחתו הן בעוצמתם והן בתדירותם, צליעתי גם היא מורגשת פחות. אוסיף ואומר שלפני שגיליתי את הכמוסות התהלכתי עם מקל הליכה. כיום אני נזקק לו פחות ופחות".

„לסיום", מוסיף ד"ר סוסנר, „אני רוצה רק לומר, כי יש בכוונתי להמשיך ולהשתמש בכמוסות הפלא, ואני אף ממליץ עליהם בחום לכל. כולי תקווה שאמשיך לראות את השפעותיהן ניכרות בי גם בעתיד".

* לפי בקשתו, מופיע הד"ר בשם בדוי, עקב עבודתו כרופא בבית חולים.

„הקמבוצ'יון עזר לי להיכנס לספר השיאים של גינס"

אלי בכר, בן 39, ירושלים,
אלוף ישראל בכפיפות בטן

אלי בכר, תושב פילדלפיה ובמקור יליד ירושלים, זכה לכיסוי תקשורתי נרחב כשנכנס לספר השיאים של גינס לשנת 94. לאחר שקבע את השיאים המדהימים בכפיפות בטן (2001 כפיפות רצופות במשך שעה ושלושים ושמונה דקות מבלי שאיש יאחז ברגליו) שבר שיא ישראלי נוסף בכפיפות קרנצ'ס. 11,320 קרנצ'ים רצופים במשך שעתיים ושש עשרה דקות. בכר, המחזיק בהיסטוריה מפוארת של הישגים ספורטיביים מספר, כי את הצלחתו הוא חייב לא מעט גם לכמוסות הקמבוצ'יון בהן הוא משתמש מזה כשנתיים:

„תזונה נכונה, הקפדה על טבעונות מלאה, הימנעות מחומרים מלאכותיים ומשמרים לשימוש ושימוש קבוע בכמוסות הקמבוצ'יון – הם המירשם שלי להצלחה. הכמוסות גורמות לי לתוספת מרץ ואנרגיות שבלעדיהן קשה לי להאמין שהגוף שלי היה עומד באימונים הארוכים והמפרכים. ספורטאים רבים בעולם מתפתים להשתמש בחומרים ממריצים האסורים על־פי החוק. אני אימצתי את כמוסות הקמבוצ'יון והשילוב של תמצית פטריית הנעורים יחד עם הויטמינים המיוחדים – עוזר לי לשבור שיאים כמו ששברתי".

כימים אלה מתכונן בכר לקראת שבירת שיא חדש אשר יכניס אותו לספר השיאים של גינס לשנת 95/96: „המשימה קשה, הדרך ארוכה אבל התוצאות שוות את המאמץ".

„כמוסות הקמבוצ'יון פתרו לי כאבי פרקים ודלקת ורידים. אני מרגישה הרבה יותר צעירה מגילי"

חיה בר־לב, 80 פלוס, "גני יעלים"

חיה בר־לב, רואת חשבון במקצועה, תל־אביבית עד לפני זמן לא רב, אשה אינטליגנטית מאוד ומעורה היטב בחיי היום יום. במקום משכנה בפרוייקט "גני יעלים" – בית ההורים היוקרתי בבאר־שבע – היא תמיד במרכז העניינים. במשך שנים סבלה חיה בר־לב מכאבים ראומטיים בידיים, ברגליים ובגב ומדלקת ורידים ברגליים. היא עברה טיפולים בבתי החולים איכילוב וסורוקה, אולם הכאבים המשיכו להטריד. עד ששמעה על כמוסות הקמבוצ'יון. „הכמוסות הללו גרמו לי להרגיש מצוין. הכאבים הראומטיים נעלמו, אני ישנה הרבה יותר טוב, השמירה על תזונה נכונה הפכה להיות קלה יותר ובכלל אני מרגישה הרבה יותר צעירה מגילי". גם הרופאה של בית ההורים, שגילתה בהתחלה סקפטיות לגבי הכמוסות, ממליצה לבר־לב להמשיך את השימוש בהן".

את כמוסות הקמבוצ'יון (צבע אריזה צהוב) יש לקחת 3 פעמים ביום עם הארוחות. הכמוסות כשרות וניתן להשיגן בבתי מרקחת, בתי טבע ורשתות הסופרפארם והכלל־פארם או ישירות דרך הטלפון (לבעלי כרטיסי אשראי): 03-6388888.

בלעדי בכלל-פארם במחלקות דיאטה וטבע

מפסידים משקל מרוויחים מתנות

* מוצרי חברות ...ALIA, HERBAMED, KAL, SOLGAR, האסכ...

המבצע בתוקף עד 11.5.95 או עד גמר המלאי ● הרשת שומרת לעצמה את הזכות להגביל את כמות הקניה.

כלל-פארם

תל־אביב, גן העיר ■ תל־אביב, תחנה מרכזית החדשה ■ הרצליה, בית מרכזים אזור תעשיה הרצליה פיתוח ■ רעננה, רח' אחוזה 114 ■ רעננה, תרשיש בניין קו-אופ אזור התעשיה ■ כפר סבא, קניון ערים ■ נתניה, שד' בנימין 60 ■ רחובות, רח' יעקב 3 ■ ירושלים, קניון ירושלים ■ בת־ים, קניון בת־ים ■ אשדוד, קניון לב אשדוד ■ אשקלון, קניון חוצות אשקלון ■ באר שבע, קניון שאול המלך ■ נצרת, קניון לב העיר

365 ימים באופנה **המשביר לצרכן**

גם את יכולה לרזות עד 15 ק"ג ב-20 יום בקלות ללא דיאטה וללא שינויים בהרגלי האכילה.

אחריות מלאה להחזר

תעודת אחריות מצורפת לכל ערכה
רופאים ומומחי תזונה עומדים לשירות המרזים

עובדה מוגמרת:
"הרזים אוכלים ונותרים רזים, והשמנים מתקשים לרזות גם כשמזונם דל... הדרך להרזיה אינה בשינוי הרגלי אכילה אלא בשיפור תיפקודי מערכת העיכול, חילוף החומרים ופירוק השומנים".

מתוצאות המחקר עולה שעל מנת שדיאטה תגרום לשיפור תיפקודים אצל המרזים, עליה להכיל רכיבים המסייעים:

✓ לפרוק שומנים ✓ לחילוף חומרים ✓ לשריפת קלוריות
✓ לעזרה בעיכול ✓ לפירוק חלבונים ✓ לשחרור נוזלים
✓ למניעת עצירות וגזים ✓ ליצירת שובע ✓ למרץ וחיוניות

החוקרים בדקו במעבדה 32 דיאטות מהמצליחות בארה"ב בעשור האחרון, מהן בודדו 16 מרכיבים טבעיים יעילים במיוחד ליצור הדיאטה הטובה בעולם.

דיאטה ללא דיאטה!

New Diet

מכילה את כל המרכיבים הטבעיים היעילים מהדיאטות המצליחות ביותר בעולם.

ב- 2 טבליות בלבד!

המחיר 179 ש"ח
ברשיון משרד הבריאות
כעזר פרווה

צוות המומחים של New Diet
ישיב לך על כל שאלה בטלפון
03-9311635 • מ-9:00–17:00

להשיג בבתי מרקחת, בתי טבע, בסופרפארם ובסנטר פארם

כלוסט הפתרון הטבעי
להורדת הכולסטרול בדם

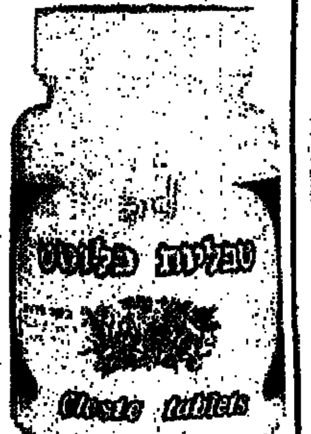

עודף כולסטרול בדם מאיים על חיינו. הכולסטרול הינו שומן השוקע בדם, מצר את כלי הדם ומהווה גורם סיכון ראשוני במעלה להתקפי לב, אירוע מוחי ולטרשת עורקים. הכולסטרול מקורו בשומן מהחי ועל הכבד מוטל לפרקו, כאשר כמויות הכולסטרול גדולות מדי מתקשה הכבד לעמוד במשימה, הכולסטרול מצטבר בדם והנזק מתחיל. לצערנו, הגוף אינו מתריע מפני עודף כולסטרול והבעיה מתגלית באקראי בבדיקת דם שגרתית ואז חייבים להוריד את רמת הכולסטרול בצורה דרסטית. השימוש הקונבנציונלי בתרופות כימיות הינו יקר, יעילותו נמוכה וגורמים נזקים למערכות אחרות בגוף. הקרדיולוגים ממליצים בחום על טבליות "כלוסט" – תכשיר טבעי, יעיל ביותר להורדה מהירה של רמת הכולסטרול.

ה"כלוסט" מכיל ויטמין B 3 המונע הווצרות כולסטרול וכן סיבים טבעיים המאיצים את זרימת הדם, מרחיבים את כלי הדם ומונעים טרשת עורקים. "כלוסט" בשילוב תזונה נבונה מומלץ לאלה שסובלים מעודף כולסטרול ולאלה המעונינים לשמור על רמת כולסטרול אופטימלית.

להשיג בבתי מרקחת, סופר-פארם ובתי טבע – ללא מרשם רופא

הקץ לפצעי בגרות אקנה-Z

הפתרון הטבעי לפצעי בגרות
אקנה-Z טבליות טבעיות המכילות אבץ בתוספת ויטמנים ומינרלים, מסדירות את הפעילות ההורמונלית בגוף ומונעות הופעת פצעי בגרות

10 ק"ג
ב־30 יום!

הזמרת
אופירה גלוסקא

"אחרי שניסיתי הכל
וכלום לא עזר...
חייגתי מרזי מורית
ורזיתי בקלות-בדיוק
במקומות שרציתי:
בירכיים, באגן ובבטן.
הפעם-גם אכלתי בריא
וגם רזיתי מהר.
אני מרגישה מצויין
צעירה וקלה יותר.
אם אני הצלחתי-
כל אחד יכול!"

חייגתי ורזיתי
בדיוק במקומות שרציתי!

שיטת מרזי מורית תרזה
גם אותך לקיץ בחיוג אחדו

כמה פעמים כבר "הבטיחו" לך לרזות ואחרי שבוע הפסקת מחוסר תוצאות! בכל קיץ צצים "פתרונות פלאי" המבטיחים לך הרזיה. בכל חורף הם נעלמים כלא היו. עכשיו, כשמדובר בגופך ובבריאותך - מגיע לך רק הטוב ביותר. שיטת מרזי מורית עם הנוסחה השוויצרית הבלעדית שעושה בשבילך את כל ההרזיה והגיזרה-בקלות ובמהירות. מעל ל-300,000 נשים, גברים ובני נוער חייגו מרזי מורית והצליחו. עכשיו גם אתם תצליחו בחיוג אחד!

תכנית הרזיה מדוייקת שתחטב
אותך בדיוק במקומות הנכונים

הידע והנסיון של רופאי מרזי מורית הפכו לשם דבר במשך 15 שנות פעילותם. הצוות הרפואי מתאים לך תכנית אישית מדוייקת ביחד עם נוסחת הקילוויטין צלוליטון+® שפותחה בשוויץ ע"י רופאים ומדענים מומחים במעבדות הענק PHARMAKON -בלעדית בארץ ובעולם לשיטת מרזי מורית. התאמת הנוסחה לנתוניך הגופניים מבטיחה לך להיפטר מיד-מכל ריכוזי השומן העקשניים ולזכות בגיזרה שתמיד רצית - תוך כדי אכילה לשובע וללא כל מאמץ!

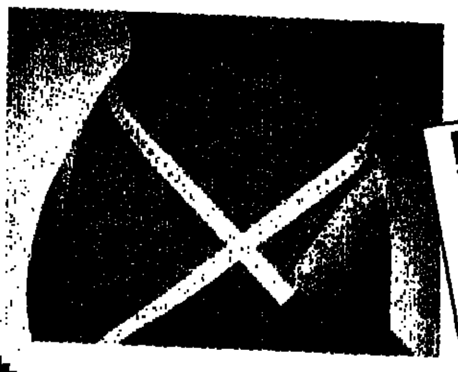

חדש!
SILHOUETTE+® לפירוק השומנים
בירכיים, האחוריים, האגן והכרס.
עכשיו-חינם-בשיטת מרזי מורית!
– לפרטים נוספים חייג/י עכשיו! –

נוסחה מדעית שויצרית-בפקוח רפואי
לזירוז ההרזיה ופירוק השומנים

נוסחת הקילוויטין צלוליטון+® כוללת:
1. *כמוסות קילוויטין-להאצת קצב ההרזיה.*
2. *כמוסות צלוליטון 1-לזירוז חיטוב הגוף.*
3. *כמוסות צלוליטון 2-לזירוז חיטוב הגוף.*
4. *שוקולד קילוויטין ביוגרם-להאצת ההרזיה.*
5. *התופין הכפול קילוויטין-לשובע מלא.*
6. *המשקה העשיר קילוויטין-לבריאות הגוף.*
7. *8 תמציות מרוכזות - לריכוזי השומן.*
8. *קלטת הוידאו סילואט+ לשריפת האנרגיה.*
9. *קלטת פרטית-11 שיחות של רופאי החברה.*
10. *טיפול מרוכז כפול-לפירוק השומנים.*
11. *תכנית הרזיה אישית-בפיקוח רפואי.*
12. *תכנית חיטוב אישית-להצרת ההיקפים.*
13. *תכנית אישית-לסילוק ריכוזי השומנים.*
14. *תכנית אישית-לשמירת הגיזרה לתמיד.*
15. *ייעוץ מקצועי טלפוני-בכל יום.*
16. *מערכת מעקב ובקרה-לרופאי החברה.*

חייג/י מ-8 בבוקר עד 8 בערב
ותתחיל/י לרזות תוך 48 שעות

קו ישיר להרזיה מיידית עומד לרשותך בכל יום מ-8 בבוקר עד 8 בערב.
כל שעליך לעשות הוא לחייג עכשיו ולמלא שאלון הרשמה מדעי. תוך 48 שעות תגיע לביתך השיטה החדשנית קילוויטין צלוליטון+® ומיד תתחיל/י לרזות ולהיפטר מריכוזי השומן-לקיץ.

רב - קווי - 02-252676
רב - קווי - 02-255512
לשרותך - גם בלילות ובשבתות
לקבלת חומר הסבר מפורט-חינם
צלצל/י 24 שעות ביממהו

מרזי מורית
רואים תוצאות יום יום

1995

על פי סקרים ארציים שנערכו בפיקוח פרופסור אליהו כ"ץ:
רוב הציבור הישראלי מעדיף לרזות רק עם מרזי מורית.

MANOR HOUSE / 9 ...

עיתונות כרטיסי ברכה לוחות שנה תקליטורים אמנות עיצוב אודיו גלויות קלטות וידאו מילונית

מאי
בסטימצקי
מבשלים לך חודש
מלא מבצעים

זול יותר ממחירי "שבוע הספר"
הנחות ענק לכל מלאי ספרי הבישול בהוצאת "מודן"
במחיר 32 ש"ח (במקום 59 ש"ח ו-44 ש"ח - מחיר קטלוגי)

רעיון למתנה

THE HUTCHINSON CONCISE ENCYCLOPEDIA
אנציקלופדיה עדכנית ומתומצתת הסוקרת את ההתפתחויות והשינויים שחלו בעולם בכל תחומי חיינו.

מחיר: 153 ש"ח
מחיר מבצע: **79** ש"ח

THE JEWS AND EUROPE
2000 YEARS OF HISTORY
המורשת היהודית באירופה כפי שהשתמרה במשך 2000 שנות היסטוריה: מלווה בצילומי צבע.

מחיר: 241 ש"ח
מחיר מבצע: **150** ש"ח

THE CHRONICLE OF IMPRESSIONISM
אלבום מפואר הסוקר את תולדות האמנות האימפרסיוניסטית.
מלווה ב- 400 איורי צבע.

מחיר: 150 ש"ח
מחיר מבצע. **69** ש"ח

פינת המוסיקה

מבחר תקליטורים וקלטות אודיו של מוסיקה פופולרית מכל הזמנים.

קלאסית, רוק, ג'אז, שנות ה-60, פופ ועוד.

מחיר מבצע לתקליטור: רק **14.90** ש"ח
מחיר מבצע לקלטת אודיו: רק **7** ש"ח

15% הנחה
ל- 3 תקליטורים ישראלים חדשים!

אריק איינשטיין, שם טוב לוי
יש בי אהבה

נורית גלרון
קלאסי

טיפקס
החיים שלך בלאפה

וגם לתקליטור PEACE

של STEVIE WONDER

פינת משחק

המשחק המדליק לחברה ולמשפחה

"לינגו"
משחק המילים של הטלויזיה

מחיר: 59 ש"ח
מחיר מבצע: **49** ש"ח

פינת התוכנות

המבצע נמשך: פחות מ- 1/2 מהמחיר!

C 800 הכנה לפסיכומטרי	דרכון לישראל	מתימטיקל	אלקטרוניקל	15% הנחה
ערכת לומדה ממוחשבת ללימוד ותרגול עצמי.	אטלס ממוחשב לטיילות, תיירות וידיעת הארץ.	המורה הפרטי שלי למתמטיקה- כיתות ו' -יא'. תוכנות במגוון נושאים	לימוד עצמי. המורה הפרטי שלך לאלקטרוניקה.	"רב דעת" ספריה ממוחשבת בגודל ספר כיס + "רב מילים"- מילון עברי עברי מושלם ולכרטיסוני ההרחבה: מילון עברי אנגלי, אנציקלופדיה של התנ"ך.
מחיר: 289 ש"ח	מחיר: 289 ש"ח	מחיר לתוכנה : 179 ש"ח	מחיר: 289 ש"ח	
מחיר מבצע: **130** ש"ח	מחיר מבצע: **140** ש"ח	מחיר מבצע לתוכנה: **90** ש"ח	מחיר מבצע: **140** ש"ח	

רבי מכר בעברית בהנחה

סיפורת/מקור	מקור	פוליטיקה	פעילות וכושר	בריאות ורפואה	פעוטות וילדים	דיני עבודה
דובים ויער יצחק בן-נר	**שיחות אינטימיות** אילת נגב	**מקום תחת השמש** בנימין נתניהו. מאבקו של עם ישראל לעצמאות, לביטחון ולשלום.	**כושר בלי קושי** קוברט ביילי. תרגילים חכמים לשריפת שומן ולשמירה על כושר גופני	**על תבלינים וצמחי מרפא** דורה חבקין	**הספר הגדול של דבורה עומר** איורים: אלישבע נגש	**המדריך לעובד** המדריך השימושי ליכויות העובד
מחיר: 39.90 ש"ח	מחיר: 59 ש"ח	מחיר: 75 ש"ח	מחיר: 54 ש"ח	מחיר: 58 ש"ח	מחיר: 51.90 ש"ח	מחיר: 72 ש"ח
מחיר מבצע: **29** ש"ח	מחיר מבצע: **44** ש"ח	מחיר מבצע: **56** ש"ח	מחיר מבצע: **39** ש"ח	מחיר מבצע: **43** ש"ח	מחיר מבצע: **38** ש"ח	מחיר מבצע: **57** ש"ח

סטימצקי 70 1925-1995

ספרים זה סטימצקי וסטימצקי זה לא רק ספרים

סטימצקי 70 1925-1995

עיצוב אמנות תקליטורים עיתונות מילונית קלטות וידאו קלטות אודיו גלויות כרטיסי ברכה לוחות שנה תקליטורים

* בתוקף עד סוף מאי או עד גמר המלאי.

סיאבול פרס

ת"א-גן העיר. מרכז ריינגוף סנטר. כיתן סנטר פנחס רוזן 57 הדר יוסף ■ רמת גן-קניון איילון ■ בת-ים-קניון חרש יוספטל 92 ■ ראשל"צ-קניוכל. איתן אליהו 10 ■ פ"ת-קניון ברנך ■ חיפה-קריון דרך עכו. מגדל פורטה. קניון לב המפרץ ■ ירושלים-קניון ירושלים. בן יהודה 23 ■ נצרת-קניון לב העיר ■ עפולה-שד' השניא 14 ■ חדרה-קניון הדרה ■ נתניה-קניון השרון ■ כפר סבא-קניון ערים ■ רעננה-אחוזה 117 ■ נס ציונה-קניוחר ■ אשקלון-קניון חוצות ■ אשדוד-קניון לב אשדוד ■ באר שבע-קניון הדרום ■ אילת-שער העיר-בית הארז ■ גולף הזדמנויות: חיפה-עצמאות 61 ■ ת"א-מגדל שלום ■ ירושלים-קניון אחים - תלפיות ■ הרצליה-סוקולוב פינה אחד העם.

צילום: רזי

תוכן

10 אביאם סלע מדבר על סיום הפרק האווירי בחייו ● רון בן־ישי
18 הבטחות האתמול והבטחות המחר ● עמליה ארגמן־ברנע
26 'האנס מבני־ברק' כותב את סיפור חייו ● יגאל סרנה **31** ושלמה אברמוביץ'
32 דן שילון מדבר על לאה רבין האמן שמבכה את מות התרבות ● עמנואל בר־קדמא
38 הקשר הפועלי־חב"די של הגליל העליון ● אריה ומבקר את המבקרים ● ירמי עמיר
47 יש תקווה לאמהות נרקומניות ● יהודה קורן **54** הסיפור המדהים על מליניאק
56 פנדורה ● תחיה אדר **60** שליחות קטלנית ניצולת תאי־הגזים ● אהרון חוטר־ישי
62 הורוסקופ **64** קילופים ● אודטה שוורץ **66** נטלי, שהיתה אמא ● גפי אמיר
68 אחרוני פותח שולחן **75** שעות נוספות בגיל 16, מתחרטת ● אספת פלד

עורכת: אילנה שובל־שקד

זה השבוע שעוטר בחוט אחד את יום־השואה, את יום־הזיכרון ואת חג העצמאות. זה השבוע של אריק איינשטיין המזמזם רביץ ברדיו, של משדרי הזיכרון בטלוויזיה, של האנדרטאות ובתי־העלמין, של הסאב המתוח. בשבוע הזה נדמה שאפילו החלומות שלנו צבועים רק בשחור־לבן.

יוסי הוכמן נולד שנה לפני הקמת המדינה, בנם של מיסדי קיבוץ נווה־ים, לוחם בצנחנים, נעל ואב שכול, רעייתו רבקה ושני בניו, דועי ואילן, היו בין 35 קורבנות אוטובוס־הדמים בכביש החוף בשנת 1978. יוסי הוכמן נפצע קשה, ושתי רגליו נקטעו. הוכמן נת כדי לחיות מחדש. הוא שיקם עצמו, פיזית ונפשית, בתהליך ממושך ומנוצלת. לפני ארבע שנים נולדה לו ולאשתו יפי ילדתם, אוריה.

מאז אסון האוטובוס מתמקד יוסי הוכמן בסמל. כשיעור מולדת מכאיב. בערב יום־העצמאות הקרוב הוא יעמוד ברחבת המשואות בהר־הרצל בירושלים, ויהיה בין 12 מדליקי המשואות לתפארת מדינת ישראל. לתפארת ניצחון החיים על המוות, והחיים עם המוות, והחי על המת.

■ יעל גבירץ

מבצע אופרה

אל"מ (מיל') אביאם סלע, ממתכנני ומבצעי הפצצת הכור העיראקי, מדבר לראשונה

אביאם סלע. „במטוס היו לי כל התחושות הידועות של פחד: בטן מכווצת, רגליים רועדות"

צילום: ורדי כהנא

◀ רון בן־ישי

אביאם סלע 'עשה היסטוריה' יותר מפעם אחת בחייו. הוא היה אחד מצוות הטייסים, שהפיל חמישה מטוסי מיג־21 רוסיים בשמי מצרים בסוף מלחמת ההתשה, ואם הצנזור היה מרשה, אפשר היה לספר על עוד כמה גיחות מסעירות בקריירה שלו כטייס. אבל מה שהבליט אותו בין 'הכחולים' של שנות ה־70 וה־80 היו הכישורים שהפגין על הקרקע: סלע נחשב למתכנן מבצעים מהמעולים, שהיו לחיל־האוויר מעודו. הוא גם ידע לפקד עליהם. מבצע חיסול מערך טילי הנ"מ הסוריים בלבנון בקיץ 82', אותו תכנן וגם פיקד על ביצועו, הציב אותו סופית כמועמד טבעי לפקד על חיל־האוויר. אלא שאז באה פרשת פולארד וויירטה את הקריירה המבטיחה.

כעת מנהל אביאם סלע חברה קטנה למחשוב ולמערכות מידע בשם 'סיכם'. את עסקיו הוא מנהל מחדר צנוע, בבניין משרדים באיזור התעשייה של הרצליה־פיתוח. קירות לבנים, ריהוט מתכת ספרטני שחור־אפור, שטיח מקיר לקיר וכמה דגמי מטוסים וטילים על הארון שבפינה. מאז אותו יום באפריל 78', שבו הודיע שהוא פורש מחיל־האוויר, שמר סלע על שתיקה. הוא עדיין מקווה שיום אחד יבטלו האמריקנים את כתב־האישום נגדו, ואינו רוצה שמילה שיאמר בהיסח־הדעת תזיק לו ולעסקיו.

אבל על הפצצת הכור הגרעיני בעיראק לפני ארבע־עשרה שנים חשוב לו לדבר, ודווקא עכשיו, כששוב עומדת ישראל בפני איום של נשק לא קונבנציונאלי. הוא מזהיר מהאשליה שניתן לחזור על מבצע כזה. סלע, שהיה בסוד התכנון והביצוע, מתפעל במיוחד מתהליך קבלת ההחלטה על־ידי הממשלה.

„קבלת החלטות", הוא אומר, „הוא נושא שקרוב ללבי. הדוקטורט שלי עוסק במידע ובתרומתו לתהליכי קבלת החלטות. ואני חושב שההחלטה שהובלה פה ע"י מנחם בגין היתה מעשה מפואר".

– מה מביא אותך לדבר בסופרלטיבים כאלה?

„אני מדבר לא על עצם ההחלטה, אלא על התהליך שהביא לקבלתה. קודם שבגין התחיל לדון בהפצצת הכור, הוא מיצה את כל האפשרויות האחרות (להפסיק את תהליך ההתחמשות האטומי של עיראק). אני לא יכול לפרט. נוסף על כך, לפני שבגין הביא את המבצע להחלטת הממשלה, הוא בחן את כל אלטרנטיבות הביצוע הצבאיות: אוויריות, קרקעיות, יותר מסוכנות, יותר בטוחות, פחות בטוחות. כולן הוצגו בפניו, והוא שהחליט בסוף, על־פי המלצת הרמטכ"ל ומפקד חיל־האוויר דוד עברי, על מבצע אווירי.

„היתה לבגין וגם לנו דילמה לא קלה. בחורף 81', כשההכנות לתקיפת הכור נכנסו להילוך גבוה, עמד על הפרק עוד מבצע אווירי גדול. היינו בכוננות לתקוף את סוללות טילי הנ"מ, שהסורים הכניסו לבקעת הלבנון. כבר כמעט תקפנו, אלא שבגלל מזג־אוויר גרוע מעל בקעת הלבנון נאלצנו לדחות את המבצע.

„כשהיינו בפעם השנייה בסיומן של ההכנות לתקיפת הטילים, עלה עניין הכור. בגין היה בדילמה. לכל מי שעסק בהחלטות אסטרטגיות היה ברור שאת שני המבצעים לא יעשו יחד. היה צריך להחליט על איזה משני המבצעים הולכים. לי, בפרט היום, אחרי מלחמת־המפרץ, אין ספק שההחלטה לתקוף את הכור היתה הנכונה".

– אי־אפשר היה לעשות את שני המבצעים בהפרש זמן קל ביניהם?

„לא. אלה אמנם שני מבצעים לא מסובכים מבחינה צבאית, אבל ההשלכות האסטרטגיות שלהם עלולות להיות מרחיקות לכת. כל אחד מהם הוא כמעט מלחמה, שיש להתכונן לקראתה, ובעיקר למה שעלול לבוא בעקבותיה".

– תקיפת כור אינה מבצע מסובך?

„מבחינה צבאית – לא. במבצעים מסדר־גודל כזה יש שלושה מרכיבים: הקשה בהם הוא קבלת ההחלטה. השני הוא התכנון, הקל יותר הוא הביצוע".

– ומה כל־כך הרשים אותך בדרך, שבה העביר בגין בממשלה את ההחלטה על תקיפת הכור?

„הרבה דברים. הדרך שבה בגין נתן לשרים זמן לגבש דעה בלי להשתמש בשוט של לוח־זמנים. הוא גם נתן את הדעת על כל גורם, מדיני ואנושי, ודאג שהתכנית המבצעית תתחשב בהם. אבל בעיקר התרשמתי ממנו בעת הדיון הגורלי, שבו החליטה הממשלה על התקיפה.

אנחנו אנשי־הצבא (הרמטכ"ל, ראש אמ"ן, ראש המוסד, מפקד חיל־האוויר, עוזר ראש אמ"ן, רמ"ח מבצעים של צה"ל ואני) באנו כרגיל עם כל המפות והשרטוטים: הכור, הליבה, מאין נבוא, איך נתקוף... אנחנו מתחילים לתלות את המפות, ואז בגין אומר: חיילים, תורידו את המפות. אני רוצה לדון בשאלה 'האם', ולא בשאלה 'איך'. אני לא רוצה שהשרים יושפעו מסיכויי הביצוע, לפני שיחליטו אם בכלל צריך לבצע.

„עוד דבר שהרשים אותי: בגין ביקש שכל אחד מהשרים יציג את עמדתו בנושא, ושבסוף דבריו יאמר במפורש אם הוא בעד או נגד. כשהשרים הציגו את עמדתם הבנתי למה: רוב השרים, כשסיימו לדבר, לא היה ברור מהי עמדתם. בגין, שהיה מנוסה, הכריח אותם להביע את דעתם בצורה ברורה".

הודעת ביטול

אלוף במיל' יאנוש בן־גל סיפר: „לפני השמדת הכור, סלע הציג את התוכנית בפורום המטה הכללי. הייתי אז אלוף פיקוד צפון, הוא היה ראש מחלקת מיבצעים של חיל־האוויר. הוא עשה רושם אדיר. אדם מקצועי, ששלט בפרטים הטכניים. הוא עצמו השתתף במבצע כשהוא מסקר עליו".

– מה היה הקטע המסובך ביותר בתכנון המבצע?

סלע: „תכנון החילוץ (חילוץ הטייסים אם מטוסיהם ייפגעו – רב"י) היתה סבירות גבוהה מאוד שמטוס אחד לא יחזור, וסבירות קצת פחות גבוהה שגם מטוס שני לא יחזור. כשמתרגמים את זה לכסף, המחיר סביר – 30 מיליון דולר למטוס – אבל לא היינו יוצאים לתקוף לולא היה סיכוי מאוד גבוה שנצליח להחזיר את הטייסים בשלום".

– כמה עשרות מיליוני דולרים זה עניין שולי?

„אם נכניס את הסכומים לפרופורציה – הכסף שהשקענו ישירות בתקיפת הכור היה בסביבות חצי אחוז מההוצאה הגלובלית על כל המבצע הזה, לפני ואחרי שבוצע".

פרשת פולארד ריסקה את הקריירה המפוארת שלו בחיל־האוויר, ומאז הוא שתק ■ עכשיו, בראשונה, מתראיין אביאם סלע וחושף פרטים עלומים ממבצע הפצצת הכור הגרעיני בעיראק ■ איך העביר בגין את ההחלטה בממשלה ■ למה צירפו את רפול להפצצות האימונים ■ איך חיברו את סיפורי־הכיסוי ■ כמה עלה המבצע ■ ולמה לא כדאי לחזור על המבצע הזה עכשיו

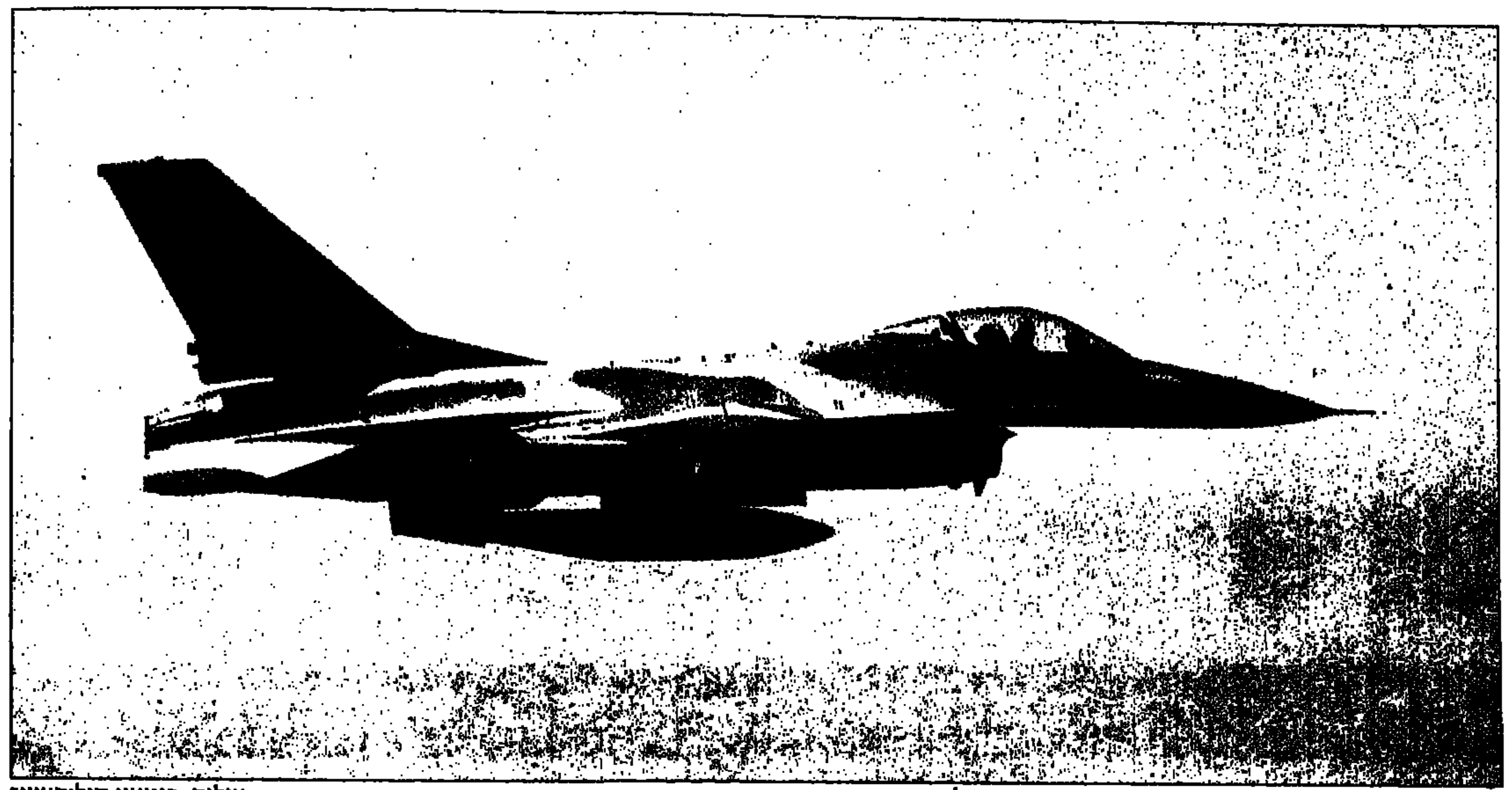

אף־16, המטוס שתקף. טווח מרשים, כושר נשיאת פצצות, יכולת הגנה

צילום: ביטאון חיל־האוויר

מבצע אופרה

(המשך מעמוד קודם)

– במה היה צריך להשקיע אחרי תקיפת הכור?

„שנים רבות חיכינו לתשובת נקם עיראקית. היינו צריכים לעבות את מערך ההגנה במקומות אסטרטגיים בכל מיני תאריכי יעד, וזה עלה הרבה כסף. התשובה העיראקית הגיעה לבסוף ב־'91, במלחמת־המפרץ".

– להערכתך, כמה עלו ההכנות והמבצע?

„אם אני לא טועה, ההכנות עלו בין 10 ל־20 מיליון דולר, המבצע עצמו בסביבות מיליון דולר, ואחרי המבצע, ההיערכויות ההגנתיות, עוד 80 מיליון. בסך־הכל עלה המבצע כ־100 מיליון דולר".

– כמה זמן נמשך התכנון?

„מתחילת התכנון עד הביצוע עברו לפחות שנתיים, אבל בפרטי הפרטים עסקנו קצת יותר משנה. הנושא הוצג לרמטכ"ל (רפול) עשרות פעמים. אחרי לא מעט הצגות פתאום שואל רפול: תגידו, מה יקרה אם אני ארצה לעצור את המבצע באמצע? אמרנו לו: אי־אפשר. הוא אמר: רגע, מה אי־אפשר? אמרנו לו: מדובר ב־1,000 קמ'. כדור־הארץ עגול, לכן בקטעים מסוימים אין אפשרות להודיע להם על ביטול.

„רפול ענה תשובה רפולית אופיינית: תגידו, אני שאלתי אתכם אם כדור־הארץ הוא עגול? אני רוצה שיהיה קשר כל הזמן. בלי זה, אני לא עושה את המבצע.

„בסופו של דבר פתרנו את הבעיה: לקחנו מכשיר קשר מיוחד, אני ישבתי במושב האחורי של אף־15 עם המכשיר הזה על הברכיים, והאנטנה היתה דבוקה עם איזוליר־בנד לחופת תא הטייס, ושימשתי ממסר חי שנסע לכיוון בגדד. בצורה כזו היה מובטח קשר והיתה יכולת לעצור את המבצע. ליווינו אותם עד מרחק לא רב מבגדד.

„כשאתה חושב על זה, רפול צדק במאה אחוז. לא יכול להיות שבמבצע גורלי כזה לא תהיה אפשרות של התערבות המפקדים בכל רגע. ואכן, הריווחים הלוך וחזור היו דיווחים שלי. כך גם נפלה בחלקי הזכות להעביר ל'בור' את ההודעה הראשונה שהמבצע הצליח".

תרגיל עם רפול

– בשביל להפעיל מכשיר־קשר צריך לשלוח בעל תפקיד בכיר ורציני בחיל־האוויר, עד לבגדד?

„התפקיד העיקרי שלי היה טיפול בנושא החילוץ, מכיוון שהיתה לנו הערכה שיש סיכוי גבוה שמישהו לא יגיע חזרה ורצינו לטפל בחילוצו. חוץ מזה אני גם הכרתי את כל פרטי המבצע, גם בתכנון המבצעי שלו, גם בתכנון החילוץ, וגם, לא פחות חשוב, בכל נושא המדיניות. וזה לצורך טיפול באירועים קטסטרופליים. דברים שאתה לא יודע לאן הם יכולים להתגלגל. למשל, קח את המבצע האמריקני לחילוץ בני־הערובה באיראן, שנכשל כשנתיים לפני תקיפת הכור. שם לא היה מישהו בשטח שמכיר את כל הפרטים, שיכול היה לקבל החלטה גורלית, כולל: אנחנו עוצרים, זה לא מה שהתכוונו...

„בשביל זה שלחו אותי לשם, כדי שאגיד את המשפט הזה, אם יידרש: עצרו, עד לכאן. וכמובן, לטפל בכל נושא החילוץ. למזלנו, בסופו של דבר לא נדרשתי לא לזה ולא לזה".

– איך נראתה מהזווית האישית שלך התקופה מורטת־העצבים של ההכנות וההמתנה למבצע?

„עשינו לא מעט תרגילי מודל. לצורך זה בנינו משהו דומה לכור. התאמנו כהפצצת המודל הזה, וכדי לדמות טיסה למרחקים ארוכים, טסנו הלוך וחזור כמה פעמים בשמי הארץ.

„רפול ואני הצטרפנו לאחר התרגילים האלה. טסנו במטוסי אף־16 (דו־מושביים) שתקפו מודל בפצצות חיות. רצינו שרפול יקבל את התחושה הבלתי אמצעית, שמבחינת הביצוע זה באמת לא מסובך. רפול טס ברביעייה אחת, אני ברביעייה השנייה. עשינו תרגיל מלא לגמרי, והמטוסים פגעו כמו שצריך.

„אחרי התרגיל נחתנו ועשינו תחקיר. רפול הרי הוא שתקן ידוע. והוא לא דיבר; לא בתדריך ולא בתחקיר. אחר־כך חזרנו, רפול ואני, במטוס קל לתל־אביב. רפול הטיס את המטוס. פחדתי פחד מוות בטיסה הזאת...

– למה?

„כי הוא מטיס את המטוס, כמו שהוא עובר בפרדס עם הטורייה... מכל מקום – טסים. רפול שותק. לא אומר אף מילה. אני מסתכל עליו. בכל אופן עשינו תרגיל מודל... ואני מצפה לשמוע מה דעתו, והיחסים בין רפול וביני קרובים. יש בינינו אמון ויחסים קרובים גם היום. אני מאוד מעריך אותו ומכבד אותו. לא על הצד הפוליטי. טסים. רפול יושב, מחזיק את הסטיק (מוט ההיגוי) של המטוס, לא מסתכל ימינה ושמאלה. כלום. אחרי איזה חצי שעה טיסה רפול לוחץ בטעות על מפסק מכשיר־הקשר החיצוני (במקום על מפסק מכשיר־הקשר הפנימי של המטוס) ואומר: 'הממשלה תאשר את זה'. זה המשפט היחיד שהוא אמר, והוא הודיע את זה הרצה.

„הבקר (במגדל־הפיקוח) ישר התעורר ושואל: מי הודיע? מה הודיע? רפול לא ידע עד היום שהוא יצא הוצה עם ההודעה הדרמטית הזו".

סיפור־כיסוי

– מה היה שם הקוד של המבצע?

„המבצע נקרא במקור 'גבעת התחמושת'. אחרי שהמבצע נדחה (ב־10 במאי '81), ביטלנו את שם הקוד, אספנו את כל המסמכים והודענו רשמית על ביטולו של המבצע. עשינו זאת משיקולי ביטחון־שדה. רק אחר־כך הוצאנו מבצע חדש שנקרא 'אופרה'. החלפנו כל מה שאפשר. כינויים, מילות־דיווח, קודים, מפות. השמדנו את כל החומר הישן, והוצאנו את הכול מהתחלה.

– אפשר היה לבצע את התקיפה עם מטוסים אחרים? לא אף־16 ואף־15?

„מי שרצה את האף־16 למבצע היה דוד עברי, שראה את היתרונות הבולטים של מטוסים אלה: טווח מרשים, כושר נשיאת פצצות ויכולת להגן על עצמם ממטוסי אויב בדרך. בסך־הכול, טסנו דרך שלוש מדינות: סעודיה, ירדן ועיראק, והסיכויים להיתקלות בדרך היו גבוהים מאוד. לאף־16 יש מכ"ם מצוין, שמאפשר לטייסים לדעת כל הזמן מה קורה בסביבה, להימנע מעימות או להיכנס אליו בתנאים הנוחים להם.

„גם האף־15 לא היו בתכנון המקורי, אולם השתמשנו בהם כמיפוי לתקיפת הכור.

– כמה מטוסים בסה"כ השתתפו במבצע?

שמונה אף־16 ועוד שמונה אף־15 – סה"כ 16 שיצאו לעיראק. בשטח היו בכוננות מסוקים, מטוסי תדלוק, מטוסי תובלה. היו גם מטוסים ודוביים שאמורים היו להצטרף למבנה התוקף במקרה של תקלה. בסה"כ השתתפו במבצע 40־50 מטוסים".

– איך הצלחתם להסתיר את התכנון ממאות אנשי חיל־האוויר שהתעסקו בענייני?

„פירקנו את ההכנות לקטעים. טייסת אחת בדקה טווח. טייסת אחרת בדקה חימוש – תמיד עם סימולר־

סלע ופרשת פולארד

ב־'84 היה אל"מ אביאם סלע בחופשת לימודים בארה"ב. עשה תואר שני במערכות מידע באוניברסיטת ניו־יורק, ובזמנו הפנוי הרצה בהתנדבות עבור ח'בונדס'. באחת מהרצאות אלה הציע לו אחד משומעיו להיפגש עם יהודי אמריקני חם, ג'ונתן פולארד שמו, שעבד כמנתח מידע במודיעין של הצי האמריקני.

סלע הסכים, נפגש עם פולארד, והתרשם מהמידע שהציע. הוא היה מודע לסיכונים הקיימים בקשר מסוג זה, לכן דיווח לגורמים המתאימים בארץ וביקש הוראות. אחרי שלושה חודשי דיונים החליט מי שהחליט להעביר את הטיפול לרפי איתן, אז ראש הלק"ם (היחידה לקשרי מדע) במשרד ראש הממשלה, שטיפלה, לפי הפרסומים, בהשגת מידע וחומרים אסטרטגיים, ושהיתה לה נציגות בשגרירות ישראל בוושינגטון.

רפי איתן ביקש מאביאם סלע להמשיך את הקשר עם פולארד. אביאם ביקש, וקיבל, את אישור הממונים עליו בצבא ונפגש עוד מספר פעמים עם פולארד ואשתו. אבל את עיקר המידע ששאב ממאגרי המודיעין של הצי סיפק פולארד, לפי פרסומים, ישירות לאנשי הלק"ם.

כשהחליט רפי איתן להיפגש עם פולארד ואשתו בפאריז, ביקש מסלע שיתלווה אליו כדי לשמור על אווירה חמה ואישית. סלע, שבינתיים חזר ארצה ותמנה למפקד בסיס רמון של חיל־האוויר, קיבל אישור ונסע.

כשנתפסו ג'ונתן ואן פולארד, הבטיחה הצמרת הפוליטית הגבוהה של ישראל לאמריקנים לשתף עימם פעולה. ההבטחה לא קוימה. שלושת האישים, שמונו לטפל בפרשה מטעמו של רוה"מ פרס, ניסו להסתיר את חלקו של אביאם סלע, אבל פולארד בחקירתו חשף אותו. בסופו של הכר הוגש נגד סלע כתב־אישום.

בתקופה שבה התבררה הפרשה סיים סלע את תפקידו כמפקד רמון והיה מועמד לקבל את הפיקוד הבכיר יותר, על בסיס תל־נוף. רבין, אז שר הביטחון, היסס, אבל לבסוף נכנע ללחצם של אנשי חיל־האוויר והציג את המינוי בכנסת, שהאמריקנים יבלעו את הצפרדע. בחיל־האוויר הגנו, והדי הסערה הגיעו לוושינגטון, שירתחה מזעם. האמריקנים הודיעו שכף רגלם לא תדרוך בתל־נוף, כל עוד סלע מפקד על הבסיס.

כעבור כמה ימים הודיע סלע שהוא עוזב את התפקיד, כדי שלא לחבל באינטרסים החיוניים של חיל־האוויר.

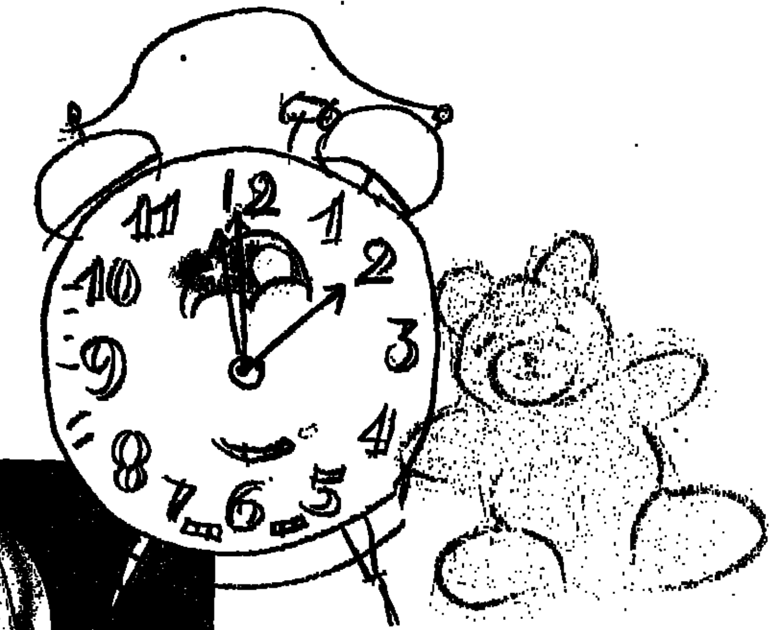

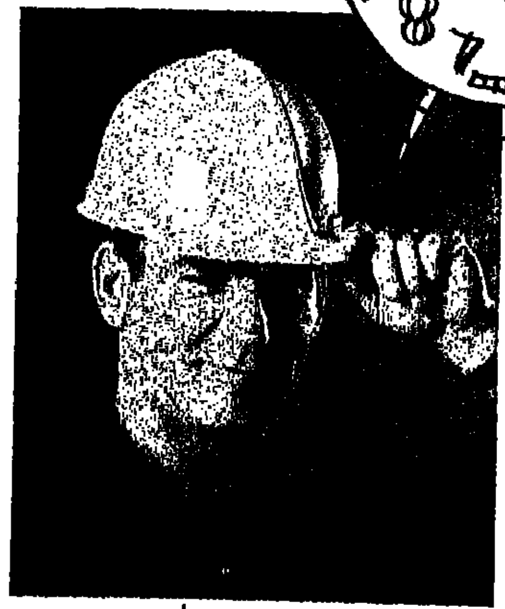

אבי שיש, טכנאי חברת החשמל

"בכל שעה. גם בשתיים בלילה יש לך נתיך מתוקן"

נשרף לך נתיך החשמל בשתיים בלילה? התקשר. אל תחכה לבוקר. אנו נהיה אצלך תוך שלוש שעות לכל היותר ונשתדל אף קודם. חייג 103 למוקד חברת-החשמל. תשמח לגלות שיש מי שעומד לרשותך 24 שעות ביממה, 365 ימים בשנה.

מחויבים לשירות טוב יותר

חברת החשמל

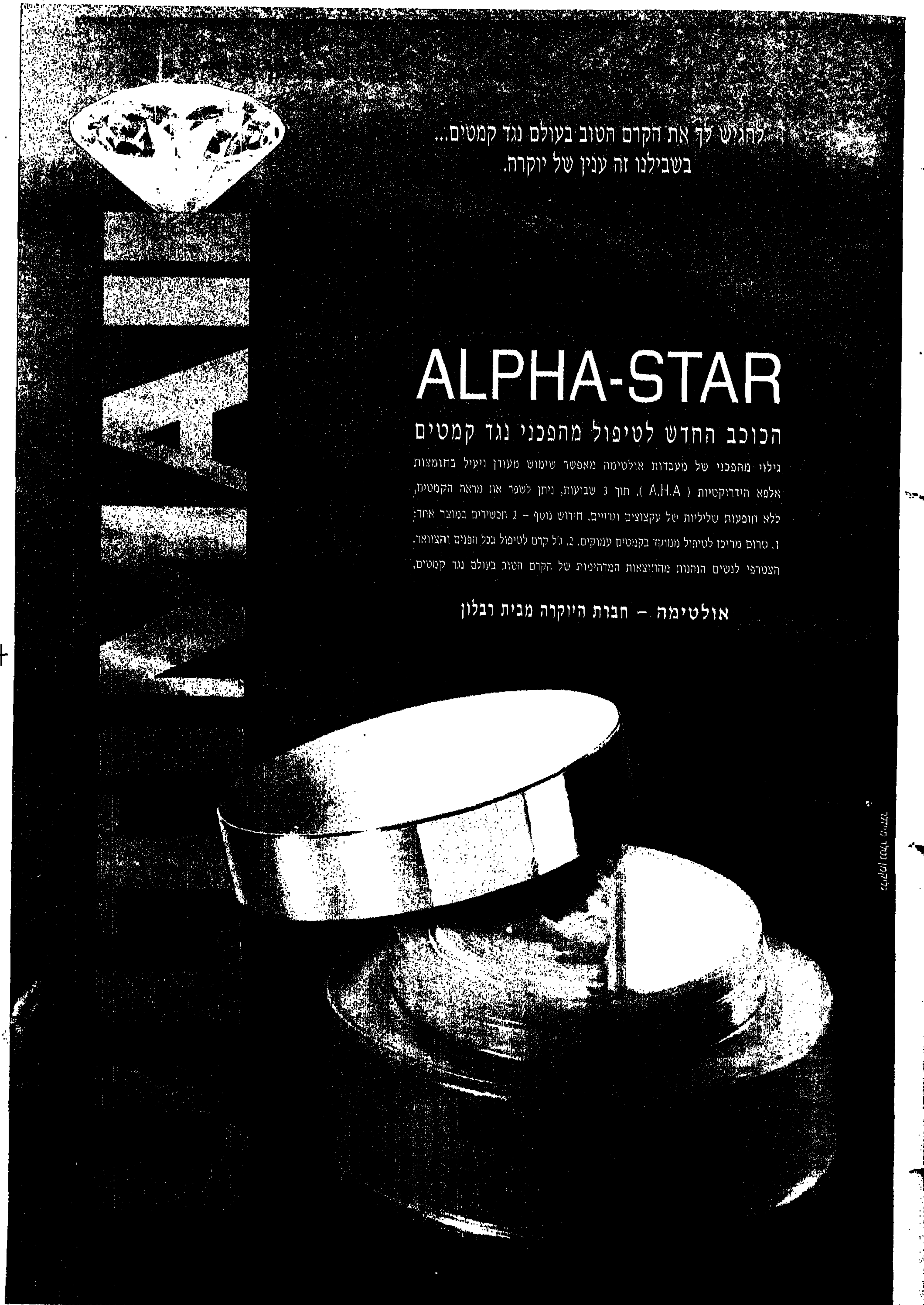

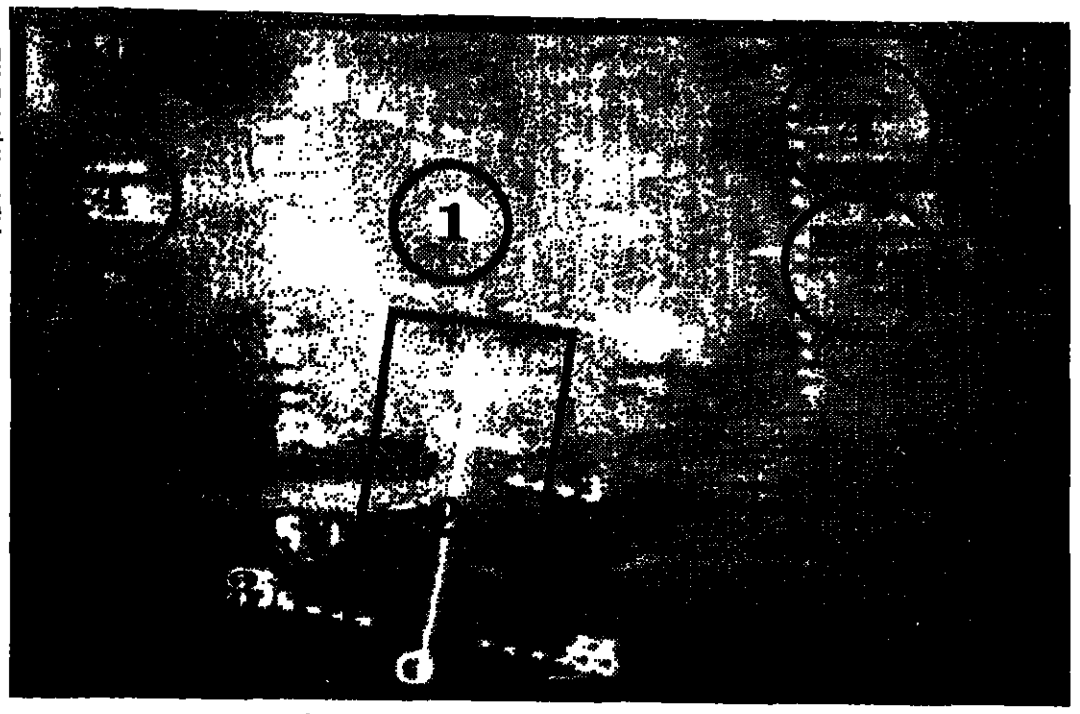

באדיבות: ביטאון חיל־האוויר

תמונת הכוונת של אחד ממטוסי ה־אף־16, כפי שצולמה בזמן תקיפת הכור, רגע לפני שחרור הפצצות:
1. כיפת הכור (המטרה)
2. מרכז הכוונת. כאשר הכוונת נמצאת על המטרה, משחרר הטייס את הפצצות
3. זווית המטוס ביחס לאופק. בתמונה, המטוס בצלילה של כ־50 מעלות
4. מבנים ומעבדות מחקר שמוקמו בסמוך לכור

מבצע אופרה

(המשך מעמוד קודם)

כיסוי שהמצאנו. רק כמה חודשים לפני הביצוע קראתי למפקדי הטייסות ל'בור' ואמרתי להם: זה המבצע".

– מי חיבר את סיפורי־הכיסוי והתמעיה להכנות?

„רס"ן ר', ראש המדור שהיה אחראי לתכנון המבצע. בחיל־האוויר הדרג שמתכנן באמת את המבצעים הם רבי־סרנים, סגני־אלופים. הם אלה שעושים, בעצם, את העבודה. זה המון עבודה על פרטים קטנטנים: החימוש והמרעומים, הקשר, הדלק... וגם סיפורי־הכיסוי להסתרת מטרתו האמיתית של המבצע. זה תחיכת פאול־אימים, שראש המדור, ר', היה אחראי להרכבתו. הם הדרג החשוב ביותר. אבל את התהילה קוצרים הטייסים והפוליטיקאים. זה טבעי ומובן".

– איך הגיבו מפקדי הטייסות, כשקראת להם לבור ואמרת להם מהי מטרתו האמיתית של המבצע?

„רז (מפקד המבנה התוקף) לא הופתע. עוד לפני אותה שיחה הוא חיבר אחד ועוד אחד וידע. הוא, כמובן, שמח. צ', שהיה מפקד טייסת אף־15, דווקא הופתע. הוא חשב על משהו אחר בכלל. כששמע מה היעד, אמר לי: אני מתערב איתך שלא יהיה כלום. אמרתי לו, צ', זה לא שאלה תיאורטית. אנחנו בשלבים אחרונים של ההכנות. המבצע כבר אושר. הוא אמר לי: לא יהיה מבצע כזה, נתערב. בסדר. על מה נתערבנו על ארוחת ערב.

„כל התקיפה לא דיברנו בינינו, כי שמרנו על דממת אלחוט. צ' היה באף־15 אחר, והוביל את המבנה שטסתי בו. אבל כשחצינו את גבול ירדן חזרה לישראל קראתי לו ואמרתי לו בקשר: 'פילה מיניון מדיום'. עד היום העיראקים מחפשים מה המשמעות של הקוד הסודי הזה שנאמר בסוף המבצע. מובן שאכלנו פילה מיניון".

בטן מכווצת, רגליים רועדות

– היה לך ברור שתקיפת הכור נחוצה?

„לא מההתחלה. אבל ככל שנאסף יותר ויותר מידע מודיעיני על מה שנעשה שם, נעשה לנו ברור שמדובר בפיתוח נשק גרעיני. מרגע שהתבהרה התמונה הזו, לא היה לי ספק שצריך ונכון להפציץ את הכור".

– אילו לא הפצצתם את הכור ביוני 81', מתי היה לעיראק נשק אטומי?

„אם לא היינו פוגעים בכור – כבר במלחמת־המפרץ היתה להם פצצה גרעינית".

– אם חיל־האוויר יתבקש לעשות מבצע דומה, הוא יוכל?

„השאלה טובה, אבל התשובה לא נעימה. מי שיש לו ציפיות, כדאי שידע שאי־אפשר להשליך מהצלחת תקיפת הכור העיראקי לפני ארבע־עשרה שנה על הסיטואציה, שבה אנו נמצאים היום".

– מדוע?

„כי תקיפת הכור העיראקי התבצעה בתנאים מאוד נוחים מבחינתנו. היה לנו מודיעין מצוין והמון זמן להכנות. גם צריך לזכור שהיתה אז מלחמה בין איראן לעיראק, ותשומת־הלב של העיראקים היתה מופנית לכיוון אחר.

„אני לא אומר שאין לחיל־האוויר שלנו, גם היום, יכולת מרשימה. אבל אני ממש מזהיר מהסקת מסקנה נמהרת, שאם עשינו מבצע בעבר, יש ביכולתנו לעשות דברים דומים בעתיד".

– האם אפשר להבין מדבריך שאנחנו עומדים חסרי־אונים מול מאמצי ההתחמשות בנשק לא־קונבנציונאלי באזורנו?

„לא חסרי־אונים. קודם כול, צריך להכיר בכך שפיתוח הגרעין באיזור הואט. עדיין איננו עומדים בפני בעיה בסדר דחיפות דומה לזה שעמדנו ב־81'. עם זאת צריך להכיר בכך שיש בעיות, שאנחנו לא יכולים לפתור. אם נשק גרעיני יעבור מאחת מגרורות ברה"מ לשעבר לידיים לא נכונות, אין לנו תשובה לזה. השימוש במהלכים מדיניים הוא הפתרון המועדף. השימוש בחיל האוויר הוא לדעתי הפתרון הפחות מועדף".

– אם, במלחמת המפרץ היה חיל־האוויר שלנו יוצא לתקוף את הסקאדים במערב עיראק, כפי שתוכנן. האם היה מצליח לחסל אותם?

„היינו מצליחים יותר ממה שעשו מטוסי בעלות־הברית. האם היינו מצליחים לפתור את הבעיה? אני חושש שלא. בעית הסקאדים – לפחות אז – היתה כלתי פתירה. זה רחוק. זה שטחים גדולים. זה ירי ספוראדי. זו לא בעיה שחיל־האוויר צריך לפתור".

– איך היה לחזור מתקיפת הכור אל השגרה?

„כשחזרתי הביתה, היתה לנו מסיבת שבועות אצל חברים. באתי לשם אחרי התחקיר, לכן הייתי במרים. ראיתי את ההסתכלות הזולזנית של האנשים. מי מגיע למסיבה במדים? הוא בטח בא להגיד לנו שהוא חשוב. ההחלטה היתה שלא מדווחים על תקיפת הכור, אז בלעתי את המבטים. רק למחרת, אחרי פרסום ב־'אוון.הודיע בגין על התקיפה, ואז בוודאי הבינו מי שתמהו".

– זכורות לך תחושותיך במטוס בדרך לבגדד?

„כן. היו שם כל האפקטים הידועים של פחד: בטן מכווצת, רגליים רועדות. אבל זו לא היתה הפעם הראשונה בחיי שהרגליים נקשו. יש מאחוריי מאות גיחות מבצעיות, הפלת מיגים רוסיים, תקיפות אחרות ובריחות. ותמיד זה אותו הדבר: אתה כל הזמן חושב מה שכחת, ומה לא עשית, ומה חסר. ואתה רק עם עצמך.

„לא דיברנו בינינו עד חציית הגבול בדרך חזרה. פלוס הזמן שישבנו קשורים בקוקפיט לפני ההמראה ואחרי שחזרנו. כמה שעות, שבהן אין לך עם מי לדבר. אתה מדבר עם הבטן שלך. אבל מה שמעיק באנות זו האחריות... וגם המתח הנוראי. כל הסיפורים על משקל של טונה, שרובץ לך על הראש, נכונים. אחריות זה דבר כבד מאוד".

– הספקת להבחין בנוף?

„עברו כבר כמעט ארבע־עשרה שנים, אני בקושי זוכר. אני זוכר בבירור רק את האגם ליד בגדד".

הפרק הזה מאחורי"

– אתה מתאר תקופה ארוכה של מתח נפשי, שחלפה זמן רב לפני שיצאתם אל הכור ושהגיע לשיאו בזמן המבצע. לא הרגשת צורך לפרוק את זה על כתפו של מישהו?

„לא, לא היתה לי כתף. אבל תקיפת הכור לא היתה האירוע הקשה והמורכב בחיי. זה היה רק אחד המצבים הקשים הרבים, שהתנסיתי בהם לפני ואחרי המבצע. גם היום..."

– למה אתה מתכוון? לתקופה אחרי שעזבת את חיל־האוויר או לפניה?

„גם וגם. גם בתקופה של חיל־האוויר וגם אחריה הייתי מעורב בכמה דברים, שרובם לא ידועים גם היום, שהיו יותר קשים מבחינה אישית".

– אתה לא מרגיש צורך להתחלק?

„לא. אני גם לא מרגיש צורך פנימי לספר או לכתוב ספר".

– איך נראה לך חיל־האוויר היום?

„אני חושב שזה ארגון מופלא. הארגון הטוב ביותר שיש לנו במדינה. מי שהקים אותו, בנה אותו בצורה נכונה ומי שפיקד עליו – מפקדי חיל־האוויר כבוכן הרחב – עשו עבודה נכונה לאורך כל השנים".

– אז למה חל לאחרונה כרסום בדימוי שיש לחיל בתקשורת?

„כי החיל הזה, מעצם טבעו, פועל לטווח ארוך. זה לא ארגון שמקבל החלטות עפ"י צורכי התרומית, ולא בשביל לזכות בנקודות ברגע אחר".

– ומה ביחס אליך. לו יכולת להשתחרר מכל המגבלות המוטלות עליך היום, היית חוזר לחיל־האוויר? אולי אפילו לפקד עליו?

„לא. הפרק הזה בחיי תם ונשלם. הוא לגמרי מאחוריי. מה שמעניין אותי עכשיו הוא העיסוק הנוכחי שלי במערכות מידע ומחשוב". ■

כתב אישום אמריקני

אביאם סלע, 49, נשוי ליהודית, עורכת־דין, אב לשלושה ילדים, דוקטור למערכות מידע, ובעל תואר שני במינהל עסקים, מתגורר היום ברמת־השרון. לפני שנתיים פרש כליל כאל"מ מהשירות הצבאי. היום הוא מנהל ואחד הבעלים של חברת 'מיבם' למחשוב ולמערכות מידע. הוא עדיין שומר על קשר הדוק עם חבריו לשעבר בחיל־האוויר, אבל לטוס הפסיק מרצונו כבר לפני ארבע שנים. „הפרק הזה בחיי נגמר", הוא אומר.

בגלל כתב־האישום האמריקני, שעדיין תלוי ועומד נגדו, הוא אינו יכול לצאת את הארץ ולקיים קשרי עסקים עם לקוחות בחו"ל. בנובמבר הקרוב תדון המערכת המשפטית בוושינגטון מחדש בעניינו של פולארד, ואולי גם בעניינו של סלע.

'סולו', יצורף לביטאון חיל־האוויר

הפצצת הכור על המחשב שלך

מבצע הפצצת הכור העיראקי הועלה על דיסקטים, שיצורפו החל מהגיליון הבא לביטאון חיל־האוויר. לכל גיליון יצורף צמד דיסקטים בסדרת 'סולו', מותאמים למחשבים אישיים מסוג PC ותואמיו, שיוקדשו למטוס אחר. שני הדיסקטים הראשונים עוסקים באף־16, מטוס הדגל של חיל־האוויר.

הדיסקטים שייכים לז'אנר פופולרי שנקרא 'אידוטיינמנט' – חינוך ובידור. שילוב של גרפיקה, מולטימדיה, קטעי וידאו, אנימציה וטקסט, שמאפשרים למשתמש ללמוד את הנושא לעומק בצורה אינטראקטיבית.

שחזור מבצע הפצצת הכור מבוסס על נתוני אמת ומדריך לפני הגיחה, הנתיב, המדינות שהמטוסים חלפו מעליהן, הגורמים בדרך למטרה, תמונת הכור לפני ואחרי, רגע הפיצוץ, תצלומי הטייסים שהשתתפו במבצע ופרטים ביוגרפיים קשורים בהם.

צמד הדיסקטים שיצורף לגיליון הבא של הביטאון יוקדש למטוס האף־15, ויכלול שחזור של תקיפת מפקדות המחבלים בתוניס, קרבות אוויר במלחמות לבנון והרחב על מטוס האף־15 אי', מטוס הקרב העתידי של חיל־האוויר.

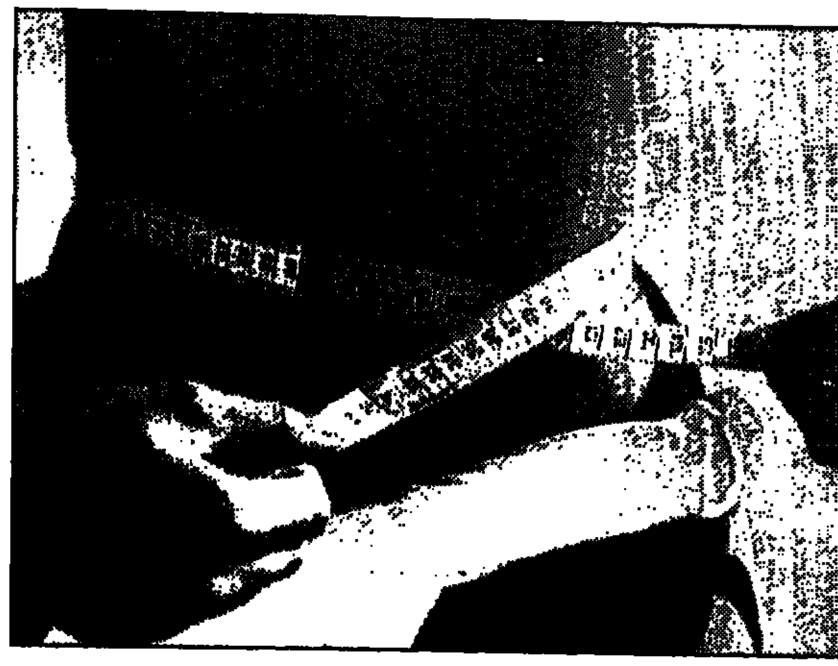

כדאי
ג. יפית

כולנו מכירים את הצורך הדוחק לאכול טוב, את ההתאפקויות, את רגעי השבירה ורגשות האשמה, האכזבות על המשקל והאכזבות החוזרות, כשלאחר הירידה שבים הקילוגרמים שאבדו ברוב מאמץ, עכשיו כל זה מאחורינו טרימקס 2000. דיאטת הייטק הסוגרת את עידן הדיאטות ופותחת את העידן הרזה.

■■■

איך זה יתכן? בזכות ה"גרסיניה קמבוגיה", עץ ממשפחת התמרהינדי הגדל בהודו. העץ מניב פרי כתום בגודל כדור טניס. קליפתו של הפרי היא אוצר טבעי של חומצה הידרוקסי–סיטרית (HCA). ההודים משתמשים בה לשימור מזון, לתיבול ולהסדרת העיכול. במחקר שנערך בארה"ב, גילו, שאם מצרפים לחומצה ההידרוקסי–סיטרית את המינרל כרומיום פיקולינט – זרז רב עוצמה לחילוף חומרים – מתחילים לטפס למשקל הישן, זה שהיה כל־כך קשה לרדת ממנו. ממעקב אחרי אלפי גברים ונשים בארה"ב שהשתמשו בטרימקס 2000 והצליחו להגיע למשקל הרצוי, מסתבר כי תופעת ה"יו־יו" נעלמה כלא היתה.

מלני, אשת מחשבים ממנהטן, טוענת שחייה השתנו. "מאז שאני זוכרת את עצמי אני באיזושהי דיאטה. תמיד נשקלת, תמיד נלחמת בתאבון, באוכל, ברעב – ותמיד עצבנית. גם כשהייתי מגיעה למשקל היעד שלי, ברגע שהייתי נכנסת לפרוייקט חדש, הייתי מאבדת שליטה וכל הקילוגרמים שכבר נפרדתי מהם – היו חוזרים בזה אחר זה. עם טרימקס 2000 אני כבר בסרט אחר. השתמשתי בה והשתתפתי בפרוייקט חדש מהגדולים במשרד שלנו – ונשארתי רזה כמו שרציתי. הקילוגרמים לא התקרבו אלי יותר".

הכימאים מסבירים את ההשפעה המצטברת של טרימקס 2000 בנוסחה המיוחדת. היא מבוססת על 100% מרכיבים טבעיים לחלוטין, וה־HCA (חומצה הידרוקסי־סיטרית) משתלבת באופן טבעי ובריא בתהליך העיכול. שלא כמו בדיאטות אחרות, אין כאן דיכוי תאבון, אין חומרים כימיים

הפתרון המדעי להרזיה טבעית

טְרִימַקְס 2000

באמריקה זה הסיפור הכי חם של השנה ■ טרימקס 2000 ■ פריצת הדרך שהביאה לסיומה של תקופת הדיאטות המייאשות ■ זה קרה לאחר שהמדע הצליח לפצח את אחד הסודות השמורים ביותר של הטבע: ה־ HCA ■ ה־ HCA הינו מרכיב ייחודי המצוי בפרי טרופי נדיר הגדל בדרום הודו ■ יש לו תכונה מדהימה: במקום שעודפי הפחמימות יהפכו לשומנים — הם הופכים לאנרגיה ■ אנחנו אוכלים פחות, יורדים במשקל, ומרגישים נמרצים להפליא ■ תהליך טבעי זה כבר אחראי לאיבוד קילוגרמים רבים ■ האמריקאים קוראים לזה נס — המדענים מתגאים בהישג מחקרי יחיד במינו ■

מקבלים את פריצת הדרך המיוחלת בתחום ההרזיה. ההברקה הזו של הטבע הדהימה את המדע. היא פותרת בכת אחת את בעיית עודף הקילוגרמים, את התאבון היתר, המזון העודף והגברת האנרגיה.

כפי שהתבטא ד"ר ג'ון מ. לוינשטיין, שעמד בראש צוות המחקר: "מדובר בפריצת דרך מדעית, שתסגור את הפה לכל מי שהיה לו מה להגיד בתחום הדיאטות".

באמצעים טבעיים לחלוטין, מצליחה טרימקס 2000 לשנות את היחס לאוכל. תחושת השובע המתלווה לה, נובעת מעליית מאגרי הגליקוגן בגוף. כתוצאה מכך משגר הגוף למוח הודעה שהוא שבע. במלים אחרות, עם טרימקס 2000 "העיניים הגדולות" מתחילות לראות את האוכל בפרופורציות נכונות. הפירוש המעשי: רעבים פחות ואוכלים פחות. הפירוש על המשקל: הרבה פחות קילוגרמים.

■■■

אמילי, אחות בבית־חולים בניו־יורק, הופתעה מתחושת השובע: "קשה להאמין שדווקא בתקופה של ירידה במשקל, מרגישים שובע וסיפוק כאלה. עם טרימקס 2000 זו פעם ראשונה שירדתי במשקל בהתמדה ובקלות, בלי תחושת רעב ובלי העצבנות שמתלווה לה. אילו לא הייתי אחות, הייתי אומרת שמדובר בנס".

רבים מציינים דווקא את המרץ המאפיין את השימוש בטרימקס 2000.

מייקל, איש מכירות משיקאגו, נכנס לדיאטה הזו בדיוק לפני הכריסמס, בשיא העונה. "כל הלחץ הזה בעבודה – ודווקא אז היתה לי להפתעתי תחושת חיוניות ואנרגיה. ירדתי במשקל עד ליעד הרצוי, וכל אותו זמן המשכתי לעבוד שעות ארוכות ביום, והרגשתי מצויין".

אנדי, תזונאי ותיק מטקסס, ראה כיצד רבים מלקוחותיו נפרדים לשלום ממשקלם הכבד. "מאז הופיע טרימקס 2000, כל עניין ההרזיה קיבל תפנית עצומה. וזאת בזכות אחד המרכיבים, המעכב את הפיכת הקלוריות לשומנים. כמו שאחד המטופלים אמר לי 'נשרפו לי השומנים'. התהליך החרשני הזה קורה בדרך טבעית ביותר, הודות למרכיבים הטבעיים של המוצר. זו גם הסיבה שהמרזים חשים טוב לאורך תקופת ההרזיה. כמו שאומרים אצלנו, "IT'S TOO GOOD TO BE TRUE".

בסך הכל צריך לבלוע כמוסה או שתיים חצי שעה לפני כל ארוחה, 3 פעמים ביום, וזה כל הסיפור. לא צריך לטרוח, להכין ובוודאי שלא לשנות אורח חיים.

■■■

קוראים לה תופעת ה"יו־יו" והיא הסיוט של הדיאטות. רק מפסיקים את הדיאטה ומיד

פרי עץ ה"גרסיניה קמבוגיה"

ואין תופעות לוואי.

טרימקס 2000 מצליחה לא רק "לסגור" לנו את הפה, אלא גם לפתוח את העיניים. היא נותנת הרגשה טובה ומשקל קל לאורך זמן. ■

כמו שרואים בטלוויזיה

"טרימקס 2000 כוללת את ה־HCA, מרכיב ייחודי שהמדע הצליח להפיק מפרי טרופי נדיר. תכונותיו הייחודיות של ה־HCA מסייעות בהורדת משקל. ה־HCA מעכב את הפיכת הפחמימות לשומנים, ובמקביל, גורם לתחושה של שובע".

פרופ' כרמית ברוק, מדענית בבי"ס לרפואה, אוני' טאפטס בוסטון.

■■■

רוצים לדעת איך לאבד את הקילוגרמים, או זקוקים להדרכה בהרכבת תפריט אישי? תוכלו להיעזר בקו טלפון ישיר העומד לרשותכם לצורך קבלת מידע, ייעוץ והכוונה. ניתן לטלפן – 24 שעות ביממה - בכל ימות השבוע (כולל שישי–שבת). נא חייגו: **03-5760026**

■■■

את טרימקס 2000 ניתן להשיג: בבתי־מרקחת, בתי־טבע, וברשתות: סופר־פארם, כלל פארם, סנטר־פארם וברשת מדינט

חג הדירות

נמשך לרגל ההצלחה

עכשיו הדירות והקוטג'ים של שופ בהנחות ובתנאים מפתיעים

פנאל לוין

אזור המרכז ות"א

סניף תל־אביב
רח' החשמונאים 121. טל': 03-5632710.
פתוח בימים א'-ה' בשעות 08:00-17:00, יום ו' 08:00-12:30.

מישור הנוף, ראשל"צ
קוטג'ים 5, 6 ו-7 ח', דירות 4 ו-4.5 ח'. הדירה לדוגמא ברח' פיינשטיין 5, פתוחה בימים א'-ה' בשעות 09:00-18:00, יום ו' 09:00-13:00, שבת 10:30-13:00. טל': 03-9677124, 050-235867.

טופ ראשון, קרית גנים, ראשל"צ
דירות גן 7 ח', דירות גג 6 ח' וקוטג'ים 7 ח'. הקוטג' לדוגמא פתוח בימים א'-ה' בשעות: 09:30-13:30, 15:00-18:00, יום ו' 09:00-13:00, שבת 10:30-13:00. טל': 050-250292.

פסגת שרת, חולון
דירות 3.5, 4.5, 5 ח' ודופלקסים 5 ו-6 ח'. רח' משה שרת 39. הדירה לדוגמא פתוחה בימים א'-ה', בשעות: 14:30-17.00, יום ו' 09.00-12:00. טל' 03-5564667.

טופ שהם
קוטג'ים 6 ח'. משרד המכירות באתר פתוח בימים א'-ה' בשעות: 10:00-17:00 יום ו' 10:00-13:00, שבת 11:00-14:00. טל': 050-337520.

טופ אביב, רמת אביב ג'
דירות יוקרה 3.5, 4.5, 5 ח' ודופלקסים 4 ו-5 ח'. הדירה לדוגמא ברח' קשאני 8 פתוחה בימים א'-ה' בשעות: 11:00-19:00, יום ו' 09:00-13:00, שבת 11:00-14:00. טל': 03-6422559.

טופנהיימר, רמת אביב
דירות יוקרה ודופלקסים. משרד המכירות ברח' אופנהיימר פינת רח' גייגר פתוח בימים א', ב' ד', ה' בשעות: 16:00-18:00. 10:00-13:00. בימים ג', ו' בשעות: 10.00-13.00. טל': 03-6420969, 050-219729

נווה טל, תל־אביב
דירות 3 ו-3.5 ח' טל': 03-5632710

טופ מודיעין, מודיעין
דירות, דירות גן ודירות גג. משרד המכירות באתר פתוח בימים א'-ה' בשעות: 11:00-16:00, יום ו' 10.00-13:00, שבת 11.00-14.00 טל': 050-233547

חיפה והצפון

סניף חיפה והצפון
רח' י.ל. פרץ 32. טל': 04-674161.
פתוח בימים א'-ה' בשעות 08:00-17:00, יום ו' 08:00-12:30.

לב נו"ש, חיפה
דירות 3.5, 4 ו-4.5 ח'. משרד המכירות ברח' חניתה, פתוח בימים א'-ה' בשעות: 08:00-13:00, 16:00-19:00, יום ו' 08.00-13:00. טל': 04-234899.

טופ שהם, חיפה
דירות יוקרה 4 ו-5 ח'. משרד המכירות ברח' שהם 27 פתוח בימים א', ג', ה' 10.00-18:00. טל': 050-217974.

כרמליה, חיפה
דירות וקוטג'ים ברח' חנה. טל': 04-674161.

רח' רטנר, חיפה
דירת 4 ח'. טל': 04-234899.

רמת הדר, חיפה
דירות 3.5 ו-4.5 ח'. משרד המכירות ברח' ליאון בלום פתוח בימים א'-ה' 10.00-18:00, יום ו' 08:00-13:00, שבת 10.00-13:00. טל': 04-376242.

רח' כספרי, חיפה
דירות 5 ח'. טל': 04-674161.

אחוזת יהונתן, חיפה
דירות יוקרה 3, 3.5, 4 ו-4.5 ח' ברח' מבצע יהונתן. טל': 050-217974.

נווה שאנן, חיפה
דירות וקוטג'ים 5 ח'. טל': 04-325481.

יפה נו"ש, חיפה
דירות 4 ח', דירות גן וגג. משרד המכירות ברח' השל 18 פתוח בימים א'-ה' 08:00-13:00, 16:00-19:00 יום ו' 08.00-13.00. טל': 04-325481.

גני הקריה, קרית ביאליק
קוטג'ים 5.5 ח'. משרד המכירות ברח' חיים פתוח בימים א'-ה' בשעות: 08:00-13:00, 16.00-19.00, יום ו' 08.00-13:00, שבת 10.00-14.00 טל': 04-766770.

מגדלי החוף, קרית ים
דירות 3, 3.5 ו-4 ח'. משרד המכירות ברח' ספיר, פתוח בימים א'-ה' בשעות: 08:00-13:00, 16:00-19:00, יום ו' 08 00-13.00 שבת 10.00-14.00 טל' 04-769465

הדרים, פרדס־חנה
דירות 3 ו-4 ח'. משרד המכירות באתר פתוח בימים א'-ה' בשעות: 10:00-17:00, יום ו' 08:00-13:00, שבת 10:00-13:00. טל': 06-271036.

טופ חדרה
קוטג'ים 5 ח'. משרד המכירות באתר ברח' טרומפלדור פינת הנרייטה־סאלד טל': 04-674161, 050-330752.

שכונת דבורה, עכו
קוטג' 5 ח'. טל': 04-674161.

ירושלים והסביבה

סניף ירושלים
רח' בן-הלל 15. טל': 02-231321-3.
פתוח בימים א'-ה' בשעות 08:00-17:00, יום ו' 08:00-12:30.

טופ גילה
דירות 4 ח' ודופלקסים 4.5 ח'. משרד המכירות ברח' צביה ויצחק, ליד הפארק פתוח בימים א'-ה' בשעות: 14:00-18:00, יום ו' 09:00-13:00 טל' 050-210654

פסגת שופ, פסגת זאב
דירות 3 3.5 ו-4 ח' ובנוסף ממ"ד. משרד המכירות במרכזון בשד' משה דיין, פתוח בימים ב', ד', ה' בשעות: 14:00-18:00, טל': 02-856582

טופ מבשרת, מבשרת ציון
דירות גן ודופלקסים 4 ו-5 ח'. משרד המכירות ברח' הגילבוע, פתוח בימים א', ג' בשעות: 14:00-18:00, יום ו' 09:00-12:30

טופ ירושלים, רמת שרת
דירות 4 ו-5 ח'. חלקן עם גינות צמודות. טל': 02-231321.

נוף הים, אשקלון
דירות 3, 3.5 ו-4 ח'. משרד המכירות ברח' ש"י עגנון פתוח בימים א'-ה' בשעות: 09:00-13:00 16:00-18:00 יום ו' 09:00-13.00 טל': 07-764529

באר־שבע

סניף באר־שבע
"מרכז הנגב" שד' הנשיאים
טל': 07-496006. פתוח בימים א'-ה' בשעות 08:00-17:00 יום ו' 08:00-12:30

מגדלי הנשיאים, רובע ב'
דירות 3, 4 ו-5 ח'. טל': 07-496006.

מגדלי לון, רובע ט'
דירות 3, 3.5, 4 ו-5 ח'. טל': 07-496006.

נאות דקלים, רובע י"א
קוטג'ים 4.5 ח' ודירות גן 4 ח'. טל': 07-496006.

כל משרדי המכירות והדירות לדוגמא יהיו סגורים ביום הזיכרון לחללי צה"ל ויום העצמאות.

לגור בטופ
שיכון ופיתוח לישראל

* רשימה מפורטת של יחידות הדיור המשתתפות במבצע ופרטי המבצע - במשרדי החברה.

המבטיחים

הדור השלישי

שלמה אברמוביץ ועמליה ארגמן־ברנע

אלף תשע מאות שישים ותשע. הטלוויזיה הישראלית בחיתוליה. הבימאי מיכה שגריר מצלם סרט במצלמת בי־אל 16 מ"מ שחור־לבן, במסגרת הסדרה 'עולם צעיר'. גדי רנציג ז"ל, עוזר צלם. גיבורי הסרט – חמישה צעירים ישראליים, בסוף שנות העשרים שלהם. חמישה צעירים שנבחרו במקרה, כולם בראשית דרכם המקצועית: באקדמיה, בצבא, בפוליטיקה, בתיאטרון ובעסקים. כמה מהם היו עד אז אלמונים, וכמה כבר הביאו קבלות יפות וזכו להצלחות מרשימות ולפרסום. כל אחד בתחומו היה ללא ספק הבטחה גדולה לעתיד.

היה שם סרן שחרחר ונועז, גיבור־מלחמה עם חיוך משגע; צעיר בורגני שירש נתח ממפעל משפחתי להרברה ולתרופות, שבגיל 23 מתחיל לעשות עסקים עם איראן; מרצה לכלכלה באוניברסיטה, שגילו לא עלה על גיל תלמידיו; עסקן צעיר במשמרת הצעירה של מפא"י, שמצליח להתברג למקום ה־65 ברשימת המועמדים לכנסת; וגם בימאי תיאטרון, שכבר הספיק לנהל את התיאטרון הלאומי ולרשום לזכותו שלאגרים כמו 'עוץ לי גוץ לי' ו'איש חסיד היה'.

עכשיו, בתום שנות דור, הם סוגרים מעגל: הסרן צחור־החיוך הוא ח"כ וסגן ראש עיריית תל־אביב, אביגדור קהלני; איש־העסקים הבורגני הוא המפיק ההוליוודי ארנון מילצ'ן; המרצה לכלכלה הוא נשיא האוניברסיטה לשעבר והפרופ' לכלכלה, חיים בן־שחר; עסקן המשמרת הצעירה הוא שר התיירות והפנים עוזי ברעם; והבימאי הוא יוסי יזרעאלי, שהיום מלמד תיאטרון במסגרות פרטיות ומחלים מפציעה קשה בתאונת דרכים.

אחרי עשרים וחמש שנה, ואם תרצו, בתום שנות דור של כולנו, חזר מיכה שגריר אל הגיבורים מאז ויצר את הסרט החדש 'היורשים – שנות דור' (ומפיקה רפנה קפלנסקי). הטלוויזיה הישראלית תקרין אותו ביום העצמאות. „למרות", אומר מיכה שגריר, „שהוא לא הופק לרגל יום העצמאות. המדיה, כדרכה, מחפשת הצדקות ליוזמות שלה, וכתוצאה מכך מתאימה משמעויות, שלא בהכרח התכוונת אליהן מלכתחילה. אני מתאר לעצמי שבמסגרת יום העצמאות הכוונה להציג כאן מין חלום ושברו. אני עצמי הייתי מעדיף לראות את הסרט מוקרן ביום חול".

– כשחזרת אל האנשים האלה, מה רצית לבדוק?

„לא רציתי בהכרח לבדוק משהו, כמו לשאול האם הוא עמד או לא עמד בהבטחה שלו או בציפיות ממנו, ואם כן האם חייו גרמו לו סיפוק. בחרתי באופן מקרי באנשים, שלא התכוונו אלא לייצג את עצמם, כך אז וכך גם היום. אלא שבסופו של דבר יצא שעל כל אחד מהם אפשר לעשות היום סרט בפני עצמו.

„בהתחלה נדרתי להישאר רק עם הגיבורים, אבל כבר מתחילת הצילומים צצו השאלות לגבי הילדים שלהם, לכן הרחבתי את המעגל גם לדור הבא. וכאן נכונה לי הפתעה. מלבד שני בנים, ניר, בנו של עוזי ברעם, ותומר, בנו של יוסי יזרעאלי, לא הסכימו הילדים להשתתף בסרט. לא בניו של קהלני, לא בנו של ארנון מילצ'ן ולא בניו של חיים בן־שחר. גם בן־שחר עצמו סירב לקחת חלק בסרט, מסיבה שלא ברורה לי ממש. אפשר לפרש את העובדה הזו גם באופן סוציולוגי, איך דור הבנים של אלה שנחשפו בורח, כאנטיתזה, מחשיפה.

„לא התיימרתי לעשות מסמך פסיכולוגי־סוציולוגי או מין 'עמוד האש 3'. יחד עם זאת במקום לסקור את פני הדור היסטורית, סיפורים אישיים תמיד יותר מעניינים. בעצם, סימן־השאלה האמיתי, העמוק והשטחי כאחד, הוא: מי הדור המזוין מבין השניים? אולי שניהם? ואולי אף אחד לא? והסרט משאיר את הצופה עם סימן־שאלה, לא עם מסקנה.

■■■

מיכה שגריר הוא חיית־סרטים ותיקה ודוקומנטריסט מחונן. במקביל לעבודתו כמפיק במסגרת החברה שלו 'קסטל', הלך לאורך השנים עם המצלמה שלו בעקבות אהבתו האמיתית, ארץ־ישראל האבודה, היפהפייה והנשכחת. בין הסרטים שהפיק וביים עבור הטלוויזיה הישראלית היו 'המסתאים', 'סיירת חרוב', 'השטורמנים' ושני סרטים באורך מלא: 'הסיירים' ו'המלחמה שלאחר המלחמה'. לאורך כל השנים היה שגריר גם עיתונאי המלחמות. כתבות רבות פרי־עטו התפרסמו ושודרו סביב שעות השי"ן של ששת־הימים, יום־הכיפורים ומלחמת לבנון.

שגריר, אז עיתונאי צעיר, היה בגדר הבטחה תקשורתית. אם היו מוסיפים לאותה חבורת צעירים מקרית גם את היורש בתחום התקשורת, הוא היה הבחירה המתבקשת. הביוגרפיה שלו משקפת בקווים כמעט ברורים את ההיסטוריה של התקשורת המקומית. למרות זאת שגריר הוא עיתונאי לא־זוהר, שלא יתקטט ולא ייכנס לנשמה, לא יביך וגם לא יתמסר.

כך היה גם בשנת 1980, שגריר לא שפך אז את לבו מעל דפי העיתונות, כשרעייתו ואם שני בניו, עליזה שגריר, נהרגה בפעולת טרור בבית־הכנסת שברחוב קופרניק בפאריז. כתור שכזה, ואולי משום כך, גם הסרט החדש שלו 'היורשים – שנות דור', נראה קצת מעולם אחר, קצת מיושן, ועשוי מחומרים נדירים כמו פרגון, זהירות ואפילו אהבה.

– אתה מתאר לעצמך איך אחרים היו מטפלים בסרט הזה?

„יש להניח שגבי גזית היה מביא לאולפן את גרושתו הצרפתייה היפה של ארנון מילצ'ן, דן שילון היה מעמת אולי את ברעם האב עם הבן, שמודה בגלוי שהוא לא שמח ללכת לשרת בצבא. ויכול להיות שאיזה דוקומנטריסט צעיר היה עושה חיטוט במגירות הבגדים של עוזי ברעם, כדי ללמוד משהו על אישיותו".

– אז מה, אתה פחות מעז או שאתה פשוט חם עליהם?

„אני מאמין באנדרסטייטמנט. אם אני מצלם את הבן של יוסי יזרעאלי, בחור שזה עתה השתחרר טרם זמנו מהצבא, ומראה אותו שר את השירים שהוא כותב, האמירה מספיק חזקה, לא צריך יותר. לפני עשרים וחמש שנה צילמתי את אביו, שכבר אז היה מנהל לשעבר של התיאטרון הלאומי 'הבימה'. תומר, הבן, כותב שירים שיש בהם צער העולם, ואין להם שום קשר עם האינתיפאדה, וכותב ושר אותם בכלל באנגלית. אני מאמין שהצופה יבין, ואם לא, ממילא לא אשכנע אותו".

תקשורת

גאולה אבן־אוברקוביץ'

יעד: מגישה ראשית של מבט

צילום: אסנת קרסנסקי

בטלוויזיה הישראלית ניסו לחטוף את גאולה אבן עוד כששירתה בגל"צ ככתבת לענייני משפט וכמגישת מבזקים. ב'יום האשה' מצאה עצמה עורכת ומגישה יומן חדשות בתחנה הצבאית, והיא עוד לא בת 20. אחר־כך, עוד בטרם הצליחו אנשי 'קשת' לגייס אותה לשורותיהם, התקבלה לערוץ הראשון, ובתוך זמן קצר החלה להגיש את מהדורות הבוקר יחד עם דניאל פאר.

הבוסים שלה נדהמו מהביטחון העצמי ומאיכות הראיונות שניהלה בשידור חי. כבר־כבר היא החלה לערוך ולהגיש מהדורות חדשות בלילה ולהכין כתבות־צבע עבור היומן של ישראל סגל. מנהל הטלוויזיה, יאיר שטרן, אינו מסתיר את התפעלותו. „רצינו לקבל אותה כבר כשהיתה בגל"צ. נכון להיום, היא שווה כל המלצה שקיבלנו וכל גרוש שהשקענו בה. היא מתפתחת נכון בכל התחומים הטלוויזיוניים: הגשה, ראיון והכנת כתבות. היא תגיע רחוק, יש לה את כל התכונות שבונות כוכב. היא לא מסתפקת בזה שהיא עוברת מסך. היא משקיעה המון עבודה שחורה כדי להגיע לתוצאות. מלבד זאת, היא יפהפייה על המסך כמו בחיים, מה שרק מוסיף לסיכויים שלה להגיע רחוק מאוד".

אבן נבוכה מהמחמאות, אבל לא מסתירה את כוונותיה להגיע לצמרת. בעבר הגדירה עצמה כמי שרוצה להיות קוני צ'אנג במהדורה ישראלית. כעת, מתוך זהירות נרכשת, היא מסרבת לנקוב בשמות של מי שהיא רואה כדמויות לחיקוי. „מהדורת 'מבט' היא בהחלט יעד שלי, אבל כרגע זה לא ריאלי, כי חיים שם, והוא הטוב ביותר שיש. יחד עם זאת, גם כשאגיע להגיש את 'מבט' זה לא יהיה הסוף שלי. אני רוצה להתנסות גם בכתבות־שטח ובתכניות הגשה וראיון. על־פי ניסיון העבר נראה לי שאצליח בכל יעד שאציב לעצמי".

1969. הבימאי מיכה שגריר מצלם לטלוויזיה הישראלית את 'היורשים' ■ חמישה צעירים ישראלים מבטיחים באקדמיה, בצבא, בפוליטיקה, בתיאטרון ובעסקים ■ אחרי 25 שנה חזר שגריר אל הגיבורים של אז ■ האם התממשו ההבטחות? נגלה ביום העצמאות ■ מי יהיו היורשים של המאה הבאה? '7 ימים' בוחר את עשרת הצעירים המבטיחים של 1995

הביזנס־מן

הנה, גם התיעוד של ארנון מילצ'ן, כשהוא חוזר למולדתו כמו בביקור הגברת הזקנה, ידבר בעד עצמו, כיוון ששגריר השאיר את הסרקאזם בצד. בקיץ 1993, במסגרת פסטיבל הקולנוע הבינלאומי של ירושלים, מכבד מילצ'ן, אחד מהגדולים שבמפיקי הסרטים בעולם, את אנשי תעשיית הקולנוע הישראלית בביקור מיוחד. התעשייה המקומית מתכנסת לקבל את פני האיש שלנו בהוליווד בערב נוצץ בחאן הירושלמי.

והנה מה שקלטה מצלמתו של שגריר. מחכים ללימוזינה, אבל מילצ'ן מגיע במונית ומשלם בעצמו טיפ לנהג. ירון לונדון מושיב אותו על הבמה לראיון סחבקי, אבל השיא מתרחש אחר־כך: מכל עבר מתעלקים על מילצ'ן, דוחפים לו ליד מעטפות חתומות, תסריטים עבי־כרס מכונסים בכריכות ניילון. בעודו צועד אל מקומו ניגש בחור, מגיש ניירות ואומר: „עשיתי אדפטציה של פינוקיו", וגברת אחת, בלונדינית, תוקעת לידו הפנויה השנייה חוברת במשקל כבד, מתבוננת לו בעיניים ואומרת ברצינות תהומית: „זה תסריט שכתבתי, הוא קצת מסובך, אבל ניתן לפישוט". מילצ'ן לוקח, מודה ומחייך. מחר הרי לא יזכור כלום, ובצדק.

ארנון מילצ'ן. כפית כסף בפה

פלש־באק: מילצ'ן הצעיר, במשקפיים עבי־מסגרת, יושב בסלון ביתו, לידו אשתו הצרפתייה היפהפייה, על השולחן בקבוק ויסקי. בן 23, אבל מזייף את גילו ל־26, כי מי יעשה עסקים עם ינוקא כזה? „אני מקווה לעזור לאנשים להגיע לעמדות־כוח בחיים", אומר הינוקא בהבעה קפואה למדיי. „המותרות האלה אולי נראים מותרות, אבל הם חלק מהעבודה. אני חולם על הצלחה אמיתית, שבעיניי היא החופש להתבטא. זה מה שאני אנסה לעשות בשבילי ובשביל אחרים".

כמה שנים אחר־כך מזכיר שגריר, כי בהוליווד אומר מילצ'ן שהוא מבקש להתרכז בעשיית סרטים על נושאים הרלוונטיים לסדר־היום האמריקני. ושגריר שואל קצת בנאיביות: האם הוא מתייחס גם אלינו? לפחות במקצת מהסרטים? התשובה באה בעזרת קטעים מלהיטיו הגדולים: 'אשה יפה' עם ג'וליה רוברטס, 'ג'יי־אף־קיי', 'רוצחים מלידה' ו'לשחרר את ווילי'. בתכניות שלו לשנה הבאה: דון קישוט, קנגורו קיר ומפצח האגוזים, שזה עתה הושלם. קאט.

שגריר: „מכל החמישה ארנון מילצ'ן היה אז בבחינת הקוריוז. נער־זהב שנולד עם כפית כסף בפה, בן איכרים שהיה ההיפך למה שייצגו בעצם כל האחרים. הוא לא למד באקדמיה, לא ברור אפילו אם שירת בצבא, והאתוס של תנועת העבודה היה רחוק ממנו מרחק רב.

ספרות

דורי מנור

יעד: מחייה השירה העברית

צילום: אסנת קרסנסקי

„באה עת שירה גדולה". במילים אלה פותח דורי מנור את הסונטה הנפלאה שלו 'סוף המאה'. הוא רק בן 23, אך המבקר מנחם בן אינו מהסס להגיד, כי 'סוף המאה' היא מאותן יצירות, שיישמרו בפנתיאון השירה העברית. גם התרגומים שלו מצרפתית ומאנגלית זכו לביקורות נלהבות ונדהמות. „המחמאות", אומרים מבקרי ספרות, „אינן קשורות לגילו הצעיר, אלא לאיכות האבסולוטית של תרגומיו".

מה שמדהים אצל מנור, יליד תל־אביב, זה שהחל להתעניין בשירה רק בשמינית. ההתחלה היתה שירת זך, שריתקה אותו ועודדה אותו לצלול אל תוך עולם השירה. אחר־כך עבר לבודלר, לרמבו ולאלן גינסבורג. מאז, חמש שנים קצרות, הספיק לפרסם תרגומים נפלאים של בודלר מצרפתית לעברית, תרגומים מעולים מאנגלית של גינסבורג, לחבר שירים וסונטות. רבים משיריו ראו אור בכתב־עת חדש, 'אב' שמו, שהוא מוציא יחד עם קבוצה של צעירים בשנות העשרים לחייהם.

דורי מנור מגדיר עצמו משורר. „זה מה שאני. זאת מהות הקיום שלי. זה מה שאעשה בחיי". הוא לא מפתיע רק באיכויות שלו ובהעזה שלו להוציא כתב־עת משלו בגיל צעיר כל־כך. רבים סבורים שמנור מכריז בכתיבתו על עידן חדש. עידן שמסיים את הכתיבה הפוסט־מודרניסטית ומחזיר את השירה אל המקורות. „הקץ להצטנעות, הקץ לפשע הלקוני", הוא מכריז על סוף האלף הנוכחי.

המבטיחים
הדור השלישי

(המשך מעמוד קודם)

ולא רק שהוא עשה את המרחק הכי גדול מכולם, מה שהדהים אותי כשבאתי לשחזר את התיעוד מאז הוא – שבגלל מילצ'ן יש לנו בארכיון צילומים נפלאים של שרות כותנה ירוקים, שלהם הוא מכר בשעתו חומרי־הדברה. כמו שקהלני שימר לנו את השרות השחורים והמפויחים של הרמה, מילצ'ן שימר את השדות הירוקים".

מילצ'ן לא הסכים לקחת חלק בסרט החדש, גם לא כל־כך התעניין בו, אבל לא התנגד שיצלמו את ערב ההוקרה לכבודו. לקראת תום הביקור בארץ התרכך מעט, וגם נענה בחיוב לבקשה נוספת של שגריר: לבקר בבית־הספר לקולנוע בירושלים, שם משמש שגריר כיו"ר הוועד המנהל, לראות קצת מה עושה הדור הבא של הקולנוע הישראלי. בדרך מילצ'ן אומר: „הייתי משלם עכשיו הרבה בשביל לראות את הסרט הישן", ושגריר אומר: „במקרה יש לי אותו איתי".

המפיק ההוליוודי צפה בסרטי סטודנטים, ואפילו גילה כוכבת צעירה, שתקבל ממנו מילגה לסרט הבא. אחר־כך הוא יחזור הביתה, ואולי ישוב בפעם הבאה עם כמה מהחברים שלו, כמו רוברט דה־נירו ואוליבר סטון. כל ניסיונותיו של שגריר לחזור אחרי ידיב מילצ'ן, הבן שחזר ארצה ולמפעל המשפחתי, עלו בתוהו.

הגנרל

ב־1969 היו בתל־אביב שיטפונות, בארץ היתה גאות היסטורית במכירת אנטנות טלוויזיה, ובן־גוריון הצהיר שהוא מוכן לוותר על שטחים. מישהו זוכר?

שנתיים לפני כן נפצע סגן אביגדור קהלני במלחמת ששת־הימים. הוא זכה בעיטור גבורה והפך לגיבור ספרו של שבתאי טבת 'חשופים בצריח'. בסרט הוא עומד מול המצלמה, ושפת הגוף שלו אומרת נחרצות של לוחם עם תמימות של ילד. בסלון דירתם הקטנה יושבת דליה, ימהפייה ביישנית, ומחזיקה על הברכיים ילד קטן. „לא", היא אומרת, „אני לא מתחרטת שהתחתנתי איתו, למרות שאין לי בכלל בעל בבית".

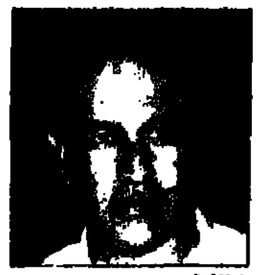

קהלני אז   והיום

ב־1993 מחליט תת־אלוף במילואים קהלני להתמודד על ראשות עיריית תל־אביב מטעם רשימת המערך. מיכה שגריר חוזר לקהלני ומלווה אותו לאורך מסלול ההתמודדות. מודעות המחירות של קהלני, עם הקרחת המאפירה שלו, תקועות בתוך ערימות הפיסטוקים בשוק הכרמל. הוא מלטף ילדים, ורק החיוך נשאר אותו דבר. רק שהפעם קהלני מפסיד במערכה.

ביום הצילומים האחרון עימו, בתחילת ספטמבר האחרון, קהלני מתלבט אם לצאת שוב לקרב חדש, לחזור ולעלות על הגולן בראש מתנגדי הנסיגה. מול המצלמה חותכת דליה סלט קטן במטבח, ואביגדור מתרוצץ ומוליך נעליים על הכורסאות המנומרות בסלון. הילד הקטן מהסרט הישן מחבק את אשתו ונראה על המוקע לשנייה קצרה, ושני הילדים האחרים מסוגרים בחדריהם, לא רוצים אפילו לפגוש מצלמות.

השר

1969, תזכורת: ראש הממשלה גולדה מאיר נפגשת עם הנשיא ניקסון בבית הלבן. טדי קולק מחליט לרוץ לראשות עיריית ירושלים. מצרים מתישה שוב ושוב את ישראל. חיילים רבים נהרגים בתעלה. הגשש החיוור מגיע למקום הראשון במצעד הפזמונים בלהיט 'יפות יפות'.

עוזי ברעם, בנו של משה ברעם שהיה שר העבודה בממשלת אשכול, בן עשרים ותשע, גבחר זה עתה

צילום: אסנת קרסננסקי

הילה לולו לין
יעד: שושלת אמנותית חדשה

הילה לולו לין, בת 30, עושה אמנות מאז היתה ילדה קטנה. „אולי מגיל שנתיים", היא אומרת. „בתחילה ציירתי, וכשלמדתי לכתוב, כתבתי כל מיני טקסטים. אולי אלה היו שירים, ואולי סתם קטעי כתיבה". כעת, לאחר ארבע תערוכות־יחיד בארץ ושתי תערוכות קבוצתיות בניו־יורק, סבורים רבים שהאמנית בעלת השם המתנגן כשיר היא אחד הקולות היותר מעניינים ומבטיחים של האמנות הישראלית.

לולו לין, ראש גלוח, עיניים ענקיות ומבט חודר, היא מרואיינת קשה במיוחד. היא מסרבת נחרצות לדבר על עצמה או על ילדותה. „אני מעדיפה להציג את העבודות שלי. אני אמנית, והן מדברות בשמי", היא אומרת. היא מגדירה עצמה כאמנית רב־תחומית. העבודות שלה כוללות פסלים מחומרים שונים, רישומים, צילומים וגם קטעי שירה ייחודיים. את עבודות הצילום והכתיבה שלה כללה בספר 'על הירח הכול יותר קל פי שש', שמוגש לקורא כקובץ כרטיסיות כרוכות בגומי.

מבקרים מגדירים את עשייתה ייחודית, דינמית ומרתקת. דן שחורי מ'בצלאל' קורא לאמנותה 'סוריאליזם אלגנטי'. הוא כותב: „הילה לולו לין בלטה מאז סיימה את לימודיה ב'בצלאל', ובתערוכה הנוכחית היא מציגה עוד וריאציה לשפתה האמנותית המגובשת".

עמנואל בר־קדמא מ'ידיעות אחרונות': „הילה לולו לין, ראש מגרה ויוצא־דופן, מייצגת כמה מהמאפיינים של האמנות בפתח המאה ה־21. אמנית משוחררת מכל מוקדי־התייחסות מחייבים, אמנית של שלל אמירות. משוררת ששירתה היא חלק מאמנותה הפלסטית. הרחוב הוא לה מעבדה, ומכיוון שאין לה אב ואם אמנותיים היא מייסדת, אולי, שושלת אמנותית חדשה".

תיאטרון
שירילי דשא
יעד: תיאטרון משלה

כבר כילדה קטנה נהגה שירילי דשא להשתעשע עם תלבושות התיאטרון שהיו לה בבית. אחי גשש ואני לבשנו תחפושות של נאסר א־דין ושמלות של הרוטשילדים, והעלינו הצגות משלנו", היא נזכרת. „לכן כששואלים אותי ממתי ידעתי שאעסוק בתיאטרון, אני עונה ללא היסוס שמאז ומתמיד. ממש מרגע שעמדתי על דעתי".

ייתכן שזה גם משום שהיא הבת של אברהם דשא פשנל, ואולי לא, העובדה היא שהיא החלה את דרכה על הבמה בגיל צעיר מאוד. כבר בגיל 13 עמדה שירילי דשא על קרשי 'הבימה', שיחקה תפקיד עם טקסט, שרה ורקדה בהצגה 'כנר על הגג'.

בתיכון 'לידי דייויס' שיחקה דשא בשלמה המלך ושלמי הסנדלר. אחר־כך, ב'תלמה ילין', התמחתה בקטעים הקומיים, וכבר גילתה כשרון בולט. הצבא סיפק לה את ההזדמנות לעסוק גם בחלק 'העסקני' של התיאטרון. היא הפיקה להקות צבאיות כמו להקת הנח"ל, להקת פיקוד דרום ולהקת פיקוד צפון.

„לאחר השחרור למדתי שנתיים אצל ז'אק ליקוק בפאריז, ובתום הלימודים יצאתי עם קבוצת חברים מהלימודים שם להצגת בפסטיבל אריגנבורו. עשינו שם הצגה שנקראה 'אובססיה', וזאת היתה התנסות מעולה". מיד עם חזרתה ארצה ב־1990 שימשה דשא עוזרת במאי של יוסי בנאי בהופעות של הגששים. אחר־כך שיחקה בתפקידים שונים ב'העולם הערב' בערוץ 2, וב־1993 הפתיעה כשזכתה במקום הראשון ב'תיאטרונטו', עם 'דרמה קטנה' של רוני ניניו.

מבחינתה, הפרס הראשון בתיאטרונטו היה בחזקת פסגה, אבל זמנית מאוד. היא המשיכה בבימוי 'חגית קטנה ומטריפה' ב'דזמינו גרוס', ב'בימה' וכתבה עם אחיה את 'איצ'ה', וכעת היא עסוקה עד מעל הראש בהצגה לפסטיבל ישראל, שהיא כתבה.

צילום: אסנת קרסננסקי

בתשובה לשאלה היכן היא רואה עצמה בעוד עשר שנים, דשא אינה מהססת ושולפת מכיס חלום מוכן ומנוסח היטב: „אני רואה את עצמי מנהלת תיאטרון משלי ומשחקת בו את התפקידים שאני רוצה לשחק. תיאטרון רפרטוארי? בשום אופן לא".

יום העצמאות הגיע
וסופר-פארם נותן לך שיר במתנה...

על קנייה ב-99 ש"ח ויותר,
קלטת שירים ישראליים ליום העצמאות
בלעדית לסופר-פארם - מתנה!

ובהזדמנות חגיגית זו:

קונים 2 מוצרי סאן קאר של ג'ונסון אנד ג'ונסון
ומקבלים רדיו אוזניות לחוף - מתנה!

always
תחבושות הגייניות
מחיר רגיל 14.00 ש"ח
מחיר מבצע 9.99

רמדיה פורמולה
מזון לתינוקות
500 גר'
מחיר רגיל 20.00 ש"ח
מחיר מבצע 15.99

סופטקר
אל-סבון
לתינוקות
מחיר רגיל 13.00 ש"ח
מחיר מבצע 8.99

ג'ילט
קצף גילוח
מחיר רגיל 15.00 ש"ח
מחיר מבצע 8.99

קולגייט
משחת שיניים
משפחתית
מחיר רגיל 10.00 ש"ח
מחיר מבצע 7.29

Life
קרם גוף
מחיר רגיל 15.00 ש"ח
מחיר מבצע 12.99

נטורל פורמולה
Wash & Treat שמפו
מחיר רגיל 15.00 ש"ח
מחיר מבצע 11.99

פה
סבון נוזלי
מחיר רגיל 18.00 ש"ח
מחיר מבצע 11.99

קומפקט סוד
אבקת כביסה
מחיר רגיל 18.00 ש"ח
במחיר מבצע 11.99

נביעות
מים מינרליים
1.5 ליטר
מחיר רגיל 4.00 ש"ח
מחיר מבצע 2.49

בדין
מרכך כביסה
2 ליטר
מחיר רגיל 15.00 ש"ח
מחיר מבצע 8.99
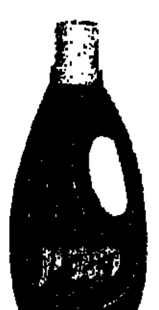

לילי פסטל
נייר טואלט
טישיו, מזוודה
מחיר רגיל 24.00 ש"ח
במחיר מבצע 19.99

קפיצה קטנה לחו"ל
סופר·פארם

באומן בר ריבנאי

המבצע בתוקף עד ה-11.5.95 או עד גמר מלאי המתנות. הרשת שומרת לעצמה את הזכות להגביל את כמות הקניה. המחירים בסופר-פארם אילת אינם כוללים מע"מ.

המבטיחים
הדור השלישי

(המשך מעמוד קודם)

בראש המשמרת הצעירה של מפא"י. עסקנות פוליטית לא היתה אז עניין של צעירים, וברעם היה יוצא־דופן: סטודנט צעיר, עם שפם שחרחר, עומד על רקע בניין הכנסת אחרי שהתברג במקום ה־65 ברשימת המערך, ופורש את האני מאמין שלו: „הגיע הזמן שאנשים מתחת לגיל שלושים ייכנסו לפרלמנט, הגיע הזמן לבטל את ועדות המינויים ולמצוא שיטה אחרת, שתאפשר לצעירים להשתלב בהנהגה". זו היתה הקריאה הראשונה

ברעם אז

והיום

לפריימריס. בסתר לבם חשבו יוצרי הסרט שברעם הולך להיות מין גיבור של ניקוי־ראש כזה, אבל כשמסתכלים לאחור, אומר מיכה שגריר, מתברר שהוא אחד הפוליטיקאים היחידים, שהשנים הוסיפו לו חוכמה".

המצלמה מדלגת ל־1994. ניר, הצעיר בשלושת בניו של ברעם, מכורר בחררו. לא מזמן סיים את התיכון שליד האוניברסיטה, מחכה לגיוס בנובמבר. יש לו עגילים באוזניים, וקשה להבין אותו בין מלמולי הכאילו־כזה. מעריץ מושבע של אביב גפן. לא, הוא לא שמח ללכת לצבא, אבל הוא יילך. הוא לא מרגיש שהמדינה שייכת לו או שהוא שייך למדינה, אבל הוא גר כאן, וזהו. ובעניין החלומות לעתיד, אז ככה: קודם כול, לחיות בארץ שקר בה, למשל באנגליה, כי הוא לא יכול לסבול את החום. הוא רוצה לעבוד בשביל עצמו ולא בשביל אחרים. להיות ארון לעצמו, לא חלק מארגון או ממפלגה או מרעיון.

שגריר: אז איזה דור יותר טוב, אתם או הם?

ניר: „הם".

בסופו של דבר ניר עובר טירונות בשריון, ובעקבות מעורבותו בסרט, שהרליקה אותו, הוא ישרת, כנראה, ביחידת הווידאו של השריון.

בן שחר אז

והיום

הפרופסור

בשנת 1969, והוא פחות משלושים, כבר היה חיים בן־שחר פרופסור לכלכלה. המצלמה עוקבת אחריו בכיתה שבבניין קפלן באוניברסיטה, לא שום סיטואציה יותר אינטימית, כמו ביתו הפרטי, למשל. הוא נראה צעיר מהסטודנטים רבים שלו, ובתשובה לשגריר הוא אומר ברצינות תהומית: „פרופסור זקן זה מושג, שכבר פשט היום את הרגל. הסטודנטים בכל העולם, ביחוד בארה"ב, עלו על בדיקרות והעיפו את הזקנים. מה מוזר בזה?"

שגריר שואל אותו אם כדי להיות פרופסור צעיר צריך רק כשרון או אולי גם מרפקים, ובנ"ש מציב מסלול כמעט מגובש: „האמביציה של איש מדע חייבת להיתרגם למונחים בינלאומיים וכן למונחים מעשיים". כלומר, לא רק ללמד איך לעשות ביזנס, אלא גם לעשות ביזנס.

וזה מה שבנ"ש עשה. בחלוף השנים הוא יגיע לצמרת האקדמית, יעמוד בראש ועדת בן־שחר לרפורמה במסים, יהיה מועמד לתפקיד שר האוצר, ישמש כיועץ בעסקות כלכליות בינלאומיות, יהיה איש־סוד למיליונרים כארמונד האמר, ובדרך־כלל יברח מהמצלמות.

פוליטיקה
גיל ביילין
יעד: להיות כמו פרס

צילום: אסנת קרסנסקי

גיל ביילין הוא נסיך מדור חדש. זה שיככב בפוליטיקה הישראלית בעוד עשר או 15 שנה. אבא של גיל, יוסי ביילין, יהיה בקרוב מאוד שר בממשלה. שר צעיר יחסית. אבל כשם שביילין אינו מתרגש מעיכוב מינויו לשר, כך גם בנו לא חושב שזה מאוחר מדיי להיות נסיך, כשאבא שלו יהיה כבר שר עם ותק של עשר שנים.

ביילין סייע למפלגת העבודה במערכות בחירות כבר כשהיה בן 12. הוא התנדב לחלוקת חומר, השתתף בהפגנות וקיבל על עצמו כל עבודה שחורה. בכיתה י"א הצטרף ל'נוער עבודה', ובתוך זמן קצר נבחר ליו"ר ארצי. מיד לאחר הצבא החל ללמוד באוניברסיטת תל־אביב כלכלה ונבחר לאגודת הסטודנטים. „לא, נכון לעכשיו אין לי כוונה להתמודד גם על תפקיד היו"ר", הוא אומר בזהירות. אני לא מאמין בטיפוס למעלה דרך תפקידים, אלא בעבודת־שטח שקטה. בערך כמו אבא שלי. רק כך אוכל להגיע לממשלה, למשל".

גיל ביילין מסרב להצביע על דמות הפוליטיקאי, שהיה רוצה להיות. „אני פוחד להישמע בנאלי. קל להגיד בן־גוריון או פרס, אבל אני חושב שכשאהיה בתוך הקלחת, אצטרך לעסוק בנושאים חדשים. המדינה תהיה כבר בעידן של שלום, והנושאים שיעניינו את כולנו יהיו חברה, כלכלה, ראגה לרווחת הפרט, מאבק על נושאים עקרוניים, כמו הזכות להיקבר קבורה חילונית".

ביילין הצעיר הולך בדרכי אביו, חושב על הקמת קבוצה, שיחד איתה יפעל להשגת מטרותיו. בערך כמו השמינייה. אברום בורג, חבר טוב של אביו מהשמינייה: „אני מכיר את הבחור, ויש לו תכונות שהופכות אותו לפוטנציאל אדיר להגיע לצמרת. היה לו בית־היוצר הטוב ביותר שאפשר להעלות על הדעת. הוא גדל בבית, שרגל ברעיונות שנשמעו תמיד מופרכים, והפכו לפתע למציאות. התרשמתי שכמו אבא שלו, הוא לא פוחד להסתבך ולהתעסק עם בעיות מורכבות, ויודע לחשוב מחשבות גדולות. אני בהחלט בונה עליו".

עסקים
שי אגסי
יעד: כיבוש שווקים בינלאומיים

שי אגסי כתב בגיל שנתיים וחיבר תוכנות מחשב בגיל תשע. ילד־פלא שהתקבל לטכניון, כשהיה רק בן 15, והיה למהנדס כבר בגיל 18. כיום, בן 27, אפשר לומר שהלך הילד – לא הלך הפלא. אגסי הצעיר תרגם את הגאונות שלו למנוף עסקי אדיר, הוא מנהל חברת תוכנות, שמגלגלת מיליוני דולרים, ומפתח תוכנות המבוקשות בכל רחבי העולם.

בעולם המחשבים עומרים נפעמים מהקצב שלו. העיתון הכלכלי 'לינק' כתב ש„חברה כמו זו של אגסי, זהו החלום של כל מי שנמצא בראשית דרכו בתחום ההיי־טק".

החברה של אגסי 'קוויק־סופט' קמה רק ב־1990 והעסיקה אז שני עובדים. תוך פחות משנתיים גדל מספר העובדים ל־40, והיא זינקה להישגים מעוררי התפעלות. בשנת '94 גלגלה החברה 2 מיליון דולר. הצפי לשנת '95 הוא 3.5 מיליון דולר.

בכירים בענף המחשבים בארץ מאמינים שאגסי יגיע עוד הרבה יותר רחוק. „כל מסגה אצלו היא רק פסגה זמנית, ועל־פי השנתיים האחרונות הוא יגיע תוך עשר שנים לצמרת", הם אומרים ומצביעים על כך שבעקבות תערוכת המחשבים הגדולה 'סביט' בהנובר, הביעו 200 חברות רצון לשתף פעולה ולרכוש את התוכנה שפיתח.

יגאל ריקל, סמנכ"ל בחברת 'ירע' – נציגת 'אפל' בישראל: „כבר בתחילת דרכו היה ניתן לראות שמדובר בכשרון מבטיח עם יכולות גבוהות מהממוצע. השילוב של כשרון גדול וחשיבה יצירתית מאפשרים לו לפתח מוצרים מפתיעים וגם אסתטיים מאוד. למרות המגבלות של גיאוגרפיה ושפה יש לו כל הכלים להצליח בגדול בשוק העולמי. החברות האמריקאיות אוהבות את התוכנות שלו".

כדורגל
בן לוז
יעד: כוכב נבחרת ישראל

בן לוז רק בן 16 וחצי, אבל כבר שובץ העונה במספר משחקים של קבוצת הבוגרים באגודה שלו, מכבי תל־אביב, והדהים את כולם כשהביא לקבוצה, במו רגליו, שש נקודות ליגה. בשני משחקים, נגד מכבי פתח־תקווה ונגד הפועל באר־שבע, הבקיע כבר בשלוש הדקות הראשונות את השערים שהכריעו את שני המשחקים.

באגודת מכבי תל־אביב, כדורגל, סרבו בכל תוקף לאפשר לבן לוז להתראיין. שומרים שם על הכישרון העולה בצמר גפן. פוחדים מהשפעות מזיקות של פרסום נרחב, וגם קצת מעין הרע. מומחי כדורגל שסרבו להזדהות אמרו שלהערכתם לוז הצעיר הוא אייל ברקוביץ' הצעיר, הן מבחינת כושר המשחק הפנטסטי שלו, הן מבחינת מבנה הגוף, והן מבחינת היותו שחקן אינטליגנטי שקורא משחק, וכהגדרת המומחים „יודע להעמיד שחקן מול השער", או בלשון אחרת, יודע לבשל שערים.

משה שיינמן, ממדור הספורט של 'ידיעות אחרונות': „בית הספר של מכבי תל־אביב הוא בית יוצר מעולה לשחקנים מחוננים, ובן לוז הוא הבולט מבין הכשרונות הצומחים שם כעת. הוא התבלט כבר בגיל 13 והמשיך להבריק, למרות שנאלץ להיעדר מאימונים למשך שנה עקב בעיה בריאותית. בנוסף ליכולת שלו, שאין דומה לה, הוא מצטיין גם בצניעות שלא כל כך אופיינית לכישרונות צעירים".

במכבי תל־אביב, כאמור, לא מתלהבים לדבר על בן לוז. אבל בקבוצה מספרים כי המאמן, אברהם גרנט, כבר הזכיר את שמו כמועמד עתידי לנבחרת ישראל. עוד נתון המבטיח שבן לוז יגיע לצמרת הכדורגל הישראלי היא הנחישות שלו להמשיך ולעסוק בכדורגל. הוא רואה בכך דרך חיים, ומתכוון למצות את היכולת שלו.

קחו אחד במתנה

קונים בסופר־פארם שני מוצרי קוסמטיקה של החברות המובילות ומקבלים את השלישי חינם!

כריסטיאן דיור, לנקסטר, נינה ריצ'י ...שמות עם ניחוח יוקרתי. קונים שני מוצרים מתוך מגוון של 880 מוצרי טיפוח איפור ובישום. את המוצר השלישי, הזול מביניהם - מקבלים חינם!

קפיצה קטנה לחו"ל

סופר·פארם

המבצע בתוקף עד 18.5.95 או עד גמר המלאי. המחירים באילת אינם כוללים מע"מ.

המבטיחים
הדור השלישי

(המשך מעמוד קודם)

הבימאי

המצלמה מלווה את ההליכון, שבו נתמך יוסי יזרעאלי בשביל הכניסה לביתו. צער קטן ומנוחה, ועוד צער קטן. בסלון הבית הם מתבוננים בסרט הישן, יזרעאלי מתרגש ואומר שתלמה אשתו היתה נורא יפה. השוט הבא יכטית שהיא עדיין אשתו, ועדיין יפה. בשנת 1969, אחרי ההצלחה המסחררת של 'איש חסיד היה', היה נדמה שיזרעאלי הוא ההבטחה הגדולה של התרבות החזותית. הוא הציג תפיסה חדשה בתיאטרון הישראלי, הלך על גדול, יש אומרים שבאופן מגלומני למדיי, ולאט־לאט לא הסתדר עם הממסדים התיאטרוניים, ובעיקר עם האנשים שהיה צריך לעבוד איתם. הקריירה הבינלאומית שלו התמצתה בעבודה בתיאטרון קטן בפיטסבורג.

יוסי יזרעאלי, היום

היום נאלץ יזרעאלי ללמד בביתו את תלמידי החוג לתיאטרון, כי ההליכה קשה עליו. המסגרת האינטימית שנוצרת בישיבה תחת המטפס במאטיו של הבית רק מדגישה את המרחק בין החלומות הגדולים לשברונם. אבל יזרעאלי מדלג על הסימבוליות. כלהט רב הוא מספר על התכניות שלפניו: לכתוב מחזה ולביים אותו בעצמו, ורק ככה, בדרך זו, הוא עוד ישוב ויביים.

■■■

18 חודשים היה מיכה שגריר עסוק בהכנת הסרט, לצד פעילויות נוספות. במהלך החודשים האלה המסירו שניים: קהלני את ראשות עיריית תל־אביב, ושגריר את ההתמודדות על הזיכיון לרדיו המקומי בירושלים.

– בוא נדבר רגע על המשברים.

„מה יש לדבר על זה, המסדרתי ודיי".

– נראה לי שלקחת את זה ללב.

„לקחתי את זה מאוד ברצינות, ונכון, היתה לי מעורבות רגשית גבוהה. חשבתי שאם נזכה, אוכל גם להיות חלק מתהנת־רדיו מקומית וצעירה, וגם להרוויח כסף. אבל אני לא מאלה שמבכים את העבר, כמו שאני לא חושב שסרטים שעשו לפני שלושים שנה היו יותר עמוקים".

– אולי יש יותר מנקודת השקה אחת בינך ובין הגיבורים העיקריים של הסרט שלך?

„תראי, יוסי יזרעאלי הוא בלי ספק האנדר־דוג בחבורה, בגלל שביחס לעבר המפואר שלו, המשך הקריירה שלו לא עמד ביחס ישיר לתחילתה. בסוף הסרט אני שואל אותו: האם אתה הצלחה או כישלון, והוא אומר לי: 'אני יוסי יזרעאלי'. זה גם מה שאני הייתי עונה, ולא בשביל התרוצא. אם בעוד עשר שנים מישהו יקח את הסרט הראשון ואת הסרט השני, הם ישמשו לו כאחד המקורות למחקר על התקשורת בישראל – אני אהיה מאושר. אני אשמח אם הסרטים האלה יהיו אפילו הערות־שוליים במחקר. בסופו של דבר, מרביתנו חיינו תהילה שבאה ותהילה שהולכת, וכולנו לא פחות ולא יותר מאיזו הערת־שוליים". ■

מוסיקה
מישה ויטנזון
יעד: פרלמן

צילום: אסנת קרסנסקי

ב־19 במאי יופיעו במקדש המוסיקה 'קרנגי הול' שישה כשרונות עולים, שנבחרו מתוך מאות מועמדים בעולם כולו. אחד מהשישה יהיה מישה ויטנזון, כנר ישראלי בן 16, אחד הכשרונות העולים בכינור בעולם.

ויטנזון עלה מאוזבקיסטן ב־1990. הוא מנגן מגיל שש, וכבר בשלבים מוקדמים הרשים באיכות הנגינה שלו. אביו, מורה לכינור, ואמו, נגנית כינור מעולה, עלו ארצה כשהיה בן 12. זמן קצר אחר־כך הקים שלישייה, יחד עם פסנתרן כשרוני, דימיטרי שטיינברג, 17, גם הוא עולה מחבר־העמים, ויחד עם גיא גודאייב, 15, צ'לן מבטיח יליד הארץ. הטריו הצעיר שמוביל ויטנזון נבחר להיות אחד משישה הרכבים מהעולם כולו, שישתתפו ב'כיתת־אמן' של אייזיק שטרן ב'קרנגי־הול'.

„מאז שאני זוכר את עצמי", אומר ויטנזון, „אני יודע שנגינה בכינור זאת דרך החיים שלי. אני מניח שההורים שלי ידעו על כך עוד לפניי. הנגינה היא כל עולמי. עזבתי את הלימודים, כי הם מפריעים לי. כל מה שאני רוצה זה לנגן, להיות מוסיקאי, ובשביל המטרה הזאת אני לא זקוק ללימודים בתיכון".

חיים טאוב, מגדולי המורים לכינור בעולם, אומר על מישה ויטנזון שהוא כנר בעל איכויות המבטיחות לו הצטרפות אל צמרת הסולנים העולמית. טאוב מתרשם, בין היתר, מהרצינות ומההתמדה של ויטנזון, ואינו מהסס להגיד שהוא טוב יותר ממידורי, הכנרת היפנית, שהתארחה לא מזמן בארץ.

ויטנזון: „אני יכול לשלוף לך שמות של מי שאני רוצה לנגן כמוהו. אני יכול להגיד לך פרלמן, צוקרמן, קו'מר, אבל אני מעדיף להוכיח את עצמי בנגינה ולא בדיבורים. נכון לעכשיו אני לא ממהר לתחרויות. כשתראה אותי בתחרות, זה יהיה רק כשאהיה משוכנע שיש לי סיכוי לזכות".

אקדמיה
פרופ' ליאוניד פולטרוביץ'
יעד: פרס וולף

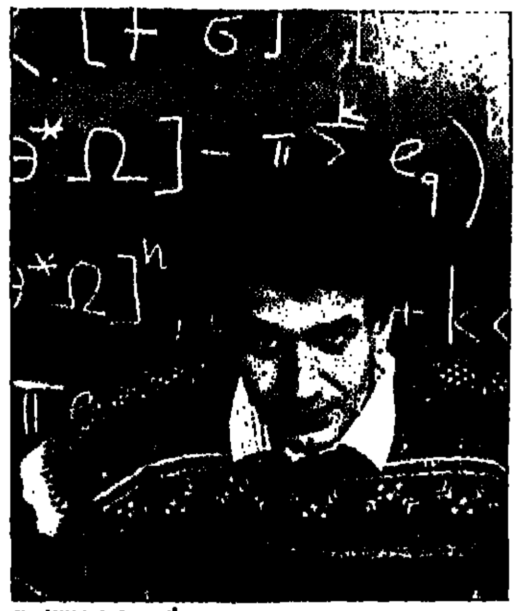

צילום: אסנת קרסנסקי

פרופ' ליאוניד פולטרוביץ', 32, הוא צעיר הפרופסורים באוניברסיטת תל־אביב ווקן הנבחרים בכתבה זו. מומחים במדעים מדויקים סבורים שהוא יגיע לצמרת העולמית של המתמטיקאים, ורקטור האוניברסיטה, פרופ' דן עמיר, משוכנע ש„פולטרוביץ' יזכה את עצמו ואת המדינה בפרסים הגבוהים ביותר שיש במתמטיקה".

פולטרוביץ' נולד במוסקבה ב־1963 לתוך חממה מתמטית. אביו מדען וכלכלן, ואמו היתה פרופ' למתמטיקה באוניברסיטת מוסקבה. את לימודיו ביסודי עשה בית ספר למחוננים במתמטיקה. בגיל 16 התקבל לאוניברסיטת מוסקבה, והיה אחד מארבעה יהודים שהצליחו להתקבל לפקולטה. „אני נכנסתי בזכות מלחמה, שאמא ואבא שלי ניהלו", הוא מספר.

ב־1990 נפרד פולטרוביץ' מהוריו ועלה ארצה. שנה אחר־כך כבר הגיש את עבודת הדוקטורט שלו וזכה בפרס לגראו לדוקטורט מצטיין. בקיץ שעבר קיבל פולטרוביץ' תואר של פרופ' חבר, וכעת הוא ממתין לתואר של פרופסור מן המניין.

– למי היית רוצה להידמות?

„הדמות שאני רואה תמיד לנגד עיניי היא פרופ' יעקב סיני מאוניברסיטת פרינסטון. הוא היה המנחה שלי במוסקבה, ולדעתי הוא מהמתמטיקאים הגדולים בעולם".

הוא לא שש לדבר על פרסים, אבל לא מסתיר את כוונתו להיות בין אלה שיזכו בעתיד בפרס וולף או ב'פילד'ס מדל' היוקרתי. עמיתיו לתחום אומרים כי הוא אחד מתוך 30 מדענים בעולם כולו, העוסקים בתחום מחקר צעיר יחסית, גיאומטריה סימפלקטית. חלקם לא היססו להעריך שליאוניד פולטרוביץ' הוא אחד מאלה שעשויים לבצע את פריצת הדרך המיוחלת בתחום.

צבא
סא"ל ג'
יעד: רמטכ"ל

ג' בן 30, בן קיבוץ במקור ואב לשתי בנות, הוא קצין מסומן. כמו הרמטכ"ל הקודם, אהוד ברק והרמטכ"ל הנוכחי, אמנון ליפקין־שחק, שסומנו בשעתם כמועמדים לרמטכ"לות עוד בהיותם מג"דים. הוא מוגדר כקצין מבריק, עילוי בתחומו. בקריירה הקצרה שלו הספיק לשמש מ"מ ומ"פ מצטיין באחד מגדודי הצנחנים, וגם לסיים תואר שני במדעי המדינה. אחר־כך הפך למג"ד של אותו גדוד, ובלט גם בתפקיד זה.

בצמרת צה"ל מספרים על ג' שהוא מפקד נוקשה ביותר, הדורש מפקודיו את המקסימום. בתקופה בה פיקד על גדוד הצנחנים, זכו חייליו בכל הפרסים הראשונים בתחרויות המקובלות בחטיבה. גם תקופת השירות של גדודו בשטחי יו"ש נזכרת כתקופה מצוינת.

בעלי תפקידים בצמרת צה"ל רואים בו בהחלט כשרון גדול שיגיע רחוק. על־פי הקצב שלו עד עתה, לא ירחק היום עד שתחזית זו תתגלה כאמיתית. בצה"ל סירבו לאפשר לראיין את ג' או למסור עליו פרטים נוספים.

האנס שלא אנס

בתקשורת כינו אותו 'האנס מבני־ברק', למרות ששלושת קורבנותיו חמקו מידיו ■ זהו סיפורו של הצנחן הדתי שלום רוזנפלד, שעבר 79 עבירות זיוף וגניבה, נכלא, והוא כותב עכשיו כאחוז־דיבוק את סיפור חייו במחלקה הפסיכיאטרית של כלא רמלה ■ יגאל סרנה שמע על הדרך המובילה מבית ניצולי־שואה אל החטא והעונש

שלום רוזנפלד ויהודית. „בבת אחת הפכתי פושע, וקשה לי להסביר לך כמה קל היה המעבר. החטא משתלט עליך ואתה הופך חסר מעצורים"

צילום: אלדד רפאלי

◄ יגאל סרנה

לפני כשלוש שנים אירע המקרה הלילי, שרוזנפלד שב ומספר לי עליו. הוא היה אסיר משוחרר ממעשיהו, שגר בחדר שכור בירושלים והחל לעבוד כמנהל חשבונות באיזור־התעשייה עטרות ליד שועפט. היתה לו מכונית פיאסטה ישנה וגנובה, שקנה באלף שקל מאסיר אחר. יום אחד בחורף ההוא נתקעה הפיאסטה ליד העבודה בשטחים. רוזנפלד חזר בלילה עם גרר לחלצה, וגילה להבות וניידות משטרה. התברר שפלשתינאים הציתו את הרכב עם המספר הישראלי. השוטרים התחילו לשאול אותו כל מיני שאלות, והוא שהרגיש כי האדמה בוערת תחת רגליו, ותיכף יבררו מספר הרכב במחשב ויגלו שהוא גנוב, החל בורח לכיוון כפר ערבי.

השעה היתה קרובה לחצות וירד שלג. השוטרים שהופתעו מבריחתו החלו לרדוף אחריו ולירות באוויר, עד שעצרו בכניסה לכפר מפחד האינתיפאדה שעוד השתוללה. על מה חושב בן־אדם, שמוצא עצמו פתאום רץ בלילה מפני שוטרים למקום עוין? רוזנפלד חשב איך התגלגלו החיים שלו מהבית הדתי שבו גדל אצל אמו הניצולה, אביו השוחט, אחיו הצנחנים, השנים הטובות והרעות וכל התהפוכות שאין להן סוף, „והמון העבירות שעברתי, שההיגיון היחיד שמחבר אותן, הוא חוסר ההיגיון".

כשחזר לירושלים מאוחר אותו לילה גילה שהמשטרה הגיעה לבית חברתו אצלה התגורר. הוא נאלץ לשכור דירה והחל חי כעבריין נמלט. הוא גנב רכב ונסע בו חודשיים עד שנתפס, נעצר וקיבל את כל מה שהיה תלוי נגדו על תנאי, פלוס עבירות אחרות. מאז שוכן שלום רוזנפלד בכלא רמלה המכונה גם 'הכספת', מקום של למעלה ממאה אסירי־עולם ושמירה קפדנית, מבנים ישנים וחומות כעורות, גדרות־תיל וצינוקים ואגפים שמורים למסוכנים באמת. יושב ומרגיש כי בא על עונשו הצודק.

לפני שנה שמעתי עליו פעם ראשונה. אחרי יום־כיפור הוא שלח לי מהכלא מעטפה, ובה סיפור שכתב על עצמו כצנחן צעיר במלחמת יום־כיפור, המובל יחד עם כמה מחבריו בידי סמל מחלקה, שאינו יודע למצוא דרכו בין המצרים המכתרים, אך מסרב להודות בכך וגוזר אבדון על התלויים בו. רוזנפלד קרא בכלא כתבה, שפרסמתי על אובדנה של פלוגת הטנקים שלי במלחמה בסיני, וחש את החיבור שמתקיים בין מי שעברו את המלחמה ההיא, אחוות הניצלים מאסון.

הסיפור ששלח היה דרמטי כחומרים אחרים שאקבל ממנו. „21 שנים סחבתי על גבי את הסמל יחד עם חברי מהכוח, שיצא בבוקר יום־כיפור לתצפית מעל מוצב רניה... שתקתי בכל התחקירים ולא סיפרתי מאומה... וכך אני מהלך בין החיים, נושא על גבי את המתים".

אחרי המכתב התקשר אליי רוזנפלד מהכלא. השיחות היו תמיד ליליות, מרוצות במועדן שנקבע מראש וקצובות ברבע השעה המותרת לאסיר. בפיסות צרות העביר לי את תולדות חייו, ורק לפני שבוע נפגשנו פעם ראשונה לשיחה בחופשה קצרה שקיבל לחג.

שונא את כלא מעשיהו

הוא מחלק תא עם שותף במחלקה הפסיכיאטרית, הידועה כמחלקתו של פרופ' סילפן. רוזנפלד הוא אחד מאלה שבאו למחלקה מרצונם, בהאמינו כי רק תיקון־הנפש ישיג עבורו את החופש. הוא אסיר מן הסוג הרווח, משום קשה בעברו רודף אותו ללא הרף לבצע את שהחברה רואה כפשע או כעבירה. הוא מחובר לכלא רמלה כחוטא הזקוק לסיגוף קשה כדי לכפר על מעשיו. פעמיים היה בכלא מעשיהו ושנא את המקום. במעשיהו, אמר לי, נשמר השקר כמו בחוץ. אתה מוערך לפי גודל הסכום שגנבת. זהו בית־הבראה לפושעים גדולים או לצווארון לבן. רוזנפלד זקוק לתחושת העונש.

„יש בי ערגה לאותם דברים בדת כמו החטא ועונשו, הייסורים המכפרים", אמר בשבתנו תחת עץ התאנה בבית בעין־כרם, בית חברתו שהיא המלאך המושיע של חייו העכשוויים. זה כשנתיים הוא נפגש במחלקה פעמיים בשבוע עם פסיכולוג ונמצא גם בטיפול של עמותת 'עמך' לבני ניצולי־שואה.

דרך חברתו, הטיפול וכתיבה אינטנסיבית של תולדות חייו הוא רוכש לעצמו תמונה מקיפה של עברו ונפשו. יום־יום הוא יושב 8 שעות מול המחשב בכלא, ואחר עורך את שכתב משך שעתיים. הוא מכפר ומתקן, חותר להבנה וכמעט, הייתי אומר, נהנה מהביטחון שמקנה לו הכלא.

יש לו מדרי אסיר כתומים מימי המנדט, שהוא דבק בהם כאות קין, ותפקיד שאינו מוכן לוותר עליו: אחראי לסילוק הזבל מהמחלקה לבריאות־הנפש. כל יום מוביל רוזנפלד שלושה פחי־זבל לאורך הכלא עד המזבלה. „בשבילי הזבל הוא דבר גדול, כי כשאתה מתחיל בזבל, אתה יכול רק לעלות".

הוא אוהב לספר את סיפורו. אחרי שנלכד בשנת '78 בשל סדרת עבירות, שזיכוהו שלא בצדק בתואר 'האנס מבני־ברק', שכן מעולם לא אנס, דיבר שעות עם עדנה פאר ברדיו על פשעיו, ואף נמלט מהמעצר כדי להיפגש עם עיתונאי ולהעביר לו את גרסתו. מי שהיה פרקליטו אז, עו"ד גרשון שניידר, זוכר כי רוזנפלד הנמלט בנה על בריחה הירואית. „הוא איש רומנטי שחלם לדבר ברדיו, להסביר את שעשה ולתקן העוול שנעשה לו כשתואר כאנס החרדי, למרות שלא אנס. הוא ציפה למקלט, למסתור, ואילו הכול במציאות אירע אחרת, והיה קצר ומר". רוזנפלד נלכד מהר, אחרי שאיש ממשפחתו לא נתן לו מקלט; העיתונאי לא דיבר איתו, ושיחה עם אשתו הביאה ללכידתו.

ארבעה בנים צנחנים. שלום (מימין), שלושת אחיו ואביהם

האמנות של העלמת אנשים

זמן רב לא קראתי טקסטים חשופים, דרמטיים ושותתי־דם כאלה שהעביר לי רוזנפלד מתאו בכלא. הוא נולד בפורים שנת '54 בצריף קטן בגבעתיים להורים דתיים, שעדיין חיים בעיר הכי חילונית ומפא"ניקית, אותו שטח־הפקר שבין בני־ברק לתל־אביב, שרחוק לאורח־חיים של פשרות ו'שקרים'. הוריו היו ניצולי־שואה.

„על אמא השכנים לא שאלו", כתב רוזנפלד בסיפור ששלח לי, „הבינו כי היא חולנית ולא חקרו יותר מדיי... משוגעים לא חסרו בשכונה. ניצולי־שואה התגוררו בכל פינה, סיפורי זוועה על המתרחש בבתים אחרים עברו מפה לאוזן, על שכן שנהג לגהץ את בנו במגהץ לוהט, על אם שהחזיקה ילדיה כלואים בבית שנים רבות, על זוג שהרג את בנם והתאבד. מי התפנה לרחם על אשתו של השוחט?... איך שרד אבא בברגן־בלזן ובטרייזנשטט, ואיך ניצלה אמא מן הקרמטוריום? הם לא סיפרו מעולם את הפרטים המדויקים... כל מה שאספו בנדודיהם על־פני האדמה העבירו לי כמתנת הולדת. אמא הורישה לי את המכאוב והייסורים, את השיגעון והרחמים והכמיהה לעולם אחר שכולו טוב... מאבא ירשתי את היתמות הרגשית ואת השכול הזמני, את העיניים הירוקות ואת הפנים המסתירות את הלב".

האב אליעזר רוזנפלד היה שוחט ומוהל ומכין נערים לבר־מצווה. שלום היה הבן הרביעי, ולידתו היתה הקשה מכולן. רק אחריו נולדה הבת הראשונה, היא התינוקת ציפי, ולאמו היו סיפורים איך ילדות החזיקו הרבה יותר מילדים במחנה־ההשמדה". „הכי טוב זה לשכוח כל מה שקרה", אמרה תמיד באידיש. שלום זוכר אותה רובצת על כיסא־נוח, מיניקה תינוקות שנולדו בזה אחר זה, מחתלת את רגליה הנפוחות ממחלת דם ומשגרת פקודות האכלה לילדים: קח פרוסת לחם בחמאה.

„אמא שלי מתה עשר שנים לפני שנולדתי", כתב. במחנה־ההשמדה אמרו לאמו, שאם היא רוצה לחיות, היא צריכה לשכוח שהיא יהודייה. „אז היא הקיאה מתוכה את מה שהיה לפני כן, והכול נשכח". מכל ילדותו נחרתו בזיכרונו במיוחד ארבעה ימים, כשהאחות הקטנה ציפי בכתה ובכתה ואמא רק אמרה, ש„ילד שלא בוכה לא מתפתח, ובשואה עברו ילדים דברים יותר גרועים ולא בכו". אחר־כך לקחו את התינוקת לבית־חולים משם לא חזרה, ואיש לא דיבר עליה. רוזנפלד לא זוכר שנאמר אחריה קדיש. „היא, פשוט, נמחקה ונעלמה. זו היתה האמנות של המשפחה שלי: להעלים. ככה העלימו את השיגעון של אמא, את מותה של אחותי ואחר־כך גם אותי, הבן הסורר, הכבשה השחורה".

בימים הנוראים היה אביו חזן בבתי־כנסת קטנים, שלא יכלו להרשות לעצמם חזן יקר. זו היתה עוד פרנסה צדדית שהכניסה אלפי לירות. „בגיל שבע גויסתי גם אני למקהלה הנודדת... אבא מצא בית־כנסת נידח, סגר עם הגבאים חוזה כספי, ואנחנו עברנו את מסלול הייסורים הכולל צעידה מפרכת, תפילות ממושכות ועמידה בלתי פוסקת". בשירותים שבר צום ושתה מי ברז וטעם עוגה אסורה, בתפילות מלמל מילים חסרות־פשר. „הילד הקטן שבי לא חדל לתמוה מי הוא האב המרחם על בניו? הרי כעבדים היינו".

תמיד התקיימה בו הספקנות שהיא אויב הדת. „גדלתי במסגרת שכולה שקר: מחלון הפנימייה ראיתי שני רבנים רבים בחצר ומטיחים פחי־אשפה זה בזה, ולמרות הרב הזה

האנס שלא אנס

(המשך מעמוד קודם)

נכנס לכיתה ולימד אותי ואהבת לרעך כמוך. כשאני רואה בטלוויזיה, שהולכים למכור את החמץ לערבי, חמתי בוערת, ואני נזכר בביעור החמץ בביתנו, כשהאמא היתה מחביאה חמץ בפינות ומודיעה לאב היכן הסתירה, ואנחנו הלכנו בעקבותיו עם הנר לחפש. שישה ילדים ואיש מבוגר מחפשים חמץ על־פי הוראות".

כבר זמן רב שהוא מנותק לגמרי ממשפחתו. לפני שנתיים הלך להורים לביקור נדיר, לנסות להבין מה קרה שם בעת שאחותו הקטנה צרחה ואחר נעלמה. „באתי אליהם, אבי בן 82, אמי בת 72, ושאלתי אותם מה קרה עם ציפי. ואבי ענה לי: היא התייבשה, למה אתה שואל? אמי קפצה ואמרה: אף אחד לא יודע למה היא מתה. הם התווכחו כאילו מדובר באגרטל שנשבר. קמתי והלכתי".

אז צץ במוחו הרעיון לכתוב הכול בספר, כל מה שהסתרתם יירשם בו, וכל מה שמחקתם יופיע.

האחים הצונחים מהשמיים

אחיו הבכור בנצי היה ראשון הבנים, שעזב את הישיבה והלך לצנחנים. בשנות ה־60 היו דגמ"ח, כומתה אדומה וציציות מראה נדיר, טרם גל הלאומנות המשיחי, שגרף את הישיבות אחרי המלחמה. אחרי בנצי הלכו שאר האחים, וב־72' התגייס גם שלום לנח"ל מוצנח. בעיתוני הצהריים פורסמו כתבות על השוחט רוזנפלד, הצופה מן הקרקע בבניו הצנחנים הדתיים היורדים מן השחקים. ישראל הראל, איש גוש־אמונים, כתב את סיפור צניחתם של ארבעה בנים. זה היה חלק מהמיתוס של הציונות הדתית החדשה.

„אפילו פה היה שקר. האמת היא שצנחנו שלושה. אחד מאיתנו פחד ונשאר על המסלול. ובכלל הכול היה בלוף, כי לא היינו איזו דבוקת אחים מסורה. שירתתי לבד כמו כלב. איש מאחיי לא בא לקורס שלי, ואיש לא היה במסדר הסיום. מעט חיבר אותנו זולת אותו צילום ממוברק של משפחה צונחת. אבל הדבר לא הפריע לרב נריה לדבר בכינוס הגדול בהיכל התרבות על האחים רוזנפלד, תלמידיו לשעבר, כ'פאר הנוער הדתי'.

מלחמת יום־כיפור לכדה את רוזנפלד כצנחן צעיר בגדוד 50 במוצב מכותר ברמה. הם ברחו משם בלילה והלכו שני לילות, מכותרים ע"י כוחות סורים, הגיעו לתל פארס ולאחר שחולצו השתתף בקרבות בדרום, עד שנפצע והגיע לבית־חולים. הוא גמר את המלחמה עם כדור בבטן, ברגל ורסיסים בברך ו־20 אחוזי נכות וכבר היה נשוי.

כדי לנוס מביתו לקח שלוש מזוודות והלך לבית נערתו לבנות חיים חדשים, „ומצאתי עצמי עם אשה, שהיה גם היא כזהות גנובה". היא היתה מבית דתי כמוהו, ויחד קיימו אורח־חיים דתי לכאורה. „נגררתי בלית־ברירה לבית־הכנסת, בלי ציצית, בלי תפילה ובלי נטילת ידיים". בביתם קיימו כחשאי אורח־חיים חילוני.

שנה הדריך בישיבה שלו, ואף השתתף בישיבות ההקמה של גוש־אמונים. יחד עם אמנון וייס, הבעל של דניאלה הידועה, ערך את הגיליון הראשון של כתב־העת 'אמונים' של הגוש בימי קיסינג'ר העליונים שאחרי המלחמה. „חלק חשוב מהגוש צמח בבית־הכנסת הלל ברמת־גן, שם התפללתי עם האחים וייס ואליקים רובינשטיין ואחרים. הכול היה עניין של חבר'ה ואקשן. יוצאים מפגינים, צועקים, כל מה שחילונים עשו שנים רבות לפנינו". דרך גוש־אמונים ואמנון וייס הגיע רוזנפלד לפרסום ארמון, והתחיל קריירה במקצוע הכי חילוני כפרסומאי ג'ינגלים.

זר ומוזר היה שם בן השוחט, אבל חש מאושר. בשנת 78' הקים עסק לג'ינגלים יחד עם ארויו, וכשהעסק התמוטט, נפל רוזנפלד לבור, שממנו בעצם לא נחלץ עד היום. „רציתי להיות סופרסטאר", אמר רוזנפלד לפני 14 שנה לעדנה פאר שראיינה אותו. אך גם המצליחנות והסופרסטאריות היו זהות בדויה כמו כל חייו. „תמיד הייתי 'הבראי של המשפחה', כמו שאבי קרא לי". שלום השקרן, דתי לא־דתי, גיבור לא־גיבור, גוש־אמונים לא אמונים, מצליחן לא־מצליחן ולימים אפילו אנס לא־אנס. כשנפל העסק, המשיך לשמור על חזות מצליחנית, ואז לראשונה בחייו גנב.

„בבת־אחת הפכתי פושע", אמר לי בשבתנו בחצר חברתו, „וקשה לי להסביר לך כמה קל היה המעבר לשטח־ההפקר. נטשתי את הנורמה, ושוב לא היתה לי שום עכבה מוסרית. החטא משתלט עליך, ואתה חסר מעצורים".

הוא איש גבה־קומה מאוד, כפוף מעט כמו להסתיר את מלוא אורכו. דיבורו רהוט ומנוסח היטב, נוקב וחסר רחמים כלפי עצמו וזולתו. סביבנו פרחה גינת הבית הכפרי של עין־כרם, ניצבו כתפאורה קירות אבן, גזע עץ גדוע, אבן מכוסה אזוב. שעות דיבר ומיעט לחייך. מדי פעם פיטם את מקטרתו או ניסח מחדש דבר־מה שאמר. וכל שיחתו נסבה סביב החטא. לולא חטא, לולא גנב וזייף ורימה ואיים באקדח, היה אולי חי כשאר אחיו, שלא שאלו שאלות מטרידות והקימו משפחות, והם מרצים בבר־אילן או מתנחלים בהר חברון או ביישוב חורון ורואים באח הרביעי חרפה משפחתית. הוא הילד החושף את ערוות המשפחה. הוא קלונם של מי שתוארו כפאר הנוער הדתי.

נוראה מכול עבור המשפחה היתה המכה הראשונה, שהיכה בה בהיותו בן 24. בתחילה גנב תיקי ג'ימס בונד, סמל הסטטוס של ה־70'. בצ'קים שמצא בהם שכר רכב. במגירת הרכב שמר אקדח שמצא בתיק אחר, וכך יצא כל בוקר לדרך. נוסע היה כביכול לעבודה, מצויד בסובארו צהובה, חרש את הארץ מטבריה ועד באר־שבע, לצדו תיק שחור ולעיניו משקפיים מוזהבים. בעיני הטרמפיסטיות שהעלה שיחק פעם כתב בריטי ופעם איש־עסקים, פעם קצין בכיר ופעם דיפלומט.

בקיץ אותה שנה עשה צעד אחד קדימה, ושלוש פעמים העלה טרמפיסטיות, בדרך־כלל בבני־ברק, ועימן סטה לדרך עפר צדדית, איים עליהן בנשקו במה שנראה כניסיון אונס. בשלושת המקרים נמלטו הנשים בקלות, אבל כשנלכד דיברו הכותרות על האנס מבני־ברק. בפברואר 79' נידון לשנתיים וחצי מאסר על עבירות, שהמילה אונס כלל לא נזכרה בהן. משרד עורכי־הדין כספי הוציאו בעונש קל, והשופטים ציטטו חוות־דעת פסיכולוגית, שדיברה על מעשי ראווה ומאזוכיזם של בן צנחן למשפחה מכובדת. הקצין הבכיר יה־יה, מפקדו בצנחנים, העיד לזכותו. ברחוב הדתי דיברו על בנו האנס של השוחט אליעזר.

> **יש לו מדי אסיר כתומים מימי המנדט, שהוא דבק בהם, ותפקיד שאינו מוכן לוותר עליו: אחראי לסילוק הזבל מהמחלקה לבריאות־הנפש. „כשאתה מתחיל בזבל, אתה יכול רק לעלות"**

> **„זו היתה האמנות של המשפחה שלי: להעלים. ככה העלימו את השיגעון של אמא, את מותה של אחותי ואחר־כך גם אותי, הבן הסורר, הכבשה השחורה"**

פליט חסר כול

כשהשתחרר מהכלא, החל לעבוד כמנהל חשבונות בחברה לאופנת נשים. בשירות מילואים עבר בהצלחה קורס קצינים, ושוב לא היה צריך להתחזות לקצין. היו לו כבר שלוש בנות, והוא פתח עסק של הנהלת חשבונות, שהלך טוב כמה שנים, עד שמפקחי המע"מ נכנסו ומצאו הונאה ובלגן גדול. כך נפל שוב, וארבע שנים נמשך משפטו עד שנכלא אחרי מלחמת־המפרץ לשבעה חודשים בכלא מעשיהו. בחוץ חרב עולמו, אשתו עזבה את הבית עם הילדות, ביתם הושכר על ידה, וכל חפציו הועברו בכמה ארגזים לבית אחיו. אשתו, שעימה הוא מנהל עכשו משפט גירושים, היא פרק בעייתי בחייו, חלק מן הבדיה והשקר, שהוא מבקש לא לדבר בו בשל הילדות והמשפט.

כך קרה שכאשר השתחרר בקיץ 92' היה רוזנפלד פליט חסר כול. מאז לא ראה את בנותיו על פי צו של בית־משפט. בשכונה ירושלמית שכר חדר כגורל תא־כלא, חי על כספים שהרוויח בכלא ועל קצבת אבטלה והחל לכתוב לעצמו את סיפור חייו. הוא אומר כי קיבל עליו בהכנעה את עונש אובדן ביתו ובנותיו, הרכין ראש ולא פרץ, כפי שהיה רוצה, לבית אשתו לקחת את ילדותיו, „שאני אוהב אותן יותר מכל דבר בעולם".

חצי שנה ישב וכתב, „ואחריה קמתי והלכתי לגנוב כדי לחיות". הוא עבר כבר כמנהל חשבונות בעסק בעטרות, ושם הרים כמה צ'קים, זייף סכומים, נהג בפיאסטה הלא־כשרה והגיע לאותה סצנה לילית, שבה בערה מכוניתו, והשוטרים ירו בעקבותיו, כשרץ לכפר הערבי, שאני מתאר בראשית הכתבה הזו.

המלאך שמושיע אותו

למחרת פגישתנו חזר לכלא. תום עונשו קרב, ומעולם לא היה רוזנפלד קרוב יותר אל הסיכוי לחזור אל קיום פשוט וישר. טרם מאסרו האחרון הוא פגש אשה בשם יהודית. דרוכה וקשובה ישבה לידנו בעת השיחה ומדי פעם דיברה. השואה, ששנים לא קלט רוזנפלד כמה עמוקה השפעתה על חייו, היא שחיברה אותו ליהודית. שניהם בני ניצולים, דור שני, נושאי החותם.

הם הכירו בעת שהיה חסר כול אחרי שחרורו מהכלא ונטישת אשתו. רוזנפלד כבר היה נתון בדחף העצום להבין את חייו, והנה הופיעה בחייו יהודית, בתם של ניצולי־שואה מרומניה, שעברו את כל זוועות המלחמה וילדו אותה במחנה־מעבר. „אני ריציתי את עונשי עשר שנים ביד־ושם", אמרה לי. במהופך לרוזנפלד היתה יהודית מודעת לשואה מראשיתה. היא עבדה שנים בארכיון יד־ושם, ומדי בוקר היתה פותחת את הדלת ונכנסת לאולמות הענקים ומדליקה את האור, „והיו ימים שעמדתי לפני הדלת הנעולה ואמרתי לעצמי: אני לא יכולה להיכנס עכשו ולשבת שמונה שעות עם שש מיליון נשמות".

היא שחורה שם מסמכים ישנים, ערוות שהתפוררו מן הזמן, מן הדם ומהמים, „כולל מכתבה האחרון של בת־דודתי אידה, שעל שמה אני נקראת". היא נישאה וילדה ילדים ונפרדה מבעלה וטופלה שני בעמותת 'עמך'. והיא שהציעה לאסיר המשוחרר רוזנפלד ללכת לטיפול נפשי בעמותת 'עמך'.

רק כשהמשטרה עלתה על כתובתו וחקרה אותה, קלטה עם מי היא חיה. בטוב וברע היו יחד, הגבר גבה־הקומה והמזוקן, שנראה בסוודר הירוק־שחור שלו, צווארונו הלבן והדרך השקטה, שבה הוא מפמפם מקטרתו כמנהיג רוחני של תנועה דתית, והאשה הנאה בשערה הלבן טרם עת. מעל חדרם ראיתי מדרגות אבן שמטפסות לאנשהו, והגעתי לחדר־גג שבנייתו לא נשלמה, חלונותיו פתוחים לנוף ההרים הנפלא של עין־כרם, קירותיו בטון, חשוף ובמרכזו כמין אשליית חדר־מגורים, שולחן כתיבה וכיסא של ילד. הכול היה פרוץ לכל עבר ולא מושלם כמו החיים של שלום רוזנפלד, ולך תדע לאן יובילו ומה יקרה הלאה. ■

L'ORÉAL PARIS

לוריאל-פריז יוצרת את הצבע עם הברק העמוק.

ללא אמוניה • עדין • נשאר לאורך זמן

קסטינג

צבע לשיער בחפיפה בשיטת גוון-על-גוון.

פריצת הדרך בעדינות:

קסטינג. נוסחה חדישה ללא אמוניה עדינה במיוחד. קסטינג. צבע עדין עם פולימר מיוחד ובלבדי שישאיר את שיערך רך, משיי וגמיש יותר מאי-פעם. קסטינג. מצליח לשלב עדינות יחד עם תוצאה הנשמרת לאורך זמן.

קסטינג. צבע עם ברק עמוק ויוצא דופן שנשאר לאורך זמן. שיטת הגוון-על-גוון הייחודית מיועדת להחיות ולהעשיר את צבע שיערך הטבעי עם ברק עמוק שנשאר. קסטינג מטשטש שיער לבן ראשון! עם קסטינג שיערך נראה עשיר, מלא חיים ובתנועה.

פריצת הדרך בנוחות השימוש:

קסטינג. קלות ונוחות בשימוש עם שיטת האפליקולור APPLICOLOR® הייחודית. רק תברי, סובבי, נערי. השתמשי כמו בשמפו רגיל. תוך 20 דקות בלבד צבע שיערך הטבעי יראה יפה מתמיד.

6 ש"ח חסכון מיידי
נסי עכשיו במחיר מיוחד
CASTING
שיערך הטבעי יפה מתמיד.
L'ORÉAL PARIS
בתוקף עד 30.6.95
שם ____
כתובת ____
טלפון ____
האם השתמשת בקסטינג בעבר כן ☐ לא ☐
הקופון ניתן לשימוש ברשתות השוק, פרפומריות ובתי מרקחת.
מוקד יעוץ אישי: 09-687212. טבלת גוונים לרשותך בנקודות המכירה.
3 940 431
BBDO/דחף

עמנואל בר־קדמא

אמן אנטי אמנותי

יוכן גרץ, אמן מודל שנות ה־60, מזהיר מפני הסכנות שבאמנות ומבכה את מות התרבות במשרפות אושוויץ ■ בתערוכה של עבודותיו, שנפתחה בגלריה האוניברסיטאית ברמת־אביב, הצופה עומד בפני רצף־רץ בשפות רבות של שתי מילים: „אנשים מדברים"

המונומנט נגד הפאשיזם בהרבורג (1986), ופרטים שנחרטו עליו משנת '90

יוכן גרץ הוא מוצר של אירופה שנות ה־60, והניסיון הכי יומרני במאה הזאת להביס את כבודת המסורות והעיוותים, הצביעות והמקובלות – הוא תמצית עבודתו האמנותית. אמנותית אמרתי? שגיאה. גם האמנות אינה אלא עניין בורגני שיש לשרש. שהרי גרץ, באחת מעבודותיו המושגיות המוכרות ביותר, הדפיס מדבקה לאמור „זהירות! האמנות משחיתה", והצמיד אותה לרגלי פסל 'דוד' של מיכלאנג'לו ועל דלתות קתדרלת הדום וכנסיית הטבילה בפירנצה.

גם היום גרץ, יליד ברלין בן 55, עדיין מציב אתגרים לצופיו. עובד לפי צפנים פנימיים, תובע תשובות – כפי שעשה לפני שנתיים עם סטודנטים באוניברסיטה של קליפורניה, בה לימד (תוך שהוא מבקש לצלם זה את זה בעירום) – בלי לגלות להם מה השאלה.

מי שיבוא בשבוע הקרוב (ובשבועות שיבואו) לגלריה האוניברסיטאית ברמת־אביב, ימצא תערוכה בהחלט מיוחדת במינה. כאשר החשיבה המושגית קבעה שאין גבולות לאמנות זולת הגבולות שאמן קובע לעצמו, היא יצרה זרם ותקופה. שנות ה־70.

יוכן גרץ עובד בכלי־חשיבה מושגיים, אבל באמצעים של סוף המאה. ההפך: הוא בהחלט ערוך לעשורים שיבואו. עזרי־ההוראה שלו – הוא מלמד בכמה אוניברסיטאות – הם טכניקות אינטראקטיביות מתחום המחשב (ה'מאק' הנייד שלו הולך איתו לכל מקום). אנחנו נראה מיצגים, מיצבים, צילומים, צילומים עם טקסט, טקסט בלי דימוי, פאנלים – רצפים – שלמים על הקירות, „רק לא ציור ולא פיסול", אומר האמן.

– תערוכה רטרוספקטיבית?

„רטרוספקטיבית־מיקרוסקופית", הוא אומר בבדיחות־הדעת. „רעיון של האוצר, פרופ' מוטי עומר, להציג הינט נוסף של אמנות אירופית, ששורשיה בסוף שנות ה־60".

גרץ נולד ב־1940 בברלין. זיכרונות הילדות הרכה שלו הם הפצצות כברות מן האוויר. שמונה פעמים נחרב ביתם עליהם. בית ההורים המקורי נמחק. המשפחה, עם מיליוני פליטים אחרים, הועברה לאיזור כפרי. שעות של הליכה ברגל. בין גיל שלוש לחמש איבד את כוח הדיבור. הלם. יש לו זיכרונות מפורטים מהשנים ההם. שכנים שנהרגו, הכלב שנהרג, העצים שמתו.

„הזיכרונות", הוא אומר, „אינם טראומטיים. מה שנטוע בי מאז זה התיוגיות להמשך החיים. השנים ההן סיפקו את השורשים לתחושה המתמדת שלי, שאין שום יציבות בעולם, שהכול יכול להשתנות בן־רגע. הספק הוא חומר־הגלם המרכזי של עבודתי. אני מקרין ספק ומבוכה רגשית".

גרץ הגיע ארצה כמעט היישר מהלוויית אביו. קשר לא־פשוט. תחושות דו־ערכיות. כאיש צעיר, בראשית עליית הנאציזם, הצטרף האב לפלוגות־הסער הנאציות. אך הסטודנט למוסיקה שהיה לעיתונאי לא הצטרף למפלגה הנאצית. במלחמת־העולם שירת בוורמאכט, כנגד בתחום הקשר.

„את העבר נאלצתי לגלות לבדי", מספר גרץ. „בגיל 18, מיד אחרי בחינות הבגרות, עזבתי את גרמניה. מאז אין לי שום כתובת מגורים קבועה שם. חלק מעבודתי היא בגרמנית (נוסף על אנגלית וצרפתית). אבל אני לא גר שם. אמנות זקוקה לחירות, להיעדר־מחויבויות. כשאתה חי בארץ אחרת, אתה מוותר על פריווילגיות, על שפה, על סטאטוס אזרחי".

מאז 1966 מתגורר יוכן גרץ בפאריז. בחירה נוחה, „מכיוון שהתרבות הצרפתית היא כל־כך עסוקה בעצמה, שלא אכפת לאף אחד שגם אתה גר שם. אנשים לא שואלים שאלות ולא מזמינים אותך אליהם הביתה. לא כופים מחויבויות". והשייכות? „כן. בגרמנית קיים מושג של מולדת במובן של בית. רק מי שעוזב, חושב על זה. לדידי, המולדת היא בשכל, בחושים. בפנים".

„האדם", מצטטת אסתר שלו־גרץ את טשרניחובסקי, „הוא תבנית נוף מולדתו". אסתר שלו נולדה בווילנה ועלתה עם הוריה, כילדה קטנה, לירושלים. גדלה בירושלים. תיכון, בצלאל. אמנית. אמנון ברזל, אוצר, זימן את שניהם, כל אחד לחוד, ליצור עבודות באירוע הבינלאומי 'תל־חי 1983'. מאז הם יחד. עובדים בסטודיו אחד, אם כי כל אחד עושה את האמנות של עצמו. „אני יודעת שזה מושך עוד מבט. ישראלית וגרמני. נכון. בהתחלה השוני היה בעיה. אבל באהבה זה נמחק. אנחנו יחד, וכל היתר טפל".

ב־1986 הם הקימו יחד בכיכר מרכזית בהרבורג, פרבר של המבורג, את המונומנט נגד הפאשיזם. מגדל בגובה של 12 מטר, מצופה עופרת רכה. הציבור הוזמן לחרוט על גבי העופרת אמירות אנטי־פאשיסטיות. הם עצמם חרטו את המשפט „אף אחד לא יתקומם במקומנו נגד אי־צדק", בשבע שפות. בעזרת מחילה תת־קרקעית שנחפרה, נועד המגדל לשקוע לאיטו, להביא את כולו להישג יד־אדם, על מנת שיתמלא כתובות עד שפתו. הוא שקע סופית ב־1993. על־פני השטח נותר רק הזיכרון. אבל במישור התת־קרקעי נבנתה עמדת־תצפית, שממנה יכולים האנשים דרך ויטרינה לראות לפחות קטע של המונומנט האנטי־פאשיסטי החרוט.

„מי יכול, אחרי אושוויץ, לדבר על תרבות", הוא אומר. „הרי היתה תעשיית רצח בשם התרבות. היטלר לא הפסיק לדבר על תרבות".

הצופה יעמוד בפני רב־שיח בין מילים, קול, צילום ומרכיבים תלת־ממדיים. אני רואה לפניי יצירה שלו. קיר רב־צבעוני ועליו חוזרות ברצף־רץ בשפות רבות שתי מילים: „אנשים מדברים". תמיד אותו צבע קושר את המילה השנייה בשפה אחת עם המילה הראשונה של השפה שאחריה. אמירה אלמנטרית של תקשורת בין לאומים.

– התנערות מהעבר מסתיתה מהאשמה?

„לא. גם לא נותנת יותר נחות". ■

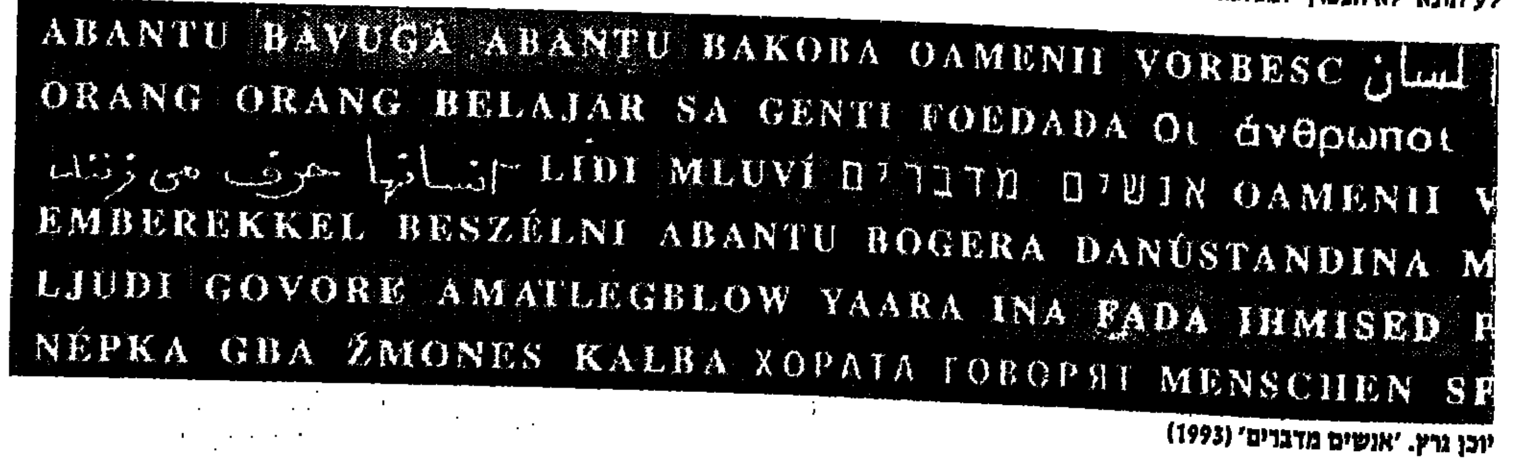

יוכן גרץ. 'אנשים מדברים' (1993)

כרטיס אשראי שחוסך לך כסף
כללית פלוס
חינם!
למצטרפים עד ה-30.6.95
מכללית פלוס -
בימים אלה ממש, הולך ומוקם מועדון החברים החדשני של קופת חולים כללית. כחבר הקופה, אתה זכאי להצטרף למועדון החברים ולקבל את כרטיס האשראי הייחודי - "כללית פלוס". כרטיס זה ישמש אותך הן ככרטיס זימון לקבלת שירות בכל מוסדות קופ"ח והן ככרטיס אשראי שישמש לתשלום עבור תרופות במרפאות קופ"ח ועבור שירותים אחרים במסגרת המועדון. אם יש לך כרטיס אשראי אחר, משתלם לך להחזיק גם בכרטיס אשראי של "כללית פלוס", המעניק לך הטבות והנחות מגוונות.
החיובים ייעשו בסוף כל חודש, לאחר זיכוי בהנחות.
להלן רשימה ראשונית של שירותים בהנחה לחברי המועדון:
רשתות בתי מרקחת: • סופרפארם בע"מ • מדיטו בע"מ • פרמדף בע"מ • שור טבצניק בע"מ • עין גנים פית.
רשתות מרפאות שיניים: • מרפאות טיפול שורש • א. בי. אס, אר. אי. אס., נטטוס, מרפאות לטיפול שיניים בע"מ.
אורתופדיה ומכשירי שמיעה: • ד"ר גב - המרכז הבריאותי • סלפ און - מתנוי בריאות אורתופדיים • מט פקס - מוזסים ממוחשבים • המרכז לבריאות כף הרגל • המרכז הארצי להתעמלות בונה עצם • שטיינר - מכשירי שמיעה.
מרכזים רפואיים: בית אלישע - חיפה • I.S.M. - המרכז הישראלי לרפואת ספורט ושיקום • לב בריא - לשיקום הלב • מכון "רואים 6/6" - לייזר רפואי ומדע.
רפואה משלימה: • מ.ל.מ. - מכון לרפואה משלימה • המרכז הארצי להתעמלות בונה עצם.
שירותי חירום רפואיים: • נטלי - החברה לשירותי רפואה בישראל • מכון מור - CHECK UP רפואי • שחל - שירותים רפואיים בע"מ • מצוק - מוקדי עזרה ואבטחה • מוקד קשב במד"א - קו פתוח לסיוע בעת מצוקה
כללי: ארקטיק - מעדון הנחות לטעמי הצמן.
שירותי נופש: הנחות בפרכוי נופש • כפר חיטים - מפעלי תיירות ונופש • חבילות נופש בארץ ובחו"ל • חברות במועדוני ספורט • מנויי הרוויה ועוד
שירותי ביטוח: פוליסות ביטוח אישי, רכב, רכוש ונסיעות לחו"ל
שירותים כלליים: ידי זהב שירותים ותיקונים
להצטרפות ופרטים צלצל עכשיו: 177-022-4045
קופת חולים כללית

דן שילון, מנכ"ל 'רשת' ומנחה הטוק־שואו המצליח במדינה, ישדר ביום העצמאות שלוש שעות של קונצנזוס ■ בראיון נדיר הוא מגלה לירמי עמיר, אולי, יותר ממה שהתכוון ■ מדבר על לאה רבין: בפעם הבאה שהיא תרצה לפנות לעיתונאי, היא תשקול פעמיים ■ על המשפחה: יש לי אשה מופלאה ■ על קרפין: הוא יושב באולפן ומפחיד ילדים ■ ועל מבקריו: אני מעורר יצרים אפלים

צילום: ורדי כהנא

אין לי, באמת שאין לי, אגו נפוח

ירמי עמיר

טון הדיבור השקט שלו יכול להטעות. או שאולי זה רק תכסיס. דן שילון מחזיק קצר את המרואיינים שלו, הוא מחליט, הוא מנווט. ברור מי כאן הבוס, ושילון יודע להיות מאוד לא נעים וקצר־רוח, כאשר הדברים לא מתנהלים לפי דרכו. אוהדיו יענו שעודף החשיבות העצמית שלו מתגמד מול הצלחתו על המרקע, ועם הצלחה, זו קשה באמת להתווכח. הוא מוכשר, הוא כריזמטי, הוא יודע מה זו טלוויזיה, הקהל אוהב אותו. הביקורת פחות.

כיום שילון הוא מלך הטוק־שואו. 'בשידור חי', תכנית הראיונות שלו, שיודעת עליות ומורדות, נמצאת בצמרת הרייטינג, ובאחרונה נבחר בסקר של מכון 'דחף' כמראיין האהוב ביותר על צופי הטלוויזיה, כשהוא מוביל על מתחריו בהפרש גדול. מעטים מאוד יסרבו להופיע בתכנית שלו.

על כיסא המראיין הוא קשה למיצוי. מאחורי השולחן הגדול במשרדו המרווח ב'רשת' באולפני הרצליה, מנסה האיש הגדול הזה [illegible] כל ניסיון להתקרב אליו, לחדור לנבכי אישיותו, [illegible] ברגשותיו, לחשוף את עולמו התרבותי, להכיר אותו באמת. לא תמיד הוא מצליח.

במהלך הראיון [illegible] שכתב עליו מבקר טלוויזיה [illegible] מתקתקה'. [illegible] זו עמדת [illegible] לכל [illegible].

[illegible] תכנית התגיגית של 'בשידור חי' [illegible] שתתקיים בערב יום העצמאות [illegible] שלוש שעות [illegible] בשום שעברה [illegible] 'האורח המרכזי'. השנה, לצד האורחים הקבועים [illegible] [illegible] להופיע יחד עם [illegible] פרס [illegible] אבל רבין סירב להופיע [illegible] הסכים. כאמצעות ראש לשכתו, [illegible] לא הסכמנו.

[illegible] הסיבועים הגדולים [illegible] שהאווירה הציבורית [illegible] יותר [illegible] יופיע עם בנימין נתניהו [illegible] שפעם מקבלים את ההסכמה הלאומית בערב [illegible] לאומי יום העצמאות, גם על כך לא היתה לשכת ראש הממשלה מוכנה לשמוע. ואז פנינו לשמעון פרס ולבנימין נתניהו [illegible] להם להופיע. בשעתיים

יודעים על איזה רקע נולדה הפנייה. שניהם הסכימו. שניהם יופיעו ביחד, ומסביבם המיטב של המיטב של אמני ישראל".

– יהיה עימות?

"לא הייתי רוצה ליצור אירוע, שהוא מסוג התכניות הפוליטיות של עימותים פוליטיים. לא [illegible]. הם יעלו דברים הקשורים לאישיותם, לאני מאמין שלהם, והמפגש עם האמנים סביבם – ביניהם יהורם גאון, עפרה חזה, [illegible] שרעבי, להקת 'אתניקס' – עשוי להיות מאוד מעניין. הם מעולם לא היו יחד בתכנית טלוויזיה פתוחה. בדרך־כלל מכירים אותם מהמלחמות שלהם בכנסת. להיכנס לתוך אולפן טלוויזיה, יחד, יש כאן מסר של שניהם".

– תסביר.

"נראה לי שלגבי פרס המסר ברור. הוא רואה עצמו כמנהיג לאומי וכמועמד אפשרי לראשות הממשלה".

– תשאל אותו אם הוא יכריז על מועמדותו לראשות הממשלה?

"זה עשוי לעלות. אבל למה אני צריך מעל דפי העיתון להגיד לו מה אני מתכונן לשאול אותו?"

– אולי רבין סירב להופיע בתכנית שלך, כי הוא כועס עליך משום שחשפת את שיחת הטלפון המפורסמת של לאה רבין אליך, השיחה בה ביקרה אותך על כך שאמרת בשידור שהממשלה מנותקת מהעם?

"הפנייה שלי אליו היתה עוד לפני הפרשייה ההיא".

– התאוששת מאז?

"לא הייתי צריך להתאושש".

– שניכם, אתה ולאה רבין, לא [illegible] מהסיפור הזה.

"מבחינה שלי אני לא שוקל עניין שהתבטאתי אליו, אם אני יוצא ממנו טוב או רע תדמיתית. אני חושב שאני צריך לקלוט את מה שהיה. כך עשיתי וכך נהגתי".

– בעיתונות לא זכית לתשואות [illegible].

"[illegible] שכתבו נגדי בהקשר הזה, [illegible]

[illegible] שיחה פרטית. אין שום משמעות לשיחה אישית בין לאה רבין לביני. [illegible]

(המשך בעמוד 56)

דן שילון. "אני חושב שיש לי הומור מאוד מפותח"

חזיה הוא מביא לי.

אפילו עוד לא שאלתי אותו
מה אבא שלו עושה.

Triumph
INTERNATIONAL
Paris London Rome New York Tokyo
טריומף. ליטוף על הגוף.

LYCRA
סדרת DENIS

אין לי אגו נפוח

(המשך מעמוד 33)

נקטה, בטון שהיא נקטה ובמילים שהיא בחרה להשתמש".

– בדיעבד, אינך מצטער?

„בשום פנים ואופן לא מצטער על מה שקרה כאן. אני שלם עם עצמי לגמרי. אני בטוח שלאה רבין בפעם הבאה שתרצה לפנות לאיזה עיתונאי, תשקול פעמיים את הלשון שהיא נוקטת בה".

– אמרת לי בשיחת טלפון מוקדמת שאשתך הקודמת, שרי, היתה מעורבת בסיפור.

„אשתי הקודמת, שאיתה אני לא חי כבר 15 שנה, בחרה בהזדמנות החגיגית הזו להציע עזרה ללאה רבין, ונימוקיה איתה".

– איזו עזרה?

„בזה שהיא תאמר לציבור שהיתה יריבות בין משפחת רבין לבין משפחת שילון ראז".

– שהוא אכל על שולחנך ואתה על שולחנו?

„כן. דאז. האם זה רלוונטי שהוא ביקר בביתי פעמיים, ואני בביתו פעם אחת לפני 15 שנה? אז אשתי לשעבר בחרה לעשות את זה, ושיבושם לה. אולי היא ממשיכה לקיים יחסים עם הגברת רבין. והעונג הוא כולו שלה. אבל זה אולי קשור לעניינים פרטיים, ואני לא רוצה להיכנס למערכת היחסים עם אשתי לשעבר".

– אולי היא עדיין פגועה ממך, אחרי שבגדת בה עם אשה אחרת, מירי, אשתך היום?

„או, עכשיו אתה עולה על תחום, בו אני בשום פנים ואופן לא מוכן לשתף פעולה. בשאלה טמונה נגיעה בתחום צנעת הפרט, ואני לא מוכן להיכנס לזה".

– למה אתה אף פעם לא מוכן לדבר על חייך הפרטיים?

„כי אלה חיי הפרטיים. יש אנשים שנהנים מהכניסה של התקשורת לסלונים ולחדרי־המיטות שלהם, ואני לא נהנה לעשות את זה".

– אתה עושה את זה בעצמך לאנשים שמתראיינים בתכנית שלך.

„אני לא נכנס לחדרי־מיטות. וגם כשאני נכנס לדברים אינטימיים, אני חושב שאני עושה את זה במידה לא מבוטלת של זהירות והתנצלות וכתנאי שאני חושב, שיש בזה איזה דבר של משמעות ציבורית".

– קשה להפריד בין חיים מקצועיים לפרטיים במקצוע חושפני כמו שלך.

„אני לא חושב. אליי הביתה לא נכנסים – לא עיתונאים ולא צלמים ולא פוליטיקאים".

– יוסי שריד נכנס, רבין נכנס...

„תרשה לי, תרשה לי. יוסי שריד הוא חבר־ילדות שלי. נולדנו באותו יום, אני מאוד אוהב אותו, מאוד מעריך אותו, והיחסים היו ויימשכו. עם יצחק רבין היתה תקופה של שלוש שנים, שבה היינו ביחסים קורקטיים. זה היה אחרי שהתפטר מראשות הממשלה לפני 18 שנה, וכשהיה במדבר הפוליטי. זו היתה יוזמה שלי מתוך הערכה לצער שנקט ולאחריות שלקח על עצמו. אחרי שהוא חזר למפה הפוליטית, נותקו היחסים".

– אנשים לא יודעים עליך הרבה.

„יש לי חיים מאושרים, יש לי אשה מופלאה, יש לי ילדים מקסימים, והכול מצוין, ואני לא רוצה לשתף את הציבור בזה. אני רוצה להימדד אך ורק על־פי הקבלות המקצועיות שלי. לא על־פי הבית החם שאני חי בו, לא על־פי הדרך, שבה אני מבלה עם ילדיי. אני נורא מבין את הרצון שלך להוציא ממני וידויים, ואולי אפילו לראות אותי מזיל דמעה, אבל חיי הפרטיים הם עניין לא רלוונטי. אשתי גם עובדת איתי. היא עורכת את תכניות הספיישל, כמו התכנית ליום העצמאות, והעבודה בינינו נהדרת".

– איך מסתדרים עם החיכוך בעבודה?

„אני מתאר לעצמי שיש מקרים שזה לא טוב. אבל במקרה שלנו זה מצב נפלא. היא עובדת מהבית, באפס שכר, לא מקבלת אגורה, וגם עושה את העבודה בצורה נפלאה, כי היא חושבת כמוני".

– איך הצוות מקבל אותה?

„הצוות הוא זה שהחליט לקחת אותה, לא אני. מכיוון שיש לה ניסיון טלוויזיוני, חשבו שזה יהיה נכון להקל על הצוות הרגיל, כשיש תכניות ספיישל, כדי שיוכלו לקחת קצת אוויר ולנשום. היא לא תופסת מקום של מישהו אחר. אם היא לא היתה עושה את זה, היו צריכים לקחת מישהו אחר, וזה היה עולה יותר כסף".

■■■

שילון, 54, אב לארבעה ילדים (בת ובן גדולים מאשתו הקודמת שרי, ושתי בנות קטנות מאשתו הנוכחית מירי), גר בווילה במושב ברשמן. לערוץ 2 הגיע אחרי קריירה ארוכה, שהחלה בשנות ה־60 במחלקת הנוער של קול ישראל. הוא הקים את מחלקת הספורט בטלוויזיה. היה מנהל מחלקת החדשות, כתב הטלוויזיה בארה"ב, הגיש את 'ערב חדש' בטלוויזיה ואת 'ערב טוב, ישראל' בגל"צ, ערב שעזב במדריקת דלת, כי לא מילאו פעם אחר דרישה שלו, לא לשדר ראיונות מוקלטים. היום, כמנכ"ל 'רשת' וכמנחה תכנית הראיונות, הוא אחד האנשים החזקים והמוכרים

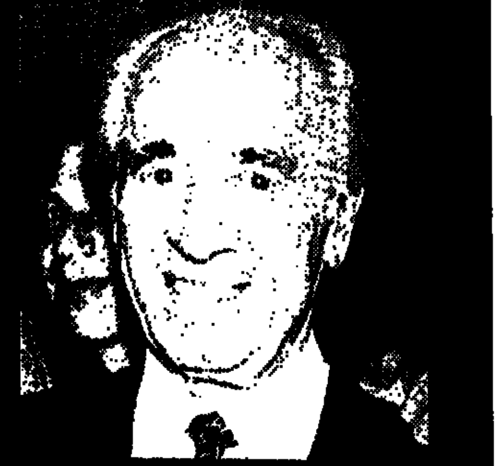

שמעון פרס

„פרס ונתניהו מעולם לא היו יחד בתכנית טלוויזיה פתוחה. להיכנס לתוך אולפן, יחד, יש כאן מכר של שניהם. לגבי פרס - שהוא רואה עצמו במועמד אפשרי לראשות הממשלה"

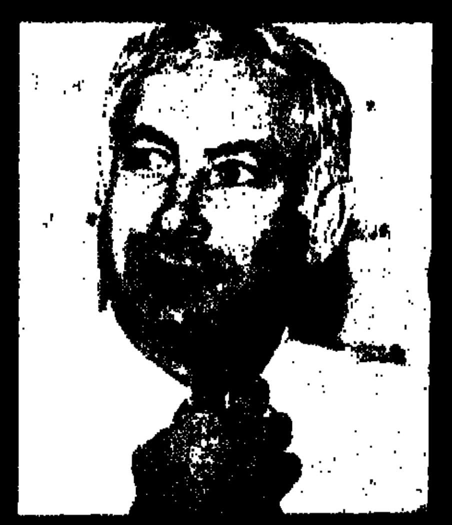

ביבי נתניהו

„אין שום מקום לשיחה פרטית בין לאה רבין לביני, בוודאי לא בסגנון שהיא נקטה, בטון שהיא נקטה ובמילים שהיא בחרה להשתמש"

לאה רבין

בתקשורת האלקטרונית.

כשאני שואל אותו כמה כסף הוא מרוויח, הוא מתרגז. „למה שאשיב לך על שאלה כזו? מעולם לא שמעתי שאיש טלוויזיה נשאל שאלה כזו. ההכנסה שלי היא עניין למס־הכנסה – ואני מדווח להם באופן מדויק – ולמשפחתי".

– מה עושה לך הסקר האחרון של 'דחף', ובו אתה מוביל כמנחה הטוק־שואו האהוב ביותר, עם 98 אחוזים?

„בדרך־כלל מספרים כאלה מפחידים אותי. אחד הדברים שאני משנן לעצמי, זה לעולם לא לקחת שום דבר כמובן מאליו".

– מה סוד ההצלחה?

„התכנית שלנו מציינת בימים אלה ארבע שנים וקרוב ל־400 תכניות. נקודת המוצא – שיש לה תפיסה מאוד ברורה: היא מפגישה את המין שלא במינו, את האנשים שלכאורה לא מתחברים לשיחה משותפת, ובמהלך התכנית מתברר שאפשר ליצור מכנה משותף בין האורחים. יש כאן צוות שאני גאה לעבור איתו. אנשים עם ראש צעיר. התכנית הזו היתה התגשמות של משהו שרציתי לעשות כל הזמן".

– מה רשום לך בכרטיסיות שמונחות על השולחן שלידך?

„יש חמש כרטיסיות. כל כרטיסייה זה פרק בתכנית. בכל פרק אני רושם לי את שמות האנשים, שאיתם יש לי עניין לערוך בפרק, עם נקודות שאני ארצה לגעת בהן ולחבר אותן עם האנשים. במהלך הפרק אני לא מסתכל בכרטיסיות. אני מרענן את הזיכרון בזמן הפרסומות לגבי הפרק הבא.

„אני לא רושם שאלות. התחקירנים מכינים לי ערימות של חומר כתוב על כל אחד מהאורחים, ואני מקפיד לא להיפגש עם האורחים לפני התכנית, כדי לשמור על מידה של ספונטניות".

– אבל יש אורחים שאתה ממחזר אותם.

„הופיעו עד היום 2,000 אורחים שונים זה מזה, ועוד כ־200 שחזרו יותר מפעם אחת. כשאתה מחזיר אחד מה־200 בהרכב שונה, נוצרת סיטואציה אחרת, ומשתנים כללי המשחק לגבי אותו מרואיין".

– קרה לך שתוך כדי התכנית, התחרטת שהזמנת את אחד המרואיינים?

„כוודאי".

– מי, למשל?

„לא תקבל ממני שמות. אבל היו כאלה".

– וילוזני?

„כן. הצטערתי שהוא היה בתכנית ואמרתי שלא אזמין אותו יותר, כי הוא נהג כאורחים האחרים בגסות־רוח, ואין לי שום עניין להזמין מי שמקלקל תכנית".

– אולי הוא עשה, בסך־הכול, דבר קצת חריג, שלא היית מוכן לו?

„לא. הוא עשה דבר של חוסר טעם. ואם לחוסר טעם קוראים הומור, אין לי הומור".

– יש לך הומור?

„אני חושב שיש לי הומור מאוד מפותח".

– בקטע המצולם ששודר בתכנית, שבו יגאל שילון, אחיך, מתח אותך כשבאת להתגיע את המכונית שלה, לא גיליתי אצלך עודף הומור.

„זה מכיוון שלא ראית את ההומר שלא שודר".

– מי מצחיק אותך?

„מי? אמנים. יש המון דברים ביומיום שאני צוחק מהם. כרגע לא עולות לי בראש דוגמאות, אבל כמשך היום אני צוחק הרבה, יותר מאשר בוכה".

■■■

– אספתי מבחר ביטויים לא מחמיאים, שנכתבו עליך ועל התכנית שלך, וברשותך אקרא אותם בפניך: שתלטן, יהיר, מתנשא, קפריזי, בעל אגו נפוח, חסר מקריות אינטלקטואלית, הקונספציה של התכנית שלו רוחה, מביא לאולפן ערימה של שבלונות, שמרן, שמוח־שיחה וחסר שנינות למריי, יו"ר יעיל של מופע, שוביניסט, מניפוליסט, דמגוג, פטמוליסט, צהוב, פצצת־אגו מתקתקה, מקפיד על כבודו, שם את עצמו על תקן אלוהים, סטיביאפר לעניים, חסר הומור. זכורה גם אמירתו של ירון לונדון, שנגעה בך מאוד, כשאמר עליך – לא ידען גדול ולא משכיל.

„הוא אחר־כך חזר בו".

– ומה לגבי השאר?

„אני יכול לומר שאולי יש כמה דברים נכונים שנכתבו ונאמרו. אני צריך לבדוק את עצמי. אין לי אגו נפוח. אני יכול עד מחרתיים להגיד שאין לי, ואותם אנשים בעיתונות ימשיכו לכתוב שיש לי אגו נפוח. אין לי אגו נפוח. אין לי.

„דבר שני שאני רוצה לומר – חלק מאלה שאמרו עליי את מה שציטטת, בעצם מספרים על עצמם. אצל חלק אחר אני מעורר יצרים אפלים כתוצאה מקנאה, מוסר פרגון, ואולי מראה להם, כמו שכבר אמרתי, את המראה המכוערת של עצמם.

„אני בוודאי לא מתכוון לקחת כל אמירה של אדם, שמתיימר להיות עיתונאי או בעל טור, וללכת להתייחס אליה. אין לי שום כוונה. רוב הדברים נכתבו על־ידי אנשים בעלי אינטרסים הרוקים מאוד מהשמעת ביקורת עניינית. הדברים קשורים בניסיונות שלהם לזהור בעצמם לטלוויזיה ובכישלונם בכך. כך שאין לי טעם להתחשבן איתם.

„אני מעולם לא פניתי לאיזה עיתונאי, לאיזה מבקר או לאיזה עורך עיתון וביקשתי לתקן או למחות או להגיב על איזו ביקורת שנכתבה עליי. אבל אתה לא יכול לצפות ממני שאני אקח איזה אוסף של הגיגים רכילותיים, של אנשים בעלי אינטרסים, וללכת להגיב אליהם".

– בעצם יוצא שכל מי שכותב עליך ביקורת, יש לו אינטרסים.

„כשאני קורא ביקורת גרועה מארם, שאני לא מעריך אותו, וזה קורה, אני מוצא לפעמים דברים שאני מקבל לגופו של עניין ולא דוחה את זה כלאחר יד. רוצה דוגמה? קראתי לא פעם אצל מאיר שניצר דברים שהסכמתי איתם".

– אין לך דעה טובה על עיתונאים.

„עם חלק גדול מהעיתונאים אני בפירוש מתבייש לעמוד בשורה אחת. חלק גדול מהם הורידו את המקצוע לזנות. חברו יחד לעשות עליהום, לא כתבו מנקודת־מוצא עניינית, זכו בטובות הנאה מבלי שריוותו על כך לקוראים שלהם, מתחככים לצורך תהילה ותגמולים חברתיים. ולכן אני לעתים קרובות מתבייש להימצא בקהילייה זו".

– מצד שני, יש ביקורות רבות על הרמה של ערוץ 2, ולך, כמנכ"ל 'רשת', יש חלק חלק נכבד בכך. למשל, קח את מיכאל קרפין. הוא אמר לא מזמן בראיון שערוץ 2 מחקה את טלוויזיית־הזבל האמריקנית ומתפלש במי־אפסיים. יש רבים שתומכים בדעתו.

„אני דוחה בשאט־נפש את ההערכה הזו. לא רק שלא דירדרנו את הרמה של הטלוויזיה, אני חושב שגם התכנית שלי וגם העשייה הטלוויזיונית של 'רשת' נותנות הרבה כבוד למקצוע הזה ששמו טלוויזיה. אני מאוד מצטער שקרפין מתבטא כפי שהוא מתבטא. זה אדם שלא עשה הרבה בחייו בעצמו. ואני עדיין מחכה לראות את העשייה המקצועית שלו בתחומי התקשורת האלקטרונית. בדרך־כלל זה עיתונאי, שכשקורים דברים, הוא לא נמצא איפה שהם קורים. ראה מה שקרה בהפיכה ברוסיה וכיוצא באלה".

– הוא עושה 'מבט שני'.

„'מבט שני' אחרים עושים. הוא יושב באולפן ומפחיד ילדים. אז נחכה ונראה אותו ברדיו המסחרי, שהוא זכה בו ושם הוא מתיימר להגיש איכות. נראה מה שיהיה שם".

■■■

– רייטינג זה הדבר הכי חשוב?

„לא. הכי חשוב זה החיבור בין אחוזי־צפייה רבים לבין מידת שביעות־הרצון של הצופה מהתכנית. המצב האידיאלי, שהמספרים האלה חופפים. 7 מתוך 8 התכניות בראש סקרי הצפייה הן של 'רשת'. אני מאמין שטלוויזיה מסחרית, כמו ממלכתית, אסור לה שלא תחפש נקודות מפגש עם קהלים. ובאותן נקודות מפגש, ליצור גם רייטינג".

– אתה מערב הרבה סקס בתכנית שלך. זה בשביל הרייטינג?

„אני לא מערב סקס בתכנית יותר מאשר הסקס תופס בחיינו. הסקס תופס בחיים היומיומיים שלנו מקום מכובד, הרבה יותר מכובד מאשר בתכניות שלי, ואני לא חושב שאני צריך בעניין הזה להתנצל. זה חלק מהחיים שלנו, ואין שום פסול בזה".

– אתה תמיד מצהיר שהתכנית שלך היא תכנית בידור. איך זה מסתדר עם המצפון העיתונאי שלך ועם ההגדרה של תכנית בידור, להזמין לאולפן, למשל, את הרוצחת אביבה גרנות או את האופנובנק רוני לייבוביץ' ולהפוך אותם לגיבורי־תרבות לשעה?

„קודם־כל, גם רוצח וגם שודד ראוי שהחברה תקשיב להם. ואני חושב שיש בשאלה זו יותר מאשר התחסדות, כאשר העיתונות הכתובה מלאה בראיונות עם רוצחים, אנסים, שודדים ופורצי בנקים".

– אבל בתכנית בידור הסיטואציה אחרת, ואתה נותן להם במה ליחסי־ציבור.

„זו לא במה ליחסי־ציבור לאותו אנס או רוצח, אלא אוזן שמקשיבה, אוזן לגיטימית, שמקשיבה לאמירה לגיטימית של אדם, שעשה מה שעשה ושהחברה העניקה אותו. לא קרה שום אסון מזה שהאזינו לאשה כמו אביבה גרנות. שאלתי אותה שאלות, שלא היו במסגרת מסע יחסי־הציבור שלה לגבי בקשת החנינה שלה. השאלות שלי היו לגבי המערוך, לגבי תכנון הרצח, לגבי רצח בכוונה תחילה. כל הדברים האלה נשאלו בתכנית, ואני לא בטוח שהיא יצאה מאושרת מהתכנית. אנחנו צריכים להיות פתוחים להאזין גם לחריגים בחברה. כך גם לגבי ליבוביץ'".

– מה לא תהיה מוכן לעשות בתכנית שלך?

„אני לא אשאל אדם אם הוא בגד באשתו".

– טעית פעם?

„הרבה פעמים".

– למשל, במקרה של אמה של חילורה הנעדרת אלכסנדריה ברנדט?

„כן. במקרה הזה החיבור בין האמא, שהבת שלה הלכה לאיבוד, לבין הילדה מאירת־העיניים שישבה לידה, החיבור לא היה נכון וגרם התנגדות גם אצל הצופים בבית, לא רק אצל האנשים באולפן. ואני חושב שיש לי אחריות מלאה לטעות הזו".

– התנצלת?

„התנצלתי בפניה בזמן הפרסומות ואמרתי לה, ביוזמתי, שאם היא רוצה, היא יכולה לעזוב את התכנית, כי האווירה כאן לא מתאימה להמשך ההשתתפות שלה. והיא הודתה לי מאוד.

„אני עושה טעויות, ואני משתדל לא לעשות טעות פעמיים. אני עובד קשה מאוד. אני לא אדם שנתנו לו אי־פעם משהו במתנה. לא זכיתי בחסדים מאיש, ואני משתדל לעשות את העבודה. אני מבין שאולי זה נורא מרגיז, אולי גם אותך, אבל מה לעשות, שכל חיי הם כאלה. אני לא מציג כאן שום פגוה".

– גם לא בקשר למקום שתופסת המוסיקה הקלאסית בתכנית שלך?

„אני לא עושה פוזה בשום דבר. לא התיימרתי שאני מבין במוסיקה, אבל אני אוהב להאזין הרבה למוסיקה, בעיקר למוסיקה קלאסית".

– מה אתה אוהב יותר, סקס או מוסיקה קלאסית?

„תשאל את אשתי".

– אני שואל אותך.

„שאלה אינטימית, שאני לא מוכן לענות עליה".

– בנושאי תרבות, למשל, אתה לא ידען כל־כך גדול. באחת התכניות העירה לך ליאורה ריבלין על כך.

„כן, היא אמרה שאני לא מבין בתיאטרון. זכותה לומר את זה. היא אמרה את זה בשידור חי, ואין לי שום בעיה עם זה".

– באמת?

„אני לא מקבל את מה שהיא אמרה. תיאטרון זה תחום שאני מאוד אוהב ומאוד מתעניין בו. כילד ראיתי הצגות בכמויות אדירות, בלעתי מחזות. אבי המנוח היה לוקח אותי הרבה לתיאטרון. אני לא מנסה לנופף בידענות מופלגת, אבל אני לא חושב שהידע שלי בתרבות הוא פחות מאשר באווירודינמיקה או בספורט. נכון שבתחום הפוליטי צברתי יותר שעות".

– ספר לי על העולם התרבותי שלך. איזה ספר קראת לאחרונה?

„אני לא אתן לך רשימת ספרים, כי זה אחד הדברים המאוסים עליי, כשאני רואה מרואיינים שמפרטים ספר זה או אחר. אני קורא הרבה מאוד, לצערי פחות מדיי ספרות יפה, ויותר ספרות דוקומנטרית, שנחוצה לי לצורך העבודה".

– איזה ספר מונח לך ליד המיטה?

„אני לא קורא במיטה. אני קורא בישיבה בחדר העבודה שלי בבית, או במשרד".

– אילו תכניות טלוויזיה אתה אוהב?

„להנאתי אני רואה מעט טלוויזיה. כשאני גומר יום עבודה, הדבר האחרון שיש לי בו עניין בבית, זה לראות טלוויזיה. אני אוהב תכניות אקטואליה. אני צופה בעיקר בחדשות".

– אתה מחובר ללהקות הרוק הצעירות?

„לא כל־כך מחובר למוסיקת הרוק העכשווית. מאזין לה כדי לא להיות מנותק, אבל זו לא המוסיקה שאשמע בבית להנאתי".

– אילו סרטים ראית לאחרונה?

„אני לא הולך לחלוטין לקולנוע. אני רואה את הסרטים בבית בלייזר־דיסק".

■■■

– אביך היה בעבר עסקן בכיר בהסתדרות. מה עושים לך הפירסומים האחרונים על גילויי השחיתות שם?

„אני גיליתי מכתב של אבי אחרי מותו, לפני 15 שנה. הוא היה מנהל קרן הגימלאות של ההסתדרות. במכתב שכתב, לגזבר מפלגת העבודה ראז, יהושע רבינוביץ', הוא מסביר למה לא יתן ידו להעברת תרומה מקרן הגימלאות למאמץ מפלגת העבודה בבחירות. את המכתב גיליתי כמה חודשים אחרי מותו והייתי מאוד גאה במכתב הזה. כשאני שומע היום מה שקורה שם, זה מחזיר אותי אחורה. ומה שקורה שם, לא מריח טוב".

– מה החולשה הכי גדולה שלך?

„הדאגה. אני תמיד דואג שלא אעמוד בציפיות של עצמי, שלא אעשה מספיק טוב את העבודה. אני מדיר הרבה שינה מעיניי".

– יש תחושה שאתה כל הזמן בשליטה. איבדת פעם את העשתונות?

„אני לא אדם אימפולסיבי. אני לא פרוע. אני לא חושב שאני אלים. אולי באופן מילולי אני משמיע דברים פחות מסודרים ורגועים. אני לא מרים קול, אבל יכול להשמיע דברים חריפים, אם אני מאמין במשהו. יש אנשים שקמים בבוקר והולכים למלחמה. אני קם בבוקר ולא מחפש מלחמה. אני מחפש לעשות את העבודה. אבל אם באה מולי מלחמה, אני האחרון שאסובב את הגב ואברח".

– אילו היית מזמין את דן שילון לתכנית שלך, מה היית שואל אותו?

„אני חושב שהייתי מנסה אולי לגרד אגו ו בכיוון של – עם כל החשיפה שלך, בעצם לא מכירים אותך. קשה לי נורא להיכנס למשחק ההדרמיה הזה. אני לא יודע מה היה מסקרן אותי כמי שמסתכל מהצד עליי. אני מניח שחלק גדול מהשאלות ששאלת כאן הן שאלות, שמאוד־מאוד מסקרנות חלק גדול של אנשים, ועל רובן לא קיבלת תשובות. הבאת אסופה של השמצות עליי, שהייתי צריך להגיב, ואני מרגיש כמו יַל כיסא־נאשמים. מה שאני עושה נמצא על המסך פעמיים בשבוע, ורק בכך אני רוצה שישפטו אותי". ■

מיכאל קרפין

„קרפין זה אדם שלא עשה הרבה בחייו, ואני עדיין מחכה לראות את העשייה המקצועית שלו. בדרך־כלל זה עיתונאי, שכשקורים דברים, הוא לא נמצא איפה שהם קורים"

אביבה גרנות

„לא קרה שום אסון מזה שהאזינו לאשה כמו אביבה גרנות. אנחנו צריכים להיות פתוחים להאזין גם לחריגים בחברה. כך גם לגבי רוני ליבוביץ'"

רוני ליבוביץ'

משיח לא בא.
ג'מצ'י בא

הרבי מלובביץ' מת, אבל המשיח חי ועוזר להפועל גליל עליון בדרכה לאליפות ■ אלא שעם עזרה כזאת, לא צריך אויבים ■ אריה מליניאק ליווה את גליל עליון בסדרת ההפסדים למכבי ת"א בפליי־אוף

◀ אריה מליניאק

עכבר־עיר מצוי יחשוב אלף פעמים, לפני שיטריח עצמו לגליל. הוא יסתפק בדרך־כלל בצפייה במפלי הירדן, בכתבת־צבע של 40 שניות על הפריחה בצפון, כאשר עורך 'מבט' יחליט לנעול את המהדורה במשהו חיובי, לשם שינוי. אבל יש גם רבים וטובים, שמעדיפים שינה בצימר וקפה של בוקר על שפת פלג מים בלהבות־הבשן, על־פני קוינו וכבש עם חמוצים ומגבות חופשי באנטליה.

אלה שהציפו בהמוניהם את חדרי־האוכל בקיבוצים בפסח האחרון, גילו שהקשר היחיד בין מסכת שירי אביב של ילדי המעוטון לבין הסדר המסורתי שמוכר במקומותינו, הוא האוכל. הגפילטע־פיש, מרק הקניידלך, הביצים הקשות והחורת – דבר לא חסר בתפריט. אבל זר, לו נקלע לחדר־האוכל של קיבוץ עמיר, למשל, היה מתקשה להבין מה עושות מוטאציות בגובה שני מטרים פלוס במקומם של רבי טרפון ורבי אלעזר בן־עזריה.

בארבעה בנים דיברה התורה. בחדרי־האוכל בגליל דיברו בפסח השתא בחמישה: עודד קטש, בראד ליף, דארן דיי, טרי רח'ייר וארז חון. גם אמיר מוכתרי, סטיב מלוביק, אורן עמיאל וסטיב פנובקה היו מסבים באותו לילה בגליל, עד שהגיעו אוהדיהם והזכירו להם שהגיע זמן אימון של שחרית. סדרת הגמר עמדה להיפתח יומיים לאחר ליל־הסדר בק"ק יד־אליהו, והעבודה היתה רבה.

לסיפור הזה יש התחלה, אמצע וסוף. ההתחלה, על־פי צליל גורלי מכפר־גלעדי, היתה במעיין־ברוך ב־1954. האמצע, כאשר הפועל גליל עליון עלתה לליגה לאומית ב־1979. והסיום, אליבא דרבי אלתר בצלאל קופצ'יק מצפת, ידוע, אך המועד טרם נקבע. זה יקרה כשהמשיח יבוא ויעלה בשיירה ארוכה לירושלים. לראש השיירה יידחקו, לדבריו, עמית גל, מנהל הפועל גליל עליון, ידין כהן היו"ר, ואיתם עוד אלפי קיבוצניקים שייכנסו בקרוב לעניינים.

חסידי חב"ד, שמתכוננים למעמד זה זמן רב, יאחרו, מן הסתם, לקבלת הפנים. ביאת המשיח תתפוס אותם, כנראה במקלחות, כי להם חשוב להופיע רחוצים. הקיבוצניקים, שיגיעו בבגדי עבודה, יקדימו את החב"דניקים, ועוד יטענו שהיו חוזרים בתשובה בכל מקרה גם בלי עזרתם, ושהם בכלל היו שם קודם. ניחא, מהנהן קופצ'יק בראשו, אני מראש מוותר על הכבוד, רק שיבואו.

טיל פה, טיל שם

עשר דקות בלבד נותרו לתחילת משחק מס' 1 בסדרת הגמר־סל בין מכבי ת"א להפועל גליל עליון, ועמית גל עדיין מחוץ להיכל הספורט ביד־אליהו, דואג לחבר'ה לכרטיסים. כנראה, דבר לא השתנה מאז עזבתי את הגליל לפני שמונה שנים, אני חושב לעצמי. „איפה קופצ'יקז", מתנפל גל הלחוץ על יהודי עטור פאות וזקן. „אקח את הכרטיסים", מרגיע בעל הזקן, „הוא יגיע מיד". „למה הוא תמיד מאחרז", רוטן עמית בחוסר סבלנות. „המשיח לעולם לא מאחר", מבטל אותו האיש, „הוא רק קצת מתעכב". לוקח את הכרטיסים ונבלע במהומה.

על הפרקט בהיכל ממריץ המאמן פיני גרשון את שחקניו בתרגילי חימום, כשהוא עוטה לגופו חולצת טי, שכתובת 'מגיע לנו משיח' מרוחה לכל רוחבה. „ירדת מהפסים?", אני זורק לו, „שים מהר ז'קט ועניבה". „נדרתי נדר", הוא משיב, „אין מה לעשות".

משיח לא בא. גם לא טלטן. באו צ'ורצ'יץ', הנפלד, דניאל, ג'מצ'י וקולמן, ונתנו לגליל סטירה, שצלצלה להם יומיים כמו שיחה ממתינה. להפרש לא היתה אמנם משמעות, אבל ההשפלה הותירה הרגשה, שחלום האליפות מתפוגג. שלושה ימים נותרו עד משחק מס' 2, והגליל עם הגב לגולן.

האביב הגיע השנה מוקדם מהרגיל. כבר בסוף פברואר היה הגליל מכוסה מרבדי פרחים וירק, ואפילו החבר'ה מהחיובאללה, שבדרך־כלל נוהגים להפגין בפגרת הקיץ, הקדימו השנה את המטווח לסוף מארס. הפועל גליל עליון, ואולי עוד כמה קבוצות מטהרן, הן היחידות בעולם שגורלן נתון לחסדי אייתוללות. כמה קטיושות בין בית־הלל לכפר־בלום, והגליל סופגת עונש רדיוס חסל סדר ביתיות. אבל למרות שהאיום מרחף מאז ומתמיד, לא זכור לי שמשחק הועתק מסיבה זו בעבר.

לפני מספר שבועות לא היה חסר הרבה שזה יקרה. בליל שבת 23 במארס נחתו מטחי קטיושות לכל רוחב הגזרה מקריית־שמונה ועד לנהריה. ארם אחד נהרג ו־11 נפצעו.

(המשך בעמוד 42)

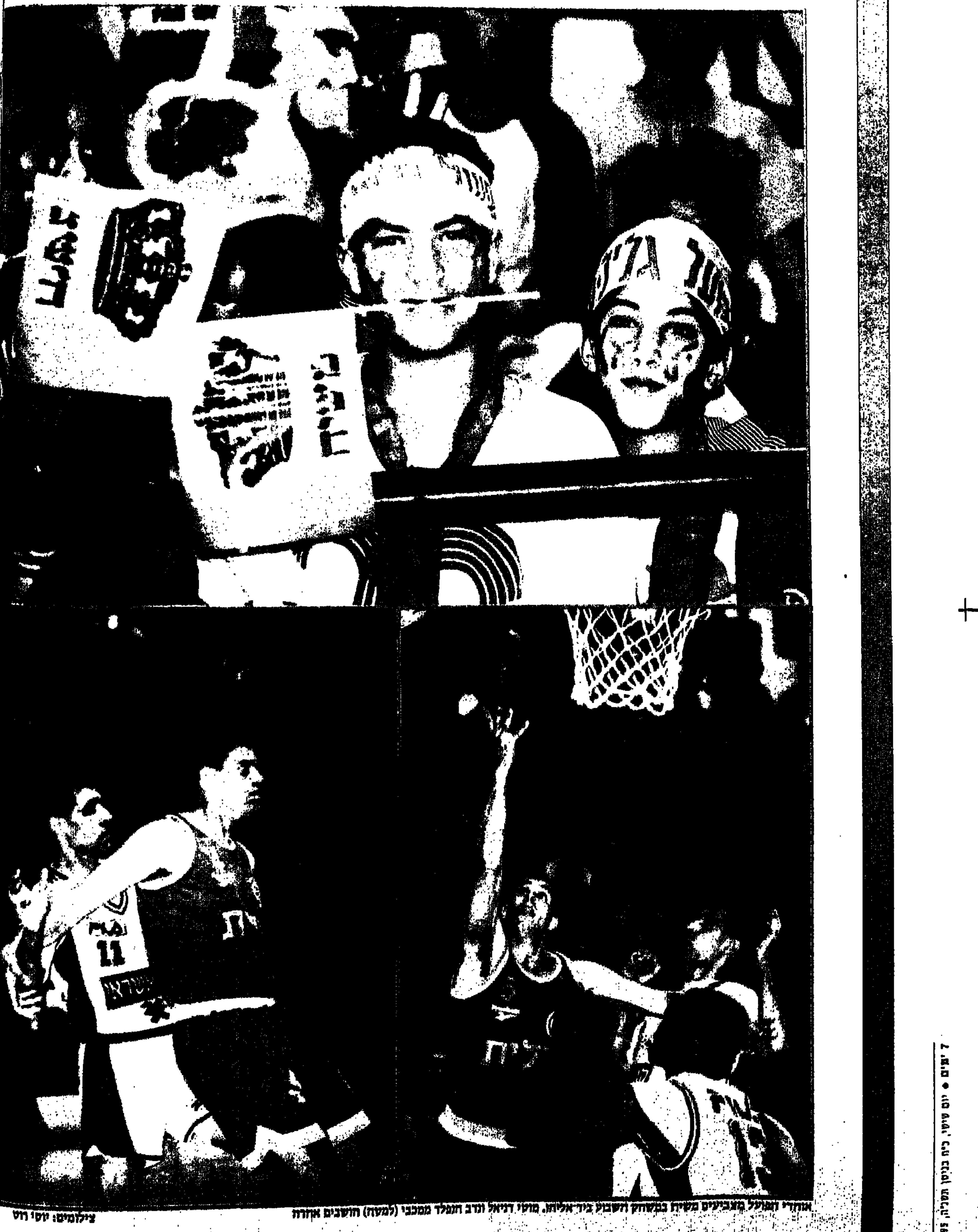

אוהדי הפועל מצביעים משיח במשחק השבוע ביד־אליהו. מוטי דניאל ודב הנפלד ממכבי (למטה) חושבים אחרת

צילומים: יוסי רוט

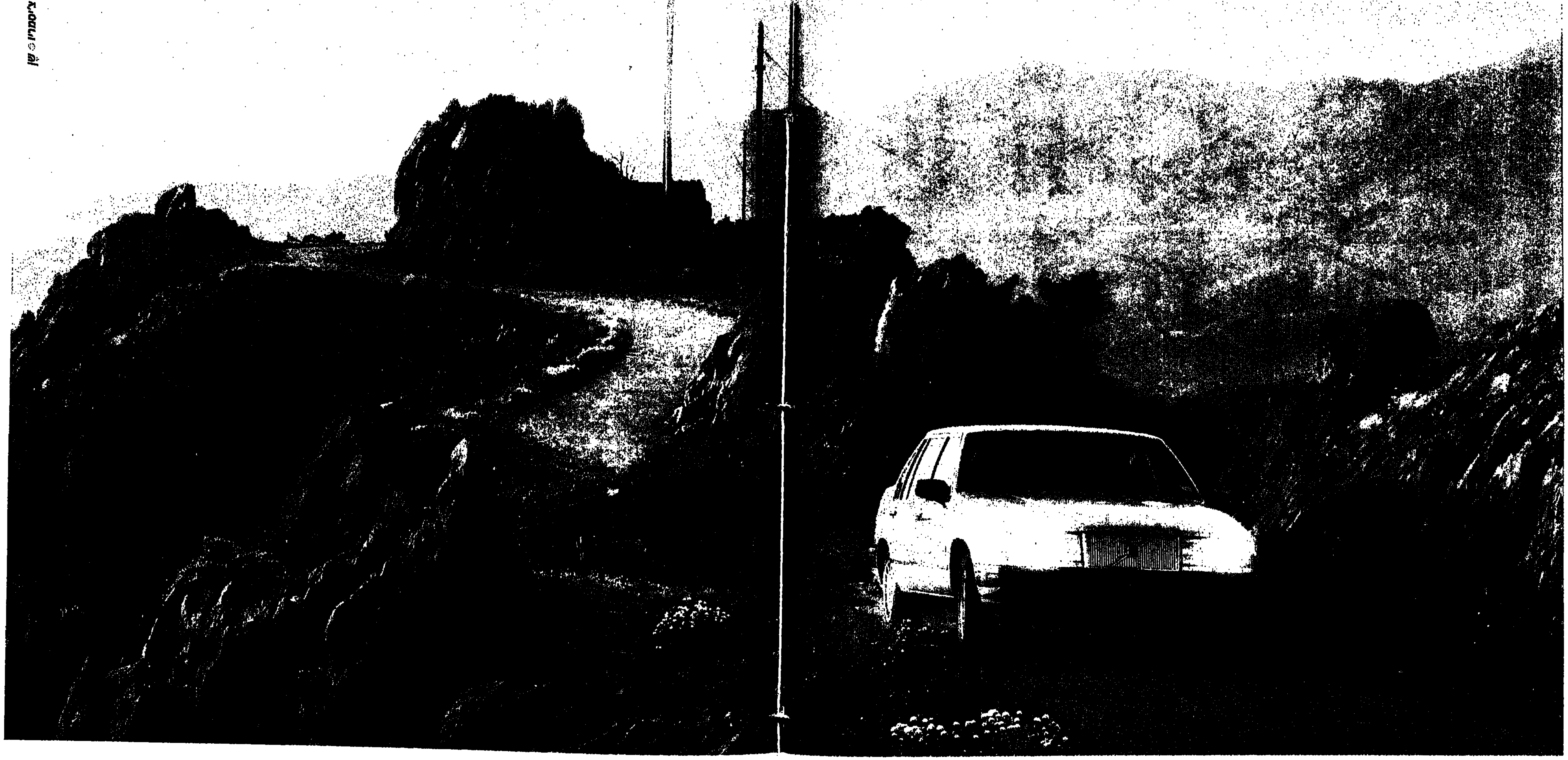

להגיע הכי רחוק שאפשר.
וולוו 940 GL\GLE. מכונית שהפכה לסמל.

במשך למעלה מ- 60 שנה בונה וולוו מכוניות לאנשים בעלי דרישות גבוהות. אנשים שערכים כמו בטיחות, אמינות ועמידות חשובים להם במיוחד. וולוו 940 היא המשך מפואר למסורת הערכים של וולוו. בעיני רבים מייצגת ה- 940 את התפיסה העיצובית של וולוו: קו נקי ואלגנטי ועיצוב קלאסי מרהיב. אין ספק, וולוו 940 היא מכונית שהפכה לסמל. אתה תאהב לנהוג בה!

כאשר אתה אומר בטיחות - אתה אומר וולוו 940.

בשעה שיצרני הרכב השונים מתהדרים בפריט בטיחותי זה או אחר, מציעה לך וולוו 940 מכלול אמצעי בטיחות מהמתקדמים ביותר בעולם: 2 כריות אויר, מערכת בלימה ABS, "כלוב בטיחות", 5 חגורות בטיחות אינרטיות מוצלבות עם מערכת מותחים אקטיבית ומערכת SIPS יחודית ובלעדית לוולוו להגנה מפני פגיעות צד.
בטיחות זה לא מותרות. כאשר אתה רוכש וולוו 940 אתה מעניק גם ביטחון ושקט נפשי לך ולבני משפחתך.

וולוו 940 עשירה באבזור. לא תרצה לצאת מהמכונית.

וולוו 940 GL מצויידת בפראות חשמליות מחוממות. נעילת דלתות מרכזית (כולל תא מטען). 4 חלונות חשמליים. שמשות כהות. רדיו טייפ מקורי כולל 6 רמקולים. מערכת אזעקה מקורית ומזגן מקורי.
וולוו 940 GLE מצויידת בנוסף בחישוקי גלגלים ממתכת קלה ומושב נהג מתכוונן חשמלית.
לבחירתך: וולוו 940 GLE, 4 דלתות או סטיישן, 2.3 ליטר.
וולוו 940 GL/GLE, 4 דלתות או סטיישן, 2.0 ליטר, החל מ- 134,660 ש"ח.

המכירה עפ"י המפרט הנמצא באולמי התצוגה. חלק מהתוספות המופיעות בתמונה הן אופציה בלבד

"מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ • תל-אביב: קרליבך 23, טל. 03-5614433 • ירושלים: האומן 16, טל. 643486, 02-781382-4 • חיפה: דרך יפו 137 א', טל. 04-510511 • מוסך ארז, טל. 04-410345 • קריית ביאליק: רכב הצפון, טל. 04-772999 • כפר-סבא: סוכנות השרון, טל. 09-915811 • הרצליה: "ריכבי", סוכנות לרכב בע"מ, טל. 09-560871-2 • סוכנות רכב ראשל"צ, טל. 03-9613039 • רחובות: מוסך רפי את רפי, טל. 08-469575 • באר שבע: א.ל. שרותי רכב, טל. 278235, 057-276382 • נצרת: ג'וניקאר-כביש עוקף נצרת, טל. 06-556966 • אשקלון: מוסך בני את דוד, טל. 750399, 07-750649 • אשדוד: סוכנות אשדוד, טל. 08-523440

VOLVO
כבר מזמן לא מדובר רק במכונית

להיפטר מהכינים ולהישאר עם ראש נקי

מדעני חברת כלילקו הצליחו לבודד חומר טבעי אשר נרשם כפטנט עולמי, והוכח בניסויים כדוחה כינים, מונע הדבקות בכינמת ושומר על ראש נקי.

זה הפתרון שלנו...

יש לי ארבעה ילדים ומכת הכינים הטרידה אותי מאד, כל חומר קוטל כינים שניסיתי עזר במקצת לכמה ימים וברוב המקרים הילדים חזרו שוב עם כינים.

למזלי יש לנו חברה לפיתוח מוצרים פרא רפואיים, **כלילקו**, ובצר לי, ביקשתי מהמדענים שלנו לפתח חומר שדוחה כינים, ומונע הידבקות בכינמת, ביקשתי במיוחד שהוא יהיה על **בסיס טבעי וחומרים לא רעילים** כדי שאוכל להשתמש בו בלב שקט ויתאים גם לילדנו שהולך לפעוטון, ועוד ביקשתי שיהיה נוח לשימוש, והכי חשוב - שיהיה יעיל ביותר כנגד הידבקות חוזרת.

אחרי חמש שנים של פיתוח והשקעה של יותר ממיליון דולר, בשיתוף פעולה עם מכוני מחקר ואונברסיטאות בארץ ובעולם, הצליחו המדענים לבודד חומר פעיל אשר נרשם **כפטנט עולמי והוכח כדוחה כינים**, החומר הפעיל ניחן בכל התכונות שאותן ביקשתי ויותר מזה - הוא נוח מאוד לשימוש, בעל ריח נעים של פרחי בר, **מעכב הטלה ובקיעה של ביצי כינים** (פעיל גם במקרים שיש כינים וביצי כינים) ללא רעלים ובטוח לשימוש גם לפעוטות.

המדענים הכינו שלושה מוצרים הכוללים את החומר הפעיל:
שמפו מרוכז ועדין ביותר שמתאים גם לשימוש יום יומי.
קונדישנר למי שצריך ו**תרסיס** לשימוש יום יומי להגנה כפולה כשיש בגן או בבית הספר בעיית היגיינה חמורה.

היום אני שמחה לספר שהילדים שלי חוזרים תמיד עם ראש נקי ואני ממליצה גם לך להשתמש בזה. את הרי מכירה את ההרגשה הנפלאה כשהילד חוזר הביתה עם ראש נקי.

קונדישנר בעל פעולה כפולה, מרכך ומעדן את השיער ומעניק הגנה נוספת בשמירה על ראש נקי.

שמפו מרוכז ועדין, מעניק ניקוי יסודי ושמירה על ראש נקי.

תרסיס מספר הגנות בכל בוקר על ראש הילד לפני הגן או בית הספר, שומרות על ראש נקי.

ג'מצ'י בא

(המשך מעמוד קודם)

עמירם לוין, אלוף פיקוד הצפון וחבר קיבוץ להבות־הבשן, החליט להעריף את שגרת החיים על הורדת עשרות אלפי אנשים למקלטים, וספג ביקורת קשה. 48 שעות בלבד אחרי־כן היתה קבוצת הגליל אמורה לארח את הפועל חולון בכפר־בלום, למשחק מס' 2 בחצי גמר הפלייאוף. ניצחון היה מבטיח למעשה את מקומה בגמר.

לביתיות משקל מכריע בסדרת הגמר־סל, והמספרים מדברים בעד עצמם: 12 ניצחונות לגליל מתוך 13 משחקי הבית, ורק 6 ניצחונות ב־13 משחקי החוץ. לא צריך להיות גנרל ולא תושב אצבע־הגליל כדי להבין לאילו תוצאות היתה גורמת נפילת טיל בודד, אפילו במרחק מאות מטרים מאולם בו דחוסים 1,800 איש. אבל שבת שלווה, שעברה על אלפי המטיילים, שהציפו בהפגנתיות את הגליל, היטתה את הכף לטובת משחק בכפר־בלום. מישהו לקח את האחריות, הגליל ניצחו ועלו לגמר הפלייאוף. הכול היה ערוך ומוכן לסדרת הגמר מול מכבי ת"א.

פיני פה, פיני שם

בעונת 93/92 זכתה הפועל גליל עליון להיות הראשונה, שקטעה שרשרת 23 אליפויות רצופות של מכבי ת"א. פיני גרשון, בעזרת השם וחמשת שליחיו עלי־אדמות, הציגו כדורסל מושלם. אלא שהאליפות באה לגליל כמו עוגת קרם ענקית לעם עבדים מוי־רעב. הם נחנקו מהקצפת, והדובדבנים נתקעו להם בגרון. היקיצה מהאופוריה היתה קשה ומכאיבה. עוד לפני שנעלמה תרועת הפסטיבלים, נסע דורון שפר לקונטיקט, אנדרו קנדי ירד לאילת, ושחקני הספסל מיהרו לממש רווחים בשרות זרים. אבל את המכה הקשה ביותר הנחיתה הקבוצה על עצמה, כשוויתרה על גרשון.

במהלך העונה ביקש פיני להאריך את חוזהו. הגליל ביקשו שיספק את הסחורה תחילה. גרשון נעלב ונענה לחיזורי מכבי ראשל"צ. כשהגליל זכו באליפות והיו מוכנים להעלות את המחיר, כבר לא היה למי, וכולם יצאו מופסדים. חן ליפין הוחתם כדי למלא את החלל שהותיר דורון שפר בעמדת הרכז. מהשידוך הזה נותרו רק צווי־עיקול, שרובצים עד היום על חשבונות הקבוצה.

בניסיון להציל מה שאפשר, ניסו בגליל להחתים כוכב שחור בעל עבר מרשים ב־N.B.A בשם פיט מאיירס. על הכסף הסתדרו איכשהו, אבל החשש מהמצב בישראל הרתיע. כדי לשנות את דעותיו הקדומות על המזרח הפרוע, הוזמן מאיירס להתרשם במו עיניו מהשלווה הגלילית. הוא לא רק ראה, אלא כמעט הרגיש. יום לאחר שחתם על חוזה, ולילה לפני שעזב, נחתו קטיושות על קריית־שמונה. עצם המחשבה שאמא מאיירס תזדקק למפות של C.N.N כדי לחפש את 'KIRYAT SHEMONA' בדיווחים מאזורי הקרבות בגבול הלבנון, גרמה לפיט להגיד תודה וסליחה ולהימלט לארה"ב בטיסה הראשונה.

הקטיושות ההן דפקו לגליל את העונה. מאיירס, לעומת זאת, יזכור אותן לטובה, ויודה, מן הסתם, לאחמד ג'יבריל על העיתוי המושלם. באותם ימים ממש הודיע מייקל ג'ורדן על פרישה מכדורסל מקצועני, ופיט מיורענו צנח היישר לנעליו בחמישייה הפותחת של 'שיקגו בולס'. המציאות עלתה במקרה זה על כל דמיון. זה היה צער ענק למאיירס, אבל צער קטן מאוד לבולס, שנראו עם פיט, בערך כמו הגליל בלעדיו. אלופת ישראל נאלצה להחליף במהלך העונה שחקן ומאמן, לשלם משכורות לשחקנים שלא שיחקו ולסיים עונה נוראה עם ערימה של תבוסות ותוכות.

אין פלא שהצעד הראשון לשיקום הקבוצה בקיץ האחרון, היה החתמת פיני גרשון למאמן. מוטמרי, ליף, מלוביק וארז חון - יקירי־הגליל היחיד שהגיע לנבחרת ישראל, נשארו. צעיר מוכשר בשם עודד קטש הוחתם בתפקיד הרכז. אבל הגליל נשארו תקועים עם מייק גיבסון, שהיה חתום על חוזה מהעונה שעברה, ועם פליט יוגוסלבי מוכשר אך חסר־ניסיון בשם אנדרי זלינבבא, שהוחתם בשל מגבלות תקציב.

עד היום מתקשים בגליל להסביר את הפער בין היכולת, שהציג זלינבבא בהכנה לעונה, לבין החידלון המוחלט שתקף אותו במשחקי הליגה. כנראה, לא כל סרבי מתפקד תחת אש. אבל יותר מכול נעלבו בגליל מההדחה ממשחקי הגביע, ע"י מכבי חדרה מלאומית ב'. הוחלט להחליף את זלינבבא, אבל לא לוותר עליו לחלוטין. הוא צעיר עם עתיד מבטיח וחתום על חוזה ארוך־טווח בשכר נמוך.

בסוף ינואר האחרון התפרסמה ב'ידיעות אחרונות' ידיעה על עורך־דין, שתובע מהפועל גליל עליון שכר־טרחה עבור שירותים שהתבקש לבצע עבורם, כדי לסדר לזלינבבא אזרחות ישראלית. על־פי אותה ידיעה, היה הסרבי אמור להתחתן... עם גיסתו של מנהל הקבוצה עמית גל. בכך היתה נפתחת בפניו הדרך לקבלת אזרחות ישראלית, ובעוד שלוש שנים יוכל לשחק כישראלי לכל דבר, ובא לגליל גואל.

תופעת הגיורים הפיקטיביים של שחקני הכדורסל זכתה לגינוי מקיר לקיר ונעלמה לפני שנים. אבל לסיפור הזה יש צד אחר, כפי שמסביר עמית גל. "רעיון החתונה עלה עוד בשלהי הקיץ, כאשר הבחורה, שהיא אמנם גיסתי, הכירה את זלינבבא, שמצא חן בעיניה. לא היתה כאן שום פיקציה, והם בחרו להתחתן מרצונם. אמנם לחצנו עליהם לחתוך עניין לפני ה־10 באוגוסט, שהוא המועד האחרון להרשמת מתאזרחים, כדי ששלוש שנות ההמתנה לסטטוס של שחקן ישראלי ייכנסו לתוקף עוד בעונה זו. אם שני אנשים נחמדים רוצים להתחתן, והגליל תרוויח שחקן להרבה שנים, מה רע?"

באמת, שום דבר לא היה רע, אילו לוח הזמנים של איגוד הכדורסל היה מתאים לבני־הזוג. אבל הם החליטו שלא להיחפז, ובינתיים חלה נסיגה ביכולתו של זלינבבא. הגליל החליטו להחליפו בשחקן אחר,

טרי דוז'ייר מטיל מטבע לקופת הצדקה של קופצ'יק

החתונה התבטלה, והעניין נשכח. למען הדיוק, נשכח רק ממנהלי הפועל גליל עליון. לא מעו"ד פנץ, שלא הסכים לוותר על שכר־טרחתו. בגליל טוענים שלעורך־הדין לא מגיע שכר, כיוון שלא טרח ולא נזקק להגיש את בקשת האזרחות. מלבד זה, בקבוצה, שעל־פי עדות אנשי הכספים שלה, "אפילו מיליון דולר לא יפתרו שום בעיה", לא עושים עניין מחוב של 5,000 ש"ח.

"למה הוא נזכר פתאום", תוהה עמית גל, שהסיפור נחשף, לגמרי במקרה, בעת שמועמדותו למשרת מנהל נבחרת העתודה, עלתה לדיון באיגוד הכדורסל. בעניין הזה השתלבו האינטרסים של מכבי ת"א והגליל. עו"ד שמעון מורחי, נציג מכבי באיגוד, ניאות להסיר את התנגדותו למינוי גל, לאחר שאושר מינויו של שמואל (שמלוק) מהרובסקי למנהל הנבחרת הבוגרת. קצת גמישות, והכול מסתדר.

בינתיים, הגליל ללא זרים, הידרדרה עד למקום התשיעי בטבלה. אבל הסבלנות השתלמה. הם מצאו שני זרים מעולים, דארן דיי וטרי דוז'ייר, שהעלו אותם על מסלול ניצחונות. לקופצ'יק ופריד מחסידי חב"ד אין שום ספק מי אחראי למהפך: הר' זלמן שניאורסון זצ"ל (להלן: המשיח).

הרבי פה, הרבי שם

הקשר הזה, כשעמית גל והיו"ר ירון כהן שלחו לפני שנתיים פאקס לרבי בניו־יורק, ביקשו וקיבלו את ברכתו. הקבוצה דהרה לאליפות, ואם יש מי שמטיל עדיין ספק בקשר שבין הברכה להצלחה, הרי שעם העובדות קשה להתווכח. שיר המשיח, שנוגן בפסקי־הזמן והפך להמנון, הרקיד את ילדי הגליל, אבל גם הקפיץ את מחנכיהם במוסר החינוכי של השומר־הצעיר, שהכריזו מלחמת־חורמה בחב"דניקים.

בעונה שעברה קם להפועל גליל עליון יו"ר חדש, גדי יעקב ממנרה, שלא ידע את חב"ד והחליט להפסיק את עבודת־האלילים. אבי גיל, מחנך, דרש להפסיק לערב ספורט בדת, ויוסי שריד, איכות הסביבה, שלח ברכה לזכייה באליפות נוספת, אלא שהפעם "בלי ברכת הישיש מברוקלין". קופצ'יק ופריד קיפלו את הכרזות וחזרו הביתה לצפת.

הגליל פתחו את העונה בהפסד קשה לגילפורד האנגלית, ועפו מגביע אירופה לאלופות כבר בסיבוב הראשון. אחריו באו ההפסדים בליגה, החלפות המאמנים והזרים בתקציב. גדי יעקב הוחלף באמצע העונה, וידין כהן חזר, אבל החב"דניקים לא הורשו לחזור לאולם בכפר־בלום.

לפני תחילת העונה הנוכחית קיימה הגליל משחק אימון נגד הפועל צפת החלשה, וניצחה בדוחק רב בהפרש 4 נק'. קופצ'יק הציע שהחב"דניקים יחזרו לפעילות באולם, והכול יסתדר. הגליל העדיפו לסמוך על עצמם, וההפסדים הצטברו בערימות כמו השלג על פסגת החרמון.

המשחק העשירי העונה זימן לגליל - או בשיא השפל במקום התשיעי - מפגש עם מכבי ראשל"צ, מובילת הטבלה עם תשעה ניצחונות מתשעה משחקים. לנוכח המצב הקשה ניתן לחב"דניקים היתר־כניסה חד־פעמי לאולם. יו"ר ראשל"צ יצחק פרי גיחך למראה פסטיבל המשיח ושאל את פיני גרשון, אם הגליל מתכוונים לנצח בעזרת מנהגים אינריאניים. הגליל נתנו להם בראש. "זה היה נר שני של חנוכה", מזכיר לקופצ'יק אחר משמונת ילדיו שמקשיב לשיחה שלנו מהצד, כשאנחנו מסבים בדירתו הצפופה בקריית־חב"ד בצפת. מאז אותו משחק החלה ההידרדרות של ראשל"צ, ובמקביל - פריחת הגליל. אבל בספורט, כמו בספורט, לא הכול הולך חלק.

"זה היה אחרי תבוסה בהפרש 26 נק' למכבי ת"א ביד־אליהו", נזכר גרשון פריד, "כשידין כהן ביקש לקבל את ברכת הרבי לגמר־סל העליון. הסכמנו, בתנאי שיתנו לנו לחזור לפעילות קבועה במשחקי הבית. אישרו לנו להיכנס למשחק אחד בלבד. יראו איך ילך, ויחליטו מה הלאה. אבל שילוט ללא תשלום לא בא בחשבון".

"אנחנו נשלם עבור שלטו" נעלב קופצ'יק. "הרי בזכותנו אתם מנצחים". "זה אולי נכון, השיב גזבר הקבוצה, אבל גם קצת בזכות השחקנים. אם ניתן שילוט בחינם, מאיפה נביא כסף לשלם להם משכורות?" "תנו לתלות שלטים", התעקשו החב"דניקים, "ונסדר לכם ניצחונות, בעזרת השם. תעלו לפיינל־פור, יהיו עוד משחקים, תמכרו עוד שלטים, בסוף יהיה גם כסף". הוסכם ששלטים ייתלו, אבל התשלום יהיה על תנאי. ניצחון - והשלט בחינם. במקרה של הפסד, חב"ד ישלמו.

שיסלחו לי משרדי הפרסום, שמחלקים לעצמם פרסי אוסקר, ויואילו נא לקחת מקל וחרמיל, לעלות לגליל וללמוד מהחב"דניקים איך מרימים קמפיין. הכול יש כן, ב'ביאת המשיח': ג'ינגל קליט, גרפיקה לא רעה, מסר ברור, עבודה שיטתית על קהל־היעד, קידום מכירות, מסע תרמית, והעיקר - חשיפה אדירה. עמודים שלמים בעיתונות, שעות אוויר ברדיו ובטלוויזיה, הכול, בחינם:

לקצר סיפור ארוך, הגליל ניצחו, וניצחו וניצחו, ואז הגיעו למפגש הגומלין עם ראשל"צ. "שוב הבאתם את המשיח", קיבל פרי את פניהם, "כאן הכישופים לא יעבדו". הגליל ניצחו גם בראשל"צ, ובאילת, ואת הפועל ת"א, חולון ומכבי ירושלים, עד שנחתו בתום העונה במקום השלישי עם מטרה חדשה: אליפות. שוב נזקקו הקיבוצניקים לעזרת שמיים, אלא שמאז קיבלו ברכה לאליפות חלפו שנתיים, ובינתיים הלך הרבי מלובביץ' לעולמו.

מבחינתם של הקופצ'יקים, זו עובדה חסרת חשיבות, כי רוחו עדיין מרחפת מעלינו. אמנם פאקסים אין טעם לשלוח, אבל תשובות יש ויש, והן נמצאות בכ"ג כרכי אגרות־הקודש שכתב הלובביצ'ר. פשוט, צריך לכתוב מכתב, לדחוף אותו לאחד הכרכים באופן מקרי, לפתוח את הספר באותו עמוד, והתשובה הרי היא לפניכם.

ב־19 באפריל ש"ז, כתב עמית גל, חניך השומר הצעיר, מפ"מניק ותיק וקורא אדוק של 'על המשמר' עד ליום סגירתו, וידין כהן - יו"ר הקבוצה, חבר כפר־בלום וגלאט מפא"יניק, מכתב לרבי מלובביץ'. הם לא ביקשו שיסייע לפתור את מצוקת הקיבוצים. גם לא בריאות ואריכות ימים. רק תואר אליפות קטן

ג'מצ'י בא

(המשך מעמוד קודם)

נוסף. בתמורה הם הבטיחו „לפרסם דבר משיח ולעסוק בפעילות רוחנית עם השחקנים והאוהדים". אמנם כתב־היד לא דומה לחתימות, וקופצ'יק אכן מודה שהוא שייך לו, אבל החתימות אמיתיות על נייר רשמי של הפועל גליל עליון.

„מה לכם, שומרי שבת, בחברת אוכלי פיגולים ונבלות?", אני מפריע לקופצ'יק בשטף דבריו, והוא מפנה אותי לנס האמיתי. לפני מספר חודשים כתב גרשון פריד מכתב לרבי, וביקש שינחה אותו באיזה עניין. את המכתב רחף לכרך י"ג באגרות־הקודש בעמוד רי"ד. לפני שבועיים בחרו ידין ועמית באותו ספר, תחבו את המכתב לאותו עמוד בדיוק, וזכו לאותה תשובה שענה הרבי לר' יחיאל מיכל יהודה ליב ב־כ"ז בסיוון תשט"ז (1956): „המשיכו להפיץ את דבר ה' בכל מקום ובכל זמן, גם לכאלה שאינם אנ"ש". הקיבוצניקים הם לא אפיקורסים, מבהיר קופצ'יק, אלא יהודים בעלי אמונה. צריך רק לגלות אותה.

אולם פה, אולם שם

האימון המסכם בכפר־בלום לקראת משחק הגומלין נרחה ב־15 דקות. על הפרקט זחלו כמה בחורים, שעסקו בהדבקת פרסומות. המשחק יועבר בשידור ישיר בטלוויזיה, והכסף נחוץ לגליל כמו אוויר לנשימה. „בואו נעיף אותם ונתחיל באימון", מציע אחד השחקנים, „בלאו הכי לא נראה מהכסף הזה גרוש".

צילום: אבנר שפירא

עמית גל (עומד) בחדר־האוכל עם שמעון אוליצקי, האופוזיציה היחידה לקבוצה בגליל

האולם בכפר־בלום – מתקן חריש יחסית, לא מזכיר במאום את בית־המשוגעים הטוב והישן בכפר־גלעדי. למבנה תעשייתי שהוסב לאולם ספורט, היו נדחסים בכל ערב 1,500 קיבוצניקים ב־800 מקומות ישיבה, ושם העברתי שנתיים נפלאות כמאמן גליל עליון בעונות 84' ו־85'.

במעבר מכפר־גלעדי לעמק חולה התחלפה חצי מההנהלה. האינטימיות ואוהדים לא מעטים הלכו לאיבוד. „מאז שעברו לכפר־בלום", אומר אורי אשכולי מנהל המחצבות, „אני בוכה והאולם בוכה". האחים עוזי, גדי ועמוס קרול – מקררים בנפח 16, 18 ו־22 קוב (בהתאמה) – לא עשו עניין מנסיעה לביירות, לרפוק מחבלים במיטתם באישון־לילה. לנסוע למשחק בכפר־בלום רחוק להם. יש שידור בטלוויזיה.

עזרא מרמלשטיין, פעם דייג בכפר־גלעדי, והיום מוכר לוקוס ופארידה ב־48 שקל למנה במסעדת 'ברבוניה', בן־יהודה פינת ז'בוטינסקי בתל־אביב. פעם היה מוריד כמה ארגזים מושט אצל 'פאר' בקריית־שמונה בדרך מהמרגה הביתה, תמורת שני ארגזי בירה. בפסח, כשחבריו מסרו נפשם מול מכבי ת"א, עזרא מכר למכביסטים שרימפס וקלמארי במצה. אח"כ קילל אותם בכל השפות שבעולם.

למרות שחלפו שמונה שנים, אני מרגיש באולם בכפר־בלום כמו באירוע משפחתי. לפחות שליש מהפרצופים מוכרים. מאות אני מכיר בשמות פרטיים, ואצל רובם ביקרתי בבית. עם ישי, מנהל האולם, למדתי במכללת תל־חי. לפני המשחק אני מספיק להגיד שלום למיטל, הבת של גיורא דורי, לקבוע ארוחת בוקר למחר עם אודי ביפתח ולשלוח עם מיכה שטראוס ד"ש לאביגיל בשמיר. ראובן אבידן, מדריך טיס, האדם היחיד (להוציא גרושתי) שאיתו בילית ביחידות 150 שעות, מגיע לכל משחק ממטולה עם יונתן והג'ינג'י הקטן. ברכה, שאימצה אותי בשנתיים, שבהן גרתי בחולתא, העדיפה לצפות במשחק בטלוויזיה.

האוהדים כבר לא יושבים על קווי המגרש כמו פעם ולוחשים באוזני שחקני היריב והשופטים, מה הם חושבים על האמא שלהם. הר־הגעש הזה כבוי יחסית, אבל 200 הקילומטרים שממשיכים להפריד בין הגליל לתל־אביב, הופכים את הבית למבצר, ואת הנסיעות למשחקי־החוץ לסיוט. למרות שהמרחק מת"א לגליל הוא בדיוק כמו המרחק מהגליל לת"א, בשביל הקבוצות היריבות, שעושות את הדרך הזאת פעם בשנה, היא נראית כנצח. שחקני הגליל, שנוסעים לת"א לפחות פעם בשבועיים, לא עושים מזה עניין.

מאות פעמים עשיתי את הדרך הזאת, ואין נקודה מהממת יותר מעיקול הכביש שעוקף את תל־חצור. אתה יוצא מהפיתול האחרון לישורת בואך איילת־השחר, כשכיפת החרמון המושלגת תלויה לך בדיוק בין הווישרים מתחת לראי. בלי לחוש, המכונית מתחילה לדהור כמו סוס אל השוקת. בדיוק שם, מעבר לפינה, ממתינה לך ניידת המשטרה.

בימי קדם ישב בחצור יבין מלך כנען, שחלש על הדרך לדמשק ממרומי התל וגבה דמי־מעבר. מאז לא נשתנה הרבה. עד לפני כמה שנים היה במקום הזה כביש צר, שבמרכזו שרטטה מע"ץ אי־תנועה קטן. הנייטיבס, שמכירים כל מכמונת מהירות ותמרור נידח, היו לוקחים את הסיבוב רחב, ונזהרים לא לדרוך על הפס המפריד. המהדרין היו אפילו מספיקים להזהיר את הבאים ממול באיתות אורות, וביד השנייה לנפנף באצבע משולשת לרס"ר הדרוזי המשופם ממחלק התנועה בעכו, שארב מעבר לפינה ב'פורד סיירה' הכחולה.

לשוטר, כמו למלך חצור בזמנו, לא בער כלום. דרך אחרת הרי אין, והפראיירים לעולם לא נגמרים. תוך דקה לכל היותר היה מגיע קורבן תל־אביבי חרש, שהיה חותך את הסיבוב בכוח הגרוויטציה עם ה'ב.מ.וו' שקיבל מאבא לחג, דורך בקצה צמיגי המישלין שלו על קו ההפרדה, נופל כמו גויאבה רקובה לזרועותיו של הרס"ר ומוזמן אחר כבוד לשלם את היטל שלום הגליל. בזמן ובמזומן. מאז הורחב הכביש, ננטשו מיצרי חצור, והשוטרים הלכו לחפש פרנסתם במקומות אחרים.

בממלכת הגליל, המשתרעת מגונן במזרח ועד מטולה בצפון, סאסא במערב ועמיעד בדרום, ומגובה 2,300 מטר במרומי נווה־אטי"ב ועד למינוס 212 לחופי הכינרת, מתערבבים אלפי בני קיבוצים, מושבים ומושבות עם עירוניים מקריית־שמונה וחצור הגלילית ועם חב"דניקים מצפת. לאחר ניצחונות של הקבוצה רוקדים כופרים עם חסידים. מפ"מניקים משמיר חולקים יציעם עם ליכודניקים מקריית־שמונה. ווזווים ממטולה יוצרים סינתזה בלתי־אפשרית עם פרענקים מחצור. קבוצת כדורסל קיבוצית מאומצת ע"י חברת 'קווי אשראי' הכורסאית. הרמוניה של ניגודים. ברל כצנלסון וא"ד גורדון מבצעים סלטה עם בורג בקבר. אין דבר כזה בעולם. באחריות.

יותר מכל קבוצה אחרת, לגליל אין זכות קיום ללא תמיכה ציבורית. כדי לנטרל ביקורת הוקמה הנהלה רחבה, שדנה בעניינים חשובים כמו רוח הספורט ופני הקבוצה לאן. אבל בעיקר היא מקבלת דיווחים. ההחלטות מתקבלות בפורום של ארבעה־חמישה, שעוסק בעניינים כמו החתמת מאמן, שחקנים וכיסוי החובות בבנקים. ואילו בעניינים שוליים כמו הוצאות של מאות אלפי שקלים על טיסות, מתנות־אימון ובתי־מלון מטפל אחד – עמית גל.

היו זמנים שעמית היה קופץ ל'שלמה השכרות רכב' בקריית־שמונה ומזמין חמש טיאוס - שלוש אדום ושתיים לבן. היום העניינים תחת בקרה, אבל אין פלא שגל, שמרבר 19 וחצי שעות ביממה (ביתר הזמן הוא ישן ואוכל) מושך אליו אש. לפני חודשיים היתה הסכמה בקיבוצים, שהגיע הזמן להחליפו. בבחירות בהנהלה הוא נבחר פה אחד. איך? שרבין יקפוץ בהזדמנות לשמוע כמה עצות.

השנה הצטברו חובות כבדים, והחשבונות יישלחו, מן הסתם, לקיבוצים בקיץ. סוציאליסטים, שתקציבם החודשי נמוך מדמי־הכיס של הבת שלי, יידרשו לממן שכרם של שחקנים, שמשתכרים מאות אלפי דולרים ובאים לאכול חופשי בחדר־האוכל בעמיר, כי שם עדיין לא מחייבים את החברים בדמי הארוחות. את החבר שמעון אוליצקי הסיפור הזה מוציא מהכלים.

אוליצקי הוא האופוזיציה הכמעט־יחידה, שהצלחתי למצוא לקבוצה אחרי יומיים של חיפושים בלתי־פוסקים, ותאמינו לי שאני מכיר בגליל כל אבן ופינה. אם יש הנאה בחייו של אוליצקי, זו קבלת־הפנים שהוא מכין לעמית גל בחדר־האוכל של עמיר למחרת הפסד של הגליל.

„אתה בא הערב למשחק?", אני מתעניין.

„חס וחלילה, ממני לא יראו גרוש".

„מתפלל להפסד של הגליל?"

„בעיקרון, כן. עם מכבי יש לי בעיה. זו הקבוצה היחידה, שאני שונא יותר מהגליל".

„שטויות", מגיב עמית גל. „אל תשים אליו לב, זו סתם פוזה למשוך תשומת־לב. עובדה, הבת שלו אוהדת שרופה".

לבועז לויט ממטולה אין שום בעיה. פעם היה מכביסט, ואפילו נסע איתם למשחקים באירופה. בבלגרד סיפר לאלכס גלעדי, שמכר פרה לממן את הנסיעה. הידיעה הזאת פתחה, לדבריו, את 'מכט'. לפני שלוש שנים עבר לויט הסבה. ומאז הוא אוהד ותורם לגליל. את החווה עם ליפין תחכו אצלו תחת הגפן. בכל פעם שירין כהן חולף על פניו במגרש, הוא צועק לעברו „לעקור את הגפן. מהשורש לעקור אותה".

עד לפני שנים לא רבות היתה תהום פעורה בין קריית־שמונה לקיבוצניקים. הקטיושות, משבר הקיבוצים והכדורסל גישרו על הפער. בקפה 'קופיטר' במרכז קריית־שמונה (מאחורי הפלאפל של בנימין) לא תשמע מילה רעה על הקיבוצים.

ביום רביעי שעבר היה בגליל יום קרב. זה התחיל בשש בערב, כשקריית־שמונה הכיסה כהפרש 20 נק' את מכבי מטולה בקרב על העלייה מליגה ב' ל־א'. אח"כ לחצו ידיים והלכו לעודד ביחד את הגליל מול מכבי ת"א. קופצ'יק מגיש לפני המשחק מטבע לטרי דוז'ייר ומבקש שיתרום אותה חזרה לקופת צדקה. פרוצדורה קבועה, שבמקרה זה לא ממש עזרה.

14 שניות לסיום, ומכבי מובילה בארבע נקודות. מוטי דניאל עושה את המהלך של המשחק, ותוקף כדור פראון רייי. הסיפור גמור. ילד אחד קם מאחוריי וצורח „דניאל, יא מג'יאק". סמדר, אחותו של מוטי, חברה היום בחולתא. אביו מוסא כיכב בגליל לפני 40 שנה. במקום להקנות לילדים קצת היסטוריה ודרך־ארץ, מישהו הדפיס שלטים 'גורס השמר'. הסדרנים חטפו והעליבו אותם לפני שהונפו. מי אמר שהספורט לא מקרב לבבות?

אלוהים פה, אלוהים שם

המשחק השלישי היה אבוד, אבל החב"דניקים לא ויתרו והופיעו אתה"צ למלון כפר־המכבייה. „אתם יודעים כתי להופיע ולעזור להם לתפוש את האמונה", אני תופס את קופצ'יק. „נכון, זה דרכו של עולם. אנחנו לא רק גוף, אלא גם נשמה. בעיקר נשמה. זוכר מה שרו אחרי הניצחון על צסק"א מוירשון? יש אלוהים! ואני שואל: וקודם לא היה אלוהים? הוא הופיע פתאום כשניצחנו?"

– לגליל מותר להפסיד למכבי ת"א הגדולה. אבל אתם שמים את כל יוקרת הרבי על כף המאזניים, ותיראו מגוחכים אם הם יפסידו הערב, בסדרה 3:0.

„אל תדאג, כמו שיש לי שמונה ילדים, ויהיו עוד עשרה, כי זה רצון השם, כך ננצח ביד־אליהו ובסדרה 2:3".

– אז למה אלוהים לא רצה שהגליל ינצחו במשחקים הקודמים?

„אילו היו מנצחים 0:3 חלק, השיקנים עוד היו חושבים כאילו שזה בזכותם. עכשיו יהיה ברור לכולם שזה נס. למעשה אין נס, יש אמת. פשוט צריך לגלות אותה. אנחנו הולכים לנצח. תהיה שקט".

ביום ראשון בעשר ורבע בלילה גוזז ג'מצ'י וגורס את הישגיות ביד־אליהו. ■

מגיעה לך מכונית חדשה

...וסופשבוע זוגי עם רכישת רכב בליסינגישיר

* כפוף לתקנון המבצע 1/95

מהיום המכונית החדשה שרצית היא כבר לא בשמיים.
פריסת התשלומים הנוחה של ליסינגישיר תאפשר לך להגשים את החלום.

איך זה עובד?

יותר פשוט ממה שאתה חושב. בשנים הראשונות הרכב שלך בחכירה. בתשלום האחרון אתה הופך לבעל הרכב תמורת 1% בלבד מערכו.
חברת ליסינגישיר שמרכזה בירושלים תעניק לך שרות עד הבית מהרגע שתחייג להזמין את היועץ שלנו, ועד שהמכונית תהיה שלך.

הליסינג הישיר מגיע לשכירים:

עד 100% מימון, ב 36-80 תשלומים קבועים מראש.
הליסינג הישיר אינו פוגע במסגרת האשראי בבנק.

- מימון ליבוא סחורות
- הלוואות לרכב וציוד
- שכירות תפעולית
- ליסינג לרכב מסחרי ופרטי

ליסינגישיר
ליסינג ומימון לרכב וציוד בע"מ

סניף ראשי ירושלים: רח' יד חרוצים 19, בית היצרנים, משרד 222, ירושלים. טלפקס רב קווי: 02-736356, 177-022-3121
סניפים: אשדוד: טל' 08-531614, בני-ברק: טל' 03-6196883, רעננה: טל' 09-989473/524, באר-שבע: טל' 07-276316, מעיליה: טל' 04-9977098

נבון ארט

ילדי הסם

גליקמן נסלר מיוולד

יהודה קורן

צירי־הלידה הלכו ותכפו. הרופא יצא, ועוד מעט היה אמור להיכנס האח, לגלגל את המיטה לחדר־הלידה. איריס (שם בדוי, כמו כל שמות הנשים בכתבה) ניצלה את הרגע שבו נשארה סוף־סוף לבדה עם בעלה, קיפלה את שרוול כותנתה וסימנה לו בתנועת יד חסרת סבלנות. הוא סגר את הדלת, הוציא מזרק משקית ניילון ומיהר לנעוץ את המחט בזרועה של אשתו הצעירה.

„למי שהיה מציץ ורואה אותנו מתכופפים מעליי, נראינו כמו זוג שנפרד בליטופי חיבה אחרונים לפני הלידה", היא משחזרת. „אף אחד לא היה מנחש שבעלי מזריק לי מנת הרואין לווריד".

סיפורה של איריס מזכיר לרינת את הרגע, שבו הוצאה היא מחדרי־הלידה. הדבר היחיד, ששימח אותה, היה לראות את בעלה פוסע לצד מיטתה, טופח בהבטחה על כיס

(המשך בעמוד 50)

איריס הזריקה הרואין בחדר־לידה ■ התינוקת של שלי בכתה מרעב ■ כ־200 תינוקות נולדים בישראל מדי שנה כשהם מסוממים ■ רק שבע אמהות נרקומניות מכל הארץ עוברות היום תהליך גמילה, כשילדיהן הקטנים צמודים אליהן ■ „הבן שלי הוא המחסום שלי מפני הסמים"

כל יום עד 7 בבוקר, ידיעות אחרונות אצלך בבית
במבצע מנויים יוצא מן הכלל...פארם!

כלל־פארם נותנת מתנה– 300 ש"ח שוברי קניה, למנויים החדשים של ידיעות אחרונות.

העיתון של המדינה יחכה לך עד 7 בבוקר בביתך.
בנוסף, נפנק אותך בפנקס שוברי קניה חודשיים בכלל־פארם,
שבו 12 תלושים ע"ס 25 ש"ח כל אחד, סה"כ 300 ש"ח.
(בכל חודש תינתן לך הנחה של 25 ש"ח על קניה מעל 50 ש"ח)
קריאה מהנה בידיעות וקניה מהנה בכלל־פארם.

הכמות מוגבלת כל הקודם זוכה!

חייג עכשיו על חשבוננו 1335–022–177 ועשה מנוי על המקום.

ידיעות אחרונות העיתון של המדינה

CLAL-PHARM כלל-פארם

מענקים* 70,000 ש"ח

עמק השמש בבית שמש

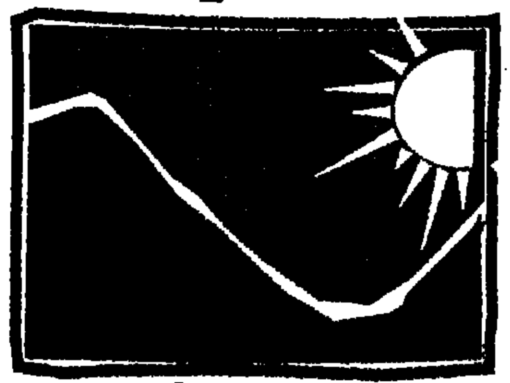

מקום טבעי לגור בו

3 חדרים החל מ-$113,000
4 חדרים החל מ-$117,000

בבית שמש,
במקום הטוב ביותר משקיפה לנוף פסטורלי
של עמק והר מוקמת שכונת "עמק השמש".
בשכונה הייחודית ייבנו דירות 3, ו-4 חדרים
במפרט טכני עשיר הכולל: גינות צמודות
לדירות הקרקע, מרפסות סוכה הפונות לנוף,
חניה לכל דירה, ריצוף 30X30 בסלון ובמטבח,
במטבח ארון עליון ותחתון + שיש + כיור
כפול, פלדלת, דוד שמש, אפשרות
ליחידת הורים ועוד-
ב"עמק השמש" מתוכנן פיתוח סביבתי
מקיף, גינון, שבילים ותאורה מיוחדת.

משרד מכירות באתר
טל. 02-9990603

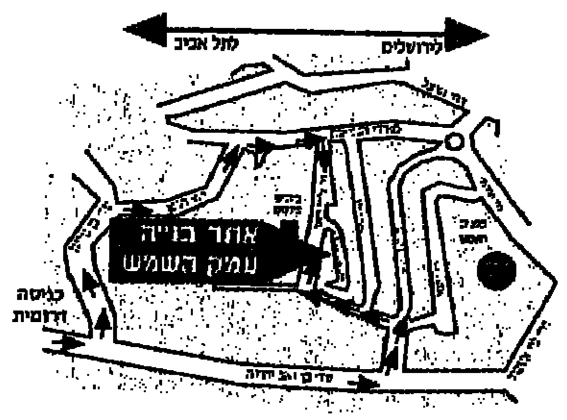

* לזכאים.

פרסום גדול

אלדי השקעות ובנין בע"מ

זה המקום שסיפרתי לך עליו!!

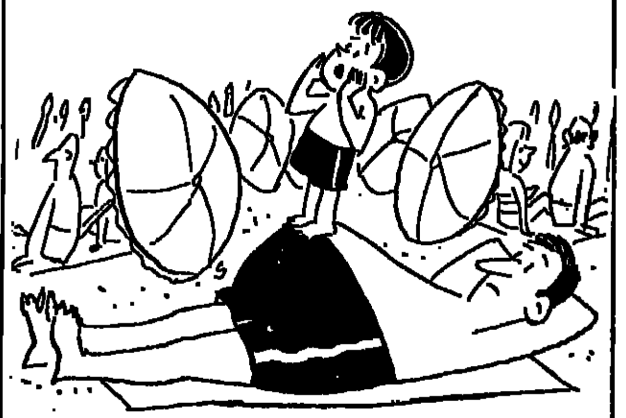

אמאו אבאו איפה אתםו

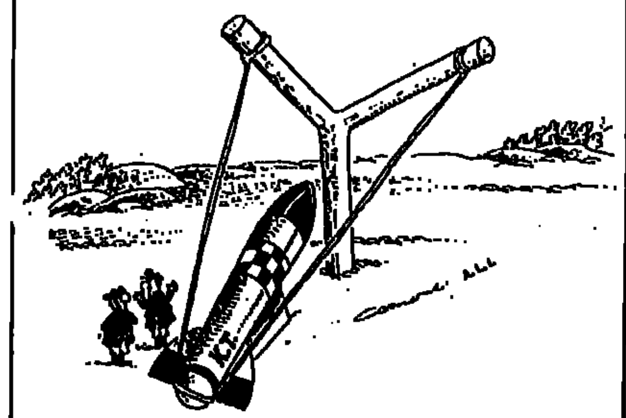

הטיל בסדר, הבעיה היא במשגר

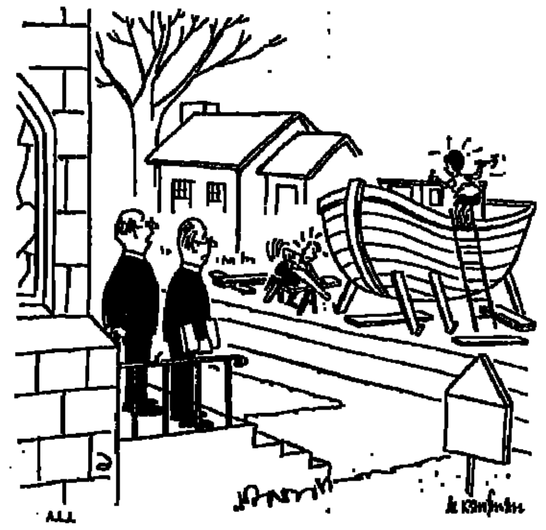

אתה חושב שנוח ואשתו יודעים משהו שאנחנו לא יודעים?

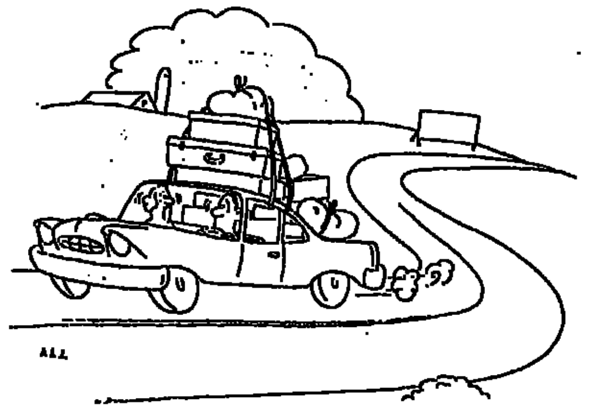

חיים, שכחנו את הילדים!

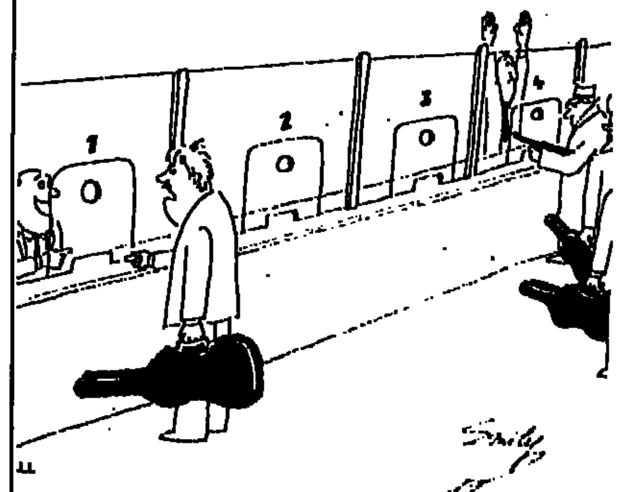

שודים! זה באשנב מס' 4

נראה שהם שמחים לקראתנו

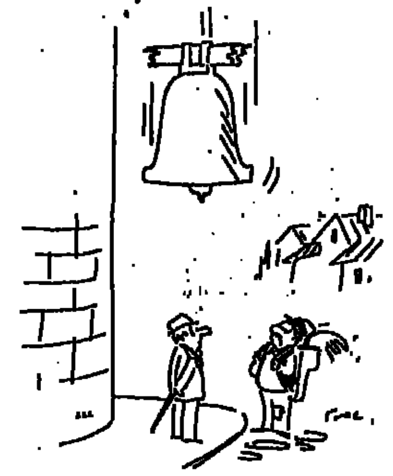

שום דבר לא קורה אף פעם בעיר הזו

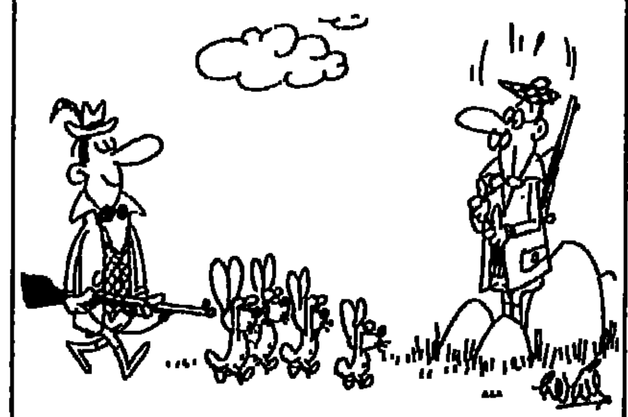

אמרתי לך, לא לוקחים שבויים!

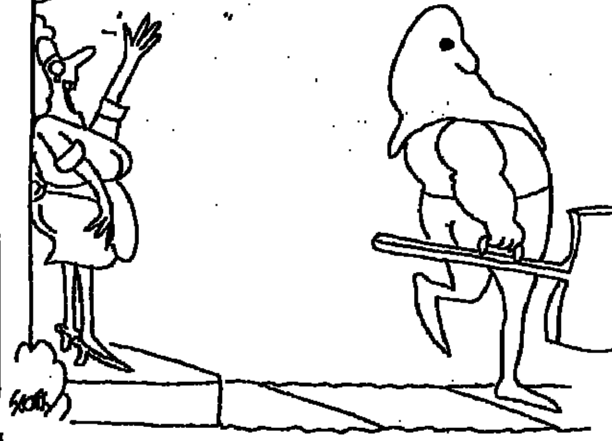

יום טוב, אמבי

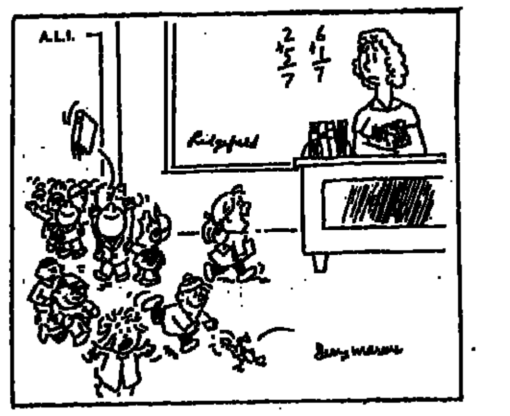

סליחה שאיחרנו, המורה. הנהג השתגע!

הברשתי אותו שעות, אבל לא הצלחתי להוריד את הכתמים

ילדי הסם

(המשך מעמוד 47)

מעילו. היא ידעה שמנת הסם לא רחוקה. מיד לאחר שהיניקה בפעם הראשונה, כשכל גופה כואב, קמה רינת ממיטתה ומיהרה לשירותים, מאגרפת בידה את שקית הנייר הקטנה שהגניב לה. „התינוק לא עניין אותי בכלל. חשבתי רק על דבר אחר. התיישבתי על האסלה וסוף־סוף יכולתי להסניף את הסם, שכל־כך התגעגעתי אליו".

כ־20,000 נשים בישראל מכורות לסמים. כשנרקומנית נכנסת להריון, אסור לה להיגמל, כי הגמילה תפגע בעובר ותגרום לו נזק מוחי. כ־200 תינוקות נולדים מדי שנה בישראל כשהם מסוממים. בדרך־כלל משקלם נמוך, הם חסרי שקט ומרבים לצרוח, כשגופם ופניהם אחוזי־עוויות. בחודש הראשון לחייהם הם עצמם עוברים תהליך גמילה: הם מקבלים את הסם החלופי מתאדון כדי לנקות בהדרגה את גופם מן הסם, שאמהותיהם הוריקו או שאפו במהלך הריונן.

מיתת התינוקת היתה ריקה

את היכרות עם עולם הסמים ערכו לאיריס הוריה. „הם תמיד עישנו חשיש, וכשהייתי בת 11, החליטו שאני גדולה מספיק להצטרף אליהם. כל ערב אבא היה מגלגל סיגריות חשיש לאמא, לו ולי, והיינו יושבים בסלון ומעשנים בכיף. מהר מאוד הגדלתי את המינון והייתי מעשנת חשיש בבוקר לפני הלימודים, וכשחזרתי בצהריים. ההורים היו מסוכסכים ביניהם, ולא שמו לב אליי. באותה שנה נאנסתי בידי מכר מבוגר, ועוד שנתיים המשכתי לשכב איתו מרוב פחד. לא היה לי עם מי לדבר.

„בגיל 13 כבר עישנתי חשיש כמו קטר, שתיתי אלכוהול, בלעתי כדורים, כל מה שאפשר כדי להיות כמה שיותר מסטולית ולא להרגיש כלום. הסמים החזיקו אותי בחיים. הם שמרו על השפיות שלי".

שלי, בלונדינית בת 32, בעלת שיער קצר, המשיכה לקבל לקוחות בזוף תל־ברוך, עד לחודש החמישי להריונה. „גם בעלי היה נרקומן, ולא ידע שאני מפרנסת אותנו מזנות. סיפרתי לו שאני הולכת לגנוב עם שותף, ולבעלי היה נוח להאמין. כשהבטן היתה גדולה וקשה היה לי להמשיך בזנות, עברתי לסחור בסמים.

„כשהגעתי ללידה בבית־החולים, הסתרתי את העובדה שאני מכורה. מכיוון שהייתי רזה, עור ועצמות, הם חשדו שאני נרקומנית. כשביקשו שאעשה בדיקת שתן, סירבתי. כמה ימים אחרי הלידה שחררו אותי כמו את כל היולדות הביתה, ומכרו לי סיפור שיש בעיה עם התינוקת, והיא צריכה להישאר להשגחה. כשבאתי לבקר אותה אחרי שבועיים, המיטה היתה ריקה. נכנסתי לפאניקה ועשיתי סקנדל. הרגיעו אותי ואמרו שהילדה בחיים, אבל לקחו לי אותה, ורק פעם בשבוע אוכל לראות אותה במשרד של העובדת הסוציאלית".

כל לידה של אם נרקומנית, מדווחת לשירותי הרווחה. מאותו רגע מרחף מעל לאם האיום, שתינוקה יילקח ממנה ויימסר לאימוץ. מקצת האמהות הנרקומניות כה שקועות בסם, שאינן רוצות ואינן מסוגלות להתנגד. לאחרות החשש לאבד את ילדן הוא דחף ראשון אמיתי לנסות להתנתק מהסם, אחרי שנים של ניסיונות גמילה כושלים.

„נורא אהבתי את הילדה, והיא היתה חשובה לי, אבל הצורך בסם היה חזק יותר מהכול", מודה שלי. „רק בלשכת השופט הבנתי שהאיש הזה יכול לקחת ממני את הבת שלי. הבטחתי לו שיותר אני לא נוגעת בסמים. הצלחתי לשכנע אותו שאני יודעת מה זו אחריות של אמא וקיבלתי את הילדה לתקופת ניסיון.

„אומרים על המכורים שהם יודעים להגיד מילים יפות, בייחוד כשהם צריכים ממך משהו. בחיי שהתכוונתי להיגמל, אבל נשברתי מהר. כשהייתי ב'קריז', התינוקת יכלה לצרוח שעות מרעב לבקבוק ולשכב בתוך חיתולים מטונפים, ואני אפילו לא שמעתי. רציתי את הקוק הפרסי שלי, ושהעולם יתהפך. אחרי ההזרקה הייתי שוכבת במיטה, מרחפת, עסוקה עם עצמי. ההרואין סימם את הרגשות שלי אל הילדה. לא חיבקתי ולא פינקתי אותה. לא לקחתי אותה לתחנת 'טיפת חלב', אבל הלכתי איתה בעגלה לתחנת סמים לקנות את המנה היומית.

„חודש אחרי הלידה חזרתי לעבוד בזנות, ובעלי שמר עליה. אחר־כך נכנס לכלא לכמה שנים על סחר בסמים ושכנע אותי, שעד שישתחרר, עדיף שמשרד הרווחה יטפל בה. זה התאים לי. שמישהו אחר ידאג לה, ואני אבקר אותה כמו אורחת. ככה עברו שנתיים, כשמדי פעם אני מנסה להיגמל בכוחות עצמי ולא מצליחה. כשהייתי באה לראות את הילדה שלי אצל המשפחה האומנת, היא היתה משחקת איתי ברצון, אבל אף פעם לא קראה לי אמא. לא נפגעתי, מפני שלא ידעתי מה זה להיות אמא.

„יום אחד אמרה לי העובדת הסוציאלית: 'לא חבל על הבת שלך? היא גדלה בבית זר, אבא שלה בכלא, אמא שלה זונה. שניכם נרקומנים, ואף פעם לא תיגמלו מהסם. יותר טוב לחתוך ולתת אותה למשפחה מאמצת, וסוף־סוף יהיו לה חיים טובים'. הייתי בהלם. הבנתי שאם לא אעשה משהו עם עצמי, אאבד את הילדה לעולמים. התחננתי שיתנו לי עוד צ'אנס אחד".

לא ידעתי שאני בהריון

רינת, 32, אם לשניים, התחילה לעשן כשהיתה בת 14. „אני באה ממשפחה נקייה", היא אומרת. „אף אחד אצלנו לא עישן סמים, לא נגע באלכוהול. הוריי התגרשו כשהייתי בת שש, ואני התגלגלתי ממוסד למוסד. בלחץ החברים התחלתי לעשן סיגריות. אחר־כך, כדי להיות כמו כולם, עברתי לחשיש.

„בגיל 18 התחתנתי עם בחור ממשפחה דתית מבוססת שעבד באטליז של הוריו. חשבתי שפתחתי דף חדש. אמנם עישנו חשיש ביחד, אבל בעלי הסתיר ממני את העובדה, שהוא נרקומן וחי על סמים קשים. כשהייתי בהריון בחודש השביעי, תפסתי אותו במקרה על חם. כשהילדה נולדה, הוא נכנס לכלא. חברים שלו שכנעו אותי להבריח לו סמים. את נייר־הכסף המגולגל הייתי מחביאה בפה או באבר־המין. הסוהרים היו עורכים חיפוש ולא מוצאים אצלי כלום. אחרי שעברתי את הבדיקה, הייתי מתחמקת לשירותים, מוציאה את הסם מהגוף ומגניבה לבעלי. עדיין עישנתי רק חשיש, אבל יום אחד, מתוך סקרנות, לקחתי קצת מהחומר שהייתי צריכה להעביר לו, וככה עליתי על דרך הסמים הקשים".

רינת התגרשה והכירה יחלומן שהתאהב בה, אף שידע שהיא נרקומנית. „הוא לא נגע בסמים והאמין שיום אחד אגמל. הוא הציף אותי בכסף. גרנו עם הילדה במקומות הכי יפים בתל־אביב, היתה לנו סוויטה במלון 'דן', נסיעות לחו"ל כל חודשיים־שלושה. קיבלתי ממנו ב.מ.וו שחורה, אבל הייתי נוסעת איתה רק לקנות סם. הייתי מפוצצת את רחוב דיזנגוף בקניות. הילדה שלי חיה כמו נסיכה, אבל לא היתה לי סבלנות אליה. אף פעם לא עזרתי לה בהכנת שיעורים. בשביל מה יש כסף? לקחתי לה מורים פרטיים".

לימים גררה את בן־זוגה אל הסם. עסקיו התמוטטו, הוא איבד את כל רכושו, והשניים נפרדו. רינת מצאה את עצמה ברחוב, ביד אחת מזוודה, ובשנייה בתה. הורי הגרוש שלה לקחו את הילדה אליהם. רינת הלכה בעקבות הסם ועברה לגור עם ספק הסמים שלה, ערבי מיפו.

„כשאת על סמים, את אדישה למה שקורה סביבך ולגוף שלך. הייתי מקבלת מחזור פעם בשלושה חודשים", היא מספרת. „כשהתחלתי להקיא, הלכתי לרופא ואחרי בדיקה קצרה הודיע לי שאני בהריון מתקדם. הייתי בהלם. כל־כך הרבה חודשים כבר הייתי בהריון, ולא הרגשתי שום דבר מרוב שהייתי מסטולית. היה מאוחר מדיי להפיל, ומרוב ייאוש הגברתי את צריכת הסם.

„ההורים של החבר המוסלמי שלי נידו אותנו, והתגלגלנו ממקלט למקלט, כשהמשטרה בעקבותינו, כי החבר שלי היה עבריין מוכר. את הסם הייתי מחביאה באבר־המין. שבת אחת, כשהייתי בחודש שמיני, רציתי עוד מנה. דחפתי את האצבע לנרתיק ובטעות פגעתי בשקית מי השפיר ופתחתי אותה. התחילו לרדת לי מים, וטסנו לבית־החולים".

הבן שנולד לרינת נלקח ממנה. היא לא הצליחה להיגמל. כדי לקבל בחזרה את בנה רימתה את העובדת הסוציאלית, והיתה מוסרת לבדיקה שתן של אשה אחרת, נקייה מסמים. „ואם בביקור־פתע של העובדת הסוציאלית הייתי מסוממת, הייתי אומרת לה שאני במיטה בגלל שפעת. ככה הצלחתי לקבל את הילד בחזרה. לא היה לי גרוש על הנשמה, והלכתי לעבוד בזנות ליד בורסת היהלומים. הילד ספג הכול. היה פרא־אדם, ידע רק לקלל.

„הסמים צריכים לתת לך תחושה של כיף, אבל הייתי מיואשת, בלי שמחת־חיים. גוף חי, אבל בפנים הכול מת. כל לילה הייתי אומרת: 'אלוהים, אל תיתן לי לפתוח את העיניים בבוקר'. החלום שלי היה למות במיטה, כי פחדתי מהגורל של זונות נרקומניות כמוני: גרון שחוט, זרוקה בפח־אשפה".

אסור, ואסור, ואסור

„העובדות הסוציאליות נואשות ממשפחות כאלה, והן מכירות רק פתרון אחד – מסירת הילד לאימוץ", אומר איתן סלע, מנהל כפר־הגמילה 'אילנות' שליד נתניה. „הן מצדיקות את עצמן שהאימוץ הוא לטובת הילד. כפסיכולוג, לדעתי זו טעות חמורה. מחקרים מצביעים על קשר בין אובדנים לבין התמכרות. מגיעים אליי אנשים שהשתעבדו לסמים בעקבות מוות במשפחה או גירושין. אחוז הילדים המאומצים שמתמכרים לסמים גבוה, כיוון שהוצאתם ממשפחתם הביולוגית גורמת להם לאובדן ערך עצמי, אובדן ביטחון וכאב נפשי ההולך ומתעצם משנה לשנה. לאם שילדה נלקח ממנה, זה פצע שאינו מגליד לעולם. היא מפצה את עצמה ונלחמת במשבר שהתאכזר אליה, על־ידי לידת ילדים נוספים, שגם הם נלקחים לאימוץ".

איתן סלע, מנהל כפר־הגמילה

שלי: „כשהייתי בקריז, התינוקת יכלה לצרוח שעות מרעב לבקבוק ולשכב בתוך חיתולים מטונפים. אני רציתי את הקוק הפרסי שלי, ושהעולם יתהפך"

רינת: „כשהתחלתי להקיא, הלכתי לרופא והוא הודיע לי שאני בהריון מתקדם. הייתי בהלם. לא הרגשתי שום דבר מרוב שהייתי מסטולית"

בכפר־הגמילה, הזוקפים לזכותם שיעור הצלחה עצום של 90%, מתחייב הנרקומן לתהליך גמילה של למעלה משנה וחצי. נרקומנית, שהיא גם אם, נמצאת במלכוד. אם לא תיגמל מסמים, יילקח ממנה הילד. אם תיכנס לכפר, עליה להינתק ממנו לתקופה ממושכת. הפרידה מקשה על שיקומה, ודשויות הרווחה עלולות לנצל את הפירוד למסירת הילד לאימוץ.

לפני כשנתיים הגה איתן סלע את הרעיון להקים מסלול שיקום מיוחד לאמהות נרקומניות. הכפר שליד נתניה הוא המקום היחיד בישראל, שבו מתקבלת נרקומנית יחד עם הילד. „לאחר גמילה פיזית של האם, שנמשכת כשבועיים, מצטרף אליה הילד. אנחנו מקבלים אמהות וילדיהן מגיל 4 חודשים ועד חמש שנים. כאשר הילד יגיע לכיתה א', אנו רוצים שיגדל בסביבה טבעית, עם ילדים בני־גילו ולא בקרב מכורים לסמים".

המרכז להוראת מקצועות הקוסמטיקה והאיפור

פאם - פ.א.מ. בית ספר לקוסמטיקה

רח' עמק רפאים 43, ירושלים, טל. 618155, 02-610878

קוסמטיקה

בואי לבנות לך יופי של עסק בקורס קוסמטיקה מקצועית של פאם:
- קוסמטיקה עיונית ומעשית.
- בצוות ההוראה מורות ותיקות ומנוסות, רופאים מומחים, כימאים ואנשי אקדמיה.
- נסיון מעשי (סטז') המקנה בטחון מקצועי.
- לנרשמות לקורס לקוסמטיקה – הנחה בקורסים אפילציה, בניית ציפורניים.

02-610878

בפיקוח משרד העבודה • תשלומים נוחים

בניית ציפורניים

בואי ללמוד בקצב שלך.....

בבית הספר המקצועי לבניית ציפורניים וקישוטן:
- לימוד כל השיטות לבניית ציפורניים.
- הפנייה לעבודה. • תשלומים נוחים.
- התקדמות לפי קצב אישי. • מתאים גם לעבודה בשעות הפנאי.

איפור קבוע

בשיתוף עם לידיה לאופר
- הכשרה ברמה הגבוהה ביותר.
- מיכשור מתקדם ובטיחותי.
- צבעים בעלי אישור משרד הבריאות האמריקאי הידוע בקפדנותו, ומשרד הבריאות הישראלי.
- בבית ספרנו מורות בעלות ותק ונסיון רב בתחום.

פדיקור-מניקור אפילציה
- מתאים גם כעבודה נוספת.
- צוות מורות מנוסה. • יחס אישי.

30 שנות נסיון

10% הנחה לחיילות

איפור

מקצועי • יופי • אישי

בואי ללמוד איפור ברמה אחרת!

- ביה"ס הבינלאומי לאיפור מקצועי שהפך למוסד אמנותי עם תכנית הלימודים המקיפה והמעמיקה ביותר בארץ.
- צוות הדרכה בכיר ומיומן יעניק לך יחס אישי וילווה אותך במהלך הקורס.
- תיעוד העבודות במצלמה ובמערכת וידאו.

פאם גיורא שביט

ביה"ס הבינלאומי לאיפור מקצועי בירושלים

רח' עמק רפאים 43, ירושלים, טל. 618155, 02-610878

אלן דה בוטון

חיבורים של אהבה

כך מתאר גיבור "חיבורים של אהבה" את פגישתו הראשונה עם קלואי, פגישה שהובילה אותו אל מסע פילוסופי־היסטורי־רגשי, חכם ומרתק, שבמהלכו הוא בוחן את סיפור אהבתם מכל זוויות היופי, הזעם, השכלתנות הכאב, בניסיון לפענח את חידותיהם האוניברסליות של הלב ושל האהבה.

בהוצאת ידיעות אחרונות וספרי חמד

פסיעות ראשונות

להיות הורה רגיש

ומעשיר לתינוק מן הלידה ועד גיל שנה

יעוץ מדעי: פרופ' מרים רוזנטל

- כיצד נקבל את התינוק החדש, וכיצד יקבלו אותו ילדינו האחרים?
- כיצד נקלוט את שדריו של התינוק, וכיצד נגיב אליו בהתאם להתנהגותו ולשלבי התפתחותו?
- כיצד התינוק לומד? האם צריך לכוון את התפתחותו? ואם כן – אילו פעילויות ומשחקים יקדמו אותו?
- כיצד נקנה לתינוק ביטחון בעולם סביבו, וכיצד נציב בפניו גבולות המתאימים לשלבי התפתחותו השונים?
- כיצד נכין את התינוק לקראת צאת אימו לעבודה?

להזמנות בכרטיסי אשראי: טל. 03-5606064/5

להשיג בחנויות הספרים בכל הארץ ובחנות ההוצאה: רחוב מקוה ישראל 12 תל־אביב

• הזמנות בדואר: "ידיעות אחרונות", ת"ד 37744 ת"א 61376 •

חיבורים של אהבה

אלן דה בוטון

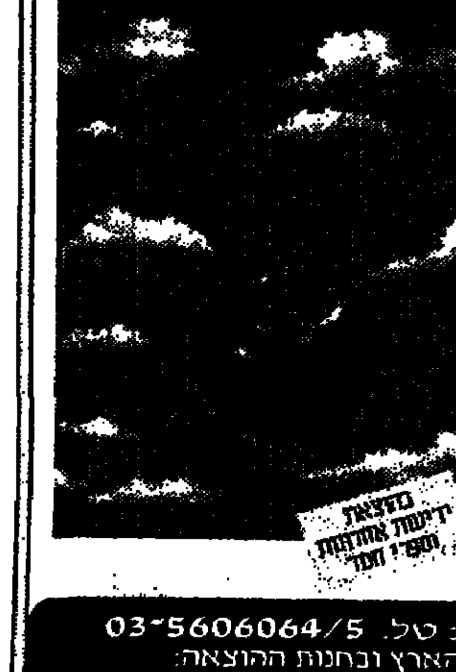

כך מתאר גיבור "חיבורים של אהבה" את פגישתו הראשונה עם קלואי, פגישה שהובילה אותו אל מסע פילוסופי־היסטורי־רגשי, חכם ומרתק, שבמהלכו הוא בוחן את סיפור אהבתם מכל זוויות היופי, הזעם, השכלתנות הכאב, בניסיון לפענח את חידותיהם האוניברסליות של הלב ושל האהבה.

להזמנות בכרטיסי אשראי: טל. 03-5606064/5

להשיג בחנויות הספרים בכל הארץ ובחנות ההוצאה:

רחוב מקוה ישראל 12 תל־אביב

• הזמנות בדואר: "ידיעות אחרונות", ת"ד 37744 ת"א 61376 •

ילדי הסם

(המשך מעמוד קודם)

במבט ראשון נראה כפר־הגמילה 'אילנות' כקיבוץ, שהזמן קפא בו מלכת לפני 50 שנה. בתים קטנים עם גגות אדומים נטועים בין עצים. גן־ירק, פינת־חי ובה עופות וסוסים, חדר־אוכל, מכבסה, מועדון־תרבות. חיים כאן 86 גברים ונשים, מגיל 18 עד 40. בשני ביתנים נפרדים גרות שבע אמהות, לכל אחת חדר, בו היא ישנה עם הילד שלה. אין אבות בתמונה. רוב הנשים גרושות מבעלים נרקומנים. כמה מהבעלים נמצאים בבית־הסוהר.

על קיר הכניסה לביתן שבו גרות רינת ושלי, מדבקה: 'סמים מסוכנים לחופש שלך'. על קולב, מעילי ילדים קטנים וצבעוניים. מתחתיהם שורה של נעלי ספורט, טרקטורים מפלסטיק, קוביות ותלת־אופניים.

חוקי המקום נוקשים. „אסור להתאפר, ללכת בשיער פזור, לגדל ציפורניים, להתלבש צמוד, קצר או לא צנוע", מרקלמת שלי. „אסור לעשן סיגריה בלי רשות, ואסור לשנורר. כל אחד צריך להסתדר עם מה שיש לו, כדי שלא יהיה פתח לסחיטה או לחובות, כמו שקיים בעולם הפשע שממנו אנחנו באים. חובה על כל חבר בקהילה לדווח, כשמישהו עובר על אחד מ־31 הכללים. אצל עבריינים הלשנה היא הפשע הכי חמור. כאן, אם לא תדווח על מה שראית או שמעת, יראו בך שותף לעבירה, ויכולים לזרוק אותך.

„אין כאן איתנו צוות גדול כמו בבית־סוהר. אנחנו המפקחים הכי טובים על עצמנו. כל בוקר באה תורנית, שהיא מכורה כמוני, לבדוק אם שטפתי את הרצפה, סידרתי את המיטות, ואם הבגדים מקופלים בארון כמו שצריך".

אסור לצפות בטלוויזיה, מוסיקה מותר לשמוע רק באוזניות. רינת מודה שהאיסור הקשה עליה ביותר הוא לא לקיים יחסי־מין. „כשהייתי על סמים, איבדתי את תחושות הגוף. כשהתנקיתי, כל הרגשות צפו. פתאום גיליתי שלגוף יש צרכים משלו, ועכשיו, כשאני בגמילה, אני חייבת לדכא אותם".

לרינת ולחברותיה סדר־יום קפדני. „פעם הייתי קמה מתי שמתחשק לי. לא היה אכפת לי מתי הילדה צריכה להיות בגן, או מתי היא הולכת לישון", אומרת איריס. „עכשיו אני קמה בשש, מכינה לה ארוחת בוקר, ובשבע אנחנו נוסעות לגן במושב סמוך. אני משתלבת בפעילות הטיפולית, ובשלוש יוצאת להחזיר אותה. היא מספרת לי מה עבר עליה, ואני משתתפת בכל החגיגות בגן.

„צמוד לחדר יש מטבחון קטן, בו אני מכינה לשתינו ארוחת ערב ממצרכים, שאני מקבלת מחדר האוכל. אפשר להזמין לילדים כמעט כל דבר, אבל רק להם מותר לאכול את הפריליה. בשש הילדה במיטה. סיפור, נשיקת לילה טוב, ואז בא מישהו לעשות לה בייביסיטר, ואני מצטרפת לפעילות הערב. ב־11.30 יש כיבוי אורות, אבל הרבה קודם כן אני מתמוטטת מעייפות".

לפעמים מתגעגעת לסם

נרקומן העובר תהליך גמילה, מרוכז רק בעצמו. הלחץ על אם נרקומנית הוא כפול. „בחיים לא הייתי ערה כל־כך הרבה שעות", אומרת שלי. „חוץ מלעבוד בכביש, אף פעם לא עבדתי. כאן אני עובדת בחדר־אוכל, במכבסה, וזה בנוסף לשיחות וסרנאות. לא פעם אני עייפה ומעוצבנת, ואז מגיעה הילדה מהגן, ואני צריכה לעשות סוויץ' ולהיות אמא נחמדה ולתת לה את כל תשומת־הלב. נרקומן חושב רק על עצמו. עכשיו אני צריכה לדאוג למישהו אחר. אני מוציאה עליה הרבה כוחות, אבל מספיק שהבת שלי תחבק ותגיד 'אמא אני אוהבת אותך', ויש לי כוחות חדשים".

„הבן שלי היה מאושר פה מהיום הראשון", אומרת איריס. „אין הרבה ילדים, שכל־כך הרבה מבוגרים מפנקים, מנשקים ומחבקים אותם. בהתחלה לא פעם כעסתי על הילד, שבגללו אני תקועה כאן, עם כל המשמעת והחוקים הקשים, אבל הוא המחסום שלי מפני הסמים. לפעמים בא לי לחזור לחיים בלי אחריות. יש בקרים שאני אומרת לעצמי, אז מה אם אני אקום רבע שעה מאוחר יותר. אבל אני יודעת שזו תחילת ההידרדרות. בחוץ יש אנשים שמחכים לי עם הסם. מעידה אחת, ולא אראה את הילד לעולם".

הצוות עורך עם האמהות שיחות קבוצתיות ופעילויות בנושא הורות וטיפול בילד. מנחה מציבה מצלמת טלוויזיה ומתעדת, כיצד כל אחת מהן מתפקדת עם ילדה. אחר־כך האם והמנחה צופות בקלטת ומנתחות את התנהגות האם.

„נורא אהבתי את הילדה, אבל הסם היה חזק יותר מהכול"

צילומים: אסנת קרסנסקי

„תהליך הגמילה של אמהות שנמצאות עם ילדיהן מהיר ויציב יותר משל נרקומניות אחרות", אומרת גילי פאר, מנהלת פרויקט האמהות. „אחוז הנשירה נמוך מאוד. ההתפכחות שלהן והמוטיבציה להצליח חזקות במיוחד. השיפור של ילדיהן, פשוט מדהים. למשל, בנה של רינת היה אלים, סרבן, מכה, בועט ושורט. הגננת דרשה שנוציא אותו, כי הוא הורס לה את הגן. כשהילד היה חוזר אחר־הצהריים, היה בורח מרינת, והיא לא הצליחה להשתלט עליו. היתה עומדת מולו חסרת־אונים, מעולם לא החזיקה אותו בזרועותיה. עברה חצי שנה, והיום הילד רגוע יותר, לא מנבל את פיו, ויחסיו עם אמו השתפרו".

בתי־המשפט עוקבים אחר תהליך הגמילה. מעל ראשו של כל ילד בכפר, מרחף צו אימוץ. בכל פעם שהשופטים מתרשמים שהאם אכן מתקדמת, היא מקבלת אורכה, אך אם תמעד, יילקח ממנה סופית.

אחרי כשנה האמהות עוברות אבחון מקצועי ומקבלות עזרה במציאת עבודה. הוותיקות כבר יוצאות עם ילדיהן לעיר, לים או לסרט. בחודשים הקרובים עומדות שתי הנשים הראשונות לצאת להוסטל, שבו יגורו עם ילדיהן. מקץ שישה חודשים תשכור כל אחת מהן דירה ותתחיל לנהל את חייה בעצמה.

„נרקומן נשאר מכור לסם, גם כשהוא נגמל. הוא רק לומד להתגבר על המשיכה להרואין", אומרת רינת. „עד סוף חיי אצטרך להילחם בפיתוי הזה. חצי שנה לא הזרקתי, ולפעמים אני מתגעגעת. מרגישה ריקנות. אין דבר שיכול להשתוות לכיף של הסוטול. אולי אהבה אמיתית יכולה להיות תחליף טוב. אהבה לילדה אני לא מוכנה לוותר עליו, אבל הוא לא תחליף".

שלי: „נרקומן חושב רק על עצמו. עכשיו אני צריכה לדאוג למישהו אחר. מספיק שהבת שלי תחבק ותגיד 'אמא, אני אוהבת אותך', ויש לי כוחות חדשים"

רינת: „אין דבר שיכול להשתוות לכיף של הסוטול. אולי אהבה אמיתית יכולה להיות תחליף טוב. אהבה לילדי אני לא מוכנה לוותר עליו, אבל הוא לא תחליף"

עוד עשרות אמהות היו יכולות לעבור עם ילדיהן תהליך גמילה ושיקום, אבל ב'אילנות' יש מצוקת דיור קשה. אין כסף לבנייה. „כדאי לקחת נייר ועיפרון ולעשות חישוב פשוט", מציע איתן סלע: „אם לא נגמול נרקומנית, היא תגיע לבית־סוהר בגלל סחר בסמים או עבירות רכוש. עלות אחזקתה שם היא 5,000 שקל לחודש. הילד יעלה עוד כמה אלפים. היא תשב כמה חודשים, תצא ותחזור, ותעלה למדינה הון עתק, בלי שהבעיה תיפתר. חודש בכפר גמילה עולה רק 7,000 שקל, לאם ולילד יחד. רוב הסכום מתקבל מהרשות למלחמה בסמים. בתקציב גדול יותר היינו יכולים להרחיב את יכולת הקליטה שלנו ולפתוח מקומות בכפרים אחרים".

חלק מהאמהות הגיעו מהרחוב, אפילו בלי מזוודה. סלע והמדריכים מביאים להן בגדים וצעצועים של ילדיהם. הוא חולם על מועדון עם משחקים, פאזלים וצעצועים, אפילו מחשב. עבורן זה לא רק אמצעי להשתעשע, אלא דרך ליצירת קשר עם ילדיהן.

„מפחיד אותי שסמים יש היום בכל מקום, בבתי־הספר, בצבא", אומרת שלי. „כשהילדה תגדל, אספר לה שהייתי נרקומנית ואיזה חיים דפוקים היו לי. אני אלמד אותה לדבר על הרגשות שלה. בבית ההורים אסור היה לדבר על רגשות. כשהתחלתי להרגיש זה הפחיד אותי, ורק הסמים הרגיעו אותי. אני אתן לה ביטחון. כשהייתי בגילה הכול היה אסור. היה לי ערך עצמי אפס. הבת שלי תרגיש שהיא שווה".

רינת מקווה שכאשר תעזוב עם בנה את כפר־הגמילה, תקבל לידיה גם את בתה בת ה־14, שלא ראתה זה שנים. „בבית החדש שלי הילדים לא יראו אלימות או מריבות. אבדוק טוב־טוב כל גבר שיתקרב אליי. אם הוא עלול לסכן אותי, אתרחק ממנו. אני בת 32 ומרגישה כמו ילדה קטנה. לא טעמתי כלום בחיים. אני מתפללת שלא מאוחר מדיי". ■

זה עתה הופיעו
ספרי ידיעות אחרונות

מקום תחת השמש
מאת בנימין נתניהו
התקדמות לקראת פיוס ערבי־יהודי היא פרי הכרתם של הערבים בעוצמתה של ישראל, המונעת את אפשרות השמדתה.
הקרבת עוצמה זו למען הסכמי שלום מזויפים עלולה לסכן את קיומה של מדינת ישראל.
רעיון מרכזי זה, סיבותיו ותוצאותיו, מובעים בספר בהרחבה על־ידי יושב־ראש תנועת הליכוד בהווה ומי שהיה שגריר ישראל באו"ם, סגן שר החוץ וציר ישראל בוושינגטון.

ידיעות אחרונות
להזמנות בכרטיסי אשראי: טל. 03-5606064/5
להשיג בחנויות הספרים בכל הארץ
ובחנות ההוצאה: רחוב מקווה ישראל 12 תל־אביב
הזמנות בדואר: "ידיעות אחרונות", ת"ד 37744 ת"א 61376
מחיר הספר -.75 ש"ח

פרופ' עמי סידי
יש אונות
ספר לכל גבר
גבר אחד מתוך שמונה סובל מאימפוטנציה – ממצב של זיקפה קצרה מדי ועד להיעדר זיקפה מוחלט.
למה זה קורה? מה לעשות כשזה קורה? ומה יש ביכולתך לעשות כדי שזה לא יקרה גם לך?
כתשעים אחוז מהגברים הסובלים מאין־אונות מטופלים בהצלחה מלאה!
כל הסיבות, כל הגורמים הגופניים והנפשיים, כל הפתרונות, כל הטיפולים וגם טיפול מונע – בספר שהוא חובה לכל גבר.

אריק פולונין ★ כריסטופר רוביגס ★ אורנה לוין ★ ניר סמיר
תרופות מן הטבע
המדריך הראשון מסוגו למרכיבים מן הטבע - צמחים, בעלי־חיים ומינרלים - מהם מכינים תרופות.
המדריך כולל מקורות ושימושים מקובלים של כל מרכיב בתרבויות שונות, תכונות מיוחדות, וכן תסמינים של מחלות והפרעות להן מותווה מרכיב זה היום.
המדריך כולל קטלוג צבעוני מרהיב של יותר מ־230 מרכיבים טבעיים המשמשים לריפוי.
★ ידיעות אחרונות ★

אילת נגב
שיחות אינטימיות
בספר 'שיחות אינטימיות', שרטוט של 50 דיוקנאות סופרים עבריים וזרים: יהודה עמיחי, עמוס עוז, א.ב. יהושע, פנחס שדה, דויד גרוסמן, מאיר שלו, שולמית לפיד, אורלי קסטל בלום, עירית לינור ורבים רבים אחרים, כפי שהם עולים מתוך ראיונות אישיים שנערכו איתם.
רחל, לאה גולדברג, אורי צבי גרינברג, ש"י עגנון, אברהם שלונסקי, אלישבע דבורה בארון ואחרים, מצטיירים מתוך שיחות עם בני משפחותיהם ועם ידידיהם הקרובים.
אילת נגב, כתבת 'ידיעות אחרונות', בעלת תואר ראשון בספרות אנגלית ותולדות האמנות, ותואר שני בתרגום ובתקשורת המונים באוניברסיטה העברית.
מרבית רשימותיה הכלולות בספר, פורסמו במוסף '7 ימים' בין השנים 1988–1994.
ידיעות אחרונות

ד"ר מלכה פוני
ש"י עגנון
פרקי לימוד והכנה לבחינות הבגרות בספרות
ש"י עגנון - פרקי לימוד
ספר שלישי בסידרת הספרים להוראת הספרות וללמודה. הספר בנוי על־פי תוכנית הלימודים בספרות ומכין את התלמיד לבחינות הבגרות.
הספר כולל את ניתוח היצירות הבאות:
והיה העקוב למישור, בדמי ימיה, האדונית והרוכל, תהילה, סיפור פשוט.
בהוצאת ספרי ידיעות אחרונות וספרי חמד

לאביב!
תנו לילדיכם
זר פרחים ואגדות
ספר פורח של
עָמוֹס בָּר
פִּרְחֵי אַגָּדָה
60 פרחים יפהפיים ב־250 עמודי צבע
לכל פרח תעודת־זהות,
מידע כולל, תמונה צבעונית ואגדה מאויירת
צלום הפרחים: עוזיה אלון
איורי האגדות: נורית צרפתי
ידיעות אחרונות ספרי חמד

סין דרך האוכל
ישראל אהרוני • נלי שפר
מסעות קולינריים מסעירים ברחבי סין, הולידו את הספר הזה. ישראל אהרוני והצלם נלי שפר צוות וותיק ומיומן נסעו לסין וטיילו בה לאורכה ולרוחבה, ביקרו במחוזות הקולינריים החשובים, טעמו בישלו ואכלו במסעדות המפוארות ביותר, במסעדות העממיות ביותר, בשווקים, בדוכני האוכל שברחוב ואפילו בבתים פרטיים.
בהוצאת ידיעות אחרונות וספרי חמד

להשיג בחנויות הספרים בכל הארץ ובחנות ההוצאה רח' מקווה ישראל 12 תל־אביב • הזמנות בדואר: "ידיעות אחרונות", ת"ד 37744 ת"א 61376 • להזמנות בכרטיסי אשראי: טל. 03-5606064/5

הניצולה היחידה מתאי־הגזים

אהרון חוטר־ישי

אהרון חוטר־ישי 1945

לילה, סוף יוני 1945. צריף ענק באחד ממחנות־ההשמדה. על קרשים מרופדים בקש ובמזרונים עלובים ישנים פליטי־השואה, שמצאנום אותו יום במחנה. הנסיעה הקשה המייגעת עייפה אותי עד מוות. נפלה עליי תרדמה עמוקה. הקיצותי לקול זעקה, צווחה, צווחת אימים המקפיאה את הדם. הקול היה קולה של אשה. קפצתי מבוהל לכיוון הקול, אבל שכניי למשכב, שניעורו גם הם, מיהרו להרגיעני: „זה שום דבר", „זה כלום", „זו המשוגעת שלנו", „כל לילה היא מעירה את הבלוק כולו בצווחותיה". „היא אומרת שהיא רדופת חלומות בלהה. היא היתה שלוש שעות בתא־הגזים, ונשארה בחיים".

מה זאת אומרת היתה שלוש שעות בתא־הגזים?

„סגרו אותה בתוכו, ושכחו אותה שם". „לא שכחו אותה שם, היא היתה עם מאות גופות עירומים אחרים. כולם נחנקו ומתו, ורק היא נשארה בחיים". „ההוא" – הצביעו לי על אחד – „טיפל בגופות. הוא מצא אותה חיה, יחידה בין מאות הגופות החנוקות שנפלטו מתא הגז".

האיש שהצביעו עליו, שהתעורר כנראה גם הוא מזעקתה, שמע שמדובר בו וניגש אלינו. לשאלותיי אישר כי אכן הוא עצמו, לתדהמתו, מצאה בערימת הגופות שנפלטה מלמעלה, מתא הגז. הסיפור נשמע מופלא וחריג מכל ששמעתי עד כה. ניגשתי לפינת הצריף, משם נשמעה מקודם הצווחה. בהתקרבי לפינה חשוכה בבלוק הענק, הבחנתי בקצה אצטבה תחתונה באשה מבוגרת המנסה להרגיע נערה. היא דיברה עימה בקול אימהי רך, ליטפה את ראשה, את פניה, עד שנרגעה.

באביב־קיץ 1945 הגיע אהרון חוטר־ישי בקצין הבריגדה היהודית למחנות המוות באירופה ■ באחד הלילות הוא פגש בלאה, בחורה צעירה, ומפיה שמע את סיפורה המדהים ■ היא היתה הניצולה היחידה, ששרדה מתאי־הגזים עצמם ■ לאחר אותו לילה נעלמה הנערה, ומאז לא פסק לחפשה ■ '7 ימים' מביא קטע מתוך ספר, שכותב בימים אלה אהרון חוטר־ישי

הנערה, בהשגיחה בי, התרוממה על יצועה, ניסתה להביא קצת סדר בלבושה הדל, להיטיב את שערה הפרוע. שאלתיה מספר שאלות על מנת לדובבה. היא נענתה ברצון, כמו כולם שם, ששמחו לאוזן שומעת. „רציתי לגשת אליך מהרגע שבאתם, לדבר עימך בבוקר", אמרה. „אבל כל הזמן סובבוך אנשים, נדבקו אליך, לא הניחו לרגע. גם בערב. ואז נרדמתי".

מתח החלום פג, כנראה: היא נשמעה כמעט רגועה וענתה על שאלותיי כמעט בניחותא. הרשיתי לעצמי לשאול שאלה ישירה: האם זה נכון כי נמצאת בתא־הגזים יחד עם מאות אחרים, כולם מתו, ואת היחידה שנשארת בחיים?!

„כן, זה נכון. זו האמת!" השיבה לי. אבל איך זה ייתכן?! פצצת הגז שנזרקת פנימה ממיתה את כולם, איך זה שנשארת בחיים, את היחידה?! לא הסתרתי את ספקותיי.

„זו לא הפעם הראשונה שנשארתי יחידה בחיים", סיפרה לי בלחש. „אבי, אמי, שתי אחיותיי הצעירות ושני אחי הקטנים נרצחו כולם לעיניי, ואילו אני נשארתי בחיים. הכריזו בעירנו על אקציה. ציוו על כל היהודים להתאסף בתחנת הרכבת. אבי החליט לא לצאת. הוא הכין לנו מחבוא במרתף, ביצר את הדלת, הסתיר את הכניסה למרתף. אבל השכנים הגויים הלשינו. באו הנאצים, פרצו את המחסום, וירו צרורות בכל מי שהיה במקום. גם שתי משפחות יהודיות של שכנינו, שהתחבאו אצלנו, נספו, נרצחו גם הן. ערימה של גוויות. כולם מתו, ורק אני ניצלתי. הם לא השגיחו בי כי מיהרו. ממחבואי ראיתי את הכול. פחדתי פן יחזרו, לכן ברחתי משם והצטרפתי לכולם בתחנת הרכבת". עיניה זלגו דמעות, והיא נשתתקה.

איך הגעת לתא־הגזים? שאלתיה על מנת לחזור ולדובבה. „לא אספר לך על הדרך ברכבת הנה למחנה. הקשבתי לסיפורים שסיפרו לך כאן. אתה כבר יודע הכול. על שער המחנה היה שלט באותיות גדולות מאירות עיניים: 'העבודה עושה את החיים שמחים'. לא ידעתי מה סוג העבודה, אבל שמחתי שסוף־סוף הגענו למקום עבודה. הייתי מוכנה לכל עבודה, וגם עבודה פיזית לא הפחידה אותי. הייתי ספורטיבית ובריאה. זרועי העקומה מילדות היא שגרמה, כנראה, שנפסלתי, ונשלחתי שמאלה עם אלה שנפסלו לעבודה.

„גזזו קודם את צמותינו, תסרוקותנו. 'לשם ניקיון ובריאות', אמרו. הפשיטונו עירומות, נתנו בידינו פרוסת סבון וכעין מגבת, והריצונו ל'מקלחות'. הריצו בגסות, בגערות ודחיפות. לא הבינותי מה הבהלה. דוחפות ונדחפות הגענו לכניסה לחדר ה'מקלחת'. ושוב לא הבינותי מדוע דוחסים אותנו כל־כך רבות בפנים. לרגע חשבתי שחוסכים במים. חוסכים בזמן. גם כשהרוחק בפנים הפך כמעט לחנק, גופות אל גופות, ללא יכולת לזוז, לנשום, והחלו צעקות, מחאות והתמרמרות, המשיכו לדחוק פנימה עוד ועוד. גוף נדבק נצמד לגוף. מי שהחזיקה ידיה למטה נשארה עם ידיים צמודות לגופה, לא יכלה להרימן ואף להזיזן. הנמוכות, כשבטן נפוחה או עכוז מלא נלחץ אל החזה שלהן, החלו להיחנק מחוסר אוויר, ומבחוץ דחפו פנימה עוד ועוד. לפתע נסגרה עלינו הדלת. את הסבון והמגבות זרקנו לפי פקודה עוד בהיכנסנו בפתח. אז הבינותי שזאת מלכודת מוות.

„עוד בגטו הילכו שמועות אימים על השמרה. לא האמנו, איך אפשר היה להאמין. אמנם גם הנסיעה ברכבת היתה בתנאים אימים: קרונות־מסע סגורים, אטומים, אוויר לנשימה דרך אשנב קטן, יחיד, קרוב לתקרה, דפוק בקרשים. הרוחק היה עד לבלתי נשוא, בישיבה בלבד. שלושה ימים בלי אוכל ומים. כשהוציאונו מהקרונות, נשארו בהם מספר לא קטן של קורבנות, בעיקר זקנים וילדים, שלא יכלו לעמוד בכך. האשמתי את מארגני המסע, את הנהלת הרכבות. חרדה עמוקה השתלטה בלבבות, אבל ניסינו להיאחז בתקווה, רצינו לחיות. הנה הגענו למחנה 'עבודה'. השלט הכוזב.

„אבל הדלת שנסגרה על הגופות הצפופות עד למחנק לא השאירה ספקות. זה הסוף, זה המוות. פתע נפתח בתקרה צוהר, ודרכו נזרקה פנימה פחית, מיכל. המיכל, כנראה, לא היה תקין. האיש שהשחילו לתא חור ופתח הצוהר, הסתכל פנימה, נוכח שמשהו נשתבש, צעק משהו ונעלם. כתפזונו לא סגר את מכסה הצוהר. בחריץ הדק בין פתח הצוהר לבין מכסהו חדר פנימה זרזיף דקיק של אוויר טרי. עמדתי בדיוק מתחתיו, נשמתיאותו, בקושי, אבל נשמתי.

„היסטריה הגובלת בשיגעון אחזה במאות הנשים הלכודות בתא הנעול. 'גז', 'גז', וצעקו בבהלת אימים, כשכל אחת שידיה היו חופשיות דחפה, זרקה את הפחית שנחתה עליה ממנה והלאה. הפחית המבהילה נזרקה ממקום למקום, מאחת לשנייה, בזעקות מטריפות, 'גז', 'גז'. מוריקות אלו, כשהיא נזרקת ופוגעת פעם בקירות ופעם בתקרה, השתחרר כנראה מנגנון ההפעלה, וריח סמיך של גז החל מתפשט בתא.

„הנשים החלו להשתעל, להיחנק. הפחית המפיצה גז, שנזרקה מקצה התא לקצה, גרמה למסה של הגופות העירומות לנוע מצד אל צד, כבורחות ומתרחקות ממנה. התנועה סביב גופי חנקה אותי. לחצה של אשה הרה על בטני וחזי חנקו אותי. לא אפשרו לי לנשום. על מנת לשחרר את נשימתי הייתי צריכה להתרומם, לעלות למעלה, מעל האשה ההרה. נלחמתי על נפשי. דחפתי, בעטתי, נשענתי על כתפה של האשה השמנה, ידיה היו תפוסות בלחץ הגופות האחרות, והיא לא יכלה להתנגד או למנוע בעדי מלהירתף מעליה למעלה.

„אחרים מן הנמוכים והילדים החלו להיחנק בלחץ הגופות שמעליהן ולצנוח עוד לפני שנפגעו מהגז. גם הילדה שהיתה סמוכה ולחוצה אל גופי, לא עמדה בתנודות מסת הגופות מצד אל צד, והיא נשמטה ונפלה. תוך מאמציי לשחרר את רגליי ולעלות קצת למעלה, הרגשתי שאני דורכת עליה, על בטנה, על כתפיה, דבר שאיפשר לי לעלות מעט למעלה, והקל עליי להשתחרר מלחצה של האשה ההרה, וכמעט לרכב על כתפיה.

■■■

„זריקת הפחית מקצה לקצה גרמה להתפשטות לא שווה של הגז בחלל התא. הנשים שטרם נשמו אותו במידה קטלנית זעקו, צרחו, צעקו צעקות אימים, עד שפעולת הגז הגיעה אליהן. והן נחנקו ונשתנקו בעיניים קמות, ובפיות פעורים לזעקה אחרונה. המקום הפך לגיהנום.

„למזלי, עמדתי במרכז התא, בדיוק מתחת לצוהר הלא נעול. בחפשי כמו כולם מפלט מהגז נמשכתי לצוהר. תחילה לא הגעתי אליו, אך במאמץ עליון, כשאני נמתחת כולי, עלה בידי הימנית המתוחה עד לקצה גבול היכולת, להגיע בקצה האמה אל מכסה הצוהר ודחפתיו קצת למעלה. החריץ דרכו חדר אל ריאותיי אוויר טרי מבחוץ הורחב מעט. הצלחתי בכך ברגע האחרון ממש, כי גם אליי החל מגיע הגז והחילותי משתעלת ונחנקת. נשים אחרות בקרבתי, שהרגישו גם הן בזרזיף האוויר הצח שנשב מבעד לחריץ, נלחמו אף הן להגיע אליו.

„הקרובה ביותר, מתוך ניסיון להגיע אליו, תפסה את ידי המורמת ומשכה אותה למטה על מנת להיאחז בה ולהתרומם למעלה. נעצתי שיניי עמוק בזרועה. היא משכה את זרועה בזעקת כאב, וכעבור דקה או פחות מכך פערה את פיה מתוך חנק, וירדה נשמטה, צנחה למטה. החריץ בפתח הצוהר נשאר בשליטתי הבלעדית. בעטתי, דחפתי, דרכתי על גופות שהתמוטטו וצנחו. הצלחתי להתרומם עד כדי כך שהצלחתי לבסוף להחזיק את מכסה הצוהר קצת פתוח, כשאני מכוונת את אפי למעלה ונושמת מלוא החזה.

„כמה זמן עבר אינני יודעת, הרבה־הרבה מאוד. בעיניי, שעות על שעות. זעקות האימה ההיסטריות של מאות הנשים הלכודות במלכודת המוות מילאו את ראשי, צלצלו באוזניי גלים־גלים. בהיותן צמודות אחת לשנייה, בלי יכולת לזוז שמאלה או ימינה, נמשכו כולן באברי גופן החופשיים היחידים, בידיהן, למרווח החופשי שנשאר בתא – למעלה, לכיוון התקרה. הן נלחמו להגיע למעלה, דחפו, עלו אחת על השנייה. החזקות על החלשות, הקלות והחזקות על הכבדות והחלשות, בידיים מתוחות, באצבעות פרושות להאריך הגעתן, בקצות האצבעות, בציפורניים, חרצו, חרטו, בתקרת הבטון, בטיח, בציפורניים זבי דם, מנסות לפרוץ בה פרץ. פתח. חריץ לאוויר החופשי, לנשימה, למפלט מהחנק.

„נתקפתי בחילה ועימה סחרחורת איומה. כל התא ותכולתו נעו במהירות איומה סביבי, ואני בתוכו ועימו. לא יכולתי להיעצר או לעצור. הסחרחורת היתה כל־כך חזקה ומהירה, עד שלא הבחנתי עוד בפרטים. כתם אחד גדול נע סביבי במהירות מסחררת הולכת וגדלה. לאט־לאט, הלכו הסיבובים והאטו. הקאתי והקאתי והקאתי, עד שיצאה נשמתי והוקל לי קצת.

„התחלתי להבחין פרטים במסך שנע סביבי. רגע חשבתי שאני הוזה. מראה מוזר, משונה, מפחיד, נגלה לפניי. מכל צד, מלוא העין, ניבטו אליי מסכות. מסכות של פנים מעוותות, עיניים בולטות יוצאות מחוריהן, פיות פעורים במלוא הגרון, כאילו הצעקה שעדיין בגרונם נחנקה. לשונות משורבבות החוצה, ידיים מורמות אל על, נשואות לתקרה. האצבעות פשוקות כמנסות לפרוץ בציפורניהן את התקרה. מראה המסכות היה איום ונורא.

„המסכות היו דומות, אבל הפנים היו שונים. פני ילדות, פני מבוגרות, פני זקנות וקשישות. לכולן פה פעור, עיניים בולטות מחוריהן, הלשון משורבבת, כולה החוצה. פני כל המסכות היו מופנות אליי. מחשבה פילחה את מוחי: גם את נראית כמוהן. הלוא גם עלייך נסגרה דלת הפלדה. הלא גם את, כמוהם, נשמת את הגז המרעיל. נשכתי את קצה לשוני, והרגשתי כאב חד. נעצתי ציפורני בלחיי והרגשתי כאב חד, אני חיה! אין ספק: אינני הוזה! האם אני מסוגלת להשמיע קולי? ופתאום, בלי שהתכוונתי, פרצה צעקה מפי; 'אני חיה!' שמעתי את הצעקה, אבל לא הכרתי את קולי. לא היו אלו מילים. רק נהימה, יבבה, ללא קול, אבל שמעתי אותה. הנה עוד פעם אחת, בקול חזק יותר, ולעבר הצוהר. 'היי! היי! אני חיה! אני חיה!'. שמעתי את עצמי מבטאת בהתרגשות. 'אני חיה! אני חיה!' התחלתי וזעקתי לעזרה, שיפתחו לי, שיוציאוני מפה.

■■■

„ואז פתאום פילחה מחשבה את מוחי: אל מי את משוועת לעזרה?! למי את מודיעה שנשארת בחיים?! הלא הם דחסו אותך הנה, כדי שתיחנקי עם כולן! הם אינם רוצים בך חיה! הקשבתי לנעשה בחוץ, ולא שמעתי שום תנועה. נרגעתי קצת. אבל מה יקרה עכשיו? איך אצא מפה? איך איחלץ מתוך הגופות המתות?

„רעד אחז בגופי. אימה נפלה עליי. מי יעזור לי, הלא איש אינו יודע שאני כאן. טוב היה מותי בחנק תוך דקות מהישרף חיים. נזכרתי כי פעם, בביקור אצלנו, לימדני סבא את מילות התפילה 'שמע ישראל'. לחשתי את מילות התפילה. חזרתי וחזרתי עליהן בלהט. בדבקות. לפתע שמעתי קולות ליד הצוהר. מיהרתי להרכין ראשי. אלומת אור פנס חולפת על־פני המסכות. שמעתי קול מתרעם: 'ABER DIE SIND DOCH ALLE KAPUT' ועוד קול של אדם שני שאישר: 'JA, DIE SIND ALLE KAPUT', והשיב את מכסה הצוהר למקומו.

„כמה זמן עבר אין לי מושג, איבדתי את מימד הזמן. דקות, שעות. פתאום זזה הקרקע, הרצפה נשלפה מתחתנו. אבל לא התגלגלנו למטה. נשארנו תלויות באוויר. אם בשל התנפחות הגופות, אם משום שנדחסנו פנימה עד שהפכנו צמודות, דבוקות לקירות, נשארנו תקועות. שמעתי מלמטה קולות, דיבורים, פתאום הרגשתי דקירה חדה בכף רגלי. צעקת כאב פרצה מגרוני, אבל מיד עצרתיה. אנשים עם מוטות ארוכים בידיהם, שָׁנִים חדים בקצותיהם, נעצו אותם בגופות ומשכום למטה.

„לאחר ששוחררו כמה גופות נפלה המסה כולה למטה בערימה. מצאתי עצמי קבורה בין גופות, שכיסוני עמוק תחתיהן והעיקו עליי. אמנם הגופות לחצו עליי מכל צד, אבל ביניהן חדר אוויר טרי. נשמתי ונשמתי מלוא החזה. כאילו שבו אליי כוחותיי, שבתי לחשוב. הגופות כיסוני מלמעלה ומהצדדים, ולא ראיתי היכן אני נמצאת. החילותי לפנותן מעליי ומסביבי, דרכתי, דרסתי על בטנים, על שדיים, על פנים, רגליים, על צווארים ועל כתפיים. גופות רכים, רפויים, חמים עדיין, דחפתי, הזזתי, גלגלתי מעל עצמי. זחלתי, פילסתי דרכי בין הגופות.

„לבסוף הרגשתי שהכובד מעליי הולך וקטן. גלגלתי מעליי שתי גופות והחילותי לזחול מעליהן. שחררתי את פלג גופי העליון ובהביטי סביב שמעתי צעקות תדהמה, ביידיש: 'הבט, ראה! גופה חיה!' נפניתי לקראת הקולות וראיתי שלושה אנשים בפיג'מות־פסים עומדים ומסתכלים בי בפחד, כאילו אינם מאמינים למראה עיניהם. נבהלתי. ניסיתי להסתיר את מערומיי מאחורי אחת הגוויות.

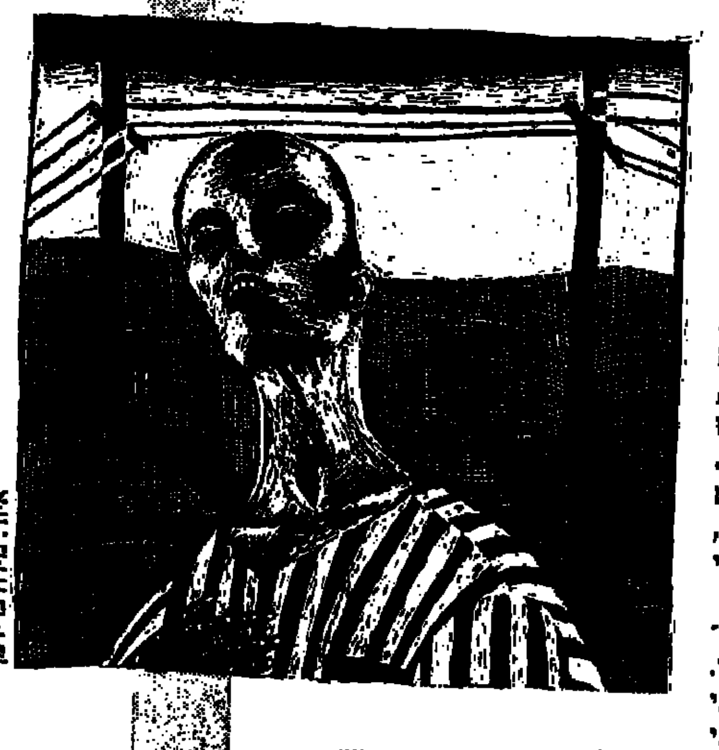
איור: מירה פרידמן

„נמצאתי כמעט בראש ערימה עצומה של גוויות, בצריף מרווח, שעדיין היה מואר באור יום. הם עטו עליי בשאלות, נכנסים אחד בדברי חברו, מחוסרי סבלנות לשמוע. שלושתם דיברו יידיש. יהודים. נרגעתי. 'מי את?' 'מה שמך?' 'מנין את באה?' 'איך זחלת מבין הגופות?' 'ההיית עם גופות אלה בתא הגזים?' 'איך קרה שלא נחנקת בגז?' שאלו, חקרו. המבוגר שביניהם הלך והביא סמרטוט לכסות את מערומיי. החילותי לענות, להסביר. סיפרתי את כל מה שקרה עד כה. הם לא הסתירו ממני שלא השתכנעו, שלא האמינו, אולי שלא הבינו את תשובותיי, הן גם בעצמי לא ידעתי בדיוק איך ומה קרה.

„ואז כל האימה שעברה עליי פרצה בבת־אחת והדבירה אותי. פרצתי בבכי מר. ביקשתים והפצרתי בהם שיעזרו לי, שיוציאוני מכאן. הם נועצו ביניהם, אחר־כך השכיבוני בשולי הערמה, כיסוני בגופות קלים, והסתלקו. פחדתי לנשום. הגופות הפכו כבדים, קרים. עצמתי את עיניי כדי להירדם, וגם שלא לראות. נרדמתי לבסוף.

„התעוררתי לשמע תנועה, דיבור, שמעתי קרוב אליי קול אשה קורא בזהירות ובלחש: 'לאה', 'לאה'. הזזתי מעליי את הגופות והתגליתי. בחדר עמדה אשה, היתה זו הניה. היא הביאה עימה כסות כהה, מין שמלה וגם פרוסת לחם, שבלעתי ברעבתנות בעודה בכפי. היא הובילה אותי לאולם רחב־ידיים, בו ישבו מספר נשים ועסקו במילוי מזרונים וכריות בשיער.

„מהרגע הראשון היתה לי הניה כאם. בלילה הביאתני לבלוק שלה. על מדף בקומה השישית היה לידה מקום פנוי. מאז שכבתי וקמתי עימה. עימה יצאתי לעבודה וחזרתי. השתדלתי שלא לחשוב, לא לבכות. רק לשרוד, עד השחרור".

■■■

סיפורה ארך כל הלילה. עם אשמורת הבוקר האירה לי את פניה קרן אור, שפרצה דרך החלון מתחת לתקרה הגבוהה של הצריף. קווים רכים, פנים רחבים־סלאביים. שיער בלונדי. גבות וריסים בצבע כהה קצת יותר, עיני שקד גדולות, פקוחות לרווחה, מבט מבוהל קפוא. לקחתיה בזרועותיי, אימצתיה אל לבי עד שפסק בכיה.

אם את רוצה, את יכולה לנסוע עוד היום עימי, אמרתי לה. נעביר אותך למקום ריכוז שלנו לעלייה מיידית לארץ. היא הקשיבה, ואח"כ אמרה: „אסע איתך, אבל לא היום. אצטרף אליך בביקורך הבא כאן, שבוודאי יהיה בקרוב".

בביקור הבא שלי באותו מחנה, כעבור שבועיים, כבר לא מצאתיה. שאלתי, דרשתי, אמרו לי שחיילי הבריגדה הגיעו במשאיות לקחו עימהם כמה מאות פליטים, ואותה ביניהן, לאה האלמונית.

עברו כמעט חמישים שנה. סיפורה לא נשכח ממני, והוא חרות בזיכרוני מילה במילה, כאשר לחשה אותו בהתאמצות רבה. דמותה גם היא עומדת מולי באופן ברור ומוחשי, למרות מאות ואלפים של פליטי־שואה, שנפגשתי עימם ושראיינתי אותם במחנות, כאילו היתה עומדת לפניי חיה ברגע זה. אולי בדרך כלשהי יגיעו שורות אלה אלייך, לאה, אם את עימנו. אנא הודיעי: קומי, דברי, לאה! למען השם! ■

משרד החינוך התרבות והספורט
מרכז ההסברה
הוועדה לאירועי יום העצמאות

יום העצמאות התשנ"ה בסימן תיירות השלום

ישראל אומרת שלום לתייר
התשנ"ה - שנת תיירות השלום
سنة سياحة السلام
The *Shalom* Tourism Year '94-'95

סיורים בסימן תיירות השלום

18 מסלולים ברחבי הארץ שהתוו למענכם מרכז ההסברה, משרד התיירות, החברה להגנת הטבע, קרן קיימת לישראל, ורשות העתיקות.

המסלולים עוברים באתרים הקשורים לתיירות השלום.

הסיורים מתאימים לכל המשפחה. משך המסלולים יהיה בממוצע כשעתיים, הם יהיו משולבים בנסיעה ברכב ובהליכה רגלית, למעט אלה שלגביהם צוין אחרת. הסיורים יהיו מודרכים וללא תשלום, למעט דמי הכניסה לאתרים שצוינו.

הסיורים יתקיימו בין השעות 10.00-13.00. היציאה לסיורים תהיה בין 10.00 ל-11.00, למעט אלה שלגביהם צוין אחרת.

	רשימת המסלולים	נקודות המפגש	הערות
1.	אתר גשר הישנה, מאגר גשר ומפעל המים בנהריים - גשר בין ארצות	אתר גשר הישנה ממזרח לקיבוץ גשר	הכניסה לאתר גשר הישנה בתשלום. הדרכות יתקיימו מ-10.00 עד 12.00
2.	סכנין - סיור במקום ובמוזיאון - גשר בין עמים	תחנת הדלק "יפוי" בכניסה המערבית לסכנין	
3.	עכו, עיר מעורבת - חיים בצוותא בעבר ובהווה	מול לשכת התיירות, ליד אולמות האבירים	
4.	הרי הגלבוע, עמק בית שאן וגשר שייח חוסיין - גשר השלום	ליד תחנת המידע "שער הגלבוע" - צומת גדיות על כביש צומת נבות - צומת יזרעאל	
5.	אזור בית-שאן ומאגר שפעה - שיתוף פעולה בנושאי מים	בכניסה לגן הלאומי בבית-שאן	הכניסה לגן הלאומי בית-שאן בתשלום
6.	שיבלי, מוזיאון לתרבות הבדואים - פולקלור עמים	במוזיאון הבדואי בשיבלי	
7.	דלית אל-כרמל, בית המורשת הדרוזית וסיור לבית אוליפנט	בית המורשת הדרוזית, מרכז שוק תיירות, דלית אל-כרמל	משעה 11.00 - 15.00
8.	יפו, שכונת עג'מי - דו-קיום	כיכר השעון	
9.	היכל העצמאות בתל-אביב, מקום הכרזת המדינה	שד' רוטשילד 16 תל-אביב	
10.	בקעת-הירדן ותצפית על יריחו - מארץ מרדפים לארץ השלום (כוכב השחר, דרך ארץ המרדפים, אנדרטת הבקעה ויישובי הבקעה)	בנייני האומה, ירושלים	סיורים יצאו ברכב פרטי בשעות: 10.00, 10.30, 11.00 משך הסיור בין 5 ל-6 שעות
11.	ארמון-הנציב ויער השלום - מוטיבים של שלום	רחבת טיילת ארמון-הנציב	
12.	הר ציון - גשר בין דתות	באזור שער יפו, מדרום למצודת דוד למרגלות החומה	
13.	נבי-סמואל - מבט על ירושלים והחפירות הארכיאולוגיות	בכניסה לאתר נבי-סמואל	
14.	גוש קטיף - ממעבר כיסופים עד אתרי הגוש	מעבר כיסופים, ליד קיבוץ כיסופים	
15.	הנגב המערבי, בארי הישנה, אנדרטת אנז"ק, בארות יצחק ומעבר כיסופים - הנגב בהערכות חדשה לקראת השלום	צומת הכניסה לקיבוץ בארי	
16.	מפעלי ים המלח - בסיס לשיתוף פעולה ישראל - ירדן	שער הכניסה הראשי למפעל	הסיורים ייערכו בשעות 09.00-17.00 ויצאו בכל שעה עגולה
17.	חצבה - עבר ועתיד	25 ק"מ דרומית לצומת הערבה, על-פי שילוט,	
18.	מעבר הגבול ערבה - לידתו של שלום	כ-500 מטר ממערב לכביש בכניסה למסוף ערבה	הסיור יכלול ביקור באתר הארכיאולוגי בעין-עברונה

שמורות טבע

שמורות טבע ומרכזי מבקרים הפתוחים לקהל ביום העצמאות:

★**הגליל העליון המזרחי והגולן**
שמורות נחל חרמון (בניאס) 08.00-18.00
שמורת תל-דן 08.00-18.00
שמורת נחל עיון ("התנור") 08.00-18.00
שמורת החולה ומרכז מבקרים 08.00-18.00
גמלא 08.00-18.00

★**עמק זבולון**
שמורת עין-אפק 08.00-17.00

★**הכרמל**
חי בר כרמל 08.00-17.00
נחל מערות 08.00-17.00

★**הרי יהודה**
שמורת שורק (נטיפים) 08.30-17.00

★**ים המלח**
מרכז מבקרים ערד 08.00-18.00
שמורת עין-גדי 08.00-17.00
נחל דוד 08.00-17.00
נחל ערוגות 08.00-17.00

★**הר הנגב המרכזי**
מרכז מבקרים רמון 08.00-18.00

★**הערבה הדרומית**
מרכז מבקרים יטבתה 08.00-16.00
חי בר יטבתה 08.00-14.30
מרכז טורפים וחדר היפוך
יום ללילה 08.00-16.00

★**אילת**
שמורת חוף אלמוג 08.00-18.00

הכניסה לשמורות עד שעה לפני הסגירה
הכניסה בתשלום

גנים לאומיים

הגנים הלאומיים הפתוחים לקהל ביום העצמאות:

ללא תשלום:
קסטל, תל באר-שבע, אחוזת קבר בן-גוריון, שבטה, כרמל, ברעם, חצור, יחיעם, כורסי, כוכב-הירדן, תל-ערד, כורזים, חמת-טבריה.

בתשלום:
אכזיב, אשכול, קלעת נמרוד, בית-אלפא, בית-שאן, בית-שערים, גן-השלושה, מגידו, מעין-חרוד, מקורות הירקון, קיסריה, בית-גוברין, עין-חמד, הרודיון, מצדה, קומראן, ממשית, עבדת, עין-עבדת, ציפורי
פתוח: 08.00-17.00

מוזיאון ישראל - ירושלים

מוזיאון ישראל מזמין את הציבור לשפע תערוכות
פתוח: 10.00-17.00
הכניסה ללא תשלום (מלבד היכל הספר)
התערוכה
"מהיכלי מלך - אוצרות מאוספי נסיכים ורוזנים"
פתוחה: 10.00-22.00
הכניסה: 5 ש"ח

בית בן-גוריון

★**בית בן-גוריון, שד' בן-גוריון 17, תל-אביב**
פתוח: 08.30 - 15:30
★**צריף בן-גוריון בשדה-בוקר**
פתוח: 09.30-14.30
הכניסה ללא תשלום

סיורים בדרך היין ובזכרון-יעקב

לרגל שחזור מרכז המושבה הישן של זכרון יעקב, ולציון 113 שנים להווסדה, ייערכו ביום העצמאות סיורי משפחות מודרכים במושבה וסביבותיה

בין הפעילויות:
דרך היין - יריד אמנויות בהשתתפות אמנים ויוצרים מזכרון-יעקב והאזור
יד למייסדים - תצוגת ראווה של מועדון האופנועים הישראלי
גן טיול - הופעות אמנים והתעמלות אמנותית
אתרים בזכרון-יעקב הפתוחים לביקור הציבור (בתשלום) **היקב, סדנת "תנות נייר", בית אהרונסון, חוות הנוקדים, חצר איכרים, יד למייסדים**
הסיורים יצאו בשעות 10.00, 11.30, 13.00, 14.30
ללא תשלום

האוניברסיטה העברית בירושלים

לרגל שנת ה 70 האוניברסיטה העברית בירושלים פותחת את שעריה לביקורי הציבור הרחב בתכנית מגוונת. האירועים מתקיימים

בקמפוס הר-הצופים
לבאים תחולק תכנית מפורטת בכניסה לקמפוס

סיורים מודרכים:
★ הר הצופים והאוניברסיטה בהדגש היסטורי, ארכיאולוגי, לאומי-ציוני, תרבותי, אמנותי ומחוויות לוחמים

תערוכות:
★ המכון לארכיאולוגיה - ממצאים מאתרי החפירות
★ הארכיון והמוזיאון לתיאטרון - "המסך שלא ירד" על שלמה מיכאלס
חזיון אורקולי של מרכז ההסברה "עושים שלום"

מופעי אמנות:
★ מעבודות תלמידי החוג לתיאטרון
★ תיאטרון בובות - "כרובית"
★ בית הלל: מקהלת MAH-PI-TONES בשירת א-קאפלה
★ רביעיית כלי נשיפה במוסיקה קלאסית קלה

הגן הבוטני:
★ סיורים מודרכים ★ הפעלות ילדים ★ מכירת צמחים ★ הדרכה גננית

פעילויות נוספות:
★ מחשבים - גישה לרשת ה"אינטרנט", תוכנות יהודיות
★ כתב חידה להכרת הקמפוס
★ חידון משפחתי נושא פרסים
★ דוכן של משרד התיירות
★ הקרנת סרטים ברצף על ירושלים, האוניברסיטה, תיירות השלום ועוד
★ סדנת יצירה למשפחה
★ אתרי פיקניק מוסדרים (לא מנגל)

בית הכנסת הכט פתוח לציבור, תפילת מנחה חגיגית בשעה 13.30

שעות פתיחה: 10.00 - 15.00
הכניסה ללא תשלום

אתרי טבע

ביום העצמאות מעמידה החברה להגנת הטבע מגוון של טיולים ונופשים לרשות הציבור הרחב. טיולים של יום אחד מוצעים ליער אודם, רכס פקיעין, נחל מכמש, ברכת-רם, חוף אכזיב, יער ברעם, מחנות עתלית ועוד.
טיולים נוספים בני יומיים מוצעים אל החרמון המולך, חולות ניצנים, מדבר יהודה ומכתש רמון. לראשונה מוצעים השנה גם נופשי יום עצמאות בני ארבעה ימים, המנצלים גם את סוף השבוע. הנופשים הנם לחרמון ולאילת.
פרטים נוספים על הטיולים ניתן לקבל בטלפון 03-382501 כמו"כ עומד לרשות המעוניינים "מודיעין טבעי", הפועל בימים א'-ו', בו ניתן לקבל המלצות לטיולים עצמאיים, טל' 03-375222

לשכת הפרסום הממשלתית

בעניין עצמות

תחיה אדר

מאז שהוא מככב בסדרה 'משוגעים באהבה', אומר פול רייזר, 38, שהוא נעשה פתאום מומחה לנישואים מאושרים בעיני כל מי שנתקלים בו. כן, יש לו אשה גם בחיים – פולה, פסיכולוגית במקצועה.

בריגיט נילסן, גרושתו של סילבסטר סטאלון, בהריון עם ילד מס' 4 מנהג-המירוצים ראול מאייר. הידעתם שסילבסטר מתנה כל ראיון איתו בכך שלא ישאלו אותו אפילו שאלה אחת על בריג'יט?

קוונטין טרנטינו בימאי 'ספרות זולה' יושב באופן קבוע בבית-קפה אחד בלוס-אנג'לס ותמיד שוכח שם משהו. בקפה יש כבר אוסף שלם של אפודות, משקפיים, תסריטים, פתקים וכו'.

אחד הזוגות המוזרים ביותר של הוליווד כרגע הם דאיין קיטון וסטיב מרטין – היא רצינית וסובלת (לפחות בסרטים), והוא מצחיק עד דמעות. ובכן, מתברר שסטיב מצחיק גם בחיים. כשיצאו השניים למסעדת סושי, התעקש הטמבל לקשור מפית על עיניו ודרש שיביאו לו את הדגים הנאים, כדי שיוכל לזהות אותם בטעימה בלבד. מבחר של סושי הונח על השולחן, וסטיב אכן זיהה כל דג ודג, לגיחוכיה של דאיין ולצחוקם של הסועדים האחרים.

למה נטפלים כל הזמן לתום קרוז שלי – לעולם לא אבין. אז מה אם הוא פרפקציוניסט. הנה הוא מצטלם עכשיו וגם מפיק את סרטו החדש שנקרא 'משימה בלתי-אפשרית', ומבוסס על סדרת הטלוויזיה המצליחה מלפני מיליון שנים. רק מה, תום כל הזמן מתקוטט עם הבימאי בראיין דה-פלמה באתר הצילומים בצ'כוסלובקיה. פעם אחת אפילו הטיסו מאמריקה את ניקול קידמן, כדי שתרגיע את בעלה העצבני. ניקול הרגיעה את בעלה וחזרה הביתה, והמריבות נמשכו. השחקנים על הסט אומרים לי שהם מעדיפים שתום יתרכז במשחק וישאיר את מלאכת הבימוי לבראיין. אבל אני מבינה את תום כתמיד.

מיקי רוני, הכוכב הוותיק בן ה-74, טוען שפגש באופן אישי מלאך. זה קרה באגם טאהו במדינת נוואדה, כשהוא סעד שם עם חברים. המלאך היה למעשה המלצר שניקה את השולחן, כי שערו זהר לפתע. המלצר-מלאך אמר לכולם שישו אוהב אותם מאוד. מיקי אומר שהוא שאל את האנשים האחרים שישבו איתו אם הם שמעו את הדברים, אבל איש מהם לא שמע. רק מיקי רוני.

בראד פיט הודיע לי שהוא רוצה לפתוח חנות לרהיטים עתיקים, והוא גם רוצה לעצב רהיטים. כאילו אכפת לי.

גם סטיבן סיגל שוקל הסבה מקצועית - משחקן ושדירן לחילר. יש לו כוחות לרפא ולעזור לאנשים, הוא טוען. אתם מאמינים לו?

כשדונלד טראמפ הודיע לאשתו מרלה מייפלס שהוא נוסע להצטלם לפרסומת לפיצה ביחד עם גרושתו איוואנה, לקחה מרלה את בתם, והשתיים יצאו לנופש באיים הקאריביים. בדיוק מה שאני הייתי עושה באותו מצב.

ברוק שילדס עזבה את המחזמר 'גריז', שבו השתתפה בברודוויי, כדי ללוות את אנדרה אגאסי שלה למשחקיו. אמא טרי יכולה להתפוצץ מצידה.

מג ראיין ודניס קוואיד, שהתחתנו לפני ארבע שנים, החליטו לחזור על התהליך פעם נוספת. הם גם לבשו אותם הבגדים שלבשו אז.

סאלי פילד החליטה אחרי גירושיה מבעלה האחרון אלן גרייסמן לעבור מתיחת-פנים יסודית. אחרי הכול, היא שוב בשוק.

אם אשה אוהבת גברים צעירים, אז היא תמיד תאהב אותם, ואת האינפורמציה הזו אני חווה על בשרי מדי יום. השחקנית בוורלי ד'אנג'לו, שגם מזמרת, יוצאת עם בחור צעיר ממנה לפחות בעשר שנים, ושמו דאפיין קאפא. אבל מה, כשהוא עסוק היא מבלה עם סקוט באיו. כמה צריך, מותק.

זוכרים את הסדרה 'נוטס לנדינג' איך אפשר לשכוח, כשפרקיה עדיין מתמחזרים בכבלים. ובכן, עכשיו רוצים לעשות סרט על-פיה, בהשתתפות כל הכוכבים המוכרים והאהובים.

ספר חדש מגלה שלמייקל ג'ורדן המקסים מהכדורסל היה רומן קצרצר עם רובין גיבנס, לפני נישואיה למייק טייסון המפלצתי. בספר כתוב שהיא זו שנדנדה לו, כדי שיסכים להיפגש איתה.

הזמר ג'ורג' מייקל שכח בחנות בגדים בבוורלי-הילס שקית עם שישה זוגות תחתונים מצועצעים במיוחד, שרכש בחנות אחרת. בעלי החנות שלחו לו את התחתונים לאנגליה.

זה תמיד קורה להם, לגברים. ברגע שהם מתחילים להיות כוכבים מפורסמים, הם מעיפים מיד את החברה הישנה ובוחרים לעצמם חתיכה חדשה. זה גם קרה לכוכב הסדרה החדשה 'אי-אר'. ג'ורג' קלוני החתיך (רופא-הילדים דאג רוס בסדרה) העיף מיד את הקבועה שלו השחקנית קימברלי ראסל והתחיל לצאת עם דוגמנית-העל השוודית ואגדלה. למענו היא זנחה את המפיק ג'ון פיטרס, שאיתו יצאה חמש שנים, ובהזדמנות זו גילתה שג'ון בגד בה ללא הרף. בין השאר עם פמלה אנדרסון מ'משמר המפרץ'.

רני הרלין, בעלה הבימאי של ג'ינה דייויס, מביים אותה עכשיו בסרט-מתח. בסרט עליה להיתלות מגבהים שונים ומשונים, לכן עברה טיפול אינטנסיבי בהיפנוזה כדי להיפטר מפחד-הגבהים שלה. וזה לא הסיפור. הסיפור הוא שבאחד התרגילים הללו נקרעה שמלתה, ושדה השמאלי נחשף. היא לא התרגשה, אבל רני היה דווקא מאוד היסטרי מכך שכולם רואים לאשתו.

יום העצמאות התשנ"ה
בסימן תיירות השלום

משרד החינוך התרבות והספורט
מרכז ההסברה
הועדה לאירועי יום העצמאות

טקסים ואירועים מרכזיים

קבלת פנים לראשי מערכת החינוך
יום ראשון, ל' בניסן תשנ"ה, 30.4.95

19.00- במעמד ראש הממשלה ושר הביטחון ושר החינוך התרבות והספורט, באמפיתיאטרון של מוזיאון השריון בלטרון

ערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל
יום שלישי, ב' באייר תשנ"ה, 2.5.95

20.00- צפירה בת דקה אחת לתחילת יום הזיכרון, בכל רחבי הארץ
20.01- טקס פתיחת יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, במעמד נשיא המדינה והרמטכ"ל, רחבת הכותל המערבי, ירושלים

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל
יום רביעי, ג' באייר תשנ"ה, 3.5.95

11.00- צפירת זיכרון בת שתי דקות
11.02- טקסי זיכרון בבתי הקברות הצבאיים, בחלקות הצבאיות בבתי העלמין האזרחיים וליד אנדרטאות הזיכרון, בהשתתפות משפחות שכולות, נשיא המדינה, ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, שרים, חברי כנסת ואישי ציבור
11.02- עצרת זיכרון לחללי ההעפלה, בשיתוף צה"ל ומשרד הביטחון, מוזיאון ההעפלה, חיפה

ערב יום העצמאות
יום רביעי, ג' באייר תשנ"ה, 3.5.95

19.45- טקס הדלקת המשואות לסיום יום הזיכרון ופתיחת חג העצמאות, במעמד יו"ר הכנסת, רחבת הר הרצל, ירושלים
20.45- דבר נשיא המדינה - ישודר בטלויזיה
21.00- חגיגות העצמאות, בשיתוף הרשויות המקומיות בכל רחבי הארץ

יום העצמאות
יום חמישי, ד' באייר תשנ"ה, 4.5.95

07.00- תפילות חגיגיות בבתי הכנסת ברחבי הארץ
24.00-08.00- חגיגות ואירועים ברשויות המקומיות בסימן "ישראל אומרת שלום לתייר": מצעדי מחולות, פינות זמר והרקדה, מופעי דרמה, מופעי רחוב, תערוכות, בימות בידור, פסטיבלים, תחרויות ספורט, ועוד
09.30- קבלת פנים למפקדים, משכן נשיאי ישראל, ירושלים
10.30- טקס לחיילים מצטיינים, משכן נשיאי ישראל, ירושלים
11.00- חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי, במעמד ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, נשיא בית המשפט העליון, שר החינוך התרבות והספורט ויו"ר ההסתדרות הציונית העולמית, תיאטרון ירושלים
17.00- קבלת פנים לסגל הדיפלומטי, משכן נשיאי ישראל, ירושלים
19.30- טקס חלוקת פרסי ישראל, במעמד נשיא המדינה, ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, נשיא בית המשפט העליון, שרת המדע והאמנויות וראש עיריית ירושלים, תיאטרון ירושלים
21.30- קבלת פנים לסגל הבכיר של מערכת הביטחון במעמד ראש הממשלה ושר הביטחון, גן הקריה

הקהל מתבקש להגיע לטקסים ללא נשק אישי על מנת להקל על כוחות הביטחון
מי שיגיע עם נשקו האישי יצטרך להפקידו בשער

מפגן צה"ל
ליום העצמאות ה- 47 של מדינת ישראל
מטס * משט * צניחה

★**המטס האווירי:** מטוסי קרב, מטוסי תובלה ומטוסים קלים, מסוקים, תדלוק ומופעי אווירובטיקה
★**המשט הימי:** ספינות טילים, דבורות, דבורים וכלי שיט של הקומנדו הימי
★**הצניחה:** צניחות חופשיות וצניחות ליס

המפגן המרכזי ייערך מול חופי תל-אביב, בשעות 13.45-12.45

המטס יעבור מעל אשקלון, אשדוד, תל-אביב, הרצליה, נתניה, חיפה, נהריה, יישובי גבול הצפון, צפת, קרית-שמונה, טבריה, בית-שאן, ירושלים, ערד, דימונה, ירוחם, מצפה-רמון, באר-שבע ואילת

המשט ייצא מחיפה דרומה לאורך חופי הארץ עד חוף ראשון-לציון בשעה 16.30 לערך ייערך מופע של משט חיל הים מול חופי חיפה לאחר המופע ימשיך המשט לחופי נהריה וראש-הנקרה

בירושלים, בנוסף למטס, ייערך מעל עמק המצלבה, בשעות 12.45-11.45 מפגן אשר יכלול מופעי אוויר

מחנות צה"ל

ביום העצמאות פותח צה"ל את שערי המחנות האלה:
★ **אזור הצפון** - מחנה שמשון בסמוך לצומת גולני, מחנה ברק ברמת-הגולן, מחנה כורדני בסמוך לצור-שלום, בסיס חיל האוויר ברמת-דוד, ביה"ס הטכני בחיפה - המכללה הטכנולוגית, בסיס חיל הים בחיפה
★ **אזור המרכז** - בסיס חיל האוויר בתל-נוף, בסיס חיל הים באשדוד
★ **אזור הדרום** - מחנה נתן, בסיס חיל הים באילת (ייפתח בערב יום העצמאות, בשעות 23.59-20.00)

בכניסה למחנות יש להציג תעודת זהות או דרכון בר תוקף. אין להביא מצלמות, חבילות ונשק בבסיסי חה"א יהיו סידורי חניה לנכים
המחנות פתוחים: 14.00-09.00
הכניסה ללא תשלום

חניוני צה"ל

★**אזור הצפון** - קרית-שמונה, שלומי, כפר-בלום, מעלות, עפולה, כרמיאל, חורפיש, נצרת-עילית, נהריה
★**אזור המרכז** - מועצה אזורית בקעת-הירדן, קרית-ארבע, אריאל, מעלה-אדומים, מטה-יהודה, אלון-מורה, כפר-סבא, ראש-העין
★**אזור הדרום** - גוש-קטיף, מועצה אזורית אשכול, שדרות, נתיבות, ירוחם, קרית-גת, מיתר, דימונה

התצוגות בחניונים יכללו טנקים, נגמ"שים, רכב קל, תערוכות נשק ותערוכות קשר. בנוסף לחניונים יוקמו באתרי הנצחה בלטרון ובגבעת התחמושת תצוגות של טנקים ונשק
החניונים פתוחים: 14.00-09.00
הכניסה ללא תשלום

בסיסי משטרה

משטרת ישראל פותחת ביום העצמאות שניים מבסיסי ההדרכה שלה:
★**ביה"ס לשוטרים בקרית-אתא**
★**בסיס האימונים של משמר הגבול בבית-חורון**
הקהל יוכל לחזות במגוון אמצעים שבשימוש המשטרה, בנושאי סיור, תנועה, חבלה, זיהוי פלילי, מפגני כלבים וסוסים מאולפים שבשירות המשטרה, [illegible]
פתוח: 15.00-09.00
הכניסה ללא תשלום

מוזיאונים של משרד הבטחון

★**מוזיאון "בתי האוסף"** -אוסף מוצגים הקשורים לתולדות צה"ל רח' אילת 35, יפו
★**מוזיאון ה"הגנה"** -התפתחות כוח המגן מראשיתו ועד הקמת צה"ל שד' רוטשילד 23, תל-אביב
★**מוזיאון האצ"ל** -פעילות הארגון הצבאי הלאומי רח' המלך ג'ורג' 38, תל-אביב
★**מוזיאון האצ"ל בתש"ח** - השתתפותו של הארגון הצבאי הלאומי במלחמת העצמאות גן צ'ירלס קלור, תל-אביב
★**מוזיאון אסירי המחתרות**, מבצר עכו במקום יוקרן סרט על הפריצה מכלא עכו בשנת 1947
★**מוזיאון לח"י ע"ש אברהם שטרן** ("יאיר") -תצוגה המוקדשת ליאיר ופעלו וחדר זיכרון לנופלי לח"י רח' שטרן 8, תל-אביב
★**מוזיאון בית הגדודים** - סיפור הגדודים העבריים במלה"ע ה-1 מושב אביחיל, ליד נתניה
★**מוזיאון ההעפלה וחיל הים** - תולדות ההעפלה בתקופת המנדט והתפתחות חיל הים רח' אלנבי 204, חיפה
★**מוזיאון "בית השומר"** - תולדות בר-גיורא ו"השומר" קיבוץ כפר-גלעדי
★**מוזיאון אסירי המחתרות** מגרש הרוסים, ירושלים

המוזיאונים פתוחים: 16.00-09.00
הכניסה ללא תשלום

משרד ראש הממשלה
משרד הפנים
משרד החינוך התרבות והספורט
מרכז ההסברה

קבלות פנים לנכבדים ערבים ודרוזים
ליום העצמאות ה-47 של מדינת ישראל

★ **בנצרת**, ביום שני, א' באייר תשנ"ה, 1.5.95, בשעה 16.00, במעמד שר המשטרה **משה שחל**
★ **בבאר-שבע**, ביום שני, א' באייר תשנ"ה, 1.5.95, בשעה 16.00, במעמד שר התיירות והפנים **עוזי ברעם**
★ **בהרצליה**, ביום שלישי, ב' באייר תשנ"ה, 2.5.95, בשעה 11.00, במעמד שר החוץ **שמעון פרס**
★ **בכפר-קמא**, ביום שלישי, ט' באייר תשנ"ה, 9.5.95, בשעה 10.00, במעמד שר החינוך התרבות והספורט פרופ' **אמנון רובינשטיין**

★ הכניסה על פי הזמנות בלבד ★

פארקים וחניונים של קק"ל

ביום העצמאות מוזמן הציבור לבלות בחיק הטבע ולבקר באחד מ-1,000 חניוני הפיקניק המצויים ביערות קק"ל מהצפון ועד הדרום. בבואם ליערות ימצאו המטיילים מתקנים לנופש פעיל, שולחנות וספסלים, ברזי מים, כירות בישול וכדו'. המטיילים מתבקשים להקפיד על הניקיון, לשמור על המתקנים ולהיזהר מאש.

אזור הצפון
★**נחל מירון** - על כביש עכו צפת, ליד קיבוץ פרוד (שולחנות פיקניק, מים, אתר עתיקות חרבת-שמע, שביל טיול לנחל עמוד)
★**עין-זיתים** - מצומת עין זיתים על כביש עכו-צפת לכוון דלתון (מתקן משחקים גדול, שולחנות פיקניק ומים)
★**חניתה** - מצומת שלומי על כביש הצפון לכוון קבוץ חניתה (שיחזור חומה ומגדל, שולחנות פיקניק ומים)
★**נחל שרך** - על כביש הצפון, מול הכניסה לגרנות הגליל (שביל הליכה לנחל ולמערת שרך, שולחנות פיקניק)
★**נחל בית-כרם** - על כביש עכו-צפת, בכניסה לישובים נילון וצורית (שולחנות פיקניק, שביל הליכה לקניון נחל בית-כרם)
★**חניון תל-חי** - בכניסה לאתר תל-חי (שולחנות פיקניק משפחתיים וקבוצתיים)
★**פארק גורן** - על כביש הצפון, ליד מושב גורן (פארק ביער טבעי, מצפור לכוון המונפורט, חניוני פיקניק לאורך הדרך עד גרנות הגליל ומסלול טיולים לנחל כזיב)
★**לביא** - על כביש צומת גולני-טבריה, ליד צומת גולני (מתקני משחקים ושולחנות פיקניק)
★**פארק הירדן** - על כביש צומת בית ציידא - צומת בית-המכס, מורדות לנשר אריק (אמת מים, טחנות קמח על גדות הירדן ושולחנות פיקניק)
★**גבעת המורה** - ליד עפולה עילית (חניון נופש פעיל, מגדל תצפית ושולחנות פיקניק)
★**הזורע** - כביש מגידו-יקנעם (חניון נופש פעיל, מתקני פיקניק ומחנה נוער)
★**פארק הכרמל** - הר הכרמל (כעשרים חניונים לשהייה ופיקניק)
★**יער בלפור** - ליד מגדל-העמק (חניון נופש פעיל ושולחנות פיקניק)
★**יער עופר** - כביש פרדיס-חיפה ע"י כרם מהרל (מגדל תצפית, חניון נופש ומחנה נוער)
★**שער-הכרמל** - ליד צומת אליקים (שולחנות פיקניק, מערות קבורה)
★**חניון האילות** - בעמק קדש, מערבית למצודת נבי יושע

אזור ירושלים והמרכז
★**חניוני יער בן-שמן** - ממזרח לכפר הנוער בן-שמן (מתקני פיקניק, מים, שרותים, מצפה, מתקני ספורט ומשחק, מחנה נוער ומרכז שדה)
★**פארק אילון (קנדה)** - עמק אילון ליד מנזר לטרון, מהכביש המהיר ירושלים-ת"א (מתקני פיקניק, מים, מכלול של מעינות, בריכות ואמות מים, שרותים, אתרי ארכיאולוגיה, מצפורים, מתקני ספורט ומשחקים, שבילי טיולים)
★**חניון חולדה** - על כביש צומת נחשון-רחובות (מתקני פיקניק, מים, מתקני ספורט, מחנה נוער ואתר הסיטורי "בית הרצליה")
★**חניוני יער ירושלים** - בירושלים בין גבעת-שאול לעין-כרם (פינות ישיבה, נופש ומשחק)
★**יד-קנדי** - ממערב למושב עמינדב (מונומנט מרשים שלצידו פינות ישיבה בחורשה קטנה של אורנים)
★**חניון גדילי-אש** - יער הקדושים (אנדרטה ביער עם פינות צל, מים ושרותים)
★**חניון אשתאול** - בכניסה למשתלת קק"ל, אשתאול (פינות ישיבה ומשחקים)
★**יער השלום** - בין שכונת אבו-טור לארמון הנציב, ירושלים (מתקני משחקים ושולחנות פיקניק)
★**פארק רמות** - בין שכונת רמות לשועפט, ירושלים (אתר מרכזי של נופש פעיל ומתקני משחקים)
★**מצפור וחניון משואה** - מכביש צומת האלה - בית גוברין, 1 ק"מ דרומה מגבעת ישעיהו, כביש אספלט מערבה (מגדל תצפית, שולחנות פיקניק ומים)
★**חניוני יער הנשיא** - מכביש צומת שמשון (הרטוב)-צומת נחשון, 2 ק"מ מצומת שמשון מערבה (מדרום לכביש) (שולחנות פיקניק, שרותים ומים)
★**"דרך הפסלים"** - על פני 8 ק"מ, דרך חניון צרעה העתיקה ועד לקבוץ צרעה.
★**פארק עצמאות ארה"ב** - בין המושבים מחסיה, נס-הרים. מכוון בית-שמש: מכביש בית-שמש זנוח סמוך למושב מחסיה דרך עפר הפונה מזרחה. מכוון ירושלים: מצומת בר-גיורא פונים לכוון נס-הרים וממשיכים בכביש עוקף נס-הרים (פינות פיקניק מגוונות, מים, מגרש משחקי כדור, מערת הנטיפים, מצפה הר יעלה, מחנה נוער, מסלולי טיול ברגל לשמורת שורק).
★**עין קאבו** - כביש צומת האלה - אל-חאדר, 1 ק"מ מזרחה למושב מבוא-ביתר דרך כורכר צפונה (מעיין ניקבה, מדרגות שלחין, שולחנות פיקניק, מים ושרותים).
★**חניון דרך בורמה** - מול מסילת-ציון (דרך בורמה ההיסטורית, עליה פינת חמד, "עינות סוסין" ובה מעיין וצמחיה עשירה, שולחנות פיקניק).
★**סטף** - על כביש עין-כרם-צובא (מעיינות, חקלאות הררית מסורתית).

אזור הדרום
★**פארק תמנע** - ערבה דרומית, מכרות תמנע (מרכז מבקרים, מסלולי נסיעה והליכה, אתרי עתיקות, ציורי סלע, חניוני פיקניק אגם מלאכותי). (הכניסה בתשלום)
★**איבים** - ליד שדרות (חניון נופש פעיל, מתקני משחק, שולחנות, מתקני גריל, ברזיות ושרותים).
★**שרשרת** - ליד נתיבות (חניון נופש פעיל, מתקני משחק, מתקני גריל, ברזיות ושרותים).
★**יער יתיר** - הנגב הצפון-מזרחי (חניון פיקניק, מסלולי נסיעה, מתקני משחק, שולחנות, מתקני גריל וברזיות).
★**יער להב** - הנגב הצפוני (חניון נופש פעיל, מתקני משחק, שולחנות פיקניק, אתרי עתיקות ומצפור).
★**פארק אשכול** - ליד נחל הבשור (פארק נרחב, מדשאות, עצי תמר, צל, מצפור, מעיינות מים, שרותים, שולחנות ומתקני גריל, בריכת שחיה) (הכניסה בתשלום).
★**פארק ירוחם** - ליד העירה ירוחם (אגם, שולחנות פיקניק).
★**יער המלאכים** - שחריה (מחנה נוער, מצפור, חניון נופש פעיל, מתקני משחק, ברזיות ושרותים).
★**חורשת לון** - ליד באר-שבע (חניון נופש פעיל, מתקני פיקניק, ברזיות ושרותים).
★**פארק ערד** - ממערב לערד (חניון נופש, ברזיות, מתקני משחק ומתקני גריל).
★**פארק בן-גוריון** - ליד דימונה (מתקני הרפתקאות, שולחנות, מתקני גריל, ברזיות, פינות ישיבה קבוצתיות).
★**חניון הרועה** - ליד שדה-בוקר (חניון דרך, ברזיות, מתקני משחק ושרותים).
★**חניון גילת** - בתוך משתלת גילת בכביש באר-שבע - אופקים.
★**פארק אופקים** - ליד אופקים (מתקני נופש פעיל, מתקני גריל, שולחנות, מדשאה).
★**חניון מצפה-רמון** - בכניסה למצפה-רמון (שולחנות וברזיות).
★**חניון יד-מרדכי** - על כביש יד-מרדכי - נתיבות (שולחנות ומתקני פיקניק).

ישראל אומרת שלום לתייר
התשנ"ה - שנת תיירות השלום
سنة سياحة السلام
The *Shalom* Tourism Year '94-'95

בית קק"ל
★**מרכז חינוכי ומוזיאון מועצת ומינהלת העם**, רח' צבי (הרמן) שפירא 11, תל-אביב
בבית זה התכנסו מנהיגי היישוב בין ה-18.4.48 ל-14.5.48 והחליטו על הכרזת המדינה, קביעת שם המדינה וכן על הניסוח הסופי של מגילת העצמאות

במסגרת הביקור:
חיזיון אורקולי - "ימים של הכרעה גורלית"
חיזיון אורקולי - "קק"ל-עבר, הווה ועתיד"
סיורים מודרכים

לקבלת פרטים נוספים:
טל' 03-5261146, 03-5261104
פתוח 19.00 - 08.00
הכניסה ללא תשלום

אתרי מים
חברת מקורות פותחת לציבור את האתרים הבאים:
★ **אתר ספיר** - ליד הכינרת, מצפון לקיבוץ גינוסר. במקום ייערכו סיורים מודרכים, הכוללים סיור במרכז המבקרים, הקרנת סרטים וסיור בתחנת השאיבה של המוביל הארצי.
פרטים: טל' 06-721399
פתוח: 16.00-08.30
★ **אתר ראש-העין** - דרך קיבוץ גבעת-השלושה לפי שילוט. במקום ייערכו סיורים מודרכים, כולל בתחנת השאיבה המספקת מים לערי גוש-דן, הקרנת סרטים, פינות יצירה והסברים על הסביבה.
פרטים: טל' 03-9380185, רביב.
פתוח: 16.00-08.30
★ **אתר השפדן לטיהור שפכי גוש-דן**. איגוד ערים לאזור דן (ביוב) בשיתוף עם חברת מקורות יערכו סיורים מודרכים להכרת נושא טיהור המים והשבת קולחין.
פרטים: טל' 03-9612756, יהושע ימיני.
פתוח: 13.00-10.00
* אין להכניס כלי נשק לאתרים *
הכניסה לכל האתרים ללא תשלום

לשכת הפרסום הממשלתית

שליחות קטלנית

גפי אמיר מפטרלת • מתרוצצת • שורקת • יורדת • חוזרת

סיפור פיקנטי

מעשה בח"כ, לא חשוב מאיזו עדה, שהיה חייב להופיע ב'רשות הבידור'

מנע. "שקר וכזב" צילום: מיכאל קרמר

דודו טופז ומפיקתו רותי מאירוביץ' ניצלו בעור שיניהם מהתקפת הח"כ דוד מנע ויחצניתו שרית חלל. השניים דרשו להשתלב ב'רשות הבידור' שהוקדשה לעיראקים, בטענה (הצודקת) כי מנע הינו עיראקי, ועל כן הוא מעניין מאוד לדעת עצמו, ולא זו בלבד – יחצניתו הוסיפה וחידדה שהוא גם נשוי לאשכנזייה צעירה, וזה נורא פיקנטי.

את נימוקיהם הצודקים שיגרו הח"כ ויחצניתו בפאקס בן שבעה עמודים למערכת 'רשות הבידור', ומשלא נענו תיכף ומיד, שיגרו לתכנית טלפונים זועמים יומם וליל, במיוחד בליל, כששיאם היה טלפון באישון 12 בלילה לביתה של מאירוביץ', וממנה תבעו להשתלב בתכנית, ויפה שעה אחת קודם.

פשרה שהושגה לבסוף, לפיה הח"כ יגיע לאולפן, אך יישב בקהל ורק משה שחל יתראיין, סיפקה את מנע רק למחצה. הוא אכן הגיע לקהל עם עוזרו ויחצניתו, אך השניים פצחו במקום בסצנה זועמת ודרשו להשתלב בנעשה על הבימה – ולפחות שדודו יודיע שהיום יש למנע יומולדת. אפס כי לא הלך להם.

מנע מגיב: "לא אני שלחתי את הפאקס, הכל שקר וכזב. הוזמנתי להשתתף בתכנית. אני לא זוכר מי הזמין אותי, אבל ידעתי שאהיה פאסיבי, וישבתי כמו ילד טוב. שרית לא יחצנית שלי, אנחנו מכירים מרמת־גן, אבל לא הסמכתי אותה לפעול בשמי".

תראו מי שמדליף

שמעון שבס חוטף קריזה, אבל נרגע מיד

שבס. משתפצים

להלן קטע משמים על שמעון שבס: לשכת ראש־הממשלה היגרה לתל־אביב, שכן המשרדים הקבועים בירושלים משתפצים בימים אלה. עד כה שופץ חדר הממשלה, חדר הקבינט, חדרו של דני יתום, מזכירו הצבאי של רבין, ובשלב הבא ישופצו חדרי הדוברים: עודד בן־עמי ובני כהן. חדריהם של שבס, איתן הבר ויצחק רבין עצמו לא ישופצו, שכן הם לא רצו.

הריהוט מיובא מחו"ל ועלותו, כולל בלטות ועבודה: 150 אלף שקלים. החלטת השיפוץ התקבלה עוד בימי הליכוד, אך עד כה לא בוצעה.

בין לבין הגיע בשבוע שעבר שמעון שבס לחדר המשופץ וקלט בעינו החדה את העוזרים, הדוברים והעיתונאים יושבים יחד ומתגגים. מיד התנפל עליהם בזעם והטיח: "בשביל זה עשו לכם חדר, שתדליפו את כל מה שקורה פה?" אך מיד נענה על־ידי עיתונאי אלמוני: "מי שמדבר".

היורש. סקופיק, בידי־בס־בס: רוני מאנה של שנות ה־2000 פורץ לחייכם: לשוחר מלכות־היופי הרבגוני, נולד מחליף אקזוטי לא פחות: אופיר דויטש, אחיינו בן ה־17 של מאנה, החל לפקוד לאחרונה את פתיחות ומסיבות העיר. דויטש, תלמיד בתיכון אוהל־שם ברמת־גן, מחפש לעצמו בעזרת דודו המפורסם, "מפיק או אמרגן שייקח אותי". על שאיפותיו לעתיד הוא אומר: "אני שואף להתחתן עם מלכת־יופי. בעבר יצאתי עם הילה מילך, דוגמנית, והיום אני יוצא עם מיטל עזרן, דוגמנית מטבריה".

הדוד ואחיינו מחליפים ביניהם מחמאות חמות. "אני גאה בדוד שלי", אומר דויטש, "ולא רק גאה, גם מעריץ אותו. אני מעריך את מה שהוא עשה כטוף, הוא שיא של יופי והצלחה, וזה בשבילי טופ שאני שואף להגיע אליו". מאנה מצדו חיווה על הדור הבא דעתו בגאווה: "אופיר בנאדם חכם מאוד, ויש לו סיכוי להתחתן עם מלכת־יופי". צילום: יובל שמש

מאני (כץ) מסובב ת'עולם

מיכל בקר מבצעת קאמבק אמנותי, והעולם שותק

17 מיליון דולר עיטרו השבוע את קירות מלון דן תל־אביב, שם הציג בית־המכירות הפומביות כריסטי'ס את הסחורה החדשה – אוסף יצירות אימפרסיוניסטיות ותכשיטי קרטייה – שיימכרו לקראת הכריסטמס במכירות פומביות בניו יורק ובלונדון. בכירי הברנז'ה החפצים להשקיע בשאגאל משלהם, הגיעו לבחון את התמונות, אך את הקנייה עצמה ייאלצו לבצע בטלפון במכירה הפומבית.

ואכן מיכל בקר, שקמה לאחרונה לתחייה ושבה לתרגל את חיי הזוהר, דפקה לכבוד התערוכה מיני־עור שחור ושפני והגיבה בעצב לנוכח האוסף: "האמת, עוד לא ראיתי איזה משהו שממש הוציא אותי מגדרי. אני די אוהבת את מאני כץ", והתוודתה, "אבל צריך עוד לחשוב על זה". תודו כי מאני (מאנה, כמובן) כץ הוא אכן צייר עשיר ביותר.

בין נציגי עולם הזוהר שדרכו במקום זה על רגלי זה, בעודם בולסים מטיפורי־גבינה, שוטטו נערות פעוטות מלהקת בת־דור, שניסו לגבות תרומות בסך 50 שקלים, אך אורחי המקום דוגמת יעל דיין ואמה רות, יוסי ותורה חכמי, אורי לובראני ושרה, פנינה רמון, בני פרגי, אביבה מרקס הבלונד'קה, אלפרד אקירוב הקרחוני ומבחר עשירים, בושו לתרום כספם ללהקת המחול. הגדיל לתרץ גונן שגב, שר האנרגיה, התשתיות והמה־לא, שנימק באוזני התורמות בחן: "אני פשוט בלי הצ'קים פה".

בקר. לא יצאתי מגדרי

צילום: יובל שמש

גלעד. "סקסיסטי ומגעיל"

שוויון המינים

אברי גלעד מכין הפתעה נעימה לצופות שבינינו

מהפכה בערוץ השני. אברי גלעד, איש 'עשינו עסק', הכריז על שינוי תדמית כולל לתכניתו, במסגרתו יעסיק במקום הדיילות החטובות המתחלפות מדי תכנית, בחור ובחורה. "החלטנו על שינוי מדהים", מכריז גלעד. "זה נראה סקסיסטי ומגעיל שיש רק בחורה. גם לצופות מגיע להתפנן על איזה כוסי".

כזכור, התקררו לאחרונה היחסים בין גלעד לבין ארז טל, ועם רמז עבה לפסטיבל של בחירת נערת 'גלגל המזל', אך בלי להזכיר את השם המפורש אומר השבוע גלעד: "את הבחור והבחורה שיעברו בתכנית נחפש בדיסקרטיות דרך סוכנות דוגמנים. אם מישהו מעוניין, הוא יכול לפנות להפקה, אבל אין לנו כוונה לעשות מזה עניין גדול".

דוגמניות בע"מ. שוב נחלצו בכירות הברנזה ונתנו יום לצ'אריטי. היום בבוקר ידגמנו בבן־אורנים: ויטה רוזוב, פנינה רוזנבלום, אורית תאומים, ג'ודי ניר־מוזס־שלום, אריאלה טרטר ופנינה רמון, את בגדי האביב והקיץ של 'אמיקה'. כרטיס יעלה 120 שקלים, וכל ההכנסות מיועדות לניצן. חוגט אלחדיף, חברתו של נסים זוילי, שהיתה אמורה אף היא גמכן לדגמן, השתפנה ברגע האחרון. העדויות המלאות על מסכנו בשבוע הבא.

קשה להיות בארמנית

מסיבה שגרתית חושפת תהיות קיומיות סבוכות

לרגל מסיבת השנה למועדון 'ניימ'ס' התל־אביבי, ננטע במקום באחד מלילות השבוע כיסא גינקולוג, שיהווה מעתה פריט ריהוט חיוני במסיבות הביצה. לכבוד היומולדת השתכן עליו איל פלג, הבעלים, שבדיוק נפל עליו מגבר ועתה רגלו מרוסקת, ואף פלג מרוצה, שכן בחדר־המיון באיכילוב פגש במפתיע את יהלי סובול, סולן 'מוניקה סקס', שהגיע עם חיידק במעיים ועם חברתו עלמה הראל, השלישייה פצחה מיד בדיון מוסיקלי סוער.

עולם הזוהר התגלם הפעם בדמותם של טל גורדון, שהגיעה עם מפיקה טלי יורמן, בצחי בוקשתאר ואשתו ליעדה, בחנוך רוזן ואשתו ענת, בחיים צינוביץ' הבלתי נמנע, בגלית גוטמן, בענת בירן ובמשה שגיא. בין לבין קלטה אוזני את סיפורה העצוב של בארמנית הבית, קרן, שסיפרה לחברתה: "שמעת שיום חמישי לא עובדים? מתחילים לעשות פה ערבי הומואים, אז הם רוצים בארמנית משלהם. אני לא מאמינה שזה קורה לי. ביום שלישי יש כבר ערבי לסביות, וגם הן רוצות בארמנית שלהם. רק שלא יבלבלו: שלישי זה לסביות, חמישי זה הומואים. שמעתי שהומואים רוצים בארמנית בתורה 40 קילו עם שיער בלונד־פלאטין, שתרקוד להם על הבאר. זה מה שהם מחפשים".

המקצוע: מקצץ. מישל מרסייה, ספר הקציצות פתח זה עתה את מספרתו החדשה בהרצליה־פיתוח לטובת הילידים, המתבאסים להגיע למספרה הוותיקה בדיזנגוף. "קוראים למקום עמק הסיליקון, כי כל תעשיית החיי־טק שם", מתרץ מרסייה את מניעיו, "ויש להם כסף למחירים שאני גובה". נשות הסיליקון (העמק, העמק) שפקדו כבר את המספרה החדישה הן **ליאת אלקולומברי**, הנשואה לבורקס, **גלית גוטמן**, עליה מעיד הנחתום כי היא "אוהבת שינויים, בעיקר בשיער, וחשוב לה להיות מאוד אפ־טו־דייט", **תומי יואל** (שמרסייה הוא־הוא האחראי לבלונד־גאלה החדשני שלה) ו**ענת דולב**. יש גם בחורים משקיענים: **גיל ססובר** מחיקומדי סטור', ו**יעקב אילון**, מחדשות ערוץ 2, שעליו אומר מרסייה בכובד־ראש כי "מה שמייחד אותו זה שהוא מתמיד להסתפר באופן קבוע", שזו כידוע תכונה אקזוטית מאוד, שלא לומר ביזארית ממש.

צילום: אסנת יבין

שליחות ציבורית

לא תאמינו, אבל התשובה נמצאה הפעם בסוכנות היהודית

אברום בורג, יו"ר הסוכנות, (אבורום, כפי הגירל'ס הצפוניות), הביס השבוע מתחרים כבדים למחצה, דוגמת מאיר שטרית ושלמה גבירי ולקח ברוב מוחץ את המקום הראשון בסקר הח"כ הנחשק, עם 20% מהקולות. מה שמוכיח כי אחיותינו עדיין מבכרות את הבחור הסימפטי, עם הטאץ' הירושלמי, על פני טיפוס הפרא האציל (רמוליקו) והאינטלקטואל הנחנה (יוסי שריד).

במקום השני, בהפרש נכבד, מביבי נתניהו שקיבל 12% מקולותיכם. האם העובדה שרות בר חשקה בו היא שהעלתה את קרנו בעיניכן, בנות? שלו קורה מבין עיניכן ויפה שעה אחת קודם – שטרית האופנוען שווה בהרבה, ואיך יכולתן להתעלם מחגי מרום, איש המערך המסוקס, הלו, מה עובר עליכן?

במקום השלישי בתודים: שר האנרגיה והתשתיות, גונן שגב, שזכה ב־9% מהקולות בטח בגלל שהוא רופא, והרשו לי להזכיר לכן שגם יורם לס השדכוני הוא רופא, וזה לא אומר שהוא סמל סקס, אתן יודעות.

מודרשים: רפאל איתן, שמעון פרס ויצחק רבין. מילא לחפש את דמות האב, אך מדוע להרחיק לכת לדמות הסבא? כולכן לטיפול, ויפה שעה אחת קודם.

ולפני פיזור, הערה: ברנדון מ'בוורלי הילס' אכן נחשק, אך הוא אינו חבר כנסת עם כל הכבוד לו ואף לא דיויד ואלמוני, שהואיל להחדיר עצמו למשאל בתפקיד הח"כ הנחשק. ושאלת השבוע: מי היא הח"כית הנחשקת? נעמי בלומנטל הבלונד'קה בעלת הקארה, או שמא דליה איציק, אשת ועדת חינוך, ומה עם אסתר סלמוביץ' סגנית יו"ר הכנסת המצטמצמת ואורה נמיר, על קוקו הבננה ההדור שלה, ויעל דיין, וענת מאור ושולמית אלוני, ותמר גוז'נסקי הקומוניסטית? חייגו לתא טלמסר 03־5652299 ודווחו לנו מי היא הח"כית הנחשקת.

מרים בנימיני

שור 21.5־22.4

ההרגשה הכללית משתפרת. אתם פעילים יותר ומוכנים לבצע תכניות, שזמן־מה חשבתם לוותר עליהן. עם זאת זהו שבוע, שבו תהיו בטוחים יותר, אם תהיו ערניים ורגישים למה שקורה סביבכם.

שישי – מעייף אמנם, וחלק מכם לא מרגיש טוב, אך מה שמעורר קשור בתחום הרומנטי. קשרים חדשים נוצרים עכשיו וחייבים להישמר בסודיות. מהיחסים החדשים מישהו שלישי נפגע, אולי אפילו ללא ידיעתכם.

שבת־ראשון – תהיו מוקפים באנשים, תצטרכו לשנות תכניות ולהתאים את עצמכם לרצונותיהם של אחרים. למרות התנגדותכם תיהנו. היזהרו בדרכים.

שני עד רביעי – ענייני הכסף שוב גורמים לדאגה. ייתכן שהגיע הזמן לשנות גישה וטיפול בענייניכם הכספיים.

יום העצמאות – יעבור בצורה נעימה יותר מכפי שאתם מצפים.

תאומים 21.6־22.5

מצב־הרוח קצת ירוד, יש חשק לנוח, להתרחק מהכול ולהרגיע קצת את העצבים המתוחים. אבל דווקא בימים אלה מוסיפים לכם עבודה ועיסוקים.

שישי – בשעות הערב לא רצוי לתכנן אירוע, מסיבה וכיו"ב, יותר מדיי שיבושים עלולים להיות.

שבת עד צהרי שני – אינכם מרגישים טוב ונתפסים לדאגה מופרזת, לא הימים המתאימים לנסיעות או לפעילות שיש בה סכנה.

שני – במקום העבודה נוצר מתח; תקרית קטנה מחררת את היחסים עם עובדים אחרים. עדיף לא להגיב.

בתחום הרומנטי – זה הזמן להכניס סדר ביחסים הסבוכים שלכם. קשרים עם בני עקרב עלולים לגרום להרס של מערכת יחסים אחרת, שבה אתם תלויים. לפנויים שפע הזדמנויות להתחיל בקשר חדש.

סרטן 22.7־22.6

תחילת תקופה יותר טובה בחייכם. אתם מגלים שיש לכם יותר חברים משחשבתם. הם וסתם מכרים מנסים להציע את עזרתם בכל תחום שלו אתם זקוקים. בימים אלה אתם עצמכם מקדישים את מירב זמנכם הפנוי לאחרים.

בעבודה – אפשרות לשפר את התנאים או למצוא עבודה, שממנה תיהנו ובה תוכלו להתקדם במהירות. מאמץ שהשקעתם בכל החורף נושא פרי עכשיו, אל תאבדו ביטחון למרות הביקורת המושמעת.

אהבה – אכזבה מיחסים שלהם נתתם יותר מדיי מעצמכם.

מוצ"ש וראשון – *הימנעו מלהיות במקומות שבהם יש התקהלות גדולה של אנשים.*

שני עד רביעי – מצב־רוח כבד, געגועים למישהו.

יום העצמאות – תרגישו נפלא, תהיו מבוקשים, תתקשו להחליט לאיזו הזמנה להיענות.

אריה 23.8־23.7

אתם מרוכזים בעבודתכם ומחפשים קיצור דרך, שיאפשר לכם להתקדם בתפקיד. את השבוע כדאי לנצל לשיחות, לפגישות ולהצעות בענייני הקריירה. לצורך זה יהיה עליכם להזכיר לאנשים את כישוריכם, עכשיו הזמן לממש את שאיפותיכם.

שישי – קשר עם חו"ל מעורר ומפתיע, בשורה משמחת תתקבל במכתב או בטלפון. הקפידו על חוקי התנועה.

קשרים – רומנטיים עשויים להתחיל בעת נסיעה. אנשים שבאים מרחוק מעוררים בכם עניין.

כספים – ההוצאות הכספיות גדלות בגלל בעיות הקשורות במגורים או בהורים מבוגרים.

יום העצמאות – תהיו קצת עייפים ותטו לסבול מבעיית בריאות כלשהי. אל תתכננו יום מאמץ מדיי.

בתולה 23.9־24.8

אתם אופטימיים יותר, וכבר נראה מוצא מהמצב המעיק, שממנו סבלתם בשבועות האחרונים. נסיעה לחו"ל, שלכם או של מישהו המקורב אליכם, משפרת מאוד את מצב־הרוח. חושבים על לימודים בתחום חדש. זה הזמן להירשם.

שישי – אינכם מרגישים טוב, ענייני הכסף מדאיגים אתכם וגורמים לכל זה. דאגה למישהו קרוב גם היא מופרזת.

שבת – יום רגוע, אתם מרגישים טוב יותר, נהנים מטיולים, נסיעות, שיחות ומפגשים.

מוצ"ש וראשון – היו זהירים. נסיעות עלולות לסכן אתכם.

בעבודה – נכנסים לוויכוחים ולמריבות. ריסון ואיפוק יביאו לקבלת תפקיד שאתם שואפים לו מזמן.

כסף – עשוי להגיע השבוע ממקורות שונים. תכניות חיסכון משתחררות, גם כספי הגרלה עשויים לעזור לכם ברכישת אביזר יקר.

מאזניים 23.10־24.9

אובייקטיבית אין סיבה, אבל מספר דברים מכבידים עליכם. מעציבים אתכם געגועים לאנשים שכבר אינם, ומביאים אתכם לרצות לשנות הכול.

שישי – יום רומנטי ומרגש, פגישה מקרית קשורה איכשהו למקום העבודה. התאהבות סוחפת וחזקה תשכיח מכם בעיות.

שבת עד צהרי שני – מצב־רוח ירוד. מישהו בסביבה לא מרגיש טוב, ומתעוררות דאגות הקשורות לבריאות ולכספים.

שני עד רביעי – ימים טובים יותר, אתם במיטבכם מבחינה מקצועית ורומנטית. הצלחה בבחינות לסטודנטים ולתלמידים. פחות יצליחו אלה הנבחנים לנהיגה.

יום העצמאות – מצב־הרוח משתפר, אתם זוכים להערכה מהסביבה.

ירח שחור

מעבר הירח מהסימן בו הוא שוהה לסימן האסטרולוגי הבא נקרא 'זמן ירח שחור'. בזמן כזה לא כדאי להתחיל בפעילות חדשה מכל סוג שהוא. מה שייעשה באותו זמן עלול לא להצליח ולאכזב.

מולד הירח יהיה בשבת בשעה 20.36 במזל שור.

הירח יהיה במזלות טלה, שור, תאומים וסרטן.

שעות הירח השחור:

שישי משעה 18.08 עד 02.54
שני מ־14.23 עד 14.54
רביעי מ־10.39 עד 03.46
6.5 מ־15.10 עד 15.26
9.5 מ־00.44 עד 01.34
11.5 מ־06.38 עד 07.31
13.5 מ־02.31 עד 07.31
15.5 מ־09.00 עד 09.59

איור: שחם קארו, הרצליה

קוראים מוזמנים לשלוח איורים עפ"י הכתובת: 'ימים' 'ידיעות אחרונות', רח' מוזס 2, ת"א עבור ההורוסקופ

מצב הכוכבים השבוע

כוכב נפטון מתחיל בנסיגה, ומספר ימים אחריו ייכנס גם כוכב אוראנוס למהלך נסיגה. כוכב פלוטו, שנמצא במזל קשת מחודש ינואר, ייכנס למזל עקרב (גם הוא בנסיגה) וישהה שם עד נובמבר, אז יחזור למזל קשת וישאר שם כ־13 שנה.

מנסיגות אלו יושפעו במיוחד בני המזלות דגים (נפטון) וילידי סוף מזל גדי, שם שוהה כוכב נפטון בשנים אלה. בני דלי וילידי תחילת המזל יושפעו מנסיגתו של אוראנוס, ואם לא יתרחשו שינויים דרסטיים בחייהם בתקופה זו, יצטרכו לחכות לינואר 1996. אז אוראנוס ייכנס למזל דלי בפעם השנייה. הפעם הוא יישאר שם כשבע שנים.

מינואר 95' יקרו דברים בצורה יותר ברורה ותתחיל. כניסת פלוטו למזל עקרב משחררת את הקשתים ילידי תחילת המזל, וחייהם יתחילו להשתנות מנובמבר־דצמבר. אצל חלק מהקשתים יתחיל פרק חדש בחייהם, תיפתח דרך חדשה. עקרבים ילידי סוף המזל יחוו תנודות השפעתו החזקה של כוכב פלוטו והכוכב שלהם, מעליהם, ולמשך כחצי שנה, גם הם, כשאר בני מזל עקרב, יוכלו לבצע שינויים בחייהם, זו הזדמנות מצוינת לפנות לכיוונים, שאליהם הם שואפים.

השמש לקראת חיבור ריסונטוני לכוכב מאדים (מארס), בסופו של השבוע (יום העצמאות) מתחיל להיווצר חיבור לא נוח בין השמש לכוכב מארס. כוכב זה נמצא עדיין במזל אריה, שמוצא בצורה בולטת במפת המדינה. במפה זו נמצאים הירח במעלת הצמיחה אריה, כוכב שבתאי והכוכב פלוטו וכן כוכב מארס במעלה איפה במזל הזה. היכנס מרינע, שיוחזר בסוף השבוע והשבוע הבא אוריין, מוריע להיות זהירים.

עקרב 22.11־24.10

תקופה זו מביאה עימה התחלות חדשות בכל תחום שאותו מציתם. היחס מצד הסביבה נוח ונעים מתמיד, כי אתם עצמכם לא משדרים ריחוק וניכור. אנשים אסירי־תודה על כך ומוכנים לעשות למענכם הרבה.

שישי – יום עסוק ביותר, אך שבת מרגיש את ההבדל בין החודשים שעברו לאלה שיבואו. הכיוון חיובי.

מולד הירח – פותח לכם אפשרויות גם מבחינה רומנטית. אנשים שתכירו עכשיו יכולים להשפיע על חייכם, אם כי לא מיד. קשר משמעותי עשוי להתחיל מעט מאוחר יותר.

שני עד רביעי – נטייה לשגות בהחלטות הקשורות לעסקות ולכספים. הזמן לא מתאים לפעילות כזו.

יום העצמאות – יהיה שמח ובעיקר מעניין.

קשת 21.12־23.11

זמן די לחוץ, אתם נאלצים לעבוד יותר, למלא מקום של מישהו שחסר במקום העבודה ולסיים פרויקטים, שבהם אתם עוסקים כבר מספר חודשים. אתם נאלצים לטפל בבעיות של אחרים ומתקשים למצוא זמן פנוי לעצמכם.

בריאות – בשבועות הבאים כדאי לשים לב לכל בעיה רפואית.

רומנטיקה – בשטח הזה אתם ממש חוגגים. לא ברור מתי יש לכם פנאי לפרשיות רומנטיות, אבל הזדמנויות לא חסרות.

בענייני הכסף – מצבכם משתפר. זה הזמן לדאוג להשקעות בתכניות ארוכות־טווח. כספים עשויים להגיע ממקורות שונים, אפילו הגרלות.

שני־שלישי – מתח רב מדיי, מתקשים לשלוט באירועים.

חמישי – מצב־רוח קצת כבד, נוטים להרגיש לא טוב, עדיף להישאר בקרבת הבית.

גדי 20.1־22.12

תקופה זו מפצה אתכם על חודשי החורף הקשים. עוד לא השתחררתם לגמרי מכל מה שהפריע לכם, אבל בעוד שלושה שבועות יגיע השינוי המיוחל.

שישי – יום שבו אתם נאלצים להישאר בבית. אל תתעקשו לצאת ולהיצמד לתכניות, אם יש עיכוב או מכשול בדרך.

מולד הירח – בשבת מציין תחילת תקופה שמחה, שבה תוכלו לבלות ולהתראות עם יותר אנשים, לחרוג מהשגרה וליהנות מיותר מזל בכל מעשיכם.

רומנטיקה – האווירה סביבכם רומנטית. יש מי ששם לב אליכם ומעוניין להתקרב. אבל אתם עצורים ומתקשים להיפתח.

כספים – שבוע רגיש במיוחד. את הישגי הזמן האחרון אתם עלולים להפסיד, אם לא תיצמדו לתכנית המקורית. רק אתם יודעים איך לנהוג נכון בכספכם, בעיקר בין שני לרביעי.

דלי 18.2־21.1

אתם עייפים, זקוקים להימצא יותר בבית ולארגן את חייכם מחדש. יחסים עם בני־הזוג מתוחים מדיי, אתם ממהרים להתרגז, והם אינם נשארים חייבים. מחשבות על שינוי מקום המגורים עולות כעת. אתם אוהבים שינויים, אבל במצב הכוכבים העכשווי לא כדאי לבצע שינויים קיצוניים, אלא לדחותם לנובמבר, ואם זה רחוק, אזי עד למחצית חודש יוני.

שישי – פגישות או נסיעות בעלות מטרה מסוימת, כדאי שיתבצעו עד השעה 18.00. לאחר מכן אתם עלולים להתאכזב.

שבת־ראשון – עדיף לצאת קצת, לתכנן תכנית שבה לא תהיה אפשרות לריב עם הסביבה הקרובה.

שני עד רביעי – ידיעות משמחות הקשורות לחו"ל יגיעו.

יום העצמאות – תהיו מאוד עסוקים, תתקשו למצוא זמן למנוחה. היו זהירים במה שאתם אוכלים.

דגים 20.3־19.2

יש לכם פסק־זמן מכל הבעיות שפקדו אתכם השנה. עכשיו אין לכם סבלנות להישאר במקום אחד. אתם מרגישים צורך לזוז, לפגוש אנשים ולהתאוורר.

קריירה – שוויון־נפש, שבו אתם מתייחסים כרגע לעבודתכם, עלול לסכן את הישגיכם. ההצלחה כאילו עלתה לכם לראש. אבל גישה כזו עלולה להחליש את מעמדכם ואפילו לסכן אתכם.

כספים – עשויים להגיע מכל מיני מקורות. אפילו המשכורת עשויה לעלות בתקופה זו.

רומנטיקה – שבוע המהפך לפניכם. יחס חם וקרוב ביום אחד, ולמחרתו ריחוק לא ברור. בני־הזוג אינם יציבים בכל הנוגע אליכם.

יום העצמאות – יהיה טוב מתמיד. אווירה שמחה ואנשים שאת חברתם אתם אוהבים.

טלה 21.4־21.3

אתם מושכים תשומת־לב בכל מקום שבו אתם נמצאים. הופעתכם מעוררת עניין, ואתם זוכים בחיזורים האינטנסיביים. אהבה, יחסים חדשים ואולי מחודשים, כל דבר אפשרי. גם הידוק הקשרים הקיימים לאחר אדישות שהייתה בחורף.

בעבודה – חשוב להרשים את הסביבה. אנשים מחפשים סיבה לבקר אתכם או את עבודתכם, אך תקופה זו מהווה דווקא קרש־קפיצה לעתיד.

בכספים – שבוע זה דורש התייחסות זהירה לענייני הכסף, נטייה לסבול מגניבות, מאבידות וכיו"ב. ביום העצמאות כדאי שתנעלו היטב את הבית, ותשגיחו היטב על הארנק.

M1-מגדל המשרדים המפואר הראשון בראשון.

למכירה

איילון צפון 3 דקות
רעננה–כפ"ס 25 דקות
נתב"ג 20 דקות
בת ים–חולון 5 דקות
איילון דרום 1 דקה
נמל אשדוד 20 דקות
חוף הים 1 דקה
מרכז ת"א 15 דקות

(בריקמן)

מתחם ראשון
מתחם הרכב והמשרדים הראשון בישראל

בנין דומה בתל-אביב	בנין המשרדים החדש -M1
$3,500* למ"ר	החל מ- $1,650* למ"ר

המחיר בדולרים שווה ערך לשקלים ואינו כולל מע"מ.

אנשי עסקים, בעלי מקצועות חופשיים ונציגי חברות בינלאומיות נמנים על קהילת העסקים שכבר הבטיחו לעצמם מקום באחד ממשרדי הפאר ב-M1.

M1 - 8 קומות של משרדים מפוארים, המשקיפים אל הים, ברמת גימור בינלאומית.
M1 - מסעדת עסקים אקסקלוסיבית, מועדון בריאות וחדר כושר משוכלל.
M1 - חניון תת קרקעי - ענק.
M1 - משכנתאות עד 75% וערבות בנקאית לכל רוכש.

שיווק בלעדי:
AS אנגלו-סכסון
אגף לשיווק פרוייקטים מסחריים
ת"א-03-6919245, ראשל"צ-03-9671717
משרד מכירות באתר:
טל. 03-9627908, טלפקס. 03-9627942
רח' סחרוב (מול קניון הזהב) ראשל"צ

חברת המזרח לשווק מכוניות בע"מ

Kardan
קרדן נדל"ן בע"מ

UMI Israel

זה הקטן גדול יהיה

כל מה שרציתם לדעת על הניתוח להגדלת הפין הגברי, והתביישתם (ובצדק) לשאול

האיש הכי מבוקש במדינה לאחרונה הוא ד"ר ז' (אות בדויה, כמובן) – שהוסיף לפיפי מקומי מאושר אחד, בניתוח שארך כשעתיים, איזה ארבעה ס"מ לאורך, וצול אחד לעובי, טבין ותקילין.

איך שיצאה הבשורה מהמדיקל־סנטר בהרצליה, כל תכניות הטלוויזיה החלו לרדוף את הדוקטור נפש. כל מקומון הבטיח לכתבים שלו פותחן עניבות ושש שקל במזומן, ובלבד שיביאו את הדוקטור, חי מפרפר ומדבר.

והאיש – מתחבא על חייו. לא רוצה סנסציות, לא רוצה קנאת קולגות, רק רוצה לישון טוב בלילה, ובעילום־שם.

ואם כמו שאומרים, אנוכי, זכריה־מן־הכפר־ירושלים, בסוף, הייתי היחידה שהצליחה לתפוס בשבילכם את הדוקטור בגרוגרת, (בעילום, בסדר, בעילום) – זה רק בגלל שגם תרנגולת עיוורת תופסת לפעמים גרגיר.

מה להגיד לכם חברים, לפי המכתבים שמתנקזים אליי למערכת, שני דברים הכי – אבל הכי – כואבים לעם ישראל במישור הגופני:

לכו־לם יש פריחה על הישבן (קרם־טוסיק לתינוקות של בית־מרקחת שביט בגבעתיים, שכבה שקופה, כל יום במשך חודש, כמה פעמים להגיד?)

וכו־לם רוצים עוד סנטימטר תוספת למויישלה – גם אם יש להם כבר עשרים וחמש כאלה, מהבית.

ובבקשה אל תצפו ממני להיות רצינית בקשר ל'ב'ח'יעיה ח'זאת'.

כי בעיניים נשיות, הטרגדיה הגברית הזו של 'לא מספיק ארוך' – מצחיקה לאללה.

„כן ארוני, אני הפיה הטובה שלך. בוא נעשה 'וי' על כל הרשימה:

„מיליונר, עשיתי אותך, נשיא ארצות־הברית, עשיתי אותך, מאושר מחייך עשיתי אותך – מה, לא?! למה?! מה חסר לך?! אה, סנטימטר נוסף. או־קיי. סנטימטר נוסף, על האש, כבר מגיעו"

מה יש להם אלה עם האורך? שואלות נשים בכל העולם.

מה יש להם אחד עם השני, אני אומרת, כי הרי זה במה לא בשביל הנשים. כי אותן הרי הכי מעניין מה גברים עושים עם זה, ועוד יותר חשוב במה ומן – ולא 'איך זה נראה'.

אבל במלחמה כמו במלחמה. ואם בין כה וכה יש מלחמת מינים, ואם בין כה וכה גברים משחקים לידיים נשיות עם כזה חוסר ביטחון בציוד, למה שנשים לא תגרנה 'נכון נכון, הגודל מאוד קובע' למרות שהוא בכלל לא. למרות שאת זה, כמובן, (מה פתאום שאבגוד בבנות?) קבע אחד, שיש לו קטן...

לא, אין ספק שהמאניה הזו של הרדיפה אחרי הסנטימטר החסר, מקורה ומטרתה היחידה הם – המשתנות הגבריות הציבוריות.

בני־אדם בסדר לחלוטין חיים בתחושת חסר סמויה אך קבועה, וככה דופקים לעצמם חיים שלמים, בשביל שני רגעים של תצוגה.

וללמוך עד כמה 'תצוגה' – יש קטע מצחיק ומטופש להפליא שמתרחש קבוע, במקלחות הגבריות הציבוריות:

כמו שנשים מהדור של סקארלט אוהרה היו צובטות עצמן מהר ובחשאי בלחיים, כדי שיראו יותר 'ורודות' – ככה עושים לעצמם הגברים בחשאי על השנורקל, לפני הופעת עירום בין ציבור המתקלחים הגברי.

לא כדי שהמתקן יעמוד, חס ושלום, אלא רק כדי שייראה תלוי 'ספורט־אלגנט' כזה, 'גדול גם כשקטן', יענו.

עכשיו,

אם כולם עושים את זה, וכולם יודעים שכולם עושים את זה, למה, ריבון העולמים, הם עושים את זה? ולמה, אחרי זה, שנשים תכבדנה גברים, ולא תראינה בהם יצורים אינפנטיליים, שלא לומר אידיוטים גמורים?

אבל מה כבר אפשר לצפות מיצורים שמעריצים טכנוקרטיה, ולא יודעים שלב אוהב אחר (ביחוד ביחוד אם הוא מצוי אצל האשה) גורם לה ליותר הנאה מינית, מאוטוסטרדה מרוצפת מלפפונים, שיודעים לעשות פירוטכניקה מופלאה?

אבל ככה זה.

אין עם מי לדבר. כי זה קטע בין־פנים־פנימי של גברים, ומלה של אשה פה לא נחשבת. רק ציון של גבר עמית. בצורת מבט קנאה של תדהמה מזועזעת, איך שהוא רואה את האיבר הערום. ועוד יותר טוב זה – אישונים שמתרחבים ומתרחבים, ואז פתיו התעלפות מרקרן של הצופה. וזה, בנות,

חלומו הרטוב הסודי והאמיתי של כמעט כל גבר – למקרה שחשבתן, אולי, שאלה הציצים הגדולים...

ומכיוון שכבה, הלכתי אל הדוקטור לברר מי המציא את החשמל, ולמה, וכמה, ואיך, ומה.

וכה אמר זרטוסטרא:

„טכניקת הניתוח הזו מיועדת לכל מי שסובל או שחושב שסובל, מאיבר־מין קטן.

„לא, לא אומר לך מה, לפי דעתי האישית, זה 'גודל נורמלי', למרות שאני רואה (רואה, לא מנתח!) כ־15 פציינטים ליום, שמהבוקר עד הלילה זה שני מטר מינימום, ויש לי קצת מושג. אבל בצרפת עשו מחקר עם גברים בגילאים בני 19־90, ויצא שבמדידת האיבר מלמעלה, מעצם החיק, עד העטרה – הממוצע זה 11 ס"מ (במשיכה קלה, ולא בזקפה), ופה בארץ זה אותו הדבר.

„אי־אפשר להגדיל פין עם פרוטזה, כמו ששמים סיליקון בציצים. לכן הטכניקה פה שונה. הפין בנוי מחלק חיצוני וחלק פנימי. בערך שני שלישים ממנו גלויים, ושליש סמוי.

הוא מוחזק יציב ע"י רצועה פנימית. יש 'עודף' ברצועה הזו, ואפשר לשחרר חלק מהאחיזה שלה בלי לפגוע ביציבות הזקפה. מה שאני עושה בניתוח, זה לשחרר חלק מהרצועה הזו ולגלות בכך יותר חלקים מהפין בחוץ.

„אם ניקח כחשבון שאורכו של הפין כולל ה'חלק ה'קבור' הוא 18 ס"מ – 12 ס"מ בחוץ ו־6 בפנים – אחרי הניתוח יהיו 15 ס"מ בחוץ, רק 3 ס"מ בפנים.

אותם ה־18 ס"מ נשמרים, רק שב'פיזור' שונה. אין כאן הארכה ממשית – יש רק שינוי ביחס בין החלקים המוסתרים והגלויים. אם כי לווגינה הנשית חודרים ככה יותר סנטימטרים, ואוטטית, הפין נראה ככה יותר 'גדול'.

„'עיבוי' האיבר, לעומת זאת, הוא אבסולוטי. והוא מתבצע ע"י לקיחת רקמת שומן ממקום אחר בגוף, מרופן הבטן, למשל, או מהעכוזים, ועטיפת האיבר לכל אורכו, משני צדדיו, בשני פסי שומן עצמי. אני לא 'עוטף' את האיבר כאוטן 'הרמטי', כי אסור לגעת לא בצינור השופכה, שנמצא בגחון, ולא בכלי הדם והעצבים, שנמצאים בדיוק למעלה. אבל אין פגם בצורה הסופית, זה לא נראה כמו שני פסי שוקולד נוקשים ושטוחים משני הצדדים.

„ולא, לא נשארים 'חורים' במקומות ה'תרומה'. כי אם מוציאים מעט, הגוף ממלא מהר את החסר. ואם לוקחים יותר, אז עושים תפירה קוסמטית.

„מה שכן, בתהליך־אישי כן כמה חודשים חלק מרקמת השומן המושתלת, וליתר דיוק 30 עד 35 אחוזים ממנה, נספגת בחזרה לגוף. אבל לא יותר מזה. מעבר לספיגה הזו, אין חשש שריאקות הדויה יצמקו את האוצר החדש. מאידך, אין צ'אנס שהשמנה מאסיבית תשמין שם משהו.

צילום: אסנת יבין

„הניתוח מותיר צלקת לא גדולה באיזור שורש הפין, והיא מוסתרת לחלוטין בתוך שער הערווה, וכמה צלקות קטנטנות שדוהות מהר באיזור העטרה שלו. הוא אורך כשעתיים, בהרדמה מלאה, וכבר למחרת הבנארם יורד מהמיטה ומסתובב, עם בגדים לא צמודים. הכאב והאי־נוחות הם למשך 10 עד 14 יום, ולפעילות מינית מלאה מותר לחזור אחרי 5־6 שבועות.

„הניתוח מיועד גם לרווקים וגם לנשואים, והוא בעיקרו ניתוח קוסמטי לחלוטין, שמיועד לשיפור הדימוי העצמי. ככלל, הניתוח לא פוגע באיכות הזקפה, במנגנון השפיכה, אבל גם אינו משפר שם מאומה.

„כששואלים אותי לפני הניתוח, 'עד כמה זה יהיה יותר ארוך ועבה?' – אי־אפשר להבטיח 'מידות', כי זה תלוי בכמה אפשר יהיה לשחרר את הרצועה הפנימית התומכת. יש טווח ממוצע של בין שניים וחצי לארבעה ס"מ תוספת אפשרית לאורך. אבל התוספת אינה תלויה ברופא, אלא באנטומיה הפרטית של הפציינט, ולרוע המזל, את זה אפשר לדעת רק כשפותחים את המקום. עם העיבוי ניתן 'לשחק' מעט יותר חופשי.

לא, לא, לא, אני לא מוסר מחירים. מי שזה יהיה לו מספיק חשוב, שיצלצל למדיקל־סנטר בהרצליה, ושיקבע פגישה".

עד כאן הדוקטור.

ואני אומרת שאם הדוקטור הנחמד הזה ימצא שיטה, איך להשתיל לגברים את האיבר המנותח החדש הזה שלהם על המצח – פייד, הוא שובר את הקופה...

איפור מקצועי

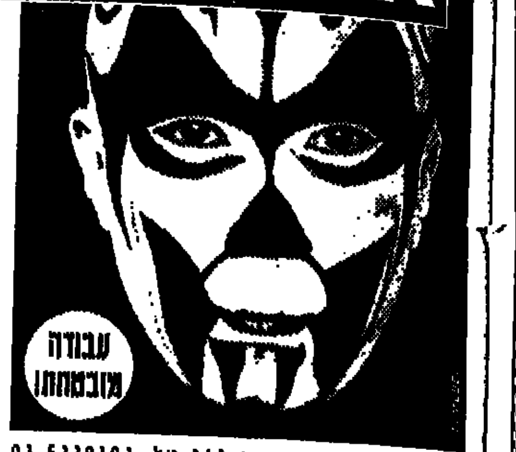

רק בית הספר לאיפור מקצועי של מולה סנטר יכול להבטיח עבודה לבוגרים המצטיינים

עובדה: מאות בוגרי מולה סנטר מובילים כיום את האיפור המקצועי בישראל. הם רכשו את המקצוע בבית הספר המקצועי והגדול ביותר בארץ. לימדו אותם מיטב המאפרים, בכל תחום ותחום. לפני שתרשם - בוא ותתרשם מהרצינות ומהמקצועיות. רק כך תצליח גם אתה להשתלב בעולם האיפור היצירתי והמרתק.

מנהלת מקצועית: איריס עשת

שיעור דוגמה חינם: 03-5229192

מוכה סנטר
בית הספר לאיפור מקצועי

תל-אביב: רח' דיזנגוף 213 טל. 03-5229192
חיפה: ארלוזרוב 1 א' טל. 04-661616. ירושלים: טל. 02-243027
ראשל"צ: טל. 03-9677850. בשישי שבת: 03-6429004

תכנית הלימודים המקיפה בישראל
בפיקוח משרד העבודה

■ קורס קוסמטיקה
■ קורס אפילציה
■ מניקור פדיקור
■ הרכבת ציפורניים

עבודה מובטחת למצטיינות

שיעור דוגמה חינם
לתיאום 03-5226043
בהנהלת שרת גולן

קוסמטיקה

מוכה סנטר
בית הספר לקוסמטיקה מקצועית

תל-אביב: דיזנגוף 201, טל. 03-5226043 ירושלים: חבצלת 8, טל. 02-235538
שישי-שבת: 03-5321907

עובדים כל הדרך אל התואר

B.A. במדעי המחשב של האוניברסיטה הפתוחה

במכללה למדעי המחשב אתם לומדים לתואר B.A. במדעי המחשב של האוניברסיטה הפתוחה

■ כבר בסיום שנת הלימודים הראשונה, לאחר קורס מקצועי מרוכז של 3 חודשים, שינתן במקביל ע"י המכללה, אתם מתחילים לעבוד במקצוע ■ מחלקה מיוחדת במסגרת המכללה מייעצת ומכוונת כל סטודנט באופן אישי לעבודה בענף המחשבים: בתי תוכנה, חברות תעשייתיות, מוסדות צבא ועוד

■ הלימודים מתקיימים בתל-אביב, ירושלים, חיפה וראשל"צ ובקרוב בשלוחות נוספות ברחבי הארץ.

בואו ללמוד במכללה למדעי המחשב ותרוויחו מקצוע
לתיאום פגישת ייעוץ אישית, התקשרו עוד היום

המכללה למדעי המחשב
177-022-6696

המכללה למשפטים אפעל

המרצים במכללה: סגל הפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים

הודעה על פתיחת ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו (1995/96)

ראש המכללה
פרופ' פנחס שיפמן מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים.

המכללה למשפטים - אפעל פותחת שעריה בפני ציבור הסטודנטים המעוניינים בהשכלה משפטית ברמה אקדמית גבוהה, וגם בפני אלה אשר רואים בלימודי המשפטים קרש קפיצה ובסיס איתן שיאפשר השתלבות בעסקים, בפוליטיקה ובמגוון רחב של תחומי עיסוק נוספים. הלימודים יספקו לתלמידים כלים לפיתוח חשיבה יוצרת, הבנה ויכולת-ניתוח, בצד לימוד מקצועות נוספים מתחום העסקים והחברה. תכנית הלימודים מבוססת על התכנית הנלמדת בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים.

הקמפוס
לרשות הסטודנטים עומד הקמפוס המרווח שברמת אפעל. במכללה כיתות ואולמות ממוזגים, ספריה עדכנית, מדשאות, מגרשי ספורט פתוחים וסגורים, בריכת שחיה מקורה ומחוממת, מעונות סטודנטים, מנזה פעילה ומטבח כשר.

ההרשמה
ההרשמה מסתיימת ביום ה-15.7.95, טופסי רישום ניתן לרכוש (תמורת 55 ש"ח) בדרכים הבאות:
1. בפניה בכתב אל: המכללה למשפטים, אפעל, רמת אפעל 52960, פקס:03-5356101.
2. במכללת אפעל, רמת אפעל בימים א'-ה' בין השעות 08:00-15:00 ביום ו' בין השעות 08:00-12:00.
3. בסניפי איסתא, חברת הנסיעות של הסטודנטים.

בסגל המרצים:
- פרופ' פנחס אנגליד
- פרופ' יהודה בלום
- ד"ר חנינה בן מנחם
- ד"ר אייל בנבנישתי
- ד"ר ישי בר
- פרופ' רות גביזון
- פרופ' סטיב גולדשטיין
- פרופ' מרים גור אריה
- ד"ר ישראל גלעד
- ד"ר זהר גושן
- ד"ר מאיר דן־כהן
- ד"ר יואב דותן
- ד"ר אלון הראל
- פרופ' אלינוער הרנון
- פרופ' יהושע וייסמן
- [illegible]
- [illegible]

ניתן לרכוש טפסי הרשמה בסניפי איסתא הבאים:

תל-אביב	תל-אביב	תל-אביב	חולון	רמת-גן	ירושלים	ירושלים	חיפה
סניף מרכזי, רח' בן-יהודה 109	דיזנגוף סנטר, רח' דיזנגוף 50	אוניברסיטת ת"א, בבניין דה-בוטון	סניף סוקולוב, רח' סוקולוב 46	אוני' בר-אילן, אגודת הסטודנטים	בית אגרון, רח' הנביאים 31	האוניברסיטה העברית, בניין גולדשטיין	סניף הדר, רח' בלפור 2

חיפה	חיפה	קרית מוצקין	רעננה	כפר-סבא	פתח-תקוה	ראשל"צ	רחובות	באר-שבע
אוניברסיטת חיפה, בניין ראשי	קריית הטכניון, בניין הסטודנט	סניף הקריות, שד' משה גושן 2	סניף השרון, רח' אחוזה 136	סניף השרון, רח' הגושלים 57	סניף פתח-תקוה, רח' מונטיפיורי 13	סניף ראשל"צ, רח' הרצל 36	סניף הרצל, רח' יעקב 12	אוני' בן-גוריון, הקמפוס החדש

למידע טלפוני, מערכת מידע קולי, טלכלל, 24 שעות ביממה, טל: 03-6388448
למזכירות הסטודנטים: טל: 2 - 03-5356101 פקס: 03-5356103

ילדה ילדה ילדה

אמא נטלי עם הבת קורל־אונלב. „יש ימים שאני מאחרת בגללה לבית־הספר, אבל המורים מתחשבים" צילום: אסנת קרסננסקי

[illegible] קראו אונלב (אילן ונטלי לנצח ביחד) ■ נטלי, האם, היתה רק בת 15 ■ שנה אחרי, [illegible] של ורדים ■ נטלי חזרה לבית־הספר, אבל קשה לה. אילן רק [illegible] מצא [illegible] ■ נטלי: „אני מצטערת ומתחרטת. הייתי צריכה להקשיב להורים שלי"

אספה פלד

בחודש הבא תהיה בתם קורל־אונלב (ראשי־תיבות 'אילן ונטלי לנצח ביחד') בת שנה. נטלי אבוטבול־אלקובי, אמא תיכוניסטית, אומרת שלו יכלה להחזיר את הזמן לאחור, לא היתה נכנסת להריון בגיל 15, ובוודאי שלא היתה מתחתנת.

בסיפור של נטלי ואילן יש כל המרכיבים של סדרת טלוויזיה לבני־הנעורים: אהבת־בוסר של ילדה בת 13 וחצי לחייל בן 18, יחסי־מין מוקדמים, מרד בהורים, שמלת כלה מפוארת בגיל 16, צירי־לידה בזמן שהחברים מהכיתה בטיול שנתי, תינוק לאמא־תלמידה – והתפכחות. לא צריך חוש דרמטי מפותח כדי לראות את האופציות הטמונות בסיפור.

בדירה שכורה במעלות, שאביה של נטלי שכר עבורם, מסתובבת קורל־אונלב החייכנית בין שני הוריה הצעירים. רק שנה ושלושה חודשים חלפו מאז נישאו בקול תרועה, מכריזים אהבה לנצח, בטוחים שאף אחר לא יכול לה. עכשיו הם מנסים להיאחז בפרי אהבתם, בגילוי־לב מדברים על הקשיים, על החיים העגומים כהורים צעירים.

נטלי, לא מכבר בת 17, מאופרת כבר, עדויה בעשרות טבעות וצמידי זהב, דקה וחטובה. תלמידה בכיתה י"א בתיכון אורט במעלות. מתעקשת, למרות הקשיים, על המשך לימודים, למרות התנגדותו של אילן, 22, שלא כל־כך אוהב את הרעיון. לאחר תקופה שהיה מובטל החל לאחרונה לעבוד עם אביה של נטלי בהוצאה לפועל. הורי נטלי תומכים בהם כלכלית ומטפלים בנכדה עד שנטלי חוזרת מבית־הספר.

יותר מכול אוהבת נטלי להיזכר בתקופה, שבה הכירה את אילן. „הרבה הרפתקאות, מתח וכיף", היא אומרת על זה. היא, בתם השישית והקטנה של שלמה ושרית אבוטבול, תלמידה בכיתה ח' והוא, חייל צעיר, בן למשפחה בת שבעה ילדים מנהריה. נפגשו באקראי בתחנת האוטובוס בנהריה בקו שנסע למעלות. התחילו לדבר. היא אמרה שהיא בת 16, הוא האמין לה. כל הדרך מנהריה למעלות דיברו, כשנפרדו מסרה לו את מספר הטלפון שלה. התחילו שיחות טלפון. הוא סיפר לה על הקשיים בצבא, והיא על בית־הספר. כשנודע לו שהיא תלמידה בכיתה ח', ניתק איתה את הקשר. נטלי המאוהבת המשיכה להתקשר, אחרי חודשיים נשבר, ומאז לא נפרדו.

הוריה התנגדו לקשר של בתם הקטנה עם החייל המבוגר ממנה, חששו שיגרום לה להפסיק את הלימודים. עד אז היתה הילדה הטובה, שכל זמנה מוקדש ללימודים, לציונים גבוהים, למשפחה. התנגדות הוריה הביאה לתגובה הפוכה. „התחלנו להתראות בסתר", היא מספרת ספק בגעגועים ספק בחרטה. „היינו קובעים אצל אחותו, ולהורים אמרתי שאני הולכת לחברה. אם אבא היה מצלצל לחברה, היא היתה אומרת שברגע יצאתי ומצלצלת אליי, ואני הייתי חוזרת מיד הביתה".

כך זה נמשך למעלה משנה. מעלות מקום קטן, ובסופו של דבר אי־אפשר להסתיר דברים. כשנודע לאביה על הקשר הסודי, אסר עליה חד־משמעית להיפגש עם אילן. השניים ברחו מהבית. הלכו ברגל ממעלות לחיפה, אל בני משפחתו, וכך נדדו עד לבית־שאן. לאחר כמה ימים היא התגעגעה להוריה וחזרה. השניים, מאוחדים ברצון להיות ביחד ויהי מה, החליטו שרק הריון יגרום למשפחתה להבין שהם לא נפרדים. היא נכנסה להריון, אותו הסתירה עד חודש מתקדם, אז אי־אפשר יהיה לבצע הפלה.

■■■

– לא פחדת להיות בהריון? להיות אמא?

„פחדתי רק מאבא שלי, אבל שמחתי להיות בהריון, כי רציתי להתחתן עם אילן. לא חששתי להיות אמא צעירה, לא ידעתי מה זה, לא ידעתי במה זה קשה".

– אז המשכת ללכת לבית־הספר כרגיל?

„כן. לבשתי חולצות גדולות, וההבדל היחיד היה שלבשתי טייץ במקום ג'ינס. לא היו לי בחילות קשות, הכול היה כסדר".

– ובבית לא הרגישו בשינויים הפיזיים?

„בהתחלה לא. אבל יום אחד אמא שלי עלתה על זה ושאלה אותי אם אני בהריון. לא יכולתי להסתיר את זה יותר, הייתי בחודש החמישי וסיפרתי לה".

– איך ההורים הגיבו שהילדה בת ה־15 בהריון?

„אמא בכתה ונפחדה מהתגובה של אבא. ברחתי מהבית כי חששתי להיות, כשאמא והאחיות שלי יספרו לו. אבא הגיש תלונה במשטרה על ילדה נעדרת, ואילן נעצר ליומיים בגלל בעילת קטינה. כולם ניסו לשכנע אותי לעשות הפלה, אבל התנגדתי, כי רציתי להיות עם אילן".

– אילן, לא חששת להכניס ילדה להריון?

„חברים אמרו לי, איך אתה עושה את זה, אבל לא התייחסתי, אני לא שומע לאף אחר, אני עושה מה שאני חושב, ועשיתי מה שרציתי".

למרות כעסו והתנגדותו היה אביה האדם היחיד, שעזר להם בעצם לממש את הנישואין. „היינו צריכים לקבל היתר נישואין", מספרת נטלי, „וכדי לקבל נשלחו אלינו עובדות סוציאליות. העובדות קבעו שאני בוגרת נפשית ולוקחת אחריות, ועל אילן אמרו שהוא לא בוגר וחסר אחריות, בעיקר בגלל שעזב את הצבא לאחר שנת שירות אחת בלבד. אבא ייצג אותנו לפני השופט, ואמר לו שהוא יתמוך בנו. השופט אמר שלמרות שהוא לא אוהב את חוות־הדעת על אילן, הוא יעניק לנו היתר נישואין, והוסיף שהוא מקווה שלא נגיע אליו כדי להתגרש".

השניים נישאו בחתונה מפוארת, ואת ירח־הדבש בילו בטיול ברחבי הארץ. כשחזרו עברו לגור בבית הוריה עד ללידה. נטלי חזרה ללמוד בכיתה י', כשהיא בחודש השישי להריון.

– איך זה היה ללמוד בכיתה כשאת בהריון?

„המורים והמנהל הכינו את הכיתה לכך שאני מגיעה. היו תלמידים שחששו שאלד פתאום באמצע השיעור, והסבירו להם שלוקח זמן בין הצירים ללידה. בהפסקות, התלמידים נזהרו מאוד לא לדחוף אותי, ומשיעורי התעמלות קיבלתי שחרור. באחת ההפסקות, חודש לפני סוף שנת הלימודים, קיבלתי צירי־לידה. המנהל הזמין אמבולנס שלקח אותי לבית־החולים וילדתי את הילדה".

■■■

הלידה התרחשה במאי '94, ונטלי לא השתתפה בטיול השנתי ובמסיבת סוף השנה. כשהסתיים החופש הגדול חזרה ללימודים. סדר־היום שלה יכול להתיש כל אחד. בכל בוקר היא מתעוררת בסביבות ארבע וחצי. מאכילה את הילדה, מחליפה לה בגדים ולוקחת אותה ברגל עד לבית הוריה, שנמצא במרחק הליכה של כחצי שעה. בחדרה בבית ההורים נשארו המחברות, הספרים והילקוט. היא מסדרת את הילקוט ויוצאת לבית־הספר. הימים הכי

> *נטלי: „אני כל הזמן מרגישה שחסרה לי הילדות, להיות עם חברים, הרפתקאות, המתח, הכיף – כל זה איבדתי. אני כל הזמן מרגישה שבעיקר הפסדתי"*

> *אילן: „אם הייתי יכול להחזיר את הגלגל אחורנית, עדיין הייתי מתחתן עם נטלי, אבל לא היינו עושים ילדים כל־כך מהר. זה בסך־הכול מפריע לשנינו"*

קשים, היא אומרת, הם הימים שמתחילים בשעת אפס.

אחר־הצהריים היא שבה לבית הוריה, מכינה את השיעורים, אם יש לה מבחן היא הולכת לחברות או מזמינה אותן אליה, ובין החלפה להאכלה – לומדת. הוריה אחראים לארוחות ולכביסות.

– מה קורה בבקרים לאחר לילה שהילדה בוכה?

„זה נורא קשה, יש ימים שאני מאחרת בגללה או מחסירה, כי אני לוקחת אותה לטיפת־חלב, אבל המורים מתחשבים בי. אני לא בורחת מבית־הספר ולא מתחמקת אף פעם, אם אני מאחרת או מחסירה, זה תמיד קשור בילדה. יש לי יחסים טובים עם המורים, ובעיקר עם המורה לערבית, שמתייחסת אליי ממש כמו לחברה. איתה אני מתייעצת בנושא גידול הילדה או אם יש לי בעיות עם אילן. למורה שלי למתמטיקה יש ילדה בגילה של קורל, או אנחנו משוות את ההתפתחות של הבנות. היו כמה ימים שלא הגעתי לשיעור מתמטיקה, כי קורל בכתה נורא בתקופה שצמחו לה שיניים, היא הבינה, כי בדיוק או גם לבתה צמחו שיניים".

– בנים מנסים להתחיל איתך בבית־הספר?

„יש מקרים, אבל או כולם צועקים להם, שאני נשואה. עדיין מוזר לי להגיד את המילה בעלי".

אילן: „דווקא אני אומר אשתי חופשי לגמרי".

– את יוצאת לבלות עם חברות מהכיתה?

„לא. אני לא יוצאת בכלל. לא הולכת למסיבות ולא לסרטים: כל הזמן אני עסוקה בלימודים או בילדה".

– ומי החברים שלכם? חברים מהכיתה שלך או חברים בוגרים של אילן?

„אילן לא מכיר בכלל את החברים שלי מהכיתה, לפעמים באות חברות מהכיתה ללמוד אצלי. יש את החברים שלי מהכיתה שהם שלי, ויש חברים שלו שהם שלו. לי יותר כיף להיות עם החברות מהכיתה שלי".

– על מה את מדברת עם החברות שלך?

„הן מספרות לי על החברים שלהן, על הבילויים, רוצות לדעת איך זה להיות נשואה, איך זה להיות אמא. אני מספרת להן על ההתפתחות של קורל, איך היא התחילה לעמוד, או כשיצאו לה שיניים".

– ומה את אומרת להן איך זה להיות נשואה?

„אין מה לעשות, אני כל הזמן מרגישה שחסרה לי הילדות. יש רגעים בבית־הספר, כשאני שומעת מהחבר'ה בכיתה סיפורים על בילויים ומקומות, שאני לא יכולה ללכת אליהם, אני נורא עצובה. אפילו לטיול השנתי לא יכולתי לצאת, כי לא יכולתי להשאיר את קורל שבוע ימים אצל אמא שלי. זה עצוב. כל החלק הילדותי הזה כמו להיות ילדה, להיות עם חברים, הרפתקאות, המתח, הכיף – כל זה איבדתי, ואני כל הזמן מרגישה שבעיקר הפסדתי".

– יש דברים שבכל זאת את מרגישה שיש לך ואין לחברות שלך?

„יש לי את אילן ויש לי את הילדה ובית משלי ופרטיות. לחברות שלי יש המון זמן. זמן לבילויים, זמן לטיולים, זמן לקשקושים, והכול בלי התחייבויות ובלי להיות מוגבלות. אני לא אתן לבת שלי להגיע למצב הזה. זה נראה לי טעות אחת גדולה".

אילן: „לדעתי, זו לא טעות, כי קורל תגדל ויהיו לה הורים צעירים".

נטלי: „פספסתי את הילדות. זה אמנם נורא כיף לגדל את הילדה, אבל קשה לי. בא לי לצאת ולעשות חיים, ואני לא יכולה. אני נעולה, סגורה, כשהחברות שלי מבלות".

– ואם היית יכולה להחזיר את הגלגל אחורנית?

„לא הייתי נכנסת להריון בשום פנים ואופן".

אילן: „אם הייתי יכול להחזיר את הגלגל אחורנית, עדיין הייתי מתחתן עם נטלי, אבל לא היינו עושים ילדים כל־כך מהר. הורים לא צריכים לגרום לילדים שלהם להביא ילדים, כדי שיהיו ביחד. זה בסך־הכול מפריע לשנינו. חברים שלי נוסעים לטבריה לכמה ימים, ואנחנו לא יכולים לצאת איתם".

– יש רגעים שאתם מסתכלים אחד על השני ואומרים שטעיתם?

„יש הרבה רגעים כאלה. אני בעיקר מתגעגעת לחיק המשפחה. למרות שאני נמצאת בבית של ההורים שלי הרבה, חסר לי הקטע הזה להיות ילדה עם ההורים. שיגידו לי מה לעשות, להיות ילדה בבית".

אילן: „אני לא מרגיש ככה. אני רואה את החברים שלי, שההורים מתערבים להם בחיים בנושא עבודה וכל מיני דברים. ולנו יש פרטיות שלנו, יש לנו את הבית שלנו. בסך־הכול מגיל 14 הייתי חופשי לגמרי. ואני לא מרגיש שזה מוקדם להיות הורים צעירים. כשהייתי בן 15 היתה לי חברה חיילת שגרתי אצלה, וכל יום הלכתי ממנה עם ילקוט לבית־הספר ואהבתי אותה וגם היום אני אוהב את נטלי".

נטלי: „זה לא אותו דבר. כי לאהוב בגיל 15 זו אהבה אחרת מאשר בגיל 22. האהבה שלנו היא ילדותית, והיא גרמה לנו לעשות החלטות פזיזות".

– את הולכת למסיבות של הכיתה?

„הייתי במסיבת פורים, אילן לא בא איתי. בדרך־כלל הוא לא בא איתי לאירועי בית־הספר. הוא לא רוצה לבוא, וגם אני לא כל־כך, כנראה".

– ומי הולך לאסיפת הורים?

„המחנכת שלי התלבטה את מי להזמין. אם את ההורים שלי, את אילן או אותי. בסופו של עניין אמרתי לה שאני אבוא, וכך היה. הלכתי לאסיפת הורים של עצמי. היא אמרה לי שהציונים שלי קצת ירדו ושיש לי שלילי אחד. בכיתי נורא כי אני רגילה לציונים מעל 90. באתי עם התעודה ישר לאבא שלי והראיתי לו אותה. דווקא הוא עודד אותי, שבמצב שלי אלו ציונים טובים מאוד. באסיפת ההורים הבאה אמא שלי הלכה. השנה אנחנו צריכים לעשות פרויקט אישי, ואני אעשה על אמהות צעירות".

– אתם נשואים רק שנה ושלושה חודשים, מה את מרגישה?

„אני מרגישה שהזמן עבר מהר כל־כך, ועדיין קשה לי לעכל שאני נשואה ואמא. אבל אני מפרידה בין דברים. כשאני בבית־הספר אני תלמידה, אצל אמא אני ילדה, ובבית אני אמא ואשה".

– זה לא נראה לך מוקדם להיות אשה בגיל 15?

„אין מילים לתאר כמה זה מוקדם, ואני מצטערת ומתחרטת שלא מנעתי את זה. הייתי צריכה להקשיב להורים שלי".

כמה ימים לאחר שנולדה קורל, קיעקע אילן את כתפה של נטלי ואת רגלו בשמה של בתם. הם אוהבים אותה, למרות שניכר שלא התרגלו עדיין להיות הורים. כשאני שואלת את נטלי, מה עם אח או אחות לקורל, היא נחרדת: „לא, לא, לא. לא עכשיו ולא אף פעם". ■

יוצאים לפיקניק

עם פרוס חג עצמאותנו עלינו לטובה יוצאים המוני בית ישראל לציין את המאורע החשוב הזה במעמד חגיגי כיאה וכיאות, שרק מעמד הר־סיני אינו נופל ממנו בחשיבותו ובטקסיותו, הלא הוא מעמד טקס המנגל. המנגל נעשה זה מכבר לנכס לאומי, שמקבל את מלוא ביטויו ומיצויו בחג זה דווקא, למרות שאין לשילוב הזה שום אסמכתא מיוחדת במקורות.

אבל מה לזוטות שכאלה ולצורך הדחוף של בני עמנו לרכון ביום חגנו זה מעל כירת הגריל, כשגחלים לוהטות בתוכה, להטיל כמה חתיכות בשר קפואות על הרשת בקול נקישה רמה. הגברים, המופקדים כדרך־כלל על מלאכת הקודש הזאת, עומדים ליד המתקן, לבושים בגופייה, מורחים את הרשת בתנועות מקצועיות ומיומנות במולג, שבקצהו חצי בצל טבול בשמן, ומנפנפים מעל במרץ במוסף סוף־השבוע, עד צאת הנשמה.

אחר־כך ידחסו את הבשר עד להתפקע אל תוך פיתה וינגסו ממנו בתאווה, כשמיץ ניגר להם על הסנטר, פלג גופם העליון מוטה קדימה בניסיון חסר תקווה שלא יתלכלכו. ואז ילכו לבתיהם עליזים ושמחי לב, שערם ספוג בתערובת של ריחות שומן ועשן, יודעים שהנה עבר עוד יום עצמאות אחד, שבו בילו בדיוק לפי המצופה, בנפנוף על מנגל.

ובכן זו רק אפשרות אחת מני רבות. אפשר גם פיקניק מסוג אחר.

פעם, כשהייתי סטודנט בהולנד – ארץ חביבה ונחמדה שמאיפה שלא תסתכלו עליה, מעצמה קולינרית היא לא – הזמינה אותי משפחה הולנדית לפיקניק. מה אגיד לכם, את הפיקניק הזה אני זוכר עד היום הזה כחוויה גדולה, ולא בגלל האוכל (אני מודה שאני לא ממש זוכר מה ממש אכלנו שם), כמו בגלל האופן הנעים, המוקפד ומלא תשומת־הלב, שבו הוא נערך.

תשומת־הלב שהוקדשה לכל פרט ופרט, היופי של הפיקניק הזה, האווירה הפעלתנית אך המאוד נינוחה שהייתה שם, פשוט הפכו את העניין לחוויה נעימה ביותר, וזה בדיוק הפיקניק שאני הולך להמליץ לכם לקיים הפעם. נכון שזה לא יהיה פשוט לעבור את טיפול הגמילה מטקס המנגל השנתי, אבל התמורה תהיה נעימה ביותר, והאוכל טעים לא פחות.

ובכן, הכול יהיה מאורגן בפיקניק הזה כמו שצריך. האוכל יהיה מוכן כולו מראש, ארוז ומוכן בכלי פלסטיק אטומים. מקסימום להוסיף פה שום רוטב, פה ושם לערבב. תעשו טובה, שום צלחות נייר חד־פעמיות הפעם. קחו כלים יפים, אמיתיים, עם סכו"ם נאה, אפילו מפה ומפיות־בד יפות. ויין קר, כן כן, יין קר עם כוסות זכוכית עם רגל ארוכה. למה לא, בעצם?

את העבודה מחלקים מראש בין משתתפי הפיקניק, איש־איש לפי כישוריו. מי שטוב בארגון, שיארגן, אלה שטובים בבישול, שיבשלו. מי שלא טוב לא בזה ולא בזה, שיזהר ויזכור שיש כלים לרחוץ ולשטוף אחרי פיקניק כזה.

וזה מה שצריך לארגן לפני, כדי שייצא פיקניק מוצלח:

– צידנית עם הרבה קרחונים (תאספו מקררים) לדברים שדורשים קירור.
– הרבה קוביות קרח, ושלא תחלמו אפילו להכין אותן בעצמכם. קונים שקית של חמישה קילו בכמה שקלים, וזה מספיק בהחלט לכל מה שרק תרצו.
– מפה ומפיות־בד, גם מפיות־נייר ושמיכות לשבת עליהן.
– תרמוס עם מים רותחים או קפה מוכן בתרמוס.
– 2־3 בקבוקי יין קל וטעים (ואל תשכחו פותחן בקבוקים).
– כלי־אוכל יפים: צלחות, כוסות, כוסות ליין, סכו"ם, שיהיה ארוז טוב, שלא ישבר.
– מים מינרליים.
– שקיות אשפה גדולות.
– שניים־שלושה סוגי לחם ולחמניות,
– חמאה.
– מלחייה ופלפלייה.
– נוף יפה, שיהיה רקע הולם לפיקניק.
– ואוכל טעים, והרי הוא להלן:

מי אמר שבפיקניק של יום העצמאות צריך מנגל? איפה במקורות הצטווינו לעשות ביום הזה בגופייה ובכרס משתפלת ולנפנף? ■ לכבוד יום הולדתה המדינה מציע ישראל אהרוני להיגמל מטקס המנגל השנתי ולערוך פיקניק אמיתי, עם מפה, כלים יפים, יין צונן ■ קלאסה

סלט תפוחי־אדמה

מצרכים:
6 תפוחי־אדמה גדולים שטופים
1 שן שום כתושה
4 כפות עירית קצוצה
½ כוס שמן־זית
מיץ מלימון אחד
כף גרגרי קימל
מלח, פלפל שחור טחון טרי

הכנה:
– מבשלים את תפוחי־האדמה עד שהם רכים דיים. מקררים וקולפים.
– חותכים את תפוחי־האדמה לקוביות של כ־2 ס"מ ושמים בכלי.
– מוסיפים את כל שאר החומרים, מערבבים, סוגרים את הכלי ושומרים במקרר עד ליציאה.

סלט פלפלים אדומים

מצרכים:
6 פלפלים אדומים בשרניים
4 שיני שום קלופות, פרוסות דק
½ כוס שמן־זית
2 גבעולי טימין
1 כף חומץ יין
מלח, פלפל שחור טחון טרי

הכנה:
– חוצים את הפלפלים לאורכם, מסירים וזורקים את הגרעינים. חותכים את הפלפלים לאורכם לרצועות בעובי של כחצי ס"מ.
– שמים את השמן במחבת גדולה, מוסיפים את השום, הפלפלים, הטימין, המלח והפלפל, ומאדים על להבה בינונית־נמוכה כ־20 דקות. מוסיפים את החומץ ומבשלים עוד דקה. מקררים.
– מעבירים אל מיכל הפלסטיק, אוטמים ומקררים עד למועד היציאה.

סלט קישואים ביוגורט ונענע

מצרכים:
8 קישואים קטנים
50 גרם חמאה
מלח, פלפל שחור טחון טרי

לרוטב:
3 שיני שום קצוצות
2 גביעי יוגורט שמן
2 כפות שמן־זית
מיץ מחצי לימון
3 כפות נענע קצוצה
מלח, פלפל שחור טחון טרי

הכנה:
– חותכים את הקישואים לאורכם לארבעה חלקים, מסירים וזורקים את החלק הפנימי עם הגרעינים. חותכים ל'אצבעות' באורך של כ־5 ס"מ.
– מטגנים את הקישואים בחמאה, עם מלח ופלפל, עד שהם רק מתחילים להזהיב. מקררים ומוציאים לכלי פלסטיק.
– מערבבים את כל חומרי הרוטב, מוסיפים אל הכלי עם הקישואים, מערבבים ומקררים עד לזמן היציאה.

סלט חזה עוף

מצרכים:
3 חזות של עוף
½ ק"ג שעועית ירוקה קטנה וטרייה מנוקה
1 סלסלת פטריות טריות מוצקות פרוסות
100 גרם אגוזי־לוז שבורים

למשרה:
½ כוס שמן־זית
מיץ משני לימונים
2 שיני שום קצוצות
מלח, פלפל שחור טחון טרי

לרוטב:
1 מיכל שמנת מתוקה (אפשר צמחית)
מיץ מלימון אחד
3 כפות פטרוזיליה
מלח, פלפל שחור טחון טרי

הכנה:
– מערבבים את חומרי המשרה ומשרים בהם את חזות העוף למשך מספר שעות. מוציאים את החזות מהמשרה ומטגנים אותם במעט שמן־זית כ־3 דקות מכל צד. מוציאים ומקררים. חותכים את חזות העוף לרצועות דקות. שמים בכלי הפלסטיק.
– מבשלים את השעועית במי מלח כ־3 דקות, מוציאים ומקררים. מוסיפים אל כלי הפלסטיק. מוסיפים גם את הפטריות.
– מערבבים את חומרי הרוטב, מוסיפים אל הכלי עם העוף והירקות. מוסיפים את האגוזים ומערבבים.
– סוגרים ומקררים עד לזמן היציאה.

כנפי עוף ברוטב שום ודבש

מצרכים:
1 ק"ג כנפי עוף מנוקות וטריות
4 כפות שמן
4 שיני שום קצוצות
1 בצל קטן קצוץ
2 כפיות ג'ינג'ר טרי קצוץ דק
4 כפות דבש
½ כוס רוטב סויה
½ כוס יין אדום יבש
מלח, פלפל שחור טחון טרי

הכנה:
– שמים את השמן בסיר גדול ומטגנים בו במשך דקה את השום ואת הבצל והג'ינג'ר תוך ערבוב. מוסיפים את הכנפיים ומטגנים כ־5 דקות תוך ערבוב מתמיד.
– מוסיפים את כל שאר החומרים, מערבבים ומביאים לרתיחה.
– מבשלים על אש בינונית כחצי שעה.
– מקררים ומעבירים לכלי הפלסטיק. מקררים עד לזמן היציאה.

אהרוני
פותח
שולחן

ש אלטרנטיבה למנגל. מאפה תרד וגבינה וסלט פלפלים אדומים, מוכנים לפיקניק

מאפה תרד וגבינה

מצרכים:
400 גרם בצק עלים
1 חבילת תרד קפוא (לא טחון)
200 גרם גבינת פטה מפוררת
1 בצל קטן קצוץ דק
1 שן שום קצוצה
1 שקית שמנת מתוקה
2 ביצים טרופות
מלח, פלפל שחור טחון טרי
מעט אגוז מוסקט

הכנה:
– מרדדים את הבצק לעלה דק ושמים אותו בתבנית מלבנית חסינת־חום. חותכים וזורקים שוליים מיותרים. דוקרים את פני הבצק במזלג.
– מבשלים את התרד במי מלח רותחים כ־3 דקות. מוציאים ומסננים, סוחטים היטב וקוצצים גס.
– מערבבים את כל החומרים ומניחים על הבצק.
– אופים בחום של 180 מעלות כ־40 דקות.
– מוציאים, מקררים מעט, חותכים לריבועים. מאחסנים בכלי פלסטיק עד לזמן היציאה.

אגסים מבושלים ביין

מצרכים:
6 אגסים גדולים יפים, קלופים
2 כוסות יין אדום
2 כוסות מים
1 עלה דפנה
2 מקלות קינמון
1 מקל וניל חצוי לאורכו
1 כוס סוכר
1 'סרט' מקליפת לימון

הכנה:
– שמים בסיר את כל החומרים, למעט האגסים, מביאים לרתיחה ומבשלים כ־10 דקות.
– מוסיפים את האגסים ומבשלים כחצי שעה. מקררים את האגסים בנוזלים שלהם.
– מעבירים את האגסים עם הנוזלים לצנצנת זכוכית אטומה, ומקררים עד למועד היציאה.

ואפשר, כמובן, להוסיף עוד דברים כהנה וכהנה מפרי מטבחכם ומטעמי הבריכה. ■

המכללה האקדמית יהודה ושומרון
מדינת ישראל משרד החינוך התרבות והספורט

בואו והצטרפו להצלחה

לימודים לתואר ראשון

הפקולטה להנדסה

- הנדסת חשמל ואלקטרוניקה *
- הנדסה כימית וביוטכנולוגיה *
- הנדסת תעשיה וניהול **

המסלול נמשך 4 שנים אקדמיות

מסלול מקוצר להנדסאים בלימודי יום וערב

הפקולטה למדעי החברה

- פסיכולוגיה **
  מוקדים: חינוך ומינהל
- כלכלה ומינהל עסקים **

הלימודים נמשכים 3 שנים אקדמיות

תנאים יחודיים ללומדים

- מעונות
- הסעות מת"א, פ"ת, כ"ס ונתניה
- שכר לימוד מדורג
- סיוע לימודי נרחב

* ניתן היתר ללימודים לתואר
הוגשה בקשה לרישום בפנקס המהנדסים.
** הוגשה בקשה להיתר

והעיקר - אוירה לימודית תומכת ואישית!

לפרטים פנה: למכללה האקדמית יהודה ושומרון, ת"ד 3, אריאל 44837
טל. (מרכזיה) 03-9365542, ישיר 03-9366473 פקס: 03-9365901

מכללת בית ברל-בית ספר לאמנות

המדרשה לאמנות

אמנות והוראה

לימודים להכשרת מורים לאמנות

במסלולים:

* להוראה בביה"ס היסודי וחטיבת הביניים – תלת שנתי
* להוראה בביה"ס התיכון – ארבע שנתי
* השתלמויות למורים בפועל ובשנת שבתון

הלימודים כוללים:

לימודי אמנות

- ציור רישום • פיסול • הדפס אמנותי • צילום
- וידאו וקולנוע • גרפיקה • קרמיקה
- אמנות דקורטיבית ואמנויות הבמה

לימודי תולדות האמנות

לימודי חינוך וחינוך מיוחד

משנה"ל תשנ"ו תפעל המדרשה בקמפוס חדש גדול ומודרני, באתר קלמניה שליד מכללת בית ברל בשרון

פרטים והרשמה: במדרשה להכשרת מורים לאמנות
טל'- 5490880, 5492391, 03-5493361, בימים א'-ה' בשעות 08:30-14:30

מכללת בית ברל-בית ספר לאמנות

המדרשה לאמנות

אמנות ...

המדרשה הפתוחה

המורים לאמנות הם:

ציור פיסול רישום		צילום	הדפס
אריאלה אזולאי	רפי לביא	רם ברכה	אליטה
יורם אפק	יצחק לבנה	דגנית ברסט	אורנה בן צבי
ארנון בן דוד	יהודית לוין	אילנה דגני	מדי סלע
ענת בן שאול	יעקב מישורי	בועז טל	רותי קדרי
מיטש בקר	מיכל נאמן	אילת חשחר-כהן	דן קריגר
דגנית ברסט	נעמי סימן-טוב	איל פרי	רביבה רגב
ציבי גבע	אדוין סלומון	דני מילדס	
דוד גינתון	אסף עזי	שמחה שירמן	
איצ'ה גולומבק	פנחס עשת	רונית שני	
גדעון גכטמן	אברהם פרחי		
מרים נמבורד	אורי קצנשטיין		
עצמון גור	פיליפ רנצר		
יאיר גרבוז	רחל שביט		
נורית דוד	גיל שחר		
קובי הראל	מיכל שמיר		
שרה חינסקי			

וידאו וקולנוע	קרמיקה	אמנות דקורטיבית
יעל אורגל	אורה איילון	יוסף שאלתיאל
חנרי אונגר	יעל עצמוני	
ניסים דיין	הדס רוזנברג	
תמר ירון		
איבון מיקלוש		
ענר פרימינגר		
ענת שן		

- התלמידים ישולבו במסגרת הלימודים הרגילים של המדרשה על-פי בחירה ובהיקף מתאים, ליכולתו ולכישוריו של התלמיד.
- לתוכנית זו מתקבלים תלמידים הודות לכישוריהם ולרצונם ללמוד אמנות.

משנה"ל תשנ"ו תפעל המדרשה בקמפוס חדש גדול ומודרני, בקלמניה שליד מכללת בית ברל

פרטים והרשמה: במדרשה להכשרת מורים לאמנות
טל'- 5490880, 5492391, 03-5493361, בימים א'-ה' בשעות 08:30-14:30

קופירייטינג

ההרשמה נפתחת

עכשיו

רק המוכשרים ביותר יתקבלו למחזור הקרוב. הקופי-טסט שלך יקבע הכל. לבוגרים שיעמדו בכל הדרישות, יוענקו תעודת גמר ודף פרסום בקטלוג המכללה המהודר שיופץ לכל הגורמים בענף. למצטיינים במגמות השונות יופקו סטורי-בורד לתשדיר טלוויזיה, ג'ינגל לרדיו ותדפיסי מודעות צבעוניים. הטובים/ות ביותר יתקבלו להתמחות במשרדי פרסום. חייג לקבלת הפרוספקט לביתך בדואר, ללא התחייבות. ייעוץ פדגוגי וניהול אקדמי: ד"ר ברוך מבורך. ניהול: חיים גרינברג. מרכז מגמת טלוויזיה: ג'אש אילת. יו"ר ועדת קבלה: מנחם זילברמן, יו"ר איגוד הקופירייטרים בישראל.

בחסותו הבלעדית של אגוד הקופירייטרים בישראל | בברכת האגוד הישראלי לפרסום

- מקף -

המכללה לקופירייטינג ולפרסום

HARD-SELL פרסום ותקשורת בע"מ
רחוב ביאליק 32, רמת-גן 52451. טלפון: 03-6738168. פקס' 03-6728388

מוקד מידע והרשמה ארצי: 177-022-1217

לימודים לתואר ראשון

רופין מוסד להשכלה גבוהה

COVENTRY UNIVERSITY

לימודי הנדסה ברופין-נפתחה ההרשמה למחזור ב'

הנדסה*

הנדסת אלקטרוניקה
הנדסת תעשיה וניהול

תחילת הלימודים: אוקטובר 1995

משך הלימודים: 4 שנים בישראל - 4 ימים בשבוע
טפסי רישום ניתן לקבל ברופין או באמצעות הדואר, בכתובת:
אוניברסיטת קובנטרי. לימודי הנדסה ברופין-מוסד להשכלה גבוהה.
עמק חפר מיקוד 40250

פרטים והרשמה:
אוניברסיטת קובנטרי. לימודי הנדסה ברופין
טלפון: 09-683063-4. פקס: 09-683084

חדש!

מדעי ההתנהגות*

ולימודי מערכות ארגוניות

תחילת הלימודים: אוקטובר 1995

משך הלימודים: 3 שנים - הלימודים ירוכזו ב- 3 ימים רצופים בשבוע
מסלול יחודי המשלב תואר במדעי ההתנהגות עם התמחות בלימודי
ניהול מערכות בריאות וניהול מערכות חינוך

במסגרת הלימודים ישולבו:
■ קורסים "ישומיים" ■ סדנאות. ■ פרקטיקום

תנאי קבלה: תוצאות מבחן פסיכומטרי ׳ תעודת בגרות או מכינה קדם - אקדמאית
פרטים והרשמה: טל' 09-683052-3-4, 09-683003, פקס: 09-683091

לימודים עם יחס אישי באוירה כפרית - בקמפוס ירוק, אפשרות למעונות

* בכפוף לאישור המועצה להשכלה גבוהה

רופין - מוסד להשכלה גבוהה. עמק חפר 40250

הקולג' הישראלי לרפואה טבעית

המוסד הגבוה והמוביל בישראל
נבחר כאחד מ-5 מוסדות הלימוד הטובים בעולם

החלה ההרשמה למחזור אוקטובר 95' במקצועות הבאים:

- נטורופתיה
- נטורולוגיה
- ריפוי בתזונה
- רפואה סינית
- רפואת צמחים
- שיאצו
- רפלקסולוגיה
- עיסוי הוליסטי
- הילינג אנרגטי
- ארומתרפיה
- ביואנרגיה
- פרחי באך

ההרשמה עכשיו!

רחל אשכנזי-רבן (ND) מנהלת מקצועית

לראיון התאמה אישי ללא התחייבות, חייג חינם מכל הארץ

177-022-4740

תל-אביב: יצחק שדה 30. חיפה: יפו 33.
אשקלון: מכללת אשקלון, דוד בורגר 480, שכונת שמשון.
אשדוד: מרכז קהילתי "בית לברון".

בר-אילן חברה למחקר ופיתוח בע"מ
המרכז להשתלמות בניהול
אוניברסיטת בר-אילן

נפתח מחזור ל"ח של הקורס המעשי

ניהול תיקי השקעות

הקורס מכין את הבוגרים לעמידה בדרישות החוק החדש לרישוי יועצי השקעות.
נושאי הלימודים: מניות, אג"ח, כתבי אופציה, אג"ח להמרה, מעו"ף, מט"ח, פקדונות, שווקים בינלאומיים, ניתוח דוחות פיננסיים וניהול תיקי השקעות.
הקורס יתקיים בימי שישי

כנס הסברה

בליווי הרצאה בנושא: "מגמות בשוק ההון לשנת 1995" יתקיים ביום שלישי 9 במאי בשעה 17:30 באוניברסיטת בר-אילן בנין הפיזיקה החדש חדר 231. הכניסה חופשית.

לפרטים: טל. 03-6357262, 03-6343613, פקס 03-5351362

מכללת עמק יזרעאל
ע"ש מקס שטרן
משרד החינוך והתרבות
אגף לתרבות ואמנות

הרשמה לשנה"ל תשנ"ו 1995/1996

עיצוב גרפי
לימודי יום (4 שנים)

מידע וטופס הרשמה במזכירות בית הספר
בימים א'-ה':
בין השעות 08.00-16.00
טלפון:
06-423406/423418
באמצעות הדואר:
מכללת עמק יזרעאל
גרון לעיצוב גרפי
ד.נ. יזרעאל 19300

אורן לעיצוב גרפי

קדם מכללה למחשבים ומערכות מידע בע"מ

מחפש מקצוע מבוקש? אחרי הקורס יחפשו אותך!

קורס להכשרת אנשי שירות טכני למחשבים אישיים
("טכנאי PC")

קורס ערב. מחזור 21. פתיחה: 9.5.95

בשמחשבים - לומדים ב"קדם"
פרטים והרשמה טל. 03-5622156 (רב קווי)

מסתיימת ההרשמה לקורס

קריינות

טלויזיה ורדיו

שדרנות רדיו ★ הנחיה ★ הגשה ★ חדשות ★ פרסומות ★ רצף ★ דיקציה ★ עריכת ראיון

בהדרכת קרייני ושדרני קול ישראל

לרגל פתיחת תחנות רדיו אזוריות, גובר הביקוש למקצועות הנ"ל

לבוגרים תינתן תעודה
ותינתן הכוונה לעבודה בתחנות הרדיו והטלויזיה
המכללה לתקשורת בע"מ
רח' דיזנגוף 42 (פינת דיזנגוף)
03-5222950, 03-5224920

משרד החינוך והתרבות מנהל התרבות, אגף התרבות והאמנות
עיריית תל-אביב-יפו מנהל החינוך והתרבות

מכון אבני

הקמפוס לאמנות ועיצוב תל אביב

נמשכת ההרשמה לשנת 95-96

ARTS STUDIES
אמנות
צורפות
גרפי

לימודי אמנות מלאים
מסלול תלת-שנתי לתעודה, 44 שעות שבועיות.
תוכנית לימודים מורחבת: ציור, רישום, פיסול, צילום, מיצג ומיצב, מולטימדיה, תקשורת, תחריט, אמנות/מחשב, וידאו-ארט, הדפס משי, עיצוב ותולדות האמנות.
ניתן להשתלב לשנה ב' (בכפוף לתעודה מבתי ספר אחרים)
לרשות התלמידים: סדנאות ציור, אולמות רישום, חדרי מחשב P.C. גלריות תצוגה, ציוד מולטימדיה ווידאו-ארט, סדנאות פיסול, אולמי הרצאות ועוד.

עיצוב גרפי וגרפיקה ממוחשבת
מסלול דו-שנתי, בוקר או ערב.
בתוכנית הלימודים: רישום ואיור, תורת הצבעים, טכניקות גרפיות, עיצוב גרפי, גרפיקה הנדסית, עיצוב כתב, הבאה לדפוס, פרסום ועוד.
לרשות התלמידים: אולם מקינטוש, מעבדת צילום, סדנאות תחריט ועוד.

לימודי אמנות חד ודו-שנתיים 6-12 שעות שבועיות
יומיים-שלושה בשבוע, למתחילים ולמתקדמים, בוקר או ערב, במקצועות: רישום וציור, פיסול, צילום, איור, רישום אקדמי, מולטימדיה, וידאו ארט, מקינטוש, תחריט והדפס משי.

תנאי קבלה (ללימודי אמנות מלאים ולעיצוב גרפי)
תעודת בגרות, תיק עבודות, מבחן ברישום, מבחן מעשי, מבחן ידע כללי וראיון אישי בפני ועדת קבלה. (לתלמידי עיצוב גרפי גם מבחן כתב ומבחן צורני)
מבחני כניסה (מעשיים ועיוניים) מועד ב' יתקיימו בתאריך: 12.5.95
ראיונות בפני ועדות קבלה יתקיימו בתאריך: 21.5.95,
ייעוץ פדאגוגי אישי ניתן לקבל במזכירות האקדמית בתיאום מראש.
סיורי התרשמות בקמפוס של מכון אבני מידי יום מ-09:00-20:00 ללא תאום מראש (פרט לימי ו').
מוכר לצורך מימון לימודים עפ"י חוק קליטת חיילים משוחררים 94.

פרטים והרשמה במזכירות האקדמית:
רח' אילת 6, יפו (ליד אולם נוגה המחודש)
טלפונים: 6817080/1, 03-6820549.
ימים א'-ה' פתוח בין השעות: 8:30-20:00.

אבני. הקמפוס לאמנות ועיצוב תל אביב

יחשבו שהיית שנתיים באמריקה

כל שבוע נפתחים קורסים חדשים
בשיטה יחודית תלמד 5,000 מילים חדשות והכל תוך כדי שיחה. זה יתאים לך: 10 רמות לימוד לבחירתך, החל מרמת יואא ועד לאנגלית אקדמית ואנגלית לאנשי עסקים.

התקשר עכשיו גם בשישי-שבת 177-022-9292
וזוהי הפעם האחרונה שאתה מדבר איתנו עברית.
רשת בתי ספר לאנגלית של מכון שחר

שחר אמריקאי
בשיטת אורה שינרמן

תל-אביב	ר.שנה	ירושלים	נתניה	פתח-תקוה	חיפה	ראשל"צ	חולון
177-022-9292	03-9198...	02-233336	09-9342...	177-022-9292	04-637766	03-9666336	03-5036333

רח' יסוד המעלה 37 תל-אביב 66055, ת.ד. 29191, טל. 03-6889905/4

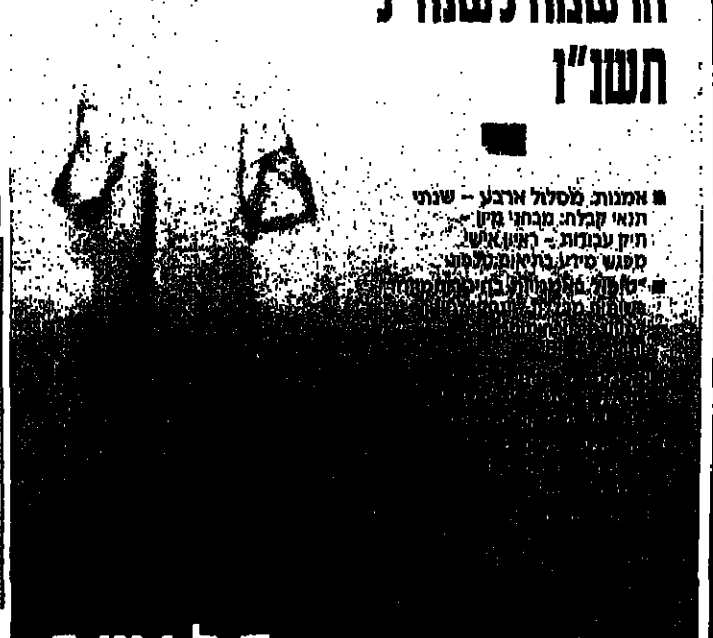

הרשמה לשנה"ל תשנ"ו

- אמנות, מסלול ארבע - שנתי
תנאי קבלה: מבחני מיון
תיק עבודות - ראיון אישי
מפגש מידע בתיאום טלפוני

קלישר
בית הספר לאמנות ת"א

טלגרפיקס
ביה"ס להכשרה ממוחשבת
הכשרה והשמה מקצועית בטכנולוגיות המחר במחשבי PC ומקינטוש

הוליווד גרפיקס

מועדי פתיחת קורסים !!!
• הדמיה ממוחשבת 7/5
אנימציה תלת מימדית ואפקטים מיוחדים
• עריכת וידאו דיגיטלית 31/5
• סטודיו 3D 7/5
קורס מקינטוש חינם !!!

לקבלת פרוספקט ופרטים נוספים
טלגרפיקס - ביה"ס להכשרה ממוחשבת
מח' שיווק ארצית טל' 177-0221420

טלגרפיקס
ביה"ס להכשרה ממוחשבת
הכשרה והשמה מקצועית בטכנולוגיות המחר במחשבי PC ומקינטוש

מועדי פתיחת קורסים !!!
מולטימדיה
גרפיקה ממוחשבת
קורל דרו 5
הקורסים הנ"ל יפתחו בתאריכים 5/5, 8/5
קורס מקינטוש חינם !!!

לקבלת פרוספקט ופרטים נוספים
טלגרפיקס - ביה"ס להכשרה ממוחשבת
מח' שיווק ארצית טל' 177-0221420

CARMEL COLLEGE

"כרמל קולג'" הינו פנימיה יהודית לתלמידים בגילאי 11-18 הפנימיה נמצאת באזור כפרי-אנגלי פסטורלי, במרחק של כשעה משדה התעופה הבינלאומי של לונדון הית'רו וקרוב מאוד לאוקספורד.
בביה"ס, מכינים את התלמידים לאוניברסיטאות באנגליה, אירופה, ארה"ב וישראל.
"כרמל קולג'" זוכה להכרה בינלאומית בזכות הישגיהם האקדמיים המעולים של תלמידיו.
עם זאת פועל בית הספר להקניית ערכים יהודיים מסורתיים בשלוב לימודים אקדמיים ברמה גבוהה.
באפשרותכם לקבל פרטים נוספים על הפנימיה ע"י קביעת פגישה אישית עם מנהל ביה"ס שיהיה בת"א החל מה-9 ועד ה-11 במאי
את הפגישה ניתן לתאם עם מר אדי קפלן ושות'
בית אליהו, רח' אבן גבירול 2 ת"א
טלפון 03-6956454

בית הספר הפתוח לקולנוע וטלויזיה

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו 1995/96

למגמות:
קולנוע וטלויזיה - תסריטאות

לפרטים נוספים ותאום פגישת יעוץ, התקשר/י עכשיו 24 שעות
☎ 03-5226832
רח' ז'בוטינסקי 106 ת"א

עיבוד תמלילים

למדתי עיבוד תמלילים בשרותל קרליין
בארבעה שבועות בלבד למדתי בשירותלי עיבוד תמלילים על תוכנות: וורד/ איינשטיין/ וורדפרפקט/ א-ב/ קיוטקסט. איזו בשיטת השיעור הפרטי. שיטה זו מופעלת בשירותלי כבר 29 שנים והיא שהופכת את בוגרות "שירותלי" למבוקשות בשוק העבודה. עוד בשירותלי עזרה במציאת עבודה, הנחות לחיילים/ משוחררים. ימים ושעות הלימודים לפי בחירת התלמיד.

כתבנות • קלדנות • תמלילנות • מזכירות • חשבונות

שרותל

תל אביב 03-5607921/2
פתח תקווה 03-9346677
כפר סבא 09-955881

הסטודיו
מכללה ללימודי אמנות

הכשרה מקצועית 8 חודשי לימוד
במגמת 4 ימים בבוקר
צילום
צילום, עתונות, צילום לפרסום, צילום סטודיו, צילום אמנותי, ספורט, אופנת בימוי צילום ועוד.
משרדי: רח' אחוזה 179 רעננה
א'-ה' 09:00-13:00 ב'-ו'-ד' 17:00-19:30
09-7714460

תפנית
המרכז ללימודי גרפיקה ומקינטוש
הטוב ביותר בארץ
מרכז יוקרתי ומפואר ללימוד עיצוב גרפי, הבאה לדפוס וגרפיקה ממוחשבת
שעורי מקינטוש חינם-סיוע במציאת עבודה
במחלקת הפי.סי- קורס קורל דרו 5.0
03-960174

ביה"ס לאמנות חזותית.
מימד
בהכרת משרד החינוך והתרבות
הרשמה לשנה"ל 95-6

- אמנות - ציור, רישום ופיסול
- צילום
- עיצוב גרפי
- עיצוב פנים/ אדריכלות פנים
- עיצוב תכשיטים
- הדמיה ממוחשבת

לימודי תעודה - 4 שנים
מסלול משולב
לימודי ערב

נחלת בנימין 53, ת"א טל. 03-5605698
מימד יש רק - 1

אורט קריירה מתאימים לכם קריירה!

המכללה לעיצוב
- עיצוב ואדריכלות פנים - כולל AUTOCAD
- עיצוב גרפי--כולל MACINTOSH או COREL-DRAW
- אספנות והערכת אמנות
- עיצוב חלונות ראווה - בת"א ובי-ם
- עיצוב תערוכות - בת"א
- סדירת פרחים מקצועית
- עיצוב תאורה-לאדריכלים ומעצבי פנים

ניהול, שיווק, מכירות
- יזמות עסקית
- ניהול היצוא וסחר בינלאומי
- מינהל עסקים
- ניהול, שיווק ומכירות
- עובדי מחלקת סחר בינ"ל - יבוא/יצוא
- ניהול מרפאות שיניים ממוחשב-תוכנת דוקטור

אורט IDEA
- מנהלות לשכה
- מזכירות בכירות
- מזכירות בכירות רפואיות
- אנגלית עסקית ומסחרית

סייעות שיניים מוסמכות
בת"א - בהסמכת משרד הבריאות (כולל ניהול מרפאה ממוחשב)

חשבונאות וניהול פיננסי
- הנה"ח סוג 1+2 וממוחשבת
- הנה"ח סוג 3
- חשבונאי מדופלם
- חשבי שכר
- יעוץ מס-מוכר ומאושר ע"י נציבות מס הכנסה.

טכנולוגיה
- חשמלאי מוסמך, ראשי ומעשי
- תיקוני וידאו וטלויזיה
- אחזקה ותיקון מחשבי P.C.

תחבורה
- מורי נהיגה
- רכב ציבורי
- רכב כבד

מורי נהיגה	יפתח ב- 23.5
נהגי רכב ציבורי	יפתח ב- 10.6

נרשמים עכשיו

* מידע בדבר הנחות לחיילים משוחררים, תעודת סטודנט, גמולי השתלמות וכד' ניתן לקבל במרכזי המידע וההרשמה.

אורט הדרכה
המערכת המובילה בישראל ללימודי מבוגרים

מרכזי מידע והרשמה: בימים א'-ה' בכל שעות היום והערב, בימי ו' - עד 13:00.
ת"א וגוש דן / חולון / כפר סבא / נתניה / ירושלים / אשדוד / רחובות / אשקלון
באר שבע: 177-022-6020
חיפה / ק.מוצקין / קים / עפולה / כרמיאל: 177-022-7606

המכללה לחינוך גופני
ע"ש זינמן
במכון וינגייט

מודיעה על

פתיחת הרישום המאוחר לשנת תשנ"ו

פרטים 14 הרישום בטלפון 03-5651023

לימודי עיצוב בתל-אביב
שנת הלימודים תשנ"ו 95/96
מסלול ערב

• עיצוב פנים דו שנתי
• עיצוב גרפי דו שנתי

פרטים והרשמה:
הטכניון היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ
רח' ליסין 1-3 ת"א 62997,
טל: 03-6962134 (רב קווי), פקס: 03-6918799
בימים ראשון-חמישי, בין השעות: 08:00-18:00

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ

Birmingham
COLLEGE OF FOOD, TOURISM & CREATIVE STUDIES
Award by Birmingham University
לימודי מנהל במלונאות

- לימודים באנגליה לתואר B.A בתחום המלונאות, תיירות ועסקים (3-4 שנים)
- תואר ראשון ושני של אוניברסיטת בירמינגהם שהמטילות באנגליה ובעולם
- השלמה לבוגרי תדמור וכד' לתואר ראשון כשנה
- תארי האוניברסיטה מוכרים באנגליה, בעולם ובישראל

פרטים, יעוץ וליווי
ימרון אקדמי
טל: 04-210260
פקס: 04-210259

תפנית
המרכז ללימודי גרפיקה ומקינטוש
הטוב ביותר בארץ
מרכז יוקרתי ומפואר ללימוד עיצוב גרפי, הבאה לדפוס וגרפיקה ממוחשבת במחשבי מקינטוש ופי.סי
קורס הגרפיקה הקרוב יפתח בתאריך
29/5/95
ההרשמה עכשיו
03-9660174

בוא ללמוד מקצוע מעניין, יצירתי ומבוקש!
במערכת גמישה שבה אתה קובע את מועד תחילת הלימודים תדירות השיעורים וקצב ההתקדמות האישי שלך, הכנת תיק עבודות בשחור-לבן ובצבע, סיוע במציאת עבודה למצטיינים!
ביה"ס פתוח למבקרים (כולל כיתות הלימוד) ללא תיאום מוקדם, בימים א-ה 9.00-21.00 ו' 8.00-12.30
לקביעת שיעור נסיון ללא התחיבות התקשר עכשיו!

אחד לאחד
בית הספר למקינטוש

- גרפיקה ממוחשבת
- עיבוד תמונה
- ציור ממוחשב
- מולטימדיה
- עריכת וידאו ממוחשבת

תל אביב, דיזנגוף סנטר, שער 2, 03-5251253
ירושלים, בצלאל 1, אקדמיה לאמנות ועיצוב, 02-233118/9

קורס לסייעות מוסמכות ברפואת שיניים - ר"ג
באמצעות המכון לרפואת שיניים

המון סיבות טובות ללמוד אצלנו...
- הקורסים מוכרים ע"י משרד הבריאות
- את רוכשת מקצוע מבוקש במוסד בעל מוניטין
- תוכנית לימודים עיונית ומעשית
- מיטב המורים לרפואת שיניים
- ייעוץ הכוונה והשמה למציאת תעסוקה בזמן הקורס ולאחריו
- הנחה לתשלום במזומן/תשלומים נוחים
- התלמידות זכאיות לתעודת סטודנט

הנחה לחיילות משוחררות!

הפתיחה: 10.6.95. הצטרפי והבטיחי מקומך!

לפרטים: מיה, טל' 03-5756230 (רב קווי)
(03-5756145 ... בערב)

לא שנים לגבש ביה"ס למקצועות הבמה
הטלויזיה בתוכנית המאה הקולנוע בכבלים
לתחנות עשר תחנות רדיו אזוריות והערוץ השני

קריינות
רדיו וטלויזיה

- הקלטת תכניות מקצועיות, הגשת חדשות
- קריינות רצף, עתונאות, דיקציה
- נערכים 5 מקומות מבחני קול בתאום טלפוני

נורנדי 4 מקומות
גבע - המרכז לתקשורת והדרכה, אלפני גבע גבעתיים, רח' ויצמן 65, גבעתיים,
טל. 03-5732884-5, 03-6748276
טל. מחוץ לפרטי-שבת: 03-6748276

עבודה מובטחת למצטיינים

שעות נוספות

פתרונות לשלוח לכתובת: 'שעות נוספות', ת.ד. 20227, ת"א מיקוד 61201. ישתתפו בהגרלה רק מעטפות שתגענה בתוך 10 ימים מיום פרסום החידה. נא לציין על המעטפה את שם החידה ומס' הגיליון

אותיות ומספרים

יוסי הרשושנים

מספר 1558

זעק | וזכור
כל | רברב
ורכה
ורכה

לפניכם חידת "אותיות ומספרים". בפעולת החילוק הוחלפו הספרות באותיות. יש לשחזר את פעולת החשבון, ולמצוא את הספרה שאינה משתתפת בה ★ 5 פרסי ספרים יחולקו בתגרלות בין הפותרים נכונה ★ המען למשלוח הפתרון: "אותיות ומספרים מספר 1558", ת"ד 20227, ת"א, מיקוד 61201.

תשבץ תרתי־משמע

נדיב אבידן ©

מספר 594

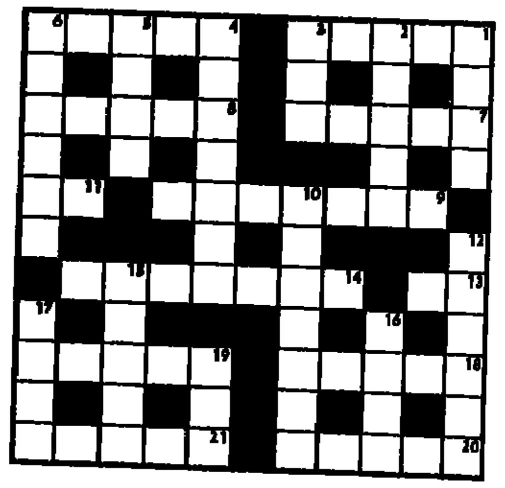

מאוזן:

1. מגלב קטן עוזר לפלס דרך (5)
4. עם "6 אנכי" הסרט הבא יהיה על ארגון חיובי, אירוליו (5,5)
7. בסיום תרגיל המתנהל בעצלתיים הוצרים תשניים (5)
8. לשון או משפט (מ)(5)
9. שופט שלא מחזיק מעמד בתחרות (7)
11. עם "13 אופקי" כלי אפריקני (4)(עפ"י מיקי גפן)
13. ראו "11 אופקי"
14. שן בזנב זה לא טבעי (7)
18. בצרפת הוא לא מתמצא בסולם (5)
19. ציפית למצוא אותה בביצה (5)(עפ"י אסי סופר)
20. סינטו טוב כדי לנקות (מ)(5)(עפ"י דקל בנו)
21. איזה פרס מגיע לו בשיר שלוםו (5)

מאונך:

1. מחזאי גם לוקח לריאות (4)
2. בקולנוע הוא מוכר כרענן דוב (5)
3. היום הרביעי לחנוכה צמח (3)
4. אוהדי מכבי יפו נראים בדיוק כמו האחים (7)
5. שופט ברי כמו שור (4)
6. ראו "4 אופקי"
10. השופט מנגן בנוחיות (7)
12. לא מתקשה לתפוס עניין בתקל־אות (6)(עפ"י אסי סופר)
15. ביש המזל יוסבר (מ)(5)(עפ"י יו־בל שלכת)
16. אגו אמין (4)
17. הוא לא חש בסגן חשר (4)
19. האומן בדיכאון (3)(עפ"י יובל שלכת)

בין הפותרים נכונה יוגרל סך ־.200 ש"ח.

תשבץ

שילה הרשושנים

מספר 1834 ליום העצמאות

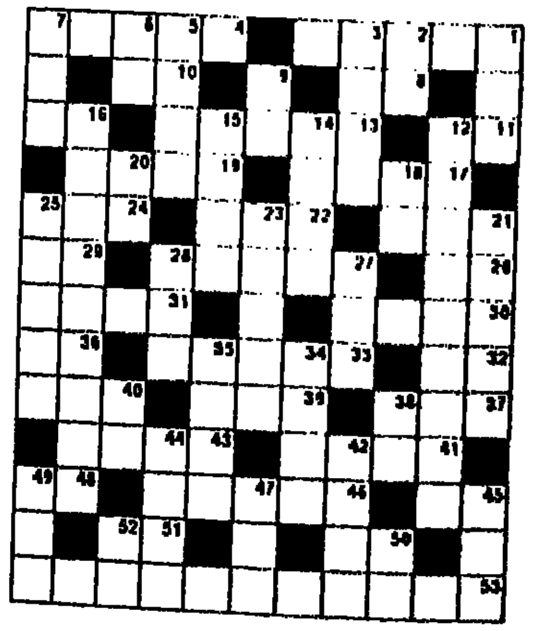

במאוזן - מימין לשמאל: 1) התנגשות מזוינת בין צבאות 4) יחידה צבאית גדולה 8) כלי קטן לנוזלים 10) מלת הגבלה או הסתייגות 11) מספיק 13) שהוא בגדר בעיה 16) כעס, קצף 17) עוסק בדבר ימים רבים 19) מבצע בחזית הדרום במלחמת העצמאות, כונה גם "עשר מכות". נקרא על-שם מפקד נגבה שנפל בקרב 21) בלתי טהור 22) רוות מסוים בין דבר לדבר 24) בחירה 26) תו מוסיקלי 27) מצביא רומי במלחמה הפונית השניה, נלחם בחניבעל 29) מלת קריאה 30) שר במדינות ערב 31) היחידות הלוחמות של ה"הגנה" 32) ענו, שפל-רוח 33) מפקד תטיבת "גבעתי" במלחמת העצמאות 36) כינוי לאדם או למקום 37) צמח-בושם ריחני (שיר-השירים ד') 39) קיבוץ בערבה 40) מפקדה, חבר קצינים העוזרים למפקד במילוי תפקידו 41) שוף 43) כינוי לנהל מצרים (בראשית ח"א) 45) עזרה, אומן 46) כלי-שיט 48) עוף דורס ממשפחת הבזים 50) מרכז העצבים בגוף 51) מלת צער 53) כפר ערבי בסמוך לקרית-גת בו התנהלו קרבות קשים במלחמת העצמאות.

במאונך - מלמעלה למטה: 1) מפקד יחידה צבאית (ר"ת) 2) נקי מחטא 3) מבצע במלחמת העצמאות לשחרור הדרך לירושלים, נקרא על-שם ממקד האיזור שנפל בקרב 5) "שלישיה" בלעז 6) בהמת-עבודה 7) דחיפה, זעזוע 9) כל אשר נשמה באפו 12) מועד ההתייחדות עם חללי צה"ל 14) אחד משנים-עשר המזלות 15) מצב ללא הכרעה 16) מייסד הלח"י 18) מזור 20) חודש עברי 21) נשיא ארצות-הברית בעת הקמת מדינת-ישראל 23) כפר ערבי שניטש במלחמת העצמאות, מקומה של בני-ברק ה"הגדתית" 25) קיבוץ בנגב, שימש בסיס מרכזי ל"חטיבת הנגב" במלחמת העצמאות 27) ערוה, חמור-הבר 28) יורד-ים 34) ארגון יהודי ברוסיה, חבריו עלו לארץ-ישראל ב-1882 35) ייסוד את נודה 36) קלוש, לא צפוף 38) אחד משבטי-ישראל 40) קול הפרה 42) אחד האבות 44) נקבת החמור 45) פתאום, באופן בלתי-צפוי 47) משכן התהגולות 49) מקלעת-שיער 50) אחד הטעמים 52) קיים.

5 פרסי ספרים יחולקו בהגרלה בין הפותרים נכונה.

חידת הגיון

ראובת ניצן

איש אחד: "ראובת, תגידי, בת כמה את?"

אני: "בת 12 ועוד מחצית מגילי".

איש אחד: "ומה מספר הטלפון שלך?"

אני: "שאל אותי שאלות שהתשובה עליהן היא "כן" או "לא", ותוכל להגיע בקלות אל מספר הטלפון שלי".

אתם: בת כמה אני, וכמה שאלות יידרשו לאיש האחד, לפחות, בכדי להגיע אל מספר הטלפון המדוייק שלי
(המונה, נניח, 7 ספרות)?

בין הפותרים יוגרלו 2 פרסים בסך ־.50 ש"ח כ"א.

מכללת רמת-גן

אלפי סטודנטים מכל הארץ

למכללת רמת-גן נסיון של שנים, ואלפי סטודנטים מכל הארץ הלומדים לתואר B.A של האוניברסיטה הפתוחה. עובדות אלו מאפשרות לה לקיים מערכת שעות גמישה ביותר עם מספר רב של מפגשים ולקיים את כל הקורסים הנדרשים להשלמת התואר בכל המסלולים. למכללה אין שלוחות בערים אחרות, הלימודים מתקיימים רק בקמפוסים ברמת-גן. אחוזי ההצלחה במכללת רמת-גן הם גבוהים ביותר. הבוגרים השתלבו במקצועות מבוקשים או המשיכו ללימודי תואר שני באוניברסיטאות.

החלה ההרשמה ללימודי האוניברסיטה הפתוחה לסמסטר סתיו

לתואר B.A.

בוגר אוניברסיטה

אפשרות למכינות קיץ במתמטיקה ואנגלית

ניתן למקד לימודים במקצועות הבאים:

• ניהול • כלכלה • מדעי המחשב • חינוך
• פסיכולוגיה • סוציולוגיה • מדע המדינה ועוד

ייעוץ אישי כל יום בשעות 8:00-19:00. שיחות הסבר ביום ב' בשעה 17:00, ביום ג' בשעה 12:30 וביום ו' בשעה 10:30.

לימודי בוקר או ערב 3-4 שנים

המייחד את הלימודים במכללת רמת-גן הוא שילוב של לימודים המבוססים על ספרי הלימוד היחודיים של האוניברסיטה הפתוחה עם מפגשי הנחיה ותרגול סדירים וסיוע אישי. גישה חדשנית זו הוכחה בזמן ומסייעת להצלחה בלימודים. האחריות ללימודים היא של האוניברסיטה הפתוחה שהיא אחת מ-7 האוניברסיטאות בישראל, המוסמכות על ידי המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר בוגר אוניברסיטה (B.A.)

• קרן מילגות והלוואות מסובסדות.
• 30% מלגה לחיילים משוחררים (עד שנה).

מכללת רמת-גן, אלימלך 15 [פינת הרצל] רמת-גן
מידע טלפוני כל יום בין השעות: 8:00-20:00. טל. 03-6732333 [רב קווי]

רוצה תואר בראיית חשבון?

סמן X^2

☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה גדולה, היחידה המנוסה בהכנה לכל הבחינות עד סיום תואר רואה חשבון?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה היחידה עם הצלחה מוכחת בבחינות מועצת רואי חשבון?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה המציעה את מבחר הקורסים הגדול והמגוון ביותר?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה בעלת הנהלה ותיקה ומנוסה (17 שנות נסיון)?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה בעלת לימודי בוקר או ערב ומערכת השעות הגמישה ביותר?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה המאפשרת התמחות כבר במהלך הלימודים?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה בעלת צוות מרצים אקדמאי ומנוסה?
☐ האם חשוב לך ללמוד במכללה המאפשרת לימודים לתואר רואה חשבון ולתואר אקדמי?

רק מכללת רמת-גן מציעה לך את כל היתרונות האלה במקום אחד
לתיאום פגישת היכרות התקשר עוד היום למוקד היעוץ הטלפוני

טל'. 5752823, 5752826, 03-6131366 (בין השעות 8:00-20:00).

הכנה לחשבונאות פיננסית סופיות א' וסופיות ב' - ד"ר יוסף צור, רו"ח, יועץ אקדמי ומרצה בכיר.
מסלול מקוצר לבעלי תואר במנהל עסקים או כלכלה • שחרור ממכינה לבעלי הסמכה כמנהלי חשבונות סוג 2

יועץ מס

קורס ערב חד-שנתי המוכר ע"י נציבות מס הכנסה.

הנהלת חשבונות

קורסי ערב ובוקר אינטנסיביים במשך 3-4 חודשים בלבד לבחינות משרד העבודה סוג 2+1+ חשבשבת. יתקבלו בוגרי 12 שנות לימוד. המכללה מסבסדת את קורס הנה"ח סוג 2 ואת שכה"ל של הממשיכים ליעוץ מס או ראיית חשבון

קרן מלגות והלוואות
הנחות לחיילים משוחררים

פתיחת הקורסים להנהלת חשבונות: לימודי ערב ב-30.4, בוקר ב-29.5

מכללת רמת-גן רח' ז'בוטינסקי 31 רמת-גן

מה"ט המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
משרד החינוך והתרבות
משרד העבודה והרווחה

מקוה ישראל - מכון ויניק לטכנאים

מעניין אותך מקצוע מבוקש ורב-אתגרים:

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו למסלול

★ טכנאי מדידות [גאודזיה]

★ מילגות לימודים לזכאים ★ מעונות סטודנטים לנזקקים ★ הלימודים נמשכים 14 חודשים

פרטים והרשמה: במכון ויניק בימים א'-ה', בשעות 08:00 - 13:00

טל' 5053710 • 5055160 • 5059318 • 03-5059174

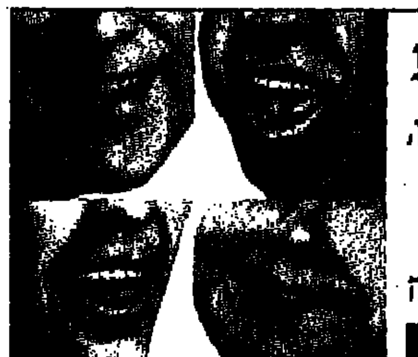

ביה"ס המוביל בעולם ללימוד שפות

320 סניפים, 40 מליון תלמידים, 100 שנות מוניטין,
2 עד 10 שבועות ומדברים שפה חדשה.

Berlitz

ברליץ, המילה הראשונה בכל שפה

תל-אביב - בית אירופה, שד' שאול המלך 37 טל: 03-6952131
ירושלים - רח' קינג ג'ורג' 21 טל: 02-236288

פתרונות וזוכים

פתרון תשבץ השבוע
מספר 1832

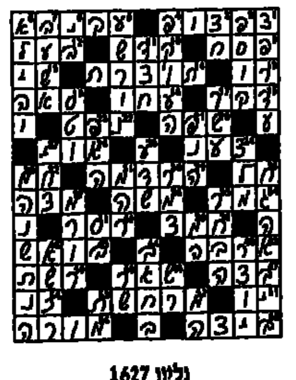

גליון 1627
(7.4.95)

"תרתי משמע": ב־200 ש"ח זכה: מיכאל לב, רח' קהילת ציון 25, הרצליה. (46382).

"תשחץ": ב־100 ש"ח זכו: קובי כהן, רח' הראי"ה 129, ר"ג.(52375); גרבר (כץ) מילכה, רח' אשכולית 5, חיפה. (34321).

"פלא קוד": מתן בן־ארי, ת.ד. 769, רמת־ישי. (30095); טובה בן־עון, איילה 420/2, גילה, ירושלים.(43847).

"פירמידה": אבי אלי, רח' מעגלי יבנה 114/17, ירושלים. (43582); אילן שרייר, דרך עכו 51/7, קרית־מוצקין. (26367).

שמות הזוכים בתשבץ 1831: ויצפלד שמעון, הרצליה;

רעיה גרינשטיין, קרית־מוצקין; חתוכה יעקב, ר"ג; מרוון גלעד, חיפה; גולן אריה, קרית־אתא.

שמות הזוכים ב"אותיות ומספרים" 1555: אהובה לוי, גבעתיים; דורין לוי, פ"ת; אדריאן רובד, חיפה; חנה זרצקי, הרצליה ב; אליעזר בראונשטיין, הרצליה.

שמות הזוכים ב"אותיות ומספרים" 1554: משה רות, קרית־ביאליק; עובדיה אלירן, רחובות; דורית בן־שטרית, ירושלים.

פתרון תשבץ תרתי משמע
מספר 592

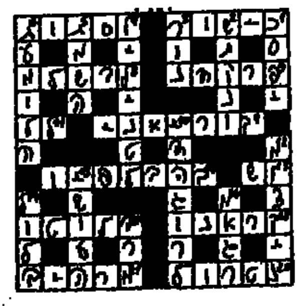

פירמידה: גל, גול, גלות, גולות, גבולות, מגבות, גבות, גוב, גב

פתרון חידת אותיות ומספרים
מספר 1555

הספרה 8 אינה משתתפת

```
962 |13
91   74
--
 52
 52
--
  0
```

פתרונות גל. 1628
(14.4.95)

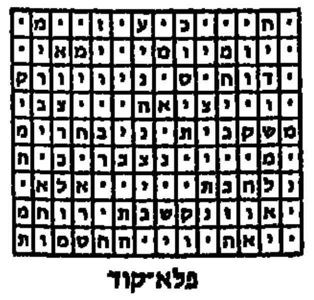

פלא־קוד

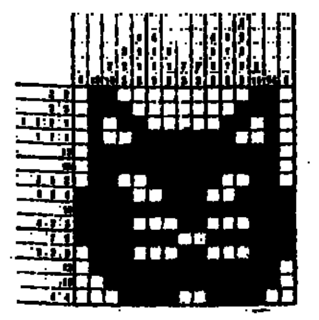

גם אתה יכול להרוויח כ-5,000 ש"ח בחודש

כטכנאי שרות

בהמכללה קורסים ב: ■ מחשבי P.C + תקשורת ■ מכונות צילום + פקס + טל. ■ קירור ומיזוג אויר ■ T.V + וידאו + C.D. ■ מוצרי צריכה ביתיים

אין צורך בידע קודם - קורסים מזורזים לבעלי ידע

המכללה לטכנאי שירות
03-5606608/47, 08-256256

צילום יוצר
קורסים לצילום
★ 8.5.95 קורס צילום
★ 18.5.95 קורס וידאו צילום ועריכה
הירדן 16 ת"א
טל: 03-5178596
טלפקס: 03-5105827

סי־די־רום
דודי גולדמן

קווראנטין

חמו"ל: באג. משחק־פעולה למחשבי פי־סי עם כונן סי־די־רום. המחיר: 149 שקל.

המו"ל האמריקני של משחק־הפעולה הזה ותיק וידוע ('גיימטק'), והפעם מדובר במשחק־פעולה מהיר, המתרחש במאה ה־21, בעיר מוקפת חומה גבוהה, הנקראת קאמו, ולה יש רק יציאה אחת, והיא כמובן חסומה. עיר־כלא זו נועדה לשמש עיר־מקלט לעבריינים רציניים, ושיעור הפשע בה מגיע ל־90 אחוז.

כדומה לכל משחק־פעולה טוב, שרוב הבנים אוהבים, גם כאן אתה – הגיבור הקשוח ועז־הנפש – צריך ללחום ברעים. הפעם נגזר עליך להיות נהג מונית, דרייק ארג'וואטר, ואתה משייט לך במונית לבדך בלילה המאיים, וכל רצונך – לשרוד בינתיים ולהשתדל לברוח מהעיר המסויטת הזו.

מדובר בלא־סתם 'מיצובארו' חבוט מפלסטיק, אלא במונית־רחפת משוריינת המאובזרת כהלכה, וזה אומר מכונות־ירייה, תותחי־גג, טילים, להביורים, חומרי־נפץ ומסורים חשמליים. במהלך הנסיעה אתה אוסף נוסעים, שרובם קרימינלים כבדים, אבל אתה ממשיך, מאחר שאתה זקוק לכספם כדי לקנות עוד ועוד אמצעי הגנה/משחית. בקיצור, אתה נכנס לאקשן ורדוף פושעים עם מירוץ מכוניות, פיצוצים, יריות וכל הג'אז הזה.

המשחק הזה, כך כתוב על עטיפתו, מומלץ לבני 15 ומעלה, ואם אני הורה בר־דעת, אני מחכה שהילד יהיה גדול עוד יותר כדי לחשוף אותו לאלימות המסוגננת הזו. אבל אני חושש שהילד ישיג את המשחק עוד הרבה קודם.

קסם התות

חמו"ל: 'סקופס' (מקבוצת 'מחשבת'). למחשבי פי־סי עם כונן סי־די־רום. המחיר: 149 שקל.

'מחשבת' הוא, כך נדמה לי, גדול המו"לים של כותרי תוכנה מקוריים בעברית, ולמרות זאת לא נתקררה דעתם של ראשי החברה, והם באו אליי למערכת כדי להדגים בפניי את הלומדה הראשונה בעולם, שהיא כולה תלת־ממדית, והיא הכותר המושקע ביותר שלהם עד היום.

מאחר שצפיתי בהדגמת אנשי־מקצוע, בליווי הסברים, עוד הרבה לפני שהלומדה החביבה הזו הגיעה לחנויות, אני קצת משוחד לטובה. וזאת מכמה סיבות: קודם כול כהורה וכפולני, אני מעדיף לומדות על־פני משחקים אלימים (בשביל הילדים, כמובן, בשלעצמי, אני מעדיף דברים אחרים.

שנית, כמי שמופגז כים של כותרי מולטימדיה באנגלית, אני נעלב לעתים קרובות מהידיעה הבלתי מספקת שלי ושל ילדיי באנגלית, ולכן אני משחר לפתחן של תוכנות ולומדות, שהן דוברות עברית ורק עברית. ושלישית, אני מעדיף לומדות שאינן נשמעות כמו המורה המאוסה מרים, וכמו שכנת', מורה ברימוס, אלא לומדות שיש בהן נשמה יתרה, וזה אומר שהן 'מתחפשות' למשחק, וכך הוא לומד בלי להרגיש.

מאחר שכל הדברים האלה מתקיימים בכותר החדש 'קסם התות', אני ממליץ עליו מאוד. התקליטור הזה מיועד לילדים מגיל חמש ומעלה, והוא מלמד אותם את כל הדברים החשובים האלה, שרק פסיכולוגים ואנשי־חינוך יודעים להגיד אותם בלי שגיאות, ובנוסף על כל זה, הוא מהנה. מהנה מאוד.

לומדה אוהלה בסולם גולדמן

קולות
יואב קוטנר

האהבה היא סם

קודם־כול תופס אותך ההרכב הבלתי שגרתי: מרק סנדמן, הסולן, מנגן בבאס בעל שני מיתרים בלבד, ומלווים אותו דאנה קולי בסקסופון־בריטון ובילי קונווי בתופים. אמנם בהקלטות מצטרפים לעתים כלים נוספים, אבל זהו הבסיס המאוד מינימליסטי והמאוד מיוחד לצליל של 'מורפיום' (MORPHINE).

הסקסופון והבאס זורקים אותך לג'אז או לריתם־אנד־בלוז ישן, אבל זה לא זה ולא זה וגם לא 'מרגס', כפי שנדמה מקטע הפתיחה. זה מתחיל כאילו קופצני ושמח, אבל אין הרבה אופטימיות בשירים שכותב סנדמן. הכול אפל, מעושן ומאיים. חברה אחת אומרת שזה נשמע כמו שילוב ההזיות של ג'ים מוריסון ו'טוקסידו מון'. שירים קצרים ורחוסים. בכל אחד סיפור אחר, והקול השבור של סנדמן הולך ונעשה עצוב עד הסיום הנפלא ב'הלכת לתמיד', שבו הוא נשאר לבד עם גיטרה.

'YES'־הוא כבר אלבומה השלישי של הלהקה, שקמה בבוסטון לפני חמש שנים. שני הקודמים היו 'טוב' (GOOD) שנחשב להפתעה הגדולה של ראשית שנות התשעים ברדיו המכללות האמריקני, והשני 'מרפא לכאב' (CURE FOR PAIN), שכבר זכה להצלחה רצינית במצעד האלטרנטיבי האמריקני. לא נעים לומר את זה על להקה עם שם כזה מפאת הקלישאיות: אבל זהירות, זה ממכר.

בלוז עם כיסוי

כשהוא עושה בלוז, הוא ענק, מלא נשמה ועוצמה. כשהוא מנסה דברים אחרים, כמו רוק כבד, הוא פחות משכנע, ומלחין גדול הוא אף פעם לא היה. את כל זה ידע כל מי שאוהב את הגיטריסט־זמר הקנדי ג'ף הילי עוד לפני תקליטו החדש 'COVER TO COVER' (שזה משחק על הכיסוי שמשמעותו 'מהתחלה ועד הסוף' ושימוש בו לעניין 'גרסות כיסוי').

אז כאן הוא מפגין שוב את טכניקת הנגינה הנפלאה שלו (שהיא, בגלל היותו עיוור, שונה מהמקובל: הוא מנגן בישיבה, כשהגיטרה מונחת על ברכיו) וגם את אהבותיו המוסיקליות. לטעמי, יש לו טעם משובח. קודם כל בלוזים שורשיים של האבות המייסדים: 'תפסיק להישבר' ('STOP BREAKIN' DOWN') של רוברט ג'ונסון, 'מושחתת' ('EVIL') ו'אני מוכן'('I'M READY') של ווילי דיקסון ו'כשהשנים חולפות' של רון מלון, שהוא הפנינה של התקליט הזה. הביצוע הכי מרגש מאז הקליט אותו אל קופר לפני עשרים שנה.

רוב השירים האחרים כאן הם משנות השישים ומזירת המפגש בין הבלוז השחור לרוק הלבן. ביצוע אינסטרומנטלי ל'צורת הדברים' של 'ציפורי החצר', 'חופש' ו'מלאך' של ג'ימי הנדריקס, 'הבלוז שלך' (YER BLUE) של 'הביטלס', 'התמוטטות תקשורת' של 'לד זפלין' ו-'BRADE' שכתב אריק קלפטון (ביחד עם ג'ורג' האריסון) בימי 'הקצפת'. כל השירים האלה מבוצעים נהדר, אם כי בעיבודים לא מפתיעים ודומים מאוד לאורגינל.

הקבוצה השלישית היא של שירים, שלא היו במקור ממש בלוזים: 'קלטתי אותך' ('I GOT A LINE ON YOU') של 'ספיריט', 'ברח דרך הג'ונגל' של 'תחיית קרידנס קלירווטר' והלהיט של התקליט – 'תקוע באמצע איתך' של 'סטילרז וויל'. גם כאן בסוף, אחרי כל הכלגן, הסיום הוא בשיר אקוסטי יפהפה, שנשמע כמו בלוז עתיק (אבל אולי הוא בכלל חדש) בשם 'ME AND MY CRAZY SELF'. מטורף הוא לא. משגע כן.

פשפרשם בומאוקה (סליחה, טעות)

במדור זה לפני שבועיים כתבתי ש'סתיו' (שושה אסתר עופרים בפסטיבל 'סופוט' בפולין) זה 'נהר' בפולנית. טעיתי. 'סתיו' בפולנית זה 'אגם', והתודה לקורא שתיקן. ועוד תיקון קטן. בסקירת התקליט 'שומעים שבעים' נשמט משום מה השיר 'מימי המתוקה' של רומן שרון ודוד כהן מתוך המחזמר 'לילי גם', שכתב אהוד מנור והלחין מתי כספי. גם זה שיר שאפשר למצוא בינתיים רק שם.

תשחץ
גיא הדדי

מדינה בדרום ארה"ב		חריגה כותך רחבים (3,4)		סמכות גדת היהודית	מדינה באירופה		מקורותי		עב	אוכל חומלט דרך הפה	עיטור	הכמיש
מ הוכלל חשך ואור (5,3)									חיה לבדו, חיה יחידי	שמחירו גבוה		
העיר הישראלית לשבר מסיני		תעביר חוח					חסינע של חטאים (3,3)					
				שכב				חלק מן התנך		הורדה	כינוי למשנה	
אגל		הראגיון התיקון את הילות (4,4)									ישנוני	אומר דבריו בקול רפני יקהל
				חרוצה הראשון		חקדש מוסלמי		של הים	אחד המולות			
מלווה קצר מתוך (ריח)		הקטוזה מוכרת בכיורד (3,6)									כפוף	
			לא נהיים		ממרה, מקצבת				חוסת			
אדם שלא עמד על שלו					סינון סיטון					כלי להרותות מים		

בין הפותרים נכונה יוגרלו 2 פרסים בסך -.100 ש"ח כ"א.

פירמידה
אבי דן

הגדרות:
1. אוניברסיטה ידועה 2. כליון 3. פרי 4. תוספת טעם 5. שער מעל המצח 6. פנייה רשמית לציבור 7. מחל על זכותו 8. צלע במשולש 9. מחפש

יש לשבץ בתבנית מלים לפי ההגדרות. בכל מדרגה יש לשמוט או להוסיף אות אחת, ולשנות את הסדר לפי הצורך

בין הפותרים נכונה יוגרלו 2 פרסי ספרים

שחמט
אורי צחור

חגיגה בתל־אביב

רב־האמן ליאוניד גופשטיין, 45, הוא מנצח האליפות הפתוחה של ישראל, שהתקיימה בפסח בכרכו ביכורי־העתים בתל־אביב בהשתתפות 104 מתחרים. באליפות הנערות זכתה לנה רמכו, 11, ובאליפות הקאדטים ונוער עד גיל 16 מיכאל קוברין. בת־חות הבינלאומית והבנוריה 4) ניצח ואדים קרפמן מאוקראינה. עבור 1000 המשתתפים היתה זו חגיגה. עוד פרטים בקרוב.

קארפוב בשיאו

קארפוב היה ענק ונשאר כזה. הוא ממשיך להיות מס' 2, אבל גדול. לאירועה הפתיחה התחרות 'מלורי־אמבר', הנערכת מדי שנה במונקו, 12 מתמודדים כל אחד נגד רעהו בשחמט עיוור, כשאינם רואים את הלוח ואת הכלים, אלא רק את מסע היריב על צג המחשב; כן הם מתמודדים בשח אקטיבי. בשחמט עיוור היה קארפוב 'באמצע', אך בשח אקטיבי צבר 10 נקודות כ-11 משחקים ו־16 בסך־הכול לפני אנאנד 14.5, איוואנצ'וק 14, קראמניק 13, קאספקי 12, ההולנדי פיקה ויהודית פולגאר 11 כ"א, שירוב 10.5 ועוד. ראו איזו התבולתינגר עשה קארפוב ל'רב־התבולן' שירוב בשח אקטיבי בסיבוב האחרון במונקו:

לבן: אלכסיי שירוב שחור: אנאטולי קארפוב

1. ד4 פ6 2. ג4 ה6 3. פג3 ב6 4. א3 רב7 5. מג3 ד6 6. ג.ו.ה5 מה7 7. ה3 פ6 8. ט:ר5 ה:ר5 9. בא ר:ז 10. רב2 ג6 11. ג:ה ס0־0 12. ס־0 ט־ס 13. מ:ב3 צה8 14. צוג1 אג5 15. בא5 צב5 16. א4 צה3 17. ה5 ה4 18. מ:א2 צה8 19. רג3 באז 20. צ:ב1 מב8 21. צא5 מ:ג6 22. צא:ב צא5 23. מה6 מה7 24. צד1 רב3 25. א74! (לאחר משחק פאסיבי החליט שירוב ליזום ואף להקריב הגדף) 25...ה6 26. ה4 ה:ה5 27. הג5 הג4! ...צה ואו... צג5 28. ה:ה5 והשחור בצרות) 28. ר:א5 29. בא5 ר:ה5 30. מה:ה4 מט:ה6 31. צה2 רז7 32. 51 ר! (חייל לא לעזרים) 33. ה:ה6 34. ה:ה6 צה:ה1 35. צד1 צ:ה4 36. מ:הר4 ר:הר+4 37. מ:ה1 3 38. רד3 צה7 39. צב1 ראש והלבן נכנע שבו 40. צב2 רב3 חסר תקוה.

אלופת העולם לשעבר מאיה צ'יבורדאנידזה, 34, החליטה להיות כנזיר כדי "להיות קרובה לאלוהים", כדבריה.

בעיה 113

קודם כל, בשורה לפותרים. הפרס שיוענק לב"א מפלוסת הזוכים של בעיה זו והבעיות שיפורסמו בקרוב הוא הספר הנה־דר, Attack With Mikhail Tal, שנכתב ע"י טל, גדול התחבולנים, יחד עם עיתונאי הב־טחון מרמיה 'יעקב דאבי־סקי. ויצא לאור אשתקד לאחר מות טל. הספר פר־כיס לתחבולות.

מט בשלושה מסעים

מהו המסע הראשון של הלבן ומהו הטוב יחידו למסע־ לתשובות: מדור השחמט, תשובות, שתנוח הידיעות אחרונות, ת"ד 109 תל־אביב 61000.

על בולים ובולאים
שלמה שמגר

סחלבים מהקוטב הצפוני

אריק המכונה "הארמוני", כשמו כן היה: ממור ג'ינג'י. כאשר גילה בשנת 982 יבשת חרשה גירכתי הצפון, לאו דווקא משופעת בצמחייה, כי אם מכוסה קרחונים, קרא לה בשם 'גרינלנד', הארץ הירוקה. במושגי הוויקינגים תושבי איסלנד, היה זה שם נרדף לארץ זבת חלב ודבש. כוונתו של אריק היתה לפי־תות מתנחלים, שיבואו להתיישב באותה ארץ שומ־מה ורחבת־ידיים, שלימים התברר כי היא האי הגדול ביותר בעולם.

כיום מהווה גרינלנד חלק מממלכת דנמרק עם אוטונומיה לתושביה, המונים פחות משישים אלף – צאצאים של אסקימואים שפלשו מקנדה, ואירופים מסקנדינביה.

בולים ראשונים משל עצמה הנפיקה גרינלנד ב־1905. המוטיבים המצויים בבוליה היו דיוקנאות מל־כי דנמרק, הווי הילידים ובעלי־החיים המקומיים, ובעיקר, כמובן, הסמל הלאומי הלא הוא הדוב הלבן.

מי פילל שבתנאים הארקטיים הקשים יגדלו גם סחלבים, המזוהים בדרך־כלל עם אזורים טרופיים וסובטרופיים? זוג בולים שהופיעו זה עתה מגלה שמתוך 25 אלף ונים של אורכידיאות, שהוגדרו בר־חבי תבל, צומחים חמישה גם בגרינלנד. שניים מהם, שמקשטים את הבולים, הם הסחלב הלבן הקטן והסח־לב בעל העלים בצורת לב. הם פורחים רק שבועות מספר בשנה, לרוב בחודש יוני, תלוי בהפשרת השל־גים. הזנים הגרינלנדיים מצויים גם בצפון־אמרי־קה, באירופה וברוסיה המערבית. האיל וגרינלנד מכוסה קרח עד כ־84 אחוזים משטחה, ברור שהסחל־בים גדלים רק ברצועות החוף הצרות.

לידיעת המעוניינים, גרינלנד מנהלת מדיניות הנפקות שמרנית, ואינה מוציאה יותר מאשר בולים ב־5 ש"ח לחודש. אספנים יכולים להירשם כמנויים ע"י פנייה לשירות הבולאי:

FILATELIA, DK 3193 TASIILAQ, GREENLAND.

ברידג'
רחל שמיר

אלימות מילולית

זה קרה לפני כחודשיים. חרותה הגיעה לבית כרמלה, מזועזעת, וכל כך למה? נושא האלימות. "שפרופסור ירים יד על אישתו?"

הרגעתי אותה באומרי שאלימות זה לא מקצוע, והשכלה אינה קובעת בשטח זה. אלימות זה טבעו של אדם, וזה לא נעים לשמוע שגם פרופסור מסוגל להיות אלים. בעת שתיית הקפה, נושא האלימות לא הירפה מאיתנו. אליבא דאמת, אני מסתפקת בחומר המסופק לנו על ידי התקשורת בנושא כאוב זה, ושמחתי לנוע לכיוון שולחן הברידג'.

רות הסכה לכרוז בחוזה הבא:

צפון
♠ 3
♡ K J 9 7 6
♢ J 3
♣ J 7 5 4 2

מערב
♠ Q 9 8
♡ A Q 10 8 3 2
♢ 6 4
♣ K 8

מזרח
♠ K J 7 6 5
♡ 5 4
♢ K Q 10 9 7
♣ 6

דרום
♠ A 10 4 2
♡ -
♢ A 8 5 2
♣ A Q 10 9 3

חילקה דרום.

ה ה כ ר ז ו ת:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 קלאב	1 הארט	3 קלאב	3 ספייד
5 קלאב	X(כפל)	פאס	פאס
פאס			

מערב הובילה בדיאמונד, הכרוז זכתה באלוף דיאמונד ביד, משכה את האלוף ספייד והכתה ספייד בדומם. עכשיו עקפה בקלאב ומסרה את היד למערב עם המלך קלאב ומערב המשיכה בקלאב. הכרוז זכתה ומסרה את היד למזרח עם דיאמונד. מזרח החזירה ספייד, אותו הכתה הכרוז בדומם. עתה הכתה הארט ביד ואת הספייד האחרון בדומם. אחרי שהוכתה הארט נוסף ביד, לא יכלה להימנע מלהפסיד שני דיאמונדים לכשלון החוזה.

"אין לך מושג איך מבצעים חוזה" גערה חרותה והסבירה: "קבלת תמיכה נהדרת בקלאב, ובהתחשב בהלוקה, אסור היה לך להתחיל במשיכת שליטים. היית צריכה לבסס את הביצוע על חיתוך צולב. אני הייתי מוסרת את הדיאמונד הראשון להגנה וזוכה באלוף דיאמונד בהמשך. עכשיו היית צריכה למשוך את האלוף ספייד ולחתוך ספייד בדומם, לחתוך הארט ביד וספייד נוסף בדומם, לחתוך הארט נוסף ביד ואת הספייד האחרון בדומם. עכשיו, לאחר חיתוך עוד הארט אחד ביד, הייתי מגיעה לחתוך דיאמונד. גם אם מערב היתה זוכה עם המלך קלאב וממשיכה בקלאב, היה החוזה מבוצע, כי היתה לך האפשרות לחתוך את ההארט האחרון ביד ואת הדיאמונד האחרון בדומם לביצוע החוזה.

"הסברך נאה", אמרה נעמה. "אבל האם אינך חושבת שהבנותך באומדך את מה שאמרת לרותי לפני תחילת המשחק הירבית לנאום על סלידתך מאלימות, אבל קיימת גם אלימות מילולית, ואת בהחלט הגזמת זאת". נתונה זכתה למחיאות כפיים סוערות.

פתרונות ושמות הזוכים בעמוד 74

יום טיול

דפנה מרוז

עצמאות ותיירות השלום

כרחבי הארץ יתקיימו ביום העצמאות טיולים באתרים הקשורים לתיירות השלום. המשפחות יבחרו את האתר המעניין להם, יגיעו באופן חופשי בין השעות 10־11, מצוידים ליום טיול קצר. דף מסלול מפורט יחולק חינם למטיילים. בין האתרים שבהם יוצבו מדריכים נציין את גשר הישנה.

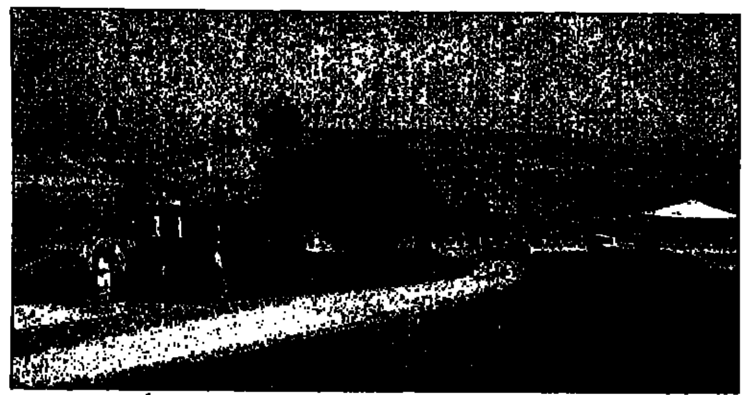

קיבוץ גשר שליד נהריים — צילומים: דפנה מרוז

גשר ונהריים – ידעו ימים קשים במלחמת־השחרור. קיבוץ גשר שיקם עצמו, ואילו נהריים עומדת על קו־הגבול, קפואה במנהרת־הזמן. טלפון חצר גשר הישנה 06־758783.

סכנין – היישוב הערבי השוכן בגליל כגשר בין העמים בכפר. נבקר במסגד ובמוזיאון המקומי.

עכו – העיר הציורית המעורבת, בה חיים בצוותא בעבר ובהווה יהודים, ערבים ונוצרים. טלפון (אולמות האבירים) 04־9911764.

הרי־הגלבוע – ועמק בית־שאן, עד גשר שייח' חוסין, שהוא הצעד הראשון לשלום ולאלפי המטיילים שכבר ביקרו בירדן.

חמים – המצרך המבוקש שבלעדיו... דוגמה לשיתוף־פעולה ראשוני עם ירדן, ואותו נראה באיזור בית־שאן במאגרי המים.

הבדווים – איתם יש כבר שלום

שיבלי – לרגלי התבור ובו מוזיאון למורשת הבדואים בגליל. טלפון (מרכז בדואים בגליל): 06־767875.

דלית אל־כרמל – ולה מרכז חדש למורשת הדרוזית, ובית אוליפנט הידוע הנמצא בכפר. טלפון: 04־393242.

יפו – שכונת עג'מי המשופצת והמשוחזרת שמשמשת גם דוגמה לדו־קיום.

היכל העצמאות בתל־אביב – בשדרות רוטשילד, בה הוכרזה הקמת המדינה. מוזיאון, מופע אורקולי קצר, טלפון 03־5173942.

בקעת הירדן – סיור ברכב פרטי תוך צפיות נוף לבקעה. נבקר בכוכב השחר, ניסע דרך ארץ המורדפים ועד אנדרטת הבקעה.

טיילת ארמון־הנציב – בירושלים שהיתה גבול והפכה לאתר־תיירות מבוקש לתצפיות נוף, הליכה והנאה.

נבי־סמואל – מצפון־מערב לירושלים, ובה מסגד ציורי, תצפית מגובה כ־900 מטר וחפירות ארכיאולוגיות מרהימות מתקופת בית ראשון ועד לתקופה החשמונאית.

גוש קטיף – ממחסום כיסופים עד אתרי הגוש וחופי הים הכחולים.

בנגב המערבי – בארי הישנה, באורות־יצחק והתיערכות הדרשה לקראת השלום.

במדבר יהודה – ממעלי ים־המלח, בסיס לשיתוף־פעולה ישראלי־ירדני, וביקור במפעל מצליח. טלפון 07־465207.

מעבר גבול הערבה – 5 ק"מ צפונית לאילת, וכן ביקור בפארק הציפורים הצמוד למעבר.

הר ציון – גשר בין הדתות

פרטים מדויקים על מקום המפגש והוראות נוספות בעיתונים בערב החג ובמודיעין טבע 03־375222.

התכנית הותוותה ע"י מרכז ההסברה, משרד התיירות, החברה להגנת הטבע, קק"ל ורשות העתיקות.

הטיול בשבוע הבא לבית־הגנית – "לאמנות והבניינים.

החברה להגנת הטבע

סוד הגן הנעלם

מדור מיוחד לאוהבים את חו"ל קצת אחרת ■ במרחק קצר מפאריז נמצא ביתו של הצייר קלוד מונה ■ בדייקנות מדהימה שוחזר שם הגן, המופיע בציוריו המפורסמים

פנטזיה ותיקה של רבים – להיכנס אל תוך יצירת אמנות ולשוטט בתוך המציאות הדמיונית שלה – הופכת לעניין של קלי־קלות, כאשר מדובר בכמה מהציורים הנפלאים של גדול האימפרסיוניסטים – קלוד מונה. כל מה שצריך על מנת להגשים אותה הוא חצי יום פנוי, אם שוהים בפאריז ובסביבותיה.

במוזיאונים החשובים בעולם, באלבומי אמנות רבים, בפוסטרים וברפרודוקציות, מופיעים בציורי מונה ערוגות פרחים סגולים, חבצלות־מים פורחות, חרציות צהובות־שמש, עצים שמוטי־עלים, והגשר היפני המסוגנן הנטוי על בריכת־מים קטנה. כל זאת קיים, חי צומח ומעלה ריחות, בכפר לא גדול, ז'יוורני שמו, כ־60 ק"מ בלבד מפאריז (על־פני האוטוסטראדה A.13 לכיוון נורמנדי. ללא־מצוידים ברכב – ברכבת פאריז־רואן, מתחנת סן־לאזר, עד תחנת ורנון).

כאן, בבית דו־קומתי, בעל גג רעפי ציפחה, קירות מכוסים טיח ורוד ותריסי־עץ ירוקים, התגורר קלוד מונה משנת 1883 ועד שנת מותו 1926. על מרפסת העץ בקדמת הבית הוא היה מציב את בדיו ואת מכחוליו. בדים אלה הם כיום גאוות המוזיאונים החשובים בעולם. יצירותיו של מונה נמכרות לעתים נדירות מאוד, אחת האחרונות שבהן – 'בנאות דשא' – השיגה לפני מספר שנים במכירה בלונדון את הסכום הפנטסטי של 72 מיליוני שקלים.

אחד מציורי מונה הוא גם זה שהעניק את שמה של אסכולת הציור הזאת. היה זה בתערוכה הגדולה של פאריז, בשנת 1874, כאשר לתמונה פרי־מכחולו, תיאור זריחת שמש על־פני הים, הוא נתן את השם 'אימפרסיון' (התרשמות). מבקר אמנות זועם, שקטל את התערוכה כולה, נטפל במיוחד לעבודה זאת של מונה והכתיר את התערוכה כולה בתואר (שנראה לו לועג) 'אימפרסיוניסטית'. מושג נולד.

הגשר היפני בגן בז'יוורני, בציור של מונה (למעלה) ובמציאות

באטלייה הסמוך לבית בז'יוורני צייר מונה את אחת היצירות המונומנטליות שלו, את חבצלות המים, שצמחו בבריכת הגן שלו. בעיני רבים זהו שיא יצירתו ואבן־הפינה לאמנות המופשטת כולה.

לאחר מות האמן (בגיל 86) התגורר בבית בנו, אשר בשנת 1966 [illegible] להעבירו לחזקת האקדמיה הצרפתית לאמנויות יפות. עבודות שיפוץ, שחזור, גננות ונטיעה – קפדניות ביותר, עפ"י הציורים והצילומים – נערכו בבית ובגן, עד אשר בשנת 1980 נפתח המקום למבקרים. מאז, בכל שנה בין ה־1 באפריל לבין ה־31 באוקטובר, באים עשרות אלפים לראות במלוא הציורים שקמו לתחייה.

בבית עצמו, במספר חדרים, מוצגים חפצים אישיים, רהיטים ו[illegible] של מונה [illegible] האטלייה שלו [illegible] מעבר לכביש מסעדה [illegible] אנחנו על גבול מחוז נורמנדי.

שלמה מירבלט

מעשית, אתה מקבל הרבה יותר במכללה למדעי המחשב.

קורס התיכנות המעשי ביותר

הירשם לקורס תיכנות ותדווח

היסודי ביותר

אם אתה חייל משוחרר, אקדמאי שמעוניין בהסבה מקצועית או עולה חדש, בוא ללמוד את אחד המקצועות הנדרשים ביותר במשק, ואנחנו נדאג לך לעבודה.

■ מכינה בת חודש להכרת מקצוע התיכנות. ■ לבעלי בגרות 5 יחידות במתמטיקה תינתן עדיפות ללא מכינה. ■ תוכנית הלימודים בקורס מעודכנת ומותאמת לדרישות המעסיקים בענף. ■ מחלקה מיוחדת במכללה למדעי המחשב מקיימת קשר ישיר ושוטף עם בתי תוכנה, חברות תעשיתיות ומעסיקים שונים בענף ותשבץ את התלמידים בעבודה בהתאם לכישוריהם. ■ דגש מיוחד על לימודים מעשיים והכשרה מיוחדת לעבודה בצוות. ■ הלימודים מתנהלים בכיתות לימוד מאובזרות בציוד חדיש ומשוכלל. ■ לבחירתך: קורס אינטנסיבי בן 4 חודשים או קורס ערב שלוש פעמים בשבוע במשך שנה. ■ הלימודים מתקיימים בארבע שלוחות מרכזיות: תל אביב, ירושלים, חיפה וראשל"צ ובקרוב תפתחנה שלוחות נוספות ברחבי הארץ.

המכללה למדעי המחשב

177-022-6696

הנהלת חשבונות ומדים 2"ג'ינת"

בית ספר מוכר וגדול

40 שנות מוניטין, 70,000 בוגרים מרוצים

המכללה למינהל

קורסי בוקר, ערב ויום ו'

הנהלת חשבונות בפיקוח משרד העבודה — סוג 1+2+ממוחשבת: בוקר – 1.5.95; ערב – 10.5.95; יום ו' בלבד – 26.5.95. סוג 3: ערב – 15.5.95; יום ו' בלבד – 26.5.95

חשבי שכר — 130 שעות לימוד. כולל עבודה מעשית במחשב. ערב – 15.5.95

חשבונאי בכיר (מדופלם) — לקראת קבלת תואר ע"י ועדה מקצועית בשיתוף לשכת רואי החשבון.

ניהול שיווק פרסום ויח"צ — 160 שעות לימוד. ערב – 16.5.95

מיסודה של הסתדרות הפקידים

• חינם! 8 שעות לימוד לנסיון • הנחות לחיילים בסדיר ולמשוחררים • ציון מגן לנבחנים בהנהח"ש • תעודת סטודנט לתלמידי ביה"ס

ג'ינת ביה"ס לחשבונאות ולמחשבים

רח' החשמל 18, ת"א טל' 03-5662457/8

מכללת תל־חי

האורגן/הכשרת מחנכים - שלוחת מכללת "אורנים"

נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו למסלול:

גננות בכירות לגיל הרך (6-0)

◆ תנאי הלימוד: אוירה חמה ויחס אישי. מעונות מוזלים. מענק מותנה של משרד החינוך

◆ תנאי הקבלה: זכאות לבגרות, ציון 80 בגרויות סף, ראיון קבוצתי.

◆ התקבלנה גם מועמדות מתאימות לשנה ב'.

• אפשרות הצלחה במסלול חורות גננות ראשית

פרטים והרשמה אצל שאול או ליליה - טל. 06-942779 (ישיר) או 06-943731

תל־חי ואגיל רחוק!

קדם מיכללה למחשבים ומערכות מידע בע"מ

מחפש מקצוע מבוקש? אחרי הקורס יחפשו אותך!

קורס תכניתני C, C++ (כולל מערכת הפעלה UNIX)

150 שעות לימוד + 150 שעות פרוייקט מעשי

ופתיחות 14.5.95. קורס ערב.

לפי מתכונת ייחודית שפותחה ב"קדם" והוכיחה עצמה כמוצלחת, בהרכב הקורס כלול סיכוי גבוה להשיג עבודה בעלי רקע מתכנות. לחסרי ידע בתכנות תערך מכינה. ותנת קבלה חובה.

• סיוע במציאת מקום עבודה • דגש על עבודה מעשית • הנחה לחיילים משוחררים • חומר לימודי מודפס • מרכז הדרכה חדיש.

משחשבים - לומדים ב"קדם"

פרטים והרשמה טל. 03-5622156 (רב קווי)

המרכז ללימוד במלונות הילטון תל-אביב, הולידי-אין ירושלים.

בחסות: תדמור ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל

מודיעים על הרשמה לקורס:

יחסי ציבור, פרסום, ניהול אירועים, דיילות קונגרסים

הקורס מיועד להכשיר את בוגריו במקצועות התיירות, יחסי ציבור ודיילות (אפשרית גם עבודה חלקית בשעות הפנאי)

★ קידום מכירות ★ יחסי ציבור ★ תקשורת ★

★ הלימודים יתקיימו אחת לשבוע במלונות הילטון ת"א, הולידי אין ירושלים.

★ בוגרי הקורס יקבלו תעודות גמר.

★ הקורס מקנה גמול השתלמות במסלול אישי ומוכר ע"י קרנות השתלמות.

פרטים והרשמה: הילטון ת"א: בימים ראשון ורביעי בין השעות 17.30-19.30 אחה"צ בדוכן ההרשמה במלון. הולידי־אין ירושלים: ביום שני בין השעות 17.30-19.30 אחה"צ בדוכן ההרשמה במלון.

פרטים בכל שעות היממה בטלי 03-5651474

מצוינות אינטלקטואלית

לנוער שוחר ידע ותרבות מכיתות א' עד יא'

הרשמת תלמידים מצטיינים לתכנית לטיפוח אינטלקטואלי (אחת"צ)

מטרות התכנית: לקדם את הטובים ביותר להיות טובים עוד יותר, מצוינים! לטפח מצוינות אינטלקטואלית רב-תחומית, למנהיגי הדור הבא.

למי מיועדת התכנית: לתלמידים מצטיינים, מוכשרים, מחוננים (מכיתות א' עד יא').

יעדים: טיפוח אינטלקטואלי, הרחבת אופקים, העשרה תרבותית, חשיבה ויצירתיות, רמה גבוהה, הגשמה אישית וחברתית, מיצוי הכישורים האישיים, טיפוח מצוינות.

חשיפה: מפגשים עם מומחים, סדנאות, הרצאות ודיונים. מסלול מודולרי רב-תחומי. לכל קבוצת גיל מפגש שבועי במרכז פעילות אזורי (פעם בשבוע אחה"צ).

תכנית רב שנתית. גישה חדשנית מתקדמת הזוכה להצלחה רבה, זו השנה ה-9.

הרשמה: נרשמים מכיתות א' עד יא', יתקבלו ע"פ מבדקי מיון וראיון אישי.

קרן מילגות משתתפת במימון חלקי ומעניקה הנחות בשכ"ל לפי המצב הכלכלי.

מוקד רישום ארצי: 03-6133220 (רב קווי)

177-022-1525 (24 שעות ביממה)

תכנית ארצית מתקדמת - לטיפוח המוכשרים בישראל

מכון מופת לפיתוח מצוינות

בי"ג אתה תלמד לדבר

אנגלית

מפגשי הסבר

סמג רמה והרשמה בשעה 18.30-19.30

ביום א' 30.4 וביום ב' 1.5

בבית ציוני אמריקה

רח' אבן-גבירול 26 תל-אביב

טל. 03-9312093

אצלנו תמצא

16 שנות נסיון מוצלח

מורים מנוסים ודינמיים - 9 רמות.

● למתחילים — לימוד יסודות אנגלית, שימוש שוטף באנגלית בחיי היום יום.

● למתקדמים — שיפור הביטחון והשטף בדבור.

מגע EEEIAUA E

קורס מקצועי מס' 5

ליועצי תדמית בעסקים ובפוליטיקה

נציגי A.I.C.I האגוד הבינ"ל ליועצי תדמית

פרטים: בטלפון/פקס: 09-7742244

קולות ביה"ס לפיתוח קול ושירה

הרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו 1995/96

■ לימודי תעודה מסלול דו-שנתי

■ לימודים לקראת תואר B.A של האוניברסיטה הפתוחה

■ מגמות ג'אז, רוק-פופ, קלאסי

לפרטים והרשמה: קולות, רח' רמב"ם 6 ת"א

טל: 03-5178257, טלפקס: 5104671